

**Školní vzdělávací
PROGRAM**

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
KARLA SVOLINSKÉHO,
Kunčice pod Ondřejníkem**

Ten umí to a ten zas tohle

Platnost od 1. 9. 2018

Číslo jednací: ZŠKPO/188/2018

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	5
2.1	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.2	CHARAKTERISTIKA ŠVP	7
2.2.1	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
2.2.2	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	13
3.	UČEBNÍ PLÁN	35
3.1	CELKOVÝ	35
3.2	ROČNÍKOVÝ	37
4.	UČEBNÍ OSNOVY	39
4.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	39
4.1.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	41
4.1.2	ANGLICKÝ JAZYK	69
4.1.3	NĚMECKÝ JAZYK	77
4.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	82
4.2.1	MATEMATIKA	83
4.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	99
4.3.1	INFORMATIKA	100
4.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	107
4.4.1	PRVOUKA	109
4.4.2	PŘÍRODOVĚDA	117
4.4.3	VLASTIVĚDA	124
4.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	128
4.5.1	OBČANSKÁ VÝCHOVA	130
4.5.2	DĚJEPIS	138
4.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA	144
4.6.1	FYZIKA	145
4.6.2	CHEMIE	158
4.6.2.1.	PIKTOGRAMY	167
4.6.3	PŘÍRODOPIS	168
4.6.4	ZEMĚPIS	197
4.7	UMĚNÍ A KULTURA	203
4.7.1	HUDEBNÍ VÝCHOVA	205
4.7.2	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	2190
4.8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	232

4.8.1	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	234
4.8.2	TĚLESNÁ VÝCHOVA	240
4.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	277
4.9.1	PRACOVNÍ ČINNOSTI	278
4.9.2	PĚSTITELSTVÍ	284
4.9.3	TECHNICKÉ PRÁCE	285
4.9.4	VOLBA POVOLÁNÍ	286
4.9.5	ŘÍPRAVA POKRMŮ A DOMÁCNOST	287
4.10	DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	288
4.10.1	PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA	289
5.	NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY	292
5.1	UČEBNÍ PLÁN NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ A ČASOVÁ DOTACE	292
5.2	UČEBNÍ OSNOVY NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ	293
5.2.1	NÁBOŽENSTVÍ	293
5.2.2	SPORTOVNÍ VÝCHOVA	295
5.2.3	ANGLICKÝ JAZYK	298
6.	ŠKOLNÍ PROJEKTY	300
6.1	ŠKOLNÍ SPORTOVNÍ HRY	300
6.2	DEN ZEMĚ	300
6.3	LIDOVÉ ZVYKY	300
6.4	DEN s VÝTVARNÝM UMĚNÍM	300
6.5	CESTY ZA HISTORIÍ	300
6.6	MLADÝ CYKLISTA	301
6.7	LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURZ	301
6.8	MY SE ŠKOLY NEBOJÍME	301
7.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	302
7.1	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	302
7.2	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	303
8.	TERMINOLOGIE	305

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola a mateřská škola Karla Svobinského, Kunčice pod Ondřejníkem

Motivační název:

Ten umí to a ten zas tohle

Předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Karla Svobinského, Kunčice pod Ondřejníkem

739 13 Kunčice pod Ondřejníkem 626

Jaroslav Goj

556 850 184

556 850 128

www.zskuncice.cz

Zřizovatel:

Obec Kunčice pod Ondřejníkem

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP

2.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Struktura a poloha školy

Naše škola je úplnou základní školou s 1. - 9. postupným ročníkem, v každém ročníku máme jednu třídu. Vzdělává se u nás zhruba 170 žáků. Tento počet nám umožňuje individuální přístup k žákům, zohledňujeme jejich specifické vzdělávací potřeby, rychle zjistíme a eliminujeme negativní projevy chování. Jsme jedinou základní školou v obci, nezaměřujeme se výrazně na žádnou vzdělávací oblast, poskytujeme především všestranné vzdělání s rovnoměrným posílením řady předmětů viz. Charakteristika ŠVP.

Škola nese čestný název Karla Svobinského z důvodu existence výjimečné výtvarné školní galerie, jejíž jádro tvoří expozice prací tohoto akademického malíře.

Nacházíme se v centrální části podhorské obce v klidném prostředí mimo hlavní komunikace, jsme obklopeni zčásti rodinnou zástavbou a zčásti volnou přírodou. Všestranně využíváme rozsáhlý školní areál. Škola je dostupná ze vzdálenějších částí autobusovou veřejnou dopravou.

Od 1. 1. 2009 je naší součástí i mateřská škola, která byla po stavebních úpravách do školy přemístěna a od 1. 9. 2012 rozšířena o další budovu MŠ - odloučené pracoviště.

Vybavení a možnosti školy

V budově jsou kmenové učebny a odborné učebny – počítačová učebna s připojením k internetu, jazyková učebna, chemicko-fyzikální učebna s multimediální prezentační technikou, kreslárna používaná i jako keramická dílna s pecí a hrnčířským kruhem, hudebna, cvičná kuchyň a pracovní dílna. Prostory pro výuku jsou dostatečné, učebny jsou vybavené nastavitelnými lavicemi a židlemi, zářivkové osvětlení, šatny a sociální zařízení odpovídá hygienickým normám. Všechny kabinety a třídy jsou napojeny na počítačovou síť a internet, wi-fi. V některých třídách jsou interaktivní tabule nebo dataprojektor. Prostory školy jsou světlé, čisté a upravené. Na nadstandardní estetické výzdobě školy se podílí žáci a učitelé.

Prostory Galerie K. Svobinského jsou víceúčelové, slouží k pořádání výstav, přednášek, koncertů, k divadelním a jiným veřejným vystoupením.

Pro pohybové aktivity využíváme vlastní prostornou tělocvičnu a rozsáhlý venkovní sportovní areál se sportovišti např. běžecký ovál, travnaté fotbalové hřiště, antukové volejbalové hřiště, asfaltové hřiště s basketbalovými koši atd. Ve školním areálu máme dále ovocný sad a pozemek pro pěstitelské práce. Součástí školy je zrekonstruovaná školní družina, zmodernizovaná školní kuchyň s jídelnou a žákovská knihovna.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat chodby se stolem pro stolní fotbal, žakovskou knihovnu, po dohodě s učitelem také tělocvičnu a sportovní areál. Pitný režim je zajištěn ve školní jídelně.

Učitelé mají své kabinety, kde používají počítače s přístupem na internet, k dispozici zde mají také telefon. Ke společnému setkávání slouží prostorná sborovna s multifunkční kopírkou. Materiální vybavení je na dobré úrovni. Používáme moderní pomůcky, programy, laboratorní techniku, měřicí systémy s připojením k počítači...

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení a chování, tito žáci jsou při plné integraci zohledňováni podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny a vyškolení učitelé s nimi navíc provádějí individuální nápravu mimo vyučování.

V blízké budoucnosti má být vybudováno víceúčelové sportoviště s umělým povrchem a s celoročním provozem, na školním pozemku plánujeme výstavbu venkovní učebny pro výuku a založení malé zahrady.

Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru pracují zkušení učitelé, kteří mají požadované vysokoškolské pedagogické vzdělání. Většinu hlavních předmětů se vyučuje aprobovaně, většina učitelů ovládá alespoň jeden cizí jazyk, všichni zvládají minimálně základy práce s výpočetní technikou. Ve škole pracuje výchovný poradce pro volbu povolání a výchovné problémy, výchovný poradce pro výukové problémy a dále školní metodik prevence sociálně patologických jevů. Nepovinnou výuku náboženství zajišťuje externí zaměstnanec. Učitelé absolvují v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků řadu kurzů např. kritické myšlení, reedukace vývojových poruch učení, vlastní hodnocení školy, tvorba ŠVP, jazykové vzdělávání, počítačové kurzy, nové výtvarné techniky atd. Ve škole je zřízena funkce školního zdravotníka.

Ve dvou odděleních školní družiny s ranním a odpoledním provozem pracují dvě vychovatelky.

Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují zejména místní kunčické děti, dojíždějí k nám také děti z blízkého okolí, zejména z Tiché a také z Čeladné, Trojanovic a Frenštátu p. R.. Máme dobré zkušenosti s integrací dětí se specifickými poruchami učení. Ve škole pracují třídní samosprávy, žákovský parlament, funguje Schránka důvěry. Třídní kolektivy pořádají společné akce pro ostatní ročníky, prezentují svůj kolektiv na veřejných panelech, tradičně se mladší loučí zábavným programem s vycházejícími žáky a naopak i vycházející s mladšími ročníky. Žáci využívají širokou nabídku zájmových kroužků organizovaných školou a dalšími subjekty. Navštěvují školní prostory, zejména tělocvičnu, také při zapojení do sportovních mimoškolních oddílů.

Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na celoškolních projektech viz. projekty.

V rámci podpory pohybových aktivit pořádáme plavecký kurz ve 2. a 3. ročníku, kurz pro cyklisty ve 4. ročníku, branně záchrannářský plavecký kurz v 5. a 6. ročníku, lyžařský kurz pro žáky 2. stupně s pobytem na horské chatě. Pravidelně pořádáme naučná pochodová cvičení za poznáním a vycházky ke Dni dětí, turisticko-cyklistický kurz v 8. a 9. ročníku.

Na závěr roku zajišťujeme školní poznávací výlety, vyjíždíme na řadu exkurzí např. 8. ročník na úřad práce, 8. a 9. ročník do okolních středních škol, žáci v rámci vyučování navštěvují veřejnou knihovnu, obecní úřad nebo provozy místních firem.

Třídní kolektivy zažívají společné programy zaměřené na podporu vztahů v kolektivu často s nočním pobytem ve škole, využíváme také externí preventivní programy zaměřené proti patologickým projevům chování, proti drogám, proti kriminalitě. Dále připravujeme vlastní adaptační programy.

Pro využití volného času nabízíme žákům velmi širokou paletu zájmových kroužků.

V rámci ekologické výchovy se třídní kolektivy starají celoročně o úklid školního pozemku, každoročně sbíráme např. starý papír, léčivé rostliny.

Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí. Zákonní zástupci mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícími. Začátkem školního roku pořádáme třídní schůzky a během školního roku poskytujeme informace prostřednictvím konzultací s vyučujícími. Při výukových či výchovných problémech zákonné zástupce včas vyrozumíme a závažnější situace řešíme osobním jednáním se zákonnými zástupci. Informace o dění ve škole poskytujeme prostřednictvím vlastních webových stránek, rozsáhle a pravidelně publikujeme v místním obecním tisku.

Pro veřejnost pořádáme řadu akcí např. Vánoční jarmark s pestrými ukázkami činnosti žáků, Vánoční koncert, divadelní vystoupení, výstavy výtvarných prací, slavnostní zahájení školního roku apod.

V Galerii Karla Svobinského nabízíme školské i ostatní veřejnosti stálou expozici výtvarných prací řady významných českých autorů. Tradiční galerijní nabídku obohacujeme pořádáním časově omezených výstav prací regionálních umělců a také našich absolventů - výtvarníků.

Při škole aktivně pracuje občanské sdružení SRPdŠ, které pořádá řadu akcí pro děti a veřejnost - rodičovský ples, dětské bály, maškarní průvody, Den dětí, Drakiádu.

Svou činnost koordinujeme také s místní mateřskou školou např. pro děti a rodiče pořádáme tradičně netradiční zápisy do 1. třídy nebo si předškoláci zkouší školu v programu My se školy nebojíme.

S obcí spolupracujeme při zajišťování kulturních doprovodných programů při obecních akcích, výzdobě veřejných prostor obecního úřadu, spolupřádáním různých kulturních nebo sportovních akcí pro veřejnost. Široká je spolupráce také s ostatními místními složkami - Tělovýchovná jednota Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, Český svaz ochránců přírody, Klub českých turistů, MTB Ondřejník.

2.2 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být chápáno jako důležitá služba občanům a má zpětně odrážet i jejich očekávání a individuální potřeby. Tohoto cíle lze dosáhnout jen změnou tradičního chápání všech funkcí školy. Jejím hlavním posláním v takovém případě nemůže být pouhé předávání daného množství vědomostí a zkoušení žáků z faktografických údajů.

V našem novém pojetí musí být škola místem, které žáky motivuje a podporuje v aktivním učení. Ne však encyklopedických vědomostí, ale pro život důležitých kompetencí učit se, řešit problémy a zvládat sociální dovednosti a to pomocí efektivních metod výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, které vede žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Charakter práce má v žácích mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

V dotazníkovém šetření Mapa školy mezi rodičovskou veřejností jsme zjistili, že rodičům žádný předmět ve škole neschází, vyhovuje jim všestranné zaměření, zájem byl o posílení cizích jazyků a informatiky. O všeobecném zaměření našeho ŠVP nejlépe vypovídá učební plán s týdenními počty hodin pro jednotlivé předměty a ročníky. Řadu předmětů jsme nad rámec povinných hodin posílili o tzv. disponibilní hodiny. Těchto "volných" hodin má škola celkem 38. Anglický jazyk učíme jako první cizí jazyk pro jeho globální využití. Anglický jazyk jsme neposílili, neboť získal již v minulých letech silnou hodinovou dotaci - od 3. - 9. ročníku vždy po 3 hodinách týdně, proto jako druhý cizí

jazyk posílíme výuku německého jazyka a to od 7. do 9. ročníku vždy po dvou hodinách týdně. Německý jazyk jsme vybrali z důvodu vysoké upotřebitelnosti a tradic v našem středoevropském regionu. Zájem rodičů o posílení informatiky jsme zohlednili při rozšíření výuky mimo povinného 5. a 6. ročníku také do 4., 7. a 8. ročníku. Rozvoje zdravých pohybových aktivit žáků chceme mimo jiné dosáhnout posílením Tělesné výchovy ve 2. a 3. ročníku.

Chceme stejnou péči věnovat žákům nadaným i těm, kterým to ve škole zrovna moc nejde. Klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, nebo pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi).

Péče o žáky se speciálními potřebami

Na škole působí **školní poradenské pracoviště**, které se skládá z výchovných poradců, školního metodika prevence a školního speciálního pedagoga. **Školské poradenské pracoviště**, je pracoviště PPP nebo SPC pro naši školu především ve Frýdku – Místku.

Pro žáky s potřebou podpůrných opatření bude vypracován soubor těchto opatření vyučujícími předmětů, kde žák tato opatření potřebuje, třídní učitel s výchovným poradcem tento plán **zpracují do daného dokumentu a kontrolují jednou měsíčně jeho** efektivitu a dodržování. Rodičům vysvětlí, co tento program obsahuje a jaké jsou jejich úkoly v rámci těchto opatření, poté rodiče podepíší informovaný souhlas s těmito opatřeními. Pokud plán podpůrných opatření nepovede ke zlepšení problémů žáka, bude ten po 3 měsících od zavedení podpůrných opatření, odeslán podle povahy problému do školského poradenského zařízení (PPP, SPC). Spolu s žákem bude do poradny odeslán i plán pedagogické podpory s jeho vyhodnocením.

Žádost o vyšetření vypisuje třídní učitel s výchovným poradcem a speciálním pedagogem.

Na základě vyšetření ve školském poradenském zařízení je vytvořen Individuální studijní plán žáka, ten zpracují pro své předměty jednotliví vyučující, a třídní učitel spolu se speciálním pedagogem a výchovným poradcem zajistí zapracování do celkového plánu, jeho schválení a odeslání včetně podpisů stran. Také kontrolují jeho dodržování a případné zapracování změn. Ke kontrole plánu jsou zváni i rodiče.

Třídní učitel s výchovným poradcem zajistí informovaný souhlas rodičů jak s plánem podpůrných opatření, tak s individuálním plánem.

Zástupce ředitele školy spolu s výchovným poradcem zajistí neprodleně po doručení zápisí stupně podpůrných opatření do školní matriky a ředitel školy zajistí další pracovníky, kteří budou tato opatření provádět (asistent pedagoga, speciální pedagog a další pedagogický pracovník provádějící podporu pedagogického procesu).

Předměty speciálně pedagogické péče vybere speciální pedagog a do 30 dnů zpracuje plán speciálně pedagogické péče.

V případě žáka s lehkým mentálním postižením použijí vyučující výstupy z Rámcového vzdělávacího programu (vydaného v lednu 2016). Tyto výstupy se mohou upravit, ale vždy budou na vyšší úrovni než očekávané výstupy v RVP ZŠS.

Úprava výstupů bude použita v těch předmětech, které doporučí školské poradenské pracoviště. Výstupy budou součástí individuálního plánu žáka a budou vypracovány do 30 dnů od převzetí zprávy ze školského poradenského zařízení.

Vzdělávací obsahy některých vzdělávacích oborů, nebo vzdělávací obory, mohou být nahrazeny jinými obsahy nebo obory, které lépe vyhovují vzdělávacím možnostem žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními. Změna se provádí v IVP žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením je možné upravit očekávané výstupy, nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci neumožňuje znevýhodnění žáka. Tato změna musí být vždy doporučena školským poradenským zařízením.

Práce s dětmi mimořádně nadanými a nadanými

Mimořádně nadané a nadané děti budou pracovat podle plánu pedagogické podpory (PLPP), který pro ně vypracuje učitel předmětu, ve kterém žáci toto nadání projevují. V případě mimořádného nadání bude mimořádně nadaný žák, po konzultaci třídního učitele, učitele předmětu, kde žák mimořádné nadání projevuje s rodiči odeslán na šetření do školského poradenského zařízení. V případě doporučení mu bude výše uvedenými učiteli a výchovným poradcem vypracován individuální vzdělávací program, který bude pro jeho vzdělávání závazný. V obou případech třídní učitel zajistí informovaný souhlas rodičů.

Plán pedagogické podpory i individuální vzdělávací program bude kontrolován, případně hodnocen a doplňován jednou měsíčně výše uvedenými pedagogickými pracovníky, přizváni budou i rodiče žáka.

V rámci péče o mimořádně nadané žáky je možné po konzultaci se školským poradenským zařízením:

- Přijmout žáka předčasně ke školní docházce
- Zajistit účast žáka, či žáků ve vyučovacích předmětech ve vyšším ročníku
- Obohatit vzdělávací obsah pro tyto žáky
- Zadávat žákovi specifické úkoly a projekty
- Umožnit účast na soutěžích a projektech včetně celostátních a mezinárodních

Naším prvořadým úkolem je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Zvládnutím tohoto úkolu se chceme připojit ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v 21. století. v rámci procesu vzdělávání se věnujeme hlavně následujícím kompetencím.

2.2.1 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KOMPETENCE K UČENÍ	
Na úrovni základního vzdělávání žák:	vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

	poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
--	---

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	
Na úrovni základního vzdělávání žák:	<p>vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností</p> <p>vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému</p> <p>samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací</p> <p>ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů</p> <p>kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí</p>
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	
Na úrovni základního vzdělávání žák:	<p>formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu</p> <p>naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje</p> <p>rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění</p> <p>využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem</p> <p>využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi</p>
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	
Na úrovni základního vzdělávání žák:	<p>účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce</p> <p>podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá</p> <p>prispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají</p>

	vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
KOMPETENCE OBČANSKÉ	
Na úrovni základního vzdělávání žák:	respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
KOMPETENCE PRACOVNÍ	
Na úrovni základního vzdělávání žák:	používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

2.2.2 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí projektem

Lyžařský výcvikový kurz určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

ROZVOJ SCHOPNOSTÍ POZNÁVÁNÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Matematika Číslo a početní operace; Geometrie v rovině a prostoru
	Hudební výchova Vokální činnosti; Poslechové činnosti
	Tělesná výchova Gymnastika; Atletika
	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
2. ročník	Matematika Číslo a početní operace
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
3. ročník	Matematika Číslo a početní operace; Geometrie v rovině
	Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem; Pěstitelské práce
4. ročník	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
5. ročník	Matematika Geometrie
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem
8. ročník	Přírodopis Biologie člověka

Sebezpoznání a sebepojetí - pokrytí projektem

Lyžařský výcvikový kurz určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

SEBEPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
3. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti; Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova Atletika
4. ročník	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova Rytmická a kondiční cvičení
5. ročník	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
	Tělesná výchova Gymnastika
6. ročník	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
7. ročník	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
8. ročník	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
	Volba povolání Volba povolání; Osobnostní a sociální rozvoj
9. ročník	Občanská výchova Člověk jako jedinec
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví

Seberegulace a sebeorganizace - pokrytí předmětem

Anglický jazyk

Seberegulace a sebeorganizace - pokrytí projektem

Lyžařský výcvikový kurz určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

SEBEREGULACE A SEBEORGANIZACE - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
3. ročník	Tělesná výchova Atletika
4. ročník	Anglický jazyk Behealthy! - zdraví
	Výtvarná výchova Ověřování komunikačních účinků
5. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry
7. ročník	Výchova ke zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
8. ročník	Volba povolání Osobnostní a sociální rozvoj
9. ročník	Anglický jazyk Theworldofwork - svět práce; Fitness and health - zdraví a kondice; Fame and fortune - sláva a štěstí
	Občanská výchova Člověk ve společnosti

PSYCHOHYGIENA - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Prvouka Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Tělesná výchova Poznatky z TV
2. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
	Tělesná výchova Poznatky z TV; Zimní sporty
	3. ročník

	Hudební výchova Vokální činnost; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti; Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Zimní sporty
4. ročník	Přírodověda Člověk a jeho zdraví
	Hudební výchova Poslechové činnosti
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví
5. ročník	Hudební výchova Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti
	Tělesná výchova Činnosti ovlivňující zdraví; Pořadová cvičení; Zimní sporty
6. ročník	Přírodopis Poznáváme přírodu
	Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví
7. ročník	Přírodopis Obecná biologie a genetika
8. ročník	Přírodopis Biologie člověka
	Hudební výchova Poslechové činnosti
9. ročník	Anglický jazyk Fitness and health - zdraví a kondice

KREATIVITA - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti; Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova Rytmická a kondiční cvičení s hudbou; Gymnastika
	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem

2. ročník	Hudební výchova
	Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova
	Rozvíjení smyslové citlivosti
	Tělesná výchova
	Rytmická a kondiční cvičení s hudbou
3. ročník	Pracovní činnosti
	Práce s drobným materiálem
	Hudební výchova
	Vokální činnost; Hudebně pohybové činnosti; Instrumentální činnosti
	Výtvarná výchova
	Rozvíjení smyslové citlivosti; Uplatňování subjektivity
4. ročník	Tělesná výchova
	Gymnastika; Rytmická a kondiční cvičení
	Pracovní činnosti
	Práce s drobným materiálem
	Hudební výchova
	Hudebně pohybové činnosti
5. ročník	Výtvarná výchova
	Rozvíjení smyslové citlivosti; Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova
	Gymnastika; Rytmická a kondiční cvičení s hudbou
	Pracovní činnosti
	Práce s drobným materiálem
6. ročník	Hudební výchova
	Hudebně pohybové činnosti
	Výtvarná výchova
	Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova
	Gymnastika; Pohybové hry
7. ročník	Český jazyk a literatura
	Komunikační a slohová výchova

	Hudební výchova Instrumentální činnosti
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova Gymnastika; Pohybové hry
8. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova Gymnastika; Pohybové hry
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Hudební výchova Vokální činnosti
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova Gymnastika; Pohybové hry

Poznávání lidí - pokrytí projektem

Lyžařský výcvikový kurz určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

POZNÁVÁNÍ LIDÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Prvouka Lidé kolem nás; Lidé a čas
	Tělesná výchova Pohybové hry
2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
	Tělesná výchova Pohybové hry
3. ročník	Prvouka Lidé kolem nás; Člověk a jeho zdraví
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity; Ověřování komunikačních účinků
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Přírodověda Lidé kolem nás

	Vlastivěda Lidé a čas
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
5. ročník	Přírodověda Lidé kolem nás
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
6. ročník	Anglický jazyk My life - můj život
7. ročník	Výchova ke zdraví Osobnostní a sociální rozvoj
8. ročník	Anglický jazyk Having fun, free time activities - volný čas
9. ročník	Občanská výchova Člověk ve společnosti
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Mezilidské vztahy - pokrytí projektem

Lyžařský výcvikový kurz určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

MEZILIDSKÉ VZTAHY - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé a čas
2. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Prvouka Lidé kolem nás
3. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační slohová výchova
	Prvouka Lidé kolem nás
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
4. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
5. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Pracovní činnosti Práce s drobným materiálem

6. ročník	Anglický jazyk Animals - zvířata; Doctor, doctor - u lékaře
	Občanská výchova Člověk ve společnosti
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
7. ročník	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi a formy soužití; Osobnostní a sociální rozvoj; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
	Německý jazyk Ichheise, ichwohne - Jmenuji se, bydlím; MeineFamilie - Moje rodina
8. ročník	Anglický jazyk Tomorrow'sworld - svět v budoucnu; Problems - problémy
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
9. ročník	Občanská výchova Člověk ve společnosti; Člověk jako jedinec
	Výchova ke zdraví Vztahy mezi lidmi a formy soužití
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry

Komunikace - pokrytí projektem

Lyžařský výcvikový kurz určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

KOMUNIKACE - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
2. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Tělesná výchova Pohybové hry
3. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační slohová výchova
	Anglický jazyk Bug café - kavárna
	Tělesná výchova Poznatky z TV; Pohybové hry
	Pracovní činnosti Konstrukční činnosti

4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
5. ročník	Přírodověda Místo ve kterém žijeme
	Tělesná výchova Pořadová cvičení; Pohybové hry; Sportovní hry
6. ročník	Anglický jazyk My life - můj život; Animals - zvířata; Doctor, doctor - u lékaře
9. ročník	Anglický jazyk Theworldofwork - svět práce
	Občanská výchova Člověk ve společnosti
	Německý jazyk WiederFerien - Opět prázdniny

KOOPERACE A KOMPETICE - INTEGRACE VE VÝUCE

1. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry
3. ročník	Matematika Geometrie v rovině
	Prvouka Rozmanitost přírody
	Tělesná výchova Poznatky z TV; Sportovní hry
4. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
5. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
6. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
7. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
8. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
9. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pokrytí projektem

Lyžařský výcvikový kurz určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A ROZHODOVACÍ DOVEDNOSTI - INTEGRACE VE VÝUCE	
2. ročník	Matematika Závislosti, vztahy a práce s daty
3. ročník	Matematika Závislosti, vztahy a práce s daty
4. ročník	Matematika Nestandardní aplikační úlohy a problémy
5. ročník	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
8. ročník	Anglický jazyk Problems - problémy
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
	Volba povolání Volba povolání
9. ročník	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry

HODNOTY, POSTOJE, PRAKTICKÁ ETIKA - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
2. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
	Hudební výchova Vokální činnosti
3. ročník	Prvouka Lidé kolem nás; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
4. ročník	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
5. ročník	Hudební výchova Vokální činnosti
6. ročník	Občanská výchova Člověk ve společnosti
	Tělesná výchova Poznatky z TV a sportu
7. ročník	Výchova ke zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; Zdravý způsob života a péče o zdraví
	Tělesná výchova Poznatky z TV a sportu

8. ročník	Přírodopis
	Biologie člověka
	Tělesná výchova Poznatky z TV a sportu
9. ročník	Občanská výchova Člověk jako jedinec
	Výchova ke zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
	Tělesná výchova Poznatky z TV a sportu

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBCĀNA

OBČANSKÁ SPOLEČNOST A ŠKOLA - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
2. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Prvouka Lidé kolem nás
	Hudební výchova Vokální činnosti
3. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
4. ročník	Přírodověda Lidé kolem nás
	Vlastivěda Místo, kde žijeme
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
	Přírodověda Lidé kolem nás
	Vlastivěda Místo ve kterém žijeme
	Hudební výchova Vokální činnosti
6. ročník	Občanská výchova Člověk ve společnosti

OBČAN, OBČANSKÁ SPOLEČNOST A STÁT - INTEGRACE VE VÝUCE	
4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
5. ročník	Přírodověda Lidé kolem nás; Lidé a čas
	Vlastivěda Místo ve kterém žijeme
	Hudební výchova Poslechové činnosti
7. ročník	Občanská výchova Člověk ve společnosti
8. ročník	Dějepis Modernizace společnosti

FORMY PARTICIPACE OBČANŮ V POLITICKÉM ŽIVOTĚ - INTEGRACE VE VÝUCE	
4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
5. ročník	Vlastivěda Místo ve kterém žijeme
8. ročník	Občanská výchova Stát a právo

PRINCIPY DEMOKRACIE JAKO FORMY VLÁDY A ZPŮSOBU ROZHODOVÁNÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
4. ročník	Vlastivěda Lidé a čas
5. ročník	Přírodověda Místo ve kterém žijeme
8. ročník	Občanská výchova Stát a právo
	Dějepis Moderní doba
	Přírodopis Biologie člověka

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

EVROPA A SVĚT NÁS ZAJÍMÁ - INTEGRACE VE VÝUCE	
3. ročník	Anglický jazyk Music time - čas hudby
4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme

5. ročník	Český jazyk a literatura
	Komunikační a slohová výchova
	Matematika
	Čísla a početní operace
	Přírodověda
	Místo ve kterém žijeme
7. ročník	Vlastivěda
	Místo ve kterém žijeme
	Anglický jazyk
	Food - jídlo; My country - moje země
	Přírodopis
	Základy ekologie
8. ročník	Německý jazyk
	Erste Schritte - První kroky - vstupní fonetický kurz
	Anglický jazyk
	Whatwashapening? - co se dělo?; London sightseeing - Londýn
	Přírodopis
	Biologie člověka
9. ročník	Zeměpis
	Regiony světa a Evropy
	Anglický jazyk
	Ourworld - náš svět
	Občanská výchova
	Mezinárodní vztahy
OBJEVUJEME EVROPU A SVĚT - INTEGRACE VE VÝUCE	Přírodopis
	Naše příroda

4. ročník	Vlastivěda
	Místo, kde žijeme
5. ročník	Matematika
	Závislosti, vztahy a práce s daty; Nestandardní aplikační úlohy
	Přírodověda
	Místo ve kterém žijeme; Rozmanitost přírody
	Vlastivěda
	Místo ve kterém žijeme
8. ročník	Zeměpis
	Regiony světa a Evropy
	Německý jazyk
	Ferien - prázdniny
9. ročník	Občanská výchova
	Mezinárodní vztahy

JSME EVROPANÉ - INTEGRACE VE VÝUCE	
5. ročník	Přírodověda Lidé a čas
	Vlastivěda Místo ve kterém žijeme
6. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti
8. ročník	Zeměpis Regiony světa a Evropy
	Hudební výchova Poslechové činnosti
9. ročník	Občanská výchova Mezinárodní vztahy
	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

KULTURNÍ DIFERENCE - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti
2. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti
4. ročník	Hudební výchova Poslechové činnosti
5. ročník	Přírodověda Lidé a čas
	Vlastivěda Lidé kolem nás
	Hudební výchova Poslechové činnosti
6. ročník	Hudební výchova Vokální činnosti; Poslechové činnosti
7. ročník	Anglický jazyk Food - jídlo; Entertainment - zábava
8. ročník	Hudební výchova Vokální činnosti; Poslechové činnosti
	Německý jazyk Mein Tag - Můj denní program
9. ročník	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí

LIDSKÉ VZTAHY - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Prvouka Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás
2. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Prvouka Lidé kolem nás
	Výtvarná výchova Ověřování komunikačních účinků
3. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Prvouka Lidé kolem nás
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova Pohybové hry
4. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Přírodověda Člověk a jeho zdraví; Lidé kolem nás
5. ročník	Český jazyk a literatura Literární výchova
	Vlastivěda Lidé kolem nás
	Výtvarná výchova Ověřování komunikačních účinků
	Tělesná výchova Pohybové hry; Sportovní hry
6. ročník	Občanská výchova Člověk ve společnosti
7. ročník	Anglický jazyk Food - jídlo
	Německý jazyk Freunde - Kamarádi a mé nejbližší okolí
8. ročník	Přírodopis Biologie člověka
9. ročník	Občanská výchova Člověk ve společnosti

	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí
--	--

ETNICKÝ PŮVOD - INTEGRACE VE VÝUCE	
4. ročník	Přírodověda Lidé kolem nás
	Vlastivěda Lidé a čas
5. ročník	Přírodověda Lidé a čas
	Vlastivěda Místo ve kterém žijeme
8. ročník	Přírodopis Biologie člověka
9. ročník	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí

MULTIKULTURALITA INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Prvouka Lidé kolem nás
3. ročník	Anglický jazyk Music time - čas hudby
4. ročník	Hudební výchova Vokální činnosti
5. ročník	Vlastivěda Místo ve kterém žijeme; Lidé kolem nás
	Hudební výchova Vokální činnosti
6. ročník	Český jazyk a literatura Jazyková výchova
7. ročník	Anglický jazyk My country - moje země
8. ročník	Anglický jazyk London sightseeing - Londýn
9. ročník	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí

PRINCIP SOCIÁLNÍHO SMÍRU A SOLIDARITY - INTEGRACE VE VÝUCE	
8. ročník	Občanská výchova
	Stát a právo
	Přírodopis Biologie člověka
9. ročník	Zeměpis Společenské a hospodářské prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

EKOSYSTÉMY - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Prvouka
	Rozmanitost přírody
2. ročník	Prvouka
	Rozmanitost přírody
	Hudební výchova
	Vokální činnosti
	Výtvarná výchova
	Ověřování komunikačních účinků
3. ročník	Pracovní činnosti
	Práce s drobným materiálem
3. ročník	Prvouka
	Místo, kde žijeme; Rozmanitost přírody
	Hudební výchova
3. ročník	Vokální činnost
4. ročník	Přírodověda
	Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova
	Rozvíjení smyslové citlivosti
	Pracovní činnosti
4. ročník	Práce s drobným materiálem
5. ročník	Přírodověda
	Rozmanitost přírody
	Vlastivěda
	Rozmanitost přírody
	Hudební výchova
	Vokální činnosti
	Výtvarná výchova
	Uplatňování subjektivity
	Tělesná výchova
	Atletika; Sportovní hry
Pracovní činnosti	
Práce s drobným materiálem	

6. ročník	Přírodopis Lesní společenstva; Voda a její okolí; Pole, louky, pastviny
7. ročník	Přírodopis Biologie hub; Biologie rostlin; Biologie živočichů; Základy ekologie; Praktické poznávání přírody
8. ročník	Přírodopis Biologie živočichů; Biologie člověka
9. ročník	Přírodopis Vesmír - Země - podmínky života
	Přírodovědná praktika
	Praktické poznávání přírody

ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA - INTEGRACE VE VÝUCE

1. ročník	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
2. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti; Ověřování komunikačních účinků
	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
3. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
4. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
5. ročník	Matematika Závislosti, vztahy a práce s daty; Nestandardní aplikační úlohy
	Přírodověda Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
	Vlastivěda Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
6. ročník	Přírodopis Voda a její okolí

7. ročník	Přírodopis Obecná biologie a genetika; Biologie hub; Biologie živočichů; Praktické poznávání přírody
8. ročník	Chemie Směsi; Částicové složení látek a chemické prvky; Anorganické sloučeniny
9. ročník	Fyzika
	Energie
	Přírodopis Vývoj Země, života a člověka; Základ a trvání života
	Přírodovědná praktika Praktické poznávání přírody

LIDSKÉ AKTIVITY A PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - INTEGRACE VE VÝUCE

1. ročník	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
	Tělesná výchova Turistika; Zimní sporty
	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Ověřování komunikačních účinků
3. ročník	Prvouka Lidé kolem nás; Rozmanitost přírody
	Přírodověda Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Vlastivěda Místo, kde žijeme
	Tělesná výchova Zimní sporty
	Přírodověda Rozmanitost přírody
	Vlastivěda Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
5. ročník	Tělesná výchova Turistika
	Přírodopis Lesní společenstva; Pole, louky, pastviny
	Přírodopis Biologie rostlin; Biologie živočichů; Základy ekologie; Praktické poznávání přírody

8. ročník	Chemie Částicové složení látek a chemické prvky; Anorganické sloučeniny
	Přírodopis Biologie živočichů; Biologie člověka
9. ročník	Anglický jazyk Ourworld - náš svět
	Fyzika Energie
	Chemie Anorganické sloučeniny; Organické sloučeniny; Chemie a společnost
	Přírodopis Vesmír - Země - podmínky života

Vztah člověka k prostředí - pokrytí projektem

Lyžařský výcvikový kurz určen pro ročníky: 6, 7, 8, 9

VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
1. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
2. ročník	Prvouka Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti; Ověřování komunikačních účinků
3. ročník	Prvouka Místo, kde žijeme; Člověk a jeho zdraví
	Výtvarná výchova Rozvíjení smyslové citlivosti
4. ročník	Přírodověda Rozmanitost přírody
	Vlastivěda Místo, kde žijeme
	Pracovní činnosti Pěstitelské práce
5. ročník	Přírodověda Místo ve kterém žijeme; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví
	Vlastivěda Rozmanitost přírody
	Výtvarná výchova Uplatňování subjektivity
6. ročník	Přírodopis Lesní společenstva; Voda a její okolí; Příroda našeho okolí
7. ročník	Přírodopis Biologie hub; Biologie rostlin; Základy ekologie; Praktické poznávání přírody

8. ročník	Chemie Směsi
	Přírodopis Biologie člověka
9. ročník	Anglický jazyk Ourworld - náš svět
	Fyzika Energie
	Chemie Chemie a společnost
	Přírodopis Vývoj Země, života a člověka
	Přírodovědná praktika Praktické poznávání přírody

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

KRITICKÉ ČTENÍ A VNÍMÁNÍ MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
6. ročník	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

INTERPRETACE VZTAHU MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ A REALITY - INTEGRACE VE VÝUCE	
5. ročník	Informatika Vyhledávání informací a komunikace
6. ročník	Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví

STAVBA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
7. ročník	Informatika Zpracování a využití informací
8. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

VNÍMÁNÍ AUTORA MEDIÁLNÍCH SDĚLENÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
8. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

FUNGOVÁNÍ A VLIV MÉDIÍ VE SPOLEČNOSTI - INTEGRACE VE VÝUCE	
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
8. ročník	Německý jazyk Computer mein Freund - Já a můj počítač

TVORBA MEDIÁLNÍHO SDĚLENÍ - INTEGRACE VE VÝUCE	
4. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
5. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
6. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova
7. ročník	Informatika Zpracování a využití informací Německý jazyk Mein Hobby - Koníčky
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova Německý jazyk MeineWoche - Můj týden

PRÁCE v REALIZAČNÍM TÝMU - INTEGRACE VE VÝUCE	
8. ročník	Informatika Zpracování a využití informací
9. ročník	Český jazyk a literatura Komunikační a slohová výchova

3. UČEBNÍ PLÁN

3.1 CELKOVÝ

1. STUPĚŇ		
Vzdělávací oblastí (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	42+6	42.0
Český jazyk a literatura	33+6	33.0
Anglický jazyk	9	9.0
Německý jazyk	0	0.0
Matematika a její aplikace	20+4	20.0
Matematika	20+4	0.0
Informační a komunikační technologie	1+1	1.0
Informatika	1+1	0.0
Člověk a jeho svět	12+3	12.0
Prvouka	7	0.0
Přírodověda	3+1	X
Vlastivěda	2+2	X
Člověk a společnost	0	0.0
Občanská výchova	0	0.0
Dějepis	0	0.0
Člověk a příroda	0	0.0
Fyzika	0	0.0
Chemie	0	0.0
Přírodopis	0	0.0
Zeměpis	0	0.0
Umění a kultura	12	12.0
Hudební výchova	5	0.0
Výtvarná výchova	7	0.0
Člověk a zdraví	10+2	10.0
Výchova ke zdraví	0	0.0
Tělesná výchova	10+2	10.0
Člověk a svět práce	5	5.0
Pracovní činnosti	5	0.0
Pěstitelství	0	X
Technické práce	0	X
Volba povolání	0	X
Příprava pokrmů a domácnost	0	X
Doplňující vzdělávací obory	0	0.0
Přírodovědná praktika	0	0.0

2. STUPEŇ		
Vzdělávací oblastí (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	33+3	33.0
Český jazyk a literatura	15+3	15.0
Anglický jazyk	12	12.0
Německý jazyk	6	6.0
Matematika a její aplikace	15+3	15.0
Matematika	15+3	0.0
Informační a komunikační technologie	1+2	1.0
Informatika	1+2	0.0
Člověk a jeho svět	0	0.0
Prvouka	0	0.0
Přírodověda	0	X
Vlastivěda	0	X
Člověk a společnost	11+1	11.0
Občanská výchova	4	0.0
Dějepis	7+1	0.0
Člověk a příroda	21+6	21.0
Fyzika	6+2	0.0
Chemie	4	0.0
Přírodopis	5+3	0.0
Zeměpis	6+1	0.0
Umění a kultura	10	10.0
Hudební výchova	4	0.0
Výtvarná výchova	6	0.0
Člověk a zdraví	10+1	10.0
Výchova ke zdraví	2+1	0.0
Tělesná výchova	8	0.0
Člověk a svět práce	3+1	3.0
Pracovní činnosti	0	0.0
Pěstitelství	1	X
Technické práce	0+1	X
Volba povolání	1	X
Příprava pokrmů a domácnost	1	X
Doplňující vzdělávací obory	0+1	0.0
Přírodovědná praktika	0+1	0.0

3.2 ROČNÍKOVÝ

Komentář:

Posílení časové dotace vyučovacích předmětů z disponibilní časové dotace je v tabulaci zvlášť graficky vyjádřeno (+1). Zároveň jsou uvedeny součty disponibilní časové dotace využité v jednotlivých vyučovacích předmětech a v jednotlivých ročnících.

1. STUPĚŇ							
Vzdělávací oblasti (obory)	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						42+6	42.0
Český jazyk a literatura	8+1	8+1	7+1	4+2	6+1	33+6	33.0
Anglický jazyk	X	X	3	3	3	9	9.0
Německý jazyk	X	X	X	X	X	0	0.0
Matematika a její aplikace						20+4	20.0
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	20.0
Informační a komunikační technologie						1+1	1.0
Informatika	X	X	X	0+1	1	1+1	1.0
Člověk a jeho svět						12+3	12.0
Prvouka	2	2	3	X	X	7	0.0
Přírodověda	X	X	X	1+1	2	3+1	X
Vlastivěda	X	X	X	1+1	1+1	2+2	X
Člověk a společnost						0	0.0
Občanská výchova	X	X	X	X	X	0	0.0
Dějepis	X	X	X	X	X	0	0.0
Člověk a příroda						0	0.0
Fyzika	X	X	X	X	X	0	0.0
Chemie	X	X	X	X	X	0	0.0
Přírodopis	X	X	X	X	X	0	0.0
Zeměpis	X	X	X	X	X	0	0.0
Umění a kultura						12	12.0
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0.0
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0.0
Člověk a zdraví						10+2	10.0
Výchova ke zdraví	X	X	X	X	X	0	0.0
Tělesná výchova	2	2+1	2+1	2	2	10+2	10.0
Člověk a svět práce						5	5.0
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0.0
Celkem základní	19	19	22	19	23	102	102.0
Celkem disponibilní	1	3	3	6	3	16	16.0
Celkem v ročníku	20	22	25	25	26	118	118.0

2. STUPĚŇ						
Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					33+3	33.0
Český jazyk a literatura	4+1	4+1	3+1	4	15+3	15.0
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12.0
Německý jazyk	X	2	2	2	6	6.0
Matematika a její aplikace					15+3	15.0
Matematika	3+2	4	4+1	4	15+3	0.0
Informační a komunikační technologie					1+2	1.0
Informatika	1	X	0+1	0+1	1+2	1.0
Člověk a jeho svět					0	0.0
Prvouka	X	X	X	X	0	0.0
Přírodověda	X	X	X	X	0	X
Vlastivěda	X	X	X	X	0	X
Člověk a společnost					11+1	11.0
Občanská výchova	1	1	1	1	4	0.0
Dějepis	1+1	2	2	2	7+1	0.0
Člověk a příroda					21+6	21.0
Fyzika	1+1	2	2	1+1	6+2	0.0
Chemie	X	X	2	2	4	0.0
Přírodopis	2	1+1	1+1	1+1	5+3	0.0
Zeměpis	2	2	1+1	1	6+1	0.0
Umění a kultura					10	10.0
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0.0
Výtvarná výchova	2	1	2	1	6	0.0
Člověk a zdraví					10+1	10.0
Výchova ke zdraví	1	1	X	0+1	2+1	0.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0.0
Člověk a svět práce					3+1	3.0
Pracovní činnosti	X	X	X	X	0	0.0
Pěstitelství	1	X	X	X	1	X
Technické práce	X	0+1	X	X	0+1	X
Volba povolání	X	X	1	X	1	X
Příprava pokrmů a domácnost	X	1	X	X	1	X
Doplňující vzdělávací obory					0+1	0.0
Přírodovědná praktika	X	X	X	0+1	0+1	0.0
Celkem základní	25	27	27	25	104	104.0
Celkem disponibilní	5	3	5	5	18	18.0
Celkem v ročníku	30	30	32	30	122	122.0

4. UČEBNÍ OSNOVY

4.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. (Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin. Vzhledem k posilování významu výuky cizích jazyků musí škola daných 6 disponibilních hodin využít pouze pro výuku Dalšího cizího jazyka, nebo v odůvodněných případech pro upevňování a rozvíjení Cizího jazyka.) Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že se učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí se však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. (V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu /zejména ve fonetice a syntaxi/ pro další osvojení jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.) Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní – lingvistické, sociolingvistické, pragmatické – a všeobecné – předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří – jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realití zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák - rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák - rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

4.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován v 1. - 9. ročníku. Má mezi předměty stěžejní postavení, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznání.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

předmět Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících. Časová dotace je následující: 1. ročník 8+1 disponibilní hodina / týden, 2. ročník 8+1 disponibilní hodina / týden, 3. ročník 7 + 1 disponibilní hodina / týden, 4. ročník 4+2 disponibilní hodiny / týden, 5. ročník 6+1 disponibilní hodina/ týden, 6. ročník 4 + 1 disponibilní hodina / týden, 7. ročník 4 + 1 disponibilní hodina / týden, 8. ročník 3 + 1 disponibilní hodina / týden, 9. ročník 4 hodiny / týden.

Vzdělávací obsah tohoto oboru má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova (KSV)

Jazyková výchova (JV)

Literární výchova (LV)

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje - čtení a psaní. Důraz je kladen především na čtení s porozuměním. Snažíme se docílit u žáků obohacování jejich slovní zásoby a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Na 2. stupni je našim hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Prostřednictvím četby poznávají žáci základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora, rozlišit literární fikci od skutečnosti a formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Předmět je vyučován většinou v kmenových třídách, tam, kde je to vhodné, pracují žáci ve skupinách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu i návštěvy divadelních představení. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

1. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) umí sedět při psaní, dodržuje a zvládá základní hygienické a pracovní návyky, • (KSV) pečlivě a správně zachází s psacím materiálem, • (KSV) rozlišuje tiskací a psací písmena, • (KSV) dokáže psát správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře, orientuje se v ní, • (KSV) používá kvalitní znaky písma, • (KSV) zvládá úhledný a čitelný písemný projev, • (KSV) volí správné pořadí písmen a úplnost slova, • (KSV) zvládá převádět slova a věty z podoby mluvené do podoby psané, • (KSV) přepisuje a opisuje texty přiměřené věku, • (KSV) kontroluje vlastní písemný projev, • (KSV) poznává a osvojuje si písmena, slabiky, slova, • (KSV) píše krátké a jednoduché věty, • (KSV) opisuje texty dle předlohy, • (KSV) dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět, • (KSV) napíše psací písmena velké a malé abecedy, • (KSV) správně dýchá v krátkých mluvených projevech, volí vhodné tempo řeči, • (KSV) vyjadřuje se spisovně, • (KSV) dokáže použít tečku, čárku, otazník, vykřičník ve vztahu k psaní, • (KSV) porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti, • (KSV) dovede jednoduchým projevem vyjádřit svoji zkušenost, 	<p>Čtení - písmen, slabik, slov</p> <p>Naslouchání jednoduchých textů přiměřených věku</p> <p>Mluvený projev - tvorba krátkých zpráv, vypravování</p> <p>Písemný projev - krátké věty</p> <p>Poděkování, omluva, prosba, pozdrav</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) dokáže sdělit krátkou zprávu, tvoří krátké mluvené projevy, • (KSV) čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, • (ETV) osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci, • (KSV) řadí jednoduché ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. 	
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OSS	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (JV) pozná jednotlivá písmena tiskací, psací, velká a malá, snaží se jednotlivé hlásky správně a srozumitelně vyslovit, • (JV) rozlišuje hlásku, slabiku, slovo, větu, • (JV) rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slovo na hlásky, • (JV) používá správně velké počáteční písmeno u prvního slova věty a u vlastních jmen osob, 	<p>Zvuková stránka jazyka - vhodná intonace a věť</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov - členění slov na hlásky</p> <p>Pravopis - velká písmena na začátku věty a vlastní jména osob</p>
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LV) čte slabiky, slova, • (LV) hlasitě čte jednoduché texty, používá správnou intonaci, • (LV) rozumí přečtené ukázce, • (LV) čte jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká, dokáže je správně přečíst, • (LV) dokáže poslouchat lit. texty pro děti, • (LV) používá rozpočítadla, hádanky, některá říkadla, • (LV) naučí se z paměti básničku, dokáže ji zrecitovat, • (LV) dokáže vyprávět pohádku podle obrázkové osnovy, zvládá vyprávění příběhu, 	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem - reprodukce a dramatizace textu</p> <p>Základní literární pojmy - pohádka, příběh</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (LV) vyjadřuje své pocity z četby, poslechu, • (LV) dokáže dramatizovat pohádku, používá loutky, maňásky, hodnotí postavy pohádek, • (LV) všimá si ilustrací v knížkách pro děti, používá některý dětský časopis, • (LV) pracuje tvořivě s lit. textem podle pokynů učitele a podle svých schopností, • (LV) vyslovuje správnou délku hlásek, správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. 	
přesahy	
průřezová témata	
MuV: LV	

2. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, • (KSV) porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, • (KSV) respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, • (KSV) cvičí se ve schopnosti vypravovat, popisovat, • (KSV) píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a literatuře a dodržuje sklon písma, správně napojuje písmena, slabiky, píše jednoduchý text, správně užívá velká písmena ve slovech i ve větě a diakritická znaménka, • (KSV) dbá na úhlednost, hygienické a pracovní návyky, • (KSV) dokáže seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. 	<p>Čtení s porozuměním Naslouchání Mluvený projev - vypravování, jednoduchý popis Písemný projev - sestavování jednoduché osnovy</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH, Ko VDO: OSS	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (JV) rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, pamětně ovládá rozdělení hlásek, • (JV) porovnává významy slov, rozumí slovům opačného významu, • (JV) rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky, • (JV) odůvodňuje a píše správně i / y po tvrdých a měkkých souhláskách, • (JV) dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, • (JV) chápe význam slabiky pro dělení slov, • (JV) dodržuje pořádek slov ve větě, • (JV) ovládá základní pravopis ů / ú ve slovech, 	Zvuková stránka jazyka - dělení hlásek, podoba hlásek uvnitř a na konci slova Slovní zásoba a tvoření slov - slova nadřazená, podřazená, souřadná Tvarosloví - psaní i / y po měkkých a tvrdých souhláskách Skladba - druhy vět Pravopis - ů / ú, i / y
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LV) pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností, • (LV) čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, • (LV) dokáže vyjádřit své pocity z přečteného textu, • (LV) rozpozná pohádku. 	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy - pohádka, vyprávění, verše
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	
MuV: LV	

3. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) reprodukuje přečtený text, pracuje s fantazií při dotváření a ukončení příběhu, • (KSV) zná a v praxi realizuje společenská pravidla chování v prostorách školy i na veřejnosti - požádá o uvolnění cesty, dává přednost dospělé osobě, neskáče do řeči, • (KSV) stručně a jasně dokáže vést telef. rozhovor, • (KSV) napíše správně dopis, pohlednici s dodržáním formy a uvedením adresy, • (KSV) slova přebytečná v textu dokáže odstranit, slova opakující se nahradí slovy stejného významu, • (KSV) přiřadí slova podřazená ke slovu nadřazenému, • (KSV) vypravuje vlastní zážitek, během vypravování se snaží odstraňovat přebytečná slova či slova opakující se, • (KSV) pracuje s obrázkovou osnovou, člení text na části, • (KSV) vytváří nadpisy, jednoduché věty pro osnovu, • (KSV) vypravuje podle osnovy, obrázkové i písemné, • (KSV) popisuje jednoduchý předmět, osobu, zvíře, činnost - ústně, 	<p>Formy společenského styku</p> <p>Souvislý jazykový projev</p> <p>Členění jazykového projevu</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV, Ko	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (JV) bezpečně zdůvodní a správně píše slova s párovými souhl. na konci a uvnitř slova, • (JV) uvědoměle zvládá pravopis vlastních jmen osob, zvířat, měst, řek, hor aj. (místní názvy), • (JV) aktivně používá znalost vyjmenovaných slov a jim příbuzných při psaní i / y po obojetných souhláskách, • (JV) pamětně zvládne řady vyjm. slov a používá jejich tvary ve větách, • (JV) přiřazuje k nim slova příbuzná na základě společného kořene a významu, • (JV) seznamuje se se slovy stejně znějícími, (být x bit, výr x vír), • (JV) pamětně zvládne řadu slovních druhů a člení je na ohebné a neohebné, • (JV) vyhledává v textu a třídí podle slovních druhů pod. jm., slovesa, př. jm., předložky, spojky, • (JV) u podst. jmen určuje tyto mluvnické kategorie - rod, číslo, • (JV) u sloves určuje osobu, číslo, čas v oznam. způsobu, • (JV) určuje základní skladební dvojici a graficky ji zaznamenává, • (JV) tvoří k holé větě větu rozvitou, • (JV) spojuje věty do jednodušších souvětí spojkami a jinými spojovacími výrazy, 	Pravopis - párové souhlásky, vlastní jména, pravopis i/y po obojetných souhláskách Stavba slova - kořen, předpona a přípona Vyjmenovaná slova Slovní druhy Větné celky - věta jednoduchá a souvětí
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LV) čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, • (LV) reprodukuje obsah přečteného textu, dokáže předčítat i číst potichu, • (LV) dokáže se v textu orientovat, vyhledávat odpovědi na otázky, • (LV) chápe čtení jako zdroj informací, • (LV) orientuje se ve školní knihovně, • (LV) stává se aktivním čtenářem - vede si záznam o přečtených knihách ve zjednodušené formě - název knihy, autor textu, autor ilustrace, co zaujalo, hlavní postavy, vyhledává a předčítá dětem zajímavou část knihy - představuje knihu spolužákům, • (LV) orientuje se v základních lit. žánrech - poezie x próza, pověst, povídka, divadelní a filmové představení, • (LV) vypravuje zážitky. 	<p>Čtení</p> <p>Práce s literárním textem - vyprávění pohádky, přednes básně</p> <p>Poezie, přirovnání</p> <p>Literární žánry - próza, povídka, postava</p>
přesahy	
průřezová témata	
MuV: LV	

4. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, • (KSV) zlepšuje dovednost tichého čtení s porozuměním, • (KVS) odpovídá na otázky k textu buď samostatně, nebo výběrem z možností, učí se z textu vybírat podstatné a okrajové informace, • (KVS) procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou, reaguje otázkami, • (KVS) aktivně používá základní komunikační žánry, pozdraví, osloví kamarády i dospělého, formuluje omluvu, prosbu a vzkaz, • (KVS) dovede samostatně vést telefonický rozhovor, přivolat pomoc, • (KVS) učí se používat při mluveném projevu přiměřená gesta a mimiku, • (KVS) posuzuje úplnost či neúplnost daného sdělení, • (KVS) seznamuje se s manipulativní funkcí • (KVS) snaží se o přehledný a úhledný písemný projev, • (KVS) snaží se aktivně používat známý pravopis, vhodně volí slova, slovní spojení, • (KVS) využívá své slovní zásoby, rozlišuje spisovná a hovorová slova, snaží se je správně používat, • (KVS) sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti, • (KVS) umí popsat jednoduchou věc, • (KVS) snaží se popsat jednoduchý pracovní postup, • (KVS) snaží se správně psát po stránce obsahové a formální jednoduché žánry písemného projevu, adresa, blahopřání, oznámení, pozvánka, dopis, pozdrav z prázdnin, • (ETV) reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku. 	<p>Ctění - praktické, věcné, prožitkové (vše s porozuměním)</p> <p>Mluvený projev - vypravování, popis, telefonování</p> <p>Písemný projev - dopis, pozvánka, blahopřání, reklamy, sleduje ji v médiích, snaží se o ní přemýšlet a diskutovat</p> <p>Pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva, mimika, zrakový kontakt, podání ruky, gesta</p>
přesahy	
průřezová témata	

OSV: PL, Ko
 MeV: KCPPMS, FVM, TMS

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (JV) vyhledává, tvoří a aktivně používá slova jednoznačná, mnohoznačná, protikladná, souznačná, souzvučná, nadřazená, podřazená a souřadná, • (JV) rozlišuje slova spisovná a nespisovná, • (JV) rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotná, • (JV) rozpozná části slova, kořen, předponu a příponovou část, pomocí předpon a příponových částí tvoří slova odvozená od daného kořene, • (JV) odlišuje předpony a předložky: nad..., pod..., od..., roz..., bez..., vz..., před..., • (JV) rozliší větu jednoduchou a souvětí, • (JV) z vět jednoduchých vytvoří souvětí, • (JV) učí se určovat základní skladební dvojice ve větě jednoduché, • (JV) seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem, • (JV) rozlišuje slova ohebná a neohebná, • (JV) v textu přiměřené obtížnosti určuje slovní druhy, • (JV) naučí se vzory podstatných jmen, skloňuje podstatná jména podle vzorů, • (JV) u podstatných jmen určuje rod, číslo, pád a vzor, • (JV) u sloves určuje osobu, číslo a čas, • (JV) pozná zvratná slovesa, neurčitek, • (JV) časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím, • (JV) docvičuje a opakuje pravopis vyjmenovaných slov, • (JV) zdůvodňuje a píše i,y nejen ve vyjmenovaných slovech, v jejich tvarech, ale i ve slovech příbuzných, • (JV) seznamuje se s nejčastějšími spojkami a získává dovednost psaní čárky před těmito spojovacími výrazy, 	<p>Význam slov</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov - kořen, předpona, přípona, předložky</p> <p>Tvarosloví - slovní druhy (slovesa a podstatná jména)</p> <p>Skladba - věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice</p> <p>Pravopis - vyjmenovaná slova</p>
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LV) docvičuje plynulost a techniku čtení, • (LV) volně reprodukuje text podle svých schopností, • (LV) přednáší vhodné literární texty z paměti, • (LV) dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat si o ní zápis, • (LV) samostatně nebo v kolektivu spolužáků se pokouší o dramatizaci textu, • (LV) seznamuje se se základními pojmy literární teorie, pohádka, bajka, báseň, spisovatel, ilustrátor, divadlo, film, herec, režisér, verš, rým, přirovnání, • (LV) seznámí se s vybranými autory dětských knih. 	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – dokončení příběhu, dramatizace textu</p> <p>Základní literární pojmy - poezie, lyrika, epika, próza, povídka, pověst, pohádka, hlavní a vedlejší postavy</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	
MuV: LV	

5. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) pracuje podle tištěných pokynů, • (KSV) vyhledává potřebné informace, • (KSV) reprodukuje obsah i potichu přečteného textu, • (KSV) vyhledává a vypisuje slova či jevy podle daných kritérií, • (KSV) třídí získané informace, • (KSV) využívá při řeči přiměřená gesta a mimiku, • (KSV) vede správně dialog, rozhovor, • (KSV) dokáže zdramatizovat daný text, • (KSV) využívá průběžně spisovnou výslovnost a pravopis, • (KSV) vytvoří zkrácený zápis textu, • (KSV) podle osnovy se jasně a zřetelně vyjadřuje, • (KSV) zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu, • (KSV) navrhuje rozložení textu na ploše, • (KSV) snaží se o úhledný a přehledný písemný projev, • (KSV) napíše podle daných kritérií dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení, 	<p>Čtení - praktické, věcné (zdroj informací), kritické, prožitkové</p> <p>Tvořivé činnosti s lit. textem, volná reprodukce, dramatizace textu</p> <p>Vlastní tvorba na libovolné téma</p> <p>Mluvený projev - vyjadřovací schopnosti (referát, diskuse na základě poznámek, telefonický rozhovor, vzkaz na záznamník)</p> <p>Písemný projev - výpis, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, pozvánka, charakteristika, popisy, sestavuje osnovu</p>
--	--

Přesahy
průřezová témata
VDO: OSŠ
VMEGS: ES
MeV: TMS

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) snaží se o úhledný a přehledný písemný projev, • (JV) porovnává významy slov a vhodně je využívá ve větách, • (JV) třídí slova podle významu, • (JV) určí základní části slova: předponu, příponu a kořen, • (JV) rozliší předponu a předložku, příponu a koncovku, • (JV) píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, • (JV) určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen, • (JV) určuje v textu všechny slovní druhy a využívá je (dle svých možností) v gramaticky správných tvarech, • (JV) podstatná jména skloňuje podle vzorů, • (JV) určí druhy přídavných jmen, jejich rod, číslo, pád a vzor, • (JV) pozná základní druhy zájmen a číslovek, • (JV) časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu, • (JV) pozná všechny slovesné způsoby, • (JV) pozná zvrtné sloveso, jednoduché a složené slovesné tvary, • (JV) zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit, • (JV) vyhledá větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí, • (JV) užívá vhodných spojovacích výrazů a vhodně je podle potřeby obměňuje, • (JV) pozná podmět a přísudek, • (JV) užívá shodu přísudku s podmětem v psaném textu, • (JV) rozpozná přímou řeč a větu uvozovací, umí užít přímou řeč ve vypravování, 	<p>Slovo základové, odvozené, kořen, předpona, přípona</p> <p>Synonyma, slova mnohoznačná</p> <p>Slovní druhy a jejich třídění, tvary slov</p> <p>Mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Zájmena</p> <p>Číslovky</p> <p>Souvětí a věta jednoduchá</p> <p>Základní skladebná dvojíce</p> <p>Přímá řeč</p>
<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • (LV) tvoří vlastní literární text na dané téma, • (LV) rozpozná různé typy uměleckých žánrů, • (LV) seznamuje se s dalšími základními pojmy literární teorie, • (LV) při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. 	<p>Verše, rýmy, příběhy - básnické výrazy</p> <p>Komedie, tragédie, drama</p> <p>Bajka, povídka, báje, pověst, cestopis</p> <p>Literatura v proměnách času</p>

přesahy
průřezová témata
OSV: MV
MuV: LV

6. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) odlišuje spisovný a nespisovný projev, • (KSV) užívá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci, • (KSV) přiměřeně k věku zvládá mluvený projev připravený i improvizovaný a vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči, • (KSV) využívá základy studijního čtení, • (KSV) vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, • (KSV) vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, • (KSV) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic, • (KSV) z ukázek vyvodí charakteristické rysy vypravování a popisu, • (KSV) rozliší zprávu a oznámení, výpisky a výtah, • (KSV) uvede rozdíly mezi soukromým a úředním dopisem, • (ETV) komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci. 	<p>Čtení praktické, pozorné, přiměřeně rychlé, orientace v textu, analytické, prožitkové</p> <p>Naslouchání věcné, soustředěné, výchova k empatii, praktické, zážitkové</p> <p>Tvořivé činnosti s textem, volná reprodukce, dramatizace textu</p> <p>Vlastní tvorba na dané téma</p> <p>Mluvený projev - rozvoj komunikačních schopností, zásady dorozumívání, komunikační normy podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek</p> <p>Písemný projev - vypravování, popisy, zpráva, oznámení a vzkaz, výpisky a výtah, dopisy, telefonický rozhovor</p>
přesahy	
průřezová témata OSV: K, MeV: TMS	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (JV) dokáže vymezit pojem jazyk, rozpozná spisovnou a nespisovnou formu, nářečí a obecnou češtinu, • (JV) vysvětlí pojem jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba, nauka o tvoření slov, 	<p>Tvoření a stavba slova</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Skladba</p> <p>Pravopis</p> <p>Český jazyk a jeho útvary Jazykověda</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (JV) samostatně pracuje s jazykovými příručkami, • (JV) tvoří spisovné tvary slov, vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, • (JV) rozdělí souhlásky na znělé a neznělé, vysvětlí spodobu znělosti, • (JV) u slov označí hlavní a vedlejší přízvuk, • (JV) znázorní větnou melodii, • (JV) správně třídí slovní druhy, u ohebných určí probrané mluvnické kategorie, • (JV) ke kořeni uvede slova příbuzná, • (JV) zvládne doplnit vynechaná písmena a odůvodní pravopis, • (JV) vyvodí zdvojení souhlásek ve slově, • (JV) odůvodní pravopis předložek s az, • (JV) rozliší významové rozdíly slov lišících se i /y • (JV) vysvětlí rozdíl podstatných jmen obecných a vlastních, hromadných, pomnožných a látkových, konkrétních a abstraktních, • (JV) zdůvodní pravopis podstatných jmen místních, • (JV) vyhledá a roztřídí přídavná jména podle druhů, vysvětlí pojem stupňování, • (JV) vyjmenuje a rozezná druhy zájmen, správně užívá jejich tvary, • (JV) rozliší druhy číslovek, seznámí se s jejich skloňováním, • (JV) v textu vyhledá a určí některé mluvnické kategorie sloves, • (JV) ve větě vyhledá podmět a přísudek, rozliší typy přísudku, dokáže je zaměnit, rozliší předmět, přívlastek a příslovečná určení, • (JV) vysvětlí a používá pravidlo shody přísudku s podmětem několikanásobným, pravopis i/y 	<p>Zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost a</p> <p>Třídění slovních druhů, mluvnické kategorie ohebných slovních druhů, stupňování přídavných jmen, druhy podstatných a přídavných jmen, zájmena, jejich skloňování, číslovky a jejich skloňování, podmíňovací způsob sloves</p>
přesahy	
průřezová témata MuV: PM	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (LV) vlastními slovy interpretuje smysl díla, reprodukuje přečtený text, • (JV) vysvětlí a používá pravidlo shody přísudku s podmětem několikanásobným, • (LV) podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní literární texty, • (LV) čte s porozuměním, • (LV) vyjmenuje charakteristické znaky českých pohádek, uvede jejich autory a sběratele, • (LV) vysvětlí vznik bájí a mýtů, porovná pověst s pohádkou, najde pravdivé jádro, • (LV) z ukázky vyvodí pojem balada, vymezí charakteristické znaky, seznámí se s autory, vysvětlí pojem bajka, vyhledá a uvede charakteristické rysy a autory, • (LV) na základě četby ukázek charakterizuje dětského hrdinu, hodnotí vlastními slovy jeho chování, výstižně formuluje vlastní názor na četbu, • (LV) seznámí se s umělecko - naučnou a naučnou literaturou. 	<p>Lidová slovesnost, pohádky, bajky, báje, pověsti</p> <p>Verše rýmy, balady a romance</p> <p>Próza - s dětským hrdinou, dobrodružná</p> <p>Umělecko-naučná a naučná literatura</p> <p>Poznátky z vlastní četby</p> <p>Drobné literární útvary - hádanky ap.</p>
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názoru a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, • (KSV) dokáže napsat jednoduchou pozvánku, vyhledá patřičné údaje, • (KSV) promyslí si stavbu různých druhů popisu, shromáždí výstižné výrazy, • (KSV) uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování, • (KSV) uvede, proč se píše žádost, dokáže ji formulovat ústně i písemně, • (KSV) osvojí si vyplnění poštovní poukázky, průvodky a telegramu, • (KSV) upevní si vědomosti ze 6. ročníku o formě výpisků a výtahu, pracuje s vybraným textem, • (KSV) ve vypravování vyhledá a užije dějová slovesa, text rozčlení na odstavce, uplatní prostředky k oživení děje a stupňování napětí, správně užije interpunkci v přímé řeči, • (KSV) rozliší charakteristiku vnější a vnitřní, vyhledá pojmenování vlastností, nahradí je synonymy, užije rčení a přirovnání, vysvětlí různá přísloví a pořekadla, • (KSV) dokáže charakterizovat svého kamaráda, • (KSV) shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis, 	<p>Čtení praktické, věcné (zdroj informací), kritické, prožitkové, vyhledávací</p> <p>Naslouchání praktické, věcné, soustředěné, kritické, objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího</p> <p>Mluvený projev - zásady dorozumívání, kultivovaný projev, připravený i nepřipravený projev - řády a pravidla, anketa, rozhovor, rady, zákazy</p> <p>Písemný projev - popis, odborný pracovní postup, vyplňování telegramu, poukázky a průvodky, výtah a výpisky, vypravování, charakteristika ve vypravování, popis děje, životopis</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (JV) správně třídí slovní druhy, upevní si znalosti ze šesté třídy, tvoří spisovné tvary slov a uvědoměle jich používá ve vhodné komunikační situaci, • (JV) upevní si ze šestého ročníku znalosti o slovesech, vyvodí podstatu slovesného rodu činného a trpného, uvede způsoby vyjádření trpného rodu, zvládne nahradit opisný tvar trpný zvrtnou podobou a naopak, • (JV) převede věty se slovesy v činném rodě do rodu trpného, • (JV) seznámí se s tvary přechodníků, • (JV) vyvodí, z čeho se tvoří příslovce, objeví, z čeho vznikly příslovečné spřežky a pravopisně správně je napíše, vysvětlí rozdíl ve významu (nahoru a nahoru), • (JV) dokáže příslovce stupňovat, • (JV) z příkladu vyvodí, co všechno může spojovat spojka, • (JV) vyjmenuje nejčastější podřadicí a souřadicí spojky, dokáže je nahradit jinými, • (JV) spojí věty do souvětí, na základě získaných informací zvládá interpunkci, • (JV) zopakuje si a prohloubí znalosti z pravopisu, vysvětlí pravopis v několikaslovném vlastním názvu, správně odůvodní, průběžně procvičuje pravopis, • (JV) definuje, co je slovo, vysvětlí význam mluvnický a věcný, vysvětlí pojem sousloví, vyhledá je v textu, rozpozná význam obrazný, vysvětlí význam některých rčení, • (JV) uvede na příkladech druhy vět, upevní si učivo o otázce zjišťovací a doplňovací, • (JV) zopakuje si znalosti o větných členech, uvede, čím může být vyjádřen podmět a přísudek, rozliší podmět všeobecný a nevyjádřený, • (JV) dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak, • (JV) rozezná ve větě doplněk a vedlejší větu, 	<p>Větné členy</p> <p>Vyjádření nutností, možností, schopností a úmyslu, jistotní, hodnotící a citové postoje</p> <p>Věty podle záměru mluvčího</p> <p>Slovo, slovní druhy a jejich významy, tvoření slov</p> <p>Pravopis, velká písmena</p> <p>Slovní zásoba, způsoby obohacování, odvozování, přechylování</p> <p>Slovesa, slovesný rod a vid, vidové dvojice, přechodníky</p> <p>Příslovce, stupňování</p> <p>Větné členy, věta vedlejší</p>
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LV) rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, • (LV) porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování, • (LV) vyhledává informace v knihovně a dalších informačních zdrojích, • (LV) porovná poezii s prózou, uvede charakteristické znaky, • (LV) z textu vyvodí typické znaky povídky, charakterizuje hlavního hrdinu, seznámí ostatní s vlastní zkušeností z četby, • (LV) rozliší lyriku a epiku, objasní pojmy sloka, verš, druhy rýmu, vyhledá metafory, personifikaci, přirovnání, zvukomalbu, svými slovy se pokusí vyjádřit smysl básně, • (LV) z ukázek vyvodí rozdíl balady a romance, uvede autory, • (LV) seznámí se s biblickými legendami a mýty, s výběrem textů z kronik a letopisů, • (LV) upevní si ze 6. ročníku učivo o pohádkách, pověstech, vyjmenuje charakteristické znaky, • (LV) na základě divadelního představení vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry, • (LV) seznámí se s cestopisnou literaturou, • (LV) vymezí pojem román, seznámí se s druhy románů a autory, • (LV) hlasitým čtením zdokonaluje výrazné čtení, • (LV) prostřednictvím ukázek se seznámí s dobrodružstvím lidí i zvířat, • (LV) je nabádán k navštěvování knihovny, dokáže získat informace z internetu či jiných zdrojů. 	<p>Poezie, verš, rým, balady, romance Povídky Staré letopisy a kroniky, literatura v proměnách času Memoárová a životopisná literatura, cestopis Humor v literatuře Romány, jejich druhy Písňové texty Poznatky z vlastní četby</p>
přesahy	
průřezová témata	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, • (KSV) rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj, • (KSV) samostatně připraví a s oporou přednese referát, • (KSV) zopakuje si vědomosti o charakteristice, rozliší přímou a nepřímou charakteristiku, uvede odlišné vlastnosti, užije přirovnání a rčení, • (KSV) vybere z krásné literatury ukázkou charakteristiky, seznámí s ní ostatní, • (KSV) samostatně vypracuje charakteristiku, • (KSV) najde ukázkou subjektivně zabarveného popisu, zaznamená si neobvyklé obraty a slovní spojení, použije personifikace, přirovnání a metafory, • (KSV) vyhledá v krásné literatuře básnické obraty, • (KSV) vypracuje líčení se svým citovým zaujetím, • (KSV) vysvětlí, co je výklad, kde se používá, • (KSV) vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu, rozčlení je na jednoslovné a sousloví, • (KSV) upraví nepřesné formulace, slova přejatá nahradí českými ekvivalenty, uvede knihy nebo časopisy, ze kterých čerpal informace, • (KSV) zopakuje si vědomosti o výtahu, pracuje s texty, vypíše důležitá fakta, • (KSV) slova, kterým nerozumí, vyhledá ve Slovníku spisovné češtiny nebo v jiném slovníku, • (KSV) zpracuje výtah z určeného textu, využije citace, uvede autora, publikaci a údaje o ní, • (KSV) z textu vyhledá znaky typické pro úvahu, porovná úvahu s výkladem, • (KSV) pracuje s vhodnými otázkami, nevhodná vyjádření upraví, nahradí vhodnějšími, • (KSV) diskutuje na vybrané téma, • (KSV) uvede příklady začátku úvahy, • (KSV) napíše kratší úvahu na vybrané téma, • (KSV) rozvíjí písemný i ústní projev, obohacuje si slovní zásobu, 	<p>Čtení praktické, pozorné, znalost orientačních prvků v textu, studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávací, kritické, prožitkové</p> <p>Naslouchání praktické, podnět k jednání, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)</p> <p>Mluvený projev - komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát</p> <p>Písemný projev - nabídka, objednávka, stížnost, životopis, charakteristika literární postavy, líčení, výklad, výtah, jednoduchá úvaha</p>
přesahy	
průřezová témata	

OSV: K
 MeV: SMS, VAMS

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (JV) zopakuje si a upevní vědomosti o češtině jako o jazyku slovanském, rozliší slovanské jazyky na západní, východní a jižní, vyjmenuje západní slovanské jazyky, • (JV) seznámí se s ukázkami textů ve slovenštině, polštině, chorvatštině, lužické srbštině, vyhledá podobné a odlišné znaky, • (JV) shrne poznatky o slově, jeho významu, vysvětlí pojem jedno a mnohoznačné slovo, uvede příklady, objasní metaforu a metonymii, • (JV) objasní pojem synonymum, uvede příklady, k domácím slovům vyhledá slova přejatá a naopak, • (JV) rozliší slova knižní, básnická a hovorová, která se liší slohovým zabarvením, • (JV) ke spisovným slovům uvede jemu známá slova hovorová, nářeční atd., • (JV) vysvětlí a uvede příklady antonym a homonym, • (JV) shrne poznatky o vývoji slovní zásoby, vyjmenuje způsoby jejího obohacování (odvozování a přechylování, skládání atd.), • (JV) vysvětlí, jak se do češtiny dostávají slova nová, vyhledá ve slovníku různé významy slov, zjistí, ze kterých jazyků byla přejata, • (JV) spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, • (JV) přejatými slovy pojmenuje různé profese, vědní obory, sportovní disciplíny, • (JV) vyhledá v textu slova přejatá a rozpozná odlišnosti výslovnosti a pravopisu, • (JV) v textu vyhledá obecná a vlastní jména přejatá, vyvodí skloňování, • (JV) uvede příklady nesklonných jmen, • (JV) některé tvary jmen si ověří v Pravidlech, • (JV) rozliší slovesný vid, vytvoří vidové dvojice, • (JV) vyjmenuje vzory všech slovesných tříd, uvede postup určení, 	<p>Čeština jako slovanský jazyk, kultura řeči a jazyka Slovní druhy, mluvnické významy Tvarosloví, způsoby tvoření slov Valence, větné členy a vedlejší věty, doplněk Věta jednoduchá a souvětí, pravopis Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis, skloňování, cizí vlastní jména Slova jedno a mnohovýznamová Synonyma, homonyma, antonyma Slovesa, rod a vid sloves, třídy a slovesné vzory Slova, která nejsou větnými členy Typy přísudku Prívlastek těsný, volný, přístavek Záměna větného členu za vedlejší větu a opačně Souvětí souřadné, významové poměry spojení vět hlavních Několikanásobný větný člen, jeho významový poměr Čárka ve větě jednoduché a v souvětí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (JV) vyjmenuje nepravidelná slovesa, tvoří různé jejich tvary, • (JV) uvede charakteristické znaky věty jednočlenné a dvojčlenné, • (JV) upevní si učivo o typech přísudku, o podmětu vyjádřeném různými slovními druhy, vytvoří příklady vět, • (JV) rozpozná rozvíjející větné členy holé, rozvité, několikanásobné, seznámí se s pojmem řízenost, přimykání a shoda, prohloubí si poznatky o typech přívlastku, • (JV) vysvětlí pojem přístavek, uvede příklady, napíše správně interpunkci, doplní přístavek do vět, • (JV) rozliší větu jednoduchou a souvětí, graficky zaznačí stavbu, • (JV) rozliší větu hlavní a vedlejší, zdůvodní interpunkci, zopakuje druhy vedlejších vět a rozliší je, • (JV) vysvětlí pojem souvětí souřadné, vyjmenuje významové poměry vět hlavních, nejčastější spojovací výrazy, doplní a zdůvodní interpunkci, • (JV) vysvětlí souřadné spojení několikanásobného větného členu a vět vedlejších, významový poměr a interpunkci, • (JV) průběžně si opakuje a procvičuje pravopis, rozvíjí si slovní zásobu a myšlení, spolupracuje s ostatními, 	
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LV) zopakuje si poznatky o bibli, • (LV) přečte si ukázky ze starší české lyriky, poukáže na jazykové odlišnosti, • (LV) poslechne si nahrávky nejstarších písní, • (LV) uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice, • (LV) charakterizuje dobu husitskou, uvede některá díla J. Husa, vysvětlí jeho myšlenky, poslechne si husitský chorál, 	<p>Počátky české literatury, legendy Středověká literatura, Kosmas Humanismus v české literatuře, někteří světoví autoři Renesance a baroko v literatuře Doba národního obrození, souvislost se světovou literaturou Osobnosti naší a světové literatury - B. Němcová, K.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (LV) charakterizuje dobu pobělohorskou, zařadí J. A. Komenského, uvede jeho díla, vysvětlí některé myšlenky, pracuje s textem, • (LV) časově zařadí, charakterizuje období a vyjmenuje představitele národního obrození, svými slovy vyloží jejich myšlenky a dílo, • (LV) charakterizuje romantismus, uvede našeho nejvýznamnějšího představitele, seznámí se s ukázkou Máje, seznámí se s ukázkami dalších spisovatelů (např. Erbena, Čelakovského, Němcové, Borovského, Nerudy atd.), mezi ukázkami rozpozná román, povídku, novel • (LV) zhlédne některé adaptace literárních děl, orientuje se v zápisu scénáře, • (LV) na ukázkách poezie dokáže rozlišit lyriku a epiku, verš, sloku atd., • (LV) určí druhy rýmu, naznačí rytmus, • (LV) seznámí se s ukázkami děl některých světových autorů (Moliér, Cervantes, Puškin, Hugo atd.), • (LV) rozpozná základní rysy individuálního stylu autora, formuluje názory na umělecké dílo, • (LV) porovná různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování, • (LV) seznámí se s pojmem libreto, • (LV) vyloží pojmy májovci, lumírovci, ruchovci, uvede hlavní představitele a myšlenky, • (LV) vyhledá a uvede informace o Národním divadle, • (LV) z ukázek vyvodí principy realistické prózy a autory, zhlédne některá zfilmovaná díla, • (LV) průběžně pracuje s literárním textem, vlastními slovy interpretuje dílo, diskutuje o četbě a divadelních představeních, sděluje své dojmy, navštěvuje knihovnu a kulturní akce, zapojuje se do tvůrčí činnosti. 	<p>Borovský, V. Hugo, A. P. Čechov a další 2. polovina 19. století u nás, májovci, Neruda, Hálek, Arbes, Světlá aj.</p> <p>Lumírovci, ruchovci, Národní divadlo, E. Krásnohorská, L. Stroupežnický ap., libreto, scénář a další pojmy z oboru divadelnictví</p> <p>Poezie a poznatky s ní spojené S. Čech, J. Vrchlický</p> <p>Realistická próza, A. Jirásek, K. V. Rais, bratři Mrštíkové, světoví autoři</p>
<p>přesahy</p>	
<p>průřezová témata</p>	

9. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KSV) zopakuje si slohové útvary a postupy, o kterých se dosud učil, • (KSV) zopakuje si všechny vlastnosti vypravování a prostředky k oživení děje, používá přímou řeč, dbá na návaznost a soudržnost textu, • (KSV) porovná popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený, • (KSV) uvede, jak členíme charakteristiku, • (KSV) za pomoci rodičů a prarodičů zjistí, kam až sahá paměť jejich rodiny, sestaví životopis, • (KSV) shrne a upevní si vědomosti o výkladu, vyhledá části výkladové a popisné, • (KSV) upevní a rozšíří si vědomosti o úvaze, vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora a vyjádří se k nim podle svých zkušeností, nahlas uvažuje nad různými problémy, • (KSV) vymezí charakteristické znaky proslovu a uvede, při jakých příležitostech se pronáší, zachová správné složení proslovu, dbá na vystupování, • (KSV) uvědomí si charakteristické znaky diskuse, vytvoří různá zahájení a vybere téma ke společné diskusi, • (KSV) v novinách vyhledá úvodník a komentář, srovná oba útvary, • (KSV) charakterizuje pojmy reportáž a fejeton, seznámí se s ukázkami, pokusí se o vlastní tvorbu, 	<p>Čtení praktické, pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu, studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací, kritické, prožitkové</p> <p>Naslouchání praktické, výchova k empatii, podnět k jednání, věcné, kritické, zážitkové</p> <p>Mluvený projev - dodržování komunikačních norem, zásad kultivovaného projevu, připravený i nepřípravený projev, referát, diskuse</p> <p>Písenný projev - anketa, úvaha, proslov, popis, charakteristika, líčení, výklad, vypravování, životopis</p> <p>Funkční styly - ukázky z novin a časopisů</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	
MeV: KČPPMS, TMS, PRT	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (JV) zopakuje si a upevní vědomosti o slovanských jazycích, vyjmenuje východní, západní a jižní jazyky, vyjmenuje i některé jazyky neslovanské, • (JV) popíše, jak vznikl a jak se vyvíjel český jazyk, vysvětlí pojmy archaismy, historismy a neologismy, uvede příklady, 	<p>Historický vývoj jazyka, národní jazyk, mateřský jazyk, skupiny jazyků</p> <p>Dělení hlásek, zvuková stránka jazyka</p> <p>Věta kladná a záporná</p> <p>Způsoby tvoření slov, obohacování slovní zásoby</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (JV) rozliší jazyk spisovný a nespisovný, obecnou češtinu a některá nářečí, • (JV) rozpozná samohlásky, souhlásky znělé a neznělé, vysvětlí spodobu znělosti, rozliší hlavní a vedlejší přízvuk slova, znázorní větnou melodii, • (JV) v textu vyhledá slova cizího původu, uvede znaky odlišnosti ve výslovnosti a pravopise od slov domácích, • (JV) rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku, vysvětlí pojmy slovotvorný základ a základové slovo, • (JV) odliší zkratky a slova zkratková, vytvoří slova přechylováním, • (JV) vysvětlí pojmy slovo nadřazené, podřazené a souřadné, • (JV) rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná, vyhledá synonyma, antonyma a homonyma a vysvětlí rozdíly mezi nimi, rozliší metaforu a metonymii, • (JV) průběžně si upevňuje znalosti a dovednosti z pravopisu, • (JV) zopakuje a upevní si vědomosti o všech slovních druzích, • (JV) shromáždí cizí jména osob, zemí a měst, která se skloňují jako jména domácí, správnost si ověří v Pravidlech, • (JV) rozpozná v textu přechodník, vyhledá koncovku, kterou je tvořen, • (JV) zopakuje si a upevní znalost pravidel pravopisu velkých písmen, • (JV) charakterizuje větu jednoduchou, vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů, • (JV) vyjmenuje, čím může být vyjádřen přísudek, vyjmenuje slovesa sponová, fázová a modální, rozliší druhy přísudku, jmenný se sponou nahradí slovesným a naopak, • (JV) vyjmenuje druhy podmětu, určí slovní druh, kterým je vyjádřen, • (JV) zopakuje si a upevní učivo o rozvíjejících větných členech, vyjmenuje výrazy, které nejsou větnými členy, • (JV) graficky zobrazí stavbu věty, 	<p>Tvarosloví - souhrn poznatků, mluvnické kategorie</p> <p>Synonyma, homonyma, antonyma, slova jedno a mnohoznačná</p> <p>Pravopis</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí podřadná, souřadná a složitá</p> <p>Větné členy, shoda podmětu s přísudkem</p> <p>Vsuvka, samostatný větný člen, řečnická otázka, oslovení</p> <p>Aktuální větné členění</p> <p>Slovosled, věta neúplná, nedokončená</p> <p>Jednočlenná a dvojčlenná věta</p> <p>Čárka ve větě jednoduché a v souvětí</p> <p>Mluvnický zápor</p> <p>Spojení vět vedlejších téhož druhu</p> <p>Tvorba souvětí podle zadaných grafů</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • (JV) objasní pravidlo shody přísudku s několikanásobným podmětem, • (JV) vyhledá ve větě přístavek, správně napíše interpunkci, • (JV) upevní si učivo o větách jednočlenných a dvojčlenných a větných ekvivalentech, • (JV) odliší souvětí podřadné a souřadné, určí druhy vedlejších vět, dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak, • (JV) dokáže spojit věty v souvětí podle zadaných podmínek, graficky znázorní složité souvětí podřadné, • (JV) u souřadného souvětí určí významový poměr, graficky znázorní i složité souvětí souřadné se souřadně spojenými větami vedlejšími, • (JV) charakterizuje vsuvku, rozliší ji od vedlejší věty, tvoří věty se vsuvkami, správně píše interpunkci, • (JV) vyjmenuje činitele, kteří ovlivňují pořádek slov v české větě (významový, mluvnický a zvukový), rozliší jádro a východisko výpovědi, opraví pořádek slov ve větě, • (JV) vysvětlí pojem příklonka, uvede příklady 	
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LV) shrne a upevní si vědomosti o povídce, uvede charakteristické rysy, vyjmenuje některé autory, • (LV) charakterizuje novelu, porovná ji s povídkou, • (LV) shrne a upevní si vědomosti o románu, vyjmenuje charakteristické rysy a některé autory, • (LV) zhlédne adaptaci literárního díla a porovná ho s literární předlohou, • (LV) uvede charakteristické rysy fejetonu, uvede některé autory, • (LV) shrne a upevní si vědomosti o divadle (prolog, epilog, premiéra, derniéra, monolog, dialog...), vyjmenuje české a světové dramatiky a jejich nejznámější díla, • (LV) rozliší komedii a tragédii, 	<p>Poslání a funkce literatury Starověká a středověká literatura Staročeské literární památky Humanismus v literatuře, renesance Národní obrození Romantismus, Erben, Němcová, Neruda, májovci, Světlá Lumírovci, ručovci Realismus Divadlo, divadelnictví, divadelní hra, pojmy, Osvobozené divadlo, divadla malých forem, novodobé divadlo, Voskovec a Werich, Simek a Grossmann</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (LV) formuluje své dojmy, uvede názvy některých divadel, • (LV) uvede české a světové básníky, zopakuje si a vyhledá básnické prostředky, • (LV) poznatky z populárně - naučné a naučné literatury dokáže použít i v jiných předmětech, • (LV) zopakuje si nejdůležitější poznatky z historického vývoje literatury, • (LV) seznámí se s ukázkami, které se vztahují k první světové válce (Hašek, Šrámek...), vyjádří hlavní myšlenky, vysvětlí pojmy satira, situační a slovní humor, • (LV) uvede představitele meziválečné poezie (Šrámek, Wolker, Seifert, Nezval...), seznámí se s ukázkami, • (LV) přečte si ukázky nejznámějších představitelů meziválečné prózy (Vančura, Čapek...), charakterizuje postavy, dobu a prostředí, mezilidské vztahy, • (LV) shrne vědomosti o Osvobozeném divadle, divadlech malých forem a osobnostech, • (LV) objasní hlavní myšlenky her Karla Čapka, charakterizuje postavy některých her, • (LV) přečte si ukázky a pracuje s texty literátů píšících po r. 1945, rozliší literaturu hodnotnou a konzumní, • (LV) seznámí se s díly autorů, kteří po r. 1968 odešli do zahraničí a tam publikovali (Škvorecký, Kundera, Lustig, Vaculík...), uvědomí si historické vztahy, • (LV) vysvětlí pojem samizdat, uvede, proč tato literatura vznikla, vyjmenuje některé autory a díla, • (LV) vysvětlí pojem absurdní drama, uvede autory, • (LV) seznámí se s tvorbou některých současných autorů (Viewegh, Škvorecký...), uvede, kteří dosáhli mezinárodního věhlasu, kdo je nositelem Nobelovy ceny, • (LV) seznámí se s regionální literaturou, přečte si ukázky, vysvětlí hlavní myšlenky,...., formuluje vlastní názor na četbu, • (LV) zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků o světové literatuře, uvede nejznámější autory a jejich díla, snaží se je zařadit do literárního směru, srovnává a formuluje vlastní názory na četbu, 	<p>Krajoví spisovatelé - Strnadel - Četyna, Kalus, Podešvová...</p> <p>Humor a satira v literatuře. J. Hašek Ohlas války v literatuře</p> <p>20. století v próze, M. Majerová, M. Pujmanová, I. Olbracht. K. Čapek...</p> <p>Poezie, J. Seifert, J. Wolker, J. Hora...</p> <p>Exilová literatura, Hrabal, Kundera, Škvorecký aj.</p> <p>Dobrodružná literatura</p> <p>Literární dílo jako předloha k filmu, O. Pavel</p> <p>Autorky 20. století</p> <p>Souhrn poznatků z literatury</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • (LV) ústně i písemně formuluje své dojmy, vytváří si názory na umělecké dílo, porovnává různá zpracování, dokáže vyhledat informace z různých zdrojů (knihovna, internet...), zpracuje je a vhodně jich využívá. 	
přesahy	
průřezová témata	

4.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy. Osvojení cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jedinců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Anglický jazyk je vyučován jako samostatný předmět od 3. - 9. ročníku. Časová dotace pro předmět je následující: 3. ročník 3 hodiny / týden, 4. ročník 3 hodiny / týden, 5. ročník 3 hodiny / týden, 6. ročník 3 hodiny / týden, 7. ročník 3 hodiny / týden, 8. ročník 3 hodiny / týden, 9. ročník 3 hodiny / týden.

Formy a metody výuky se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem a autentickými materiály, práce s počítačovými programy apod.).

Průřezová témata:

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

3. ROČNÍK

Výstupy:	Učivo:
----------	--------

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu • rozumí jednoduchému poslechovému textu • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • zazpívá písničky, říká říkanky • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • pozdraví a představí se • vyjmenuje písmena anglické abecedy • pojmenuje barvy • předvede ukázkou nakupování • používá číslovky do 20 • zeptá se na umístění běžných předmětů v místnosti a na stejnou otázku odpoví • sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě, a zeptá se na majitele konkrétního oblečení • pojmenuje části lidského těla • rozumí pokynům při běžném cvičení a sportování seznáme se se zvyky a tradicemi Vánoc, Velikonoc, Halloween v anglicky mluvících zemích 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přídavná jména - Sloveso „<i>mit rád</i>“ - Sloveso „<i>mit- vlastnit</i>“ - Vazba „<i>this is</i>“ <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní zdvořilostní fráze - Abeceda - Číslovky 1–20 - Škola - Barvy - Hračky - Jídlo - Sport - Domov - Oblékání - Základní části lidského těla
Přesahy:	
Průřezová témata:	
VMEGS: ES	
MuV: PM	

4. ROČNÍK

Výstupy:	Učivo:
----------	--------

<ul style="list-style-type: none"> • hláskuje v angličtině známá slova • zpívá jednoduché písničky, říká říkanky • pojmenuje širší příbuzenské vztahy, porovná věk dvou lidí • v mluveném i psaném projevu používá číslovky do 100 • pojmenuje běžné potraviny • zvládá základní komunikaci při nakupování potravin • určí čas v rámci celé hodiny a půl hodiny • pojmenuje běžná zvířata • zeptá se na vzhled zvířete a sám je schopen zvíře několika větami popsat • porovnává lidi podle velikosti a věku • zeptá se na umístění předmětu v prostoru a jednoduše odpoví • pojmenuje vybrané obchody a budovy ve městě • jednoduchým způsobem popíše cestu k danému místu • zná vybrané dopravní prostředky • požádá o jízdenku • zná volnočasové aktivity • zeptá se kamaráda, jakou volnočasovou aktivitu má v oblíbě a sám na podobnou otázku odpoví • používá názvy dnů v týdnu • vyjmenuje některá povolání • rozumí jednoduchému textu a vyhledává v něm informace • popíše stav počasí • zeptá se kamaráda jaké je počasí a sám je schopen odpovědět • rozumí jednoduchému popisu lidí • seznámí se se zvyky a tradicemi Vánoc, Velikonoc, Halloween v anglicky mluvících zemích 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přídavná jména - Sloveso <i> mít </i> - Vazba <i> there is/ there are </i> - Stupňování přídavných jmen - Vazba <i> I like/I don't like </i> - Předložky - Přítomný čas - Přítomný čas průběhový - <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anglická abeceda - Rodina - Číslovky 20 – 100 - Jídlo - Určování času, dny v týdnu - Zvířata - Budovy ve městě - Dopravní prostředky - Volnočasové aktivity - Povolání - Počasí
Přesahy:	
Průřezová témata: VMEGS: ES MuV:PM	

5. ROČNÍK

Výstupy:	Učivo:
----------	--------

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu • rozumí jednoduchému poslechovému textu • píše gramaticky správně jednoduché věty na osvojovaná témata • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace na dané téma • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • užívá čísla 0 – 100 • umí hláskovat jména a slova • pojmenuje předměty kolem sebe • pojmenuje kontinenty a zná hlavní města • pojmenuje barvy • zeptá se na čas a na podobnou otázku odpoví • v slyšeném rozhovoru rozliší časové údaje • v rozhovoru porovná své zájmy se zájmy kamaráda • zapíše číselně čas na základě komunikace s ostatními • na základě slyšených informací popíše rozmístění místností a nábytku v domě • pojmenuje významné budovy, obchody a místa ve městě • zeptá se a odpoví na dotazy lokalizace důležitých míst a obchodů ve městě • popíše ústně i písemně, jednoduchým způsobem vzhled osob • pojmenuje aktuální činnost osob • rozliší opakovaný děj od aktuálního • pojmenuje běžné kusy oděvu, popíše, co má na sobě 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osobní zájmena - Ukazovací zájmena - Neurčitý a určitý člen - Tázací zájmena - Předložky - Pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen - Přivlastňovací pád - Sloveso „být“ - Přivlastňovací zájmena - Sloveso „mít“ - Přídavná jména - Přítomný čas prostý - Vazba „there is/ there are“ - Sloveso „mohu“/ „umím“ - Přítomný čas průběhový - Otázka na cenu - Fonetické znaky - Základní výslovnostní návyky <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozdravy - Abeceda - Čísla 0 – 100 - Barvy - Škola - Rodina - Oblíbené věci - Vlastní jména osob a zemí - Dny v týdnu - Zvířata - Čas a časové údaje - Každodenní činnosti - Nábytek, části domu - Místa a budovy ve městě - Vzhled člověka - Oblékání - Nakupování
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • umí pracovat se slovníkem • zhotoví projekt na dané téma • seznámí se se systémem školství, sporty, bydlení atd. v anglicky mluvících zemích 	
--	--

6. ROČNÍK

Výstupy:	Učivo:
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech • rozumí obsahu jednoduché konverzace • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích • mluví o sobě, své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost • popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • představí se • pojmenuje názvy měsíců v roce a mluví o nich • přiřadí události ke konkrétnímu datu • rozliší různé, předem dané informace ve slyšeném textu • popíše kamarádův i svůj režim dne • zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví • používá frekvenční příslovce ve větách • pojmenuje aktuální činnosti lidí a taky se na ně zeptá • pojmenuje zvířata, jejich způsob života • simuluje telefonní rozhovor s kamarádem a zeptá se, co právě dělá nebo co musí udělat • píše gramaticky správné věty • rozlišuje nepravidelný tvar podstatných jmen v množném čísle • zeptá se kamaráda, kde byl v předešlých dnech a na stejnou otázku odpoví • rozumí hlavním informacím v neformálním textu – v osobním e-mailu 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sloveso „<i>can</i>“ - Tvorba „<i>ano/ne</i>“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen - Frekvenční příslovce - Číslovky - Přítomný čas - Zájmena v předmětu - Sloveso „<i>must</i>“ - Minulý čas - Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - „<i>some a any</i>“ - Dotaz na množství - Určitý/neurčitý člen - Tázací zájmena - Stupňování přídavných jmen - přirovnání „<i>tak ... jak/jako</i>“ - <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozdravy - Měsíce v roce - Datum - Režim dne - Zvířata - Cestování - Prázdniny - Jídlo - Geografické názvy a pojmenování - Počasí

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje dopravní prostředky, místa, budovy a věci spojené s cestováním • rozumí hlavní informaci slyšeného vyprávění o zadaném tématu • vyhledá informace o minulých událostech v krátkém čteném textu • pojmenuje běžné druhy potravin a nápojů • rozumí pojmům v jídelníčku • dorozumí se v restauraci • zapíše nákupní seznam podle slyšených informací • zeptá se na množství jídla a pití • označí množství jídla nebo pití pomocí porcí, balení nebo nádob • rozumí názvům kuchyňských nádob a nástrojů • vytvoří vlastní kuchařský recept – gramaticky správně sestaví pokyny a instrukce • pojmenuje a popíše běžné geografické útvary • stručně charakterizuje svoje město/vesnici • rozumí krátkému populárně naučnému popisu geografických částí Velké Británie • pojmenuje různé druhy počasí • charakterizuje typické počasí ve své zemi • porovná mezi sebou věci • umí pracovat se slovníkem • zhotoví projekt na dané téma • seznámí se s tematickými okruhy v anglicky mluvících zemích 	
Přesahy:	
Průřezová témata:	
OSV: PL, Ko, MV	

7.ROČNÍK

Výstupy:	Učivo:
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech • rozumí obsahu jednoduché konverzace, které se týkají osvojovaných témat, např. rodiny, domova, bydliště, povolání, volného času, přírody a reálií anglicky mluvících zemí • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích, pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, 	Gramatika: <ul style="list-style-type: none"> - Sloveso „going to“ - Přídavná jména - Příslowce - Sloveso "muset" opisem ("have to") - Přítomný čas prostý - Přítomný čas průběhový - Minulý čas - Minulý čas průběhový - Budoucí čas

<p>ve kterých sdělí, co bude dělat, kam půjde, co se mu líbí či nelíbí, co chce či nechce, co musí či nemusí</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluví o sobě, své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost • popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • vyhledá požadované informace • rozumí krátkým a jednoduchým textům, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. rodina, domov, bydliště, volba povolání, příroda, volný čas a realie anglicky mluvících zemí) • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí obsahu písně • čte plynule a intonačně správně přiměřeně dlouhé texty • rozumí popisu cesty, běžným nápisům ve městě • rozumí popisu osob, míst a událostí • vyplní ve formuláři základní údaje • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat • napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, popis cesty či události, • reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat • chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu • gramaticky správně vyjádří, proč nemůže něco dělat a jaké povinnosti místo toho má a na totéž se zeptá kamaráda • rozumí jednoduchému textu s obrázky v učebnici • píše gramaticky správně věty s důrazem na slovosled • umí pracovat s dvoujazyčným slovníkem • zhotoví projekt na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> - Spojky <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - TV program a film - Rodina - Každodenní činnosti - Volný čas a sport - Cestování - Povolání - Bydlení, domov - Příroda - Škola - Moderní technologie a média
Přesahy:	
Průřezová témata:	
VMEGS: ES MuV: KD, LV, PM	

Výstupy:	Učivo:
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech • rozumí obsahu jednoduché konverzace, které se týkají osvojovaných témat, např. město, cestování, příroda a reálií anglicky mluvících zemí • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích, pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů • mluví o cestování, přírodě, městě a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost • rozumí popisu cesty, běžným nápisům ve městě • zeptá se na cestu • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se anglicky mluvících zemí, popisu cesty či události • vyhledá požadované informace • rozumí krátkým a jednoduchým textům, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. město, cestování, příroda a reálie anglicky mluvících zemí) • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí obsahu písně • čte plynule a intonačně správně přiměřeně dlouhé texty • rozumí popisu osob, míst a událostí • v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který popisuje činnosti lidí, zachytí konkrétní informace • rozumí obsahu a pointě rozhovoru vrstevníků a vyhledá v něm specifické informace • vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy • napíše, co již dělal či nedělal, co zažil či ještě nezažil • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat • napíše krátký jednoduchý popis míst, popis cesty či události • reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat • chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu • rozumí jednoduchému textu s obrázky v učebnici • píše gramaticky správně věty s důrazem na slovosled • umí pracovat s dvoujazyčným slovníkem 	<p data-bbox="874 206 1021 235">Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neurčitý a určitý člen - Neurčitá zájmena - Přítomný čas průběhový - Předpřítomný čas - Spojky - Příslovce - Slovesa „<i>should, must, don't have to</i>“ - atd. <p data-bbox="874 667 1117 696">Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Město - Cestování - Příroda - Moderní technologie a média - Společnost a její problémy - Škola - Zdraví

<ul style="list-style-type: none"> • zhotoví projekt na dané téma 	
Přesahy:	
Průřezová témata:	
OSV: PL, MV, ŘPRD	
VMEGS: ES	
MuV: PM	

9. ROČNÍK

Výstupy:	Učivo:
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech • rozumí obsahu jednoduché konverzace, které se týkají osvojovaných témat • mluví o osvojovaných tématech • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích, pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů • vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, • popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku • rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat • odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat • napíše krátký jednoduchý text, který souvisí s osvojovanými tématy • vyhledá požadované informace • rozumí obsahu písni • čte plynule a intonačně správně přiměřeně dlouhé texty • umí pracovat s dvoujazyčným slovníkem • zhotoví projekt na dané téma • seznámí se s reáliemi anglicky mluvících zemí 	<p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přítomný čas prostý - Přítomný čas průběhový - Stavová slovesa - Budoucí čas - Minulý čas - Předpřítomný čas - Přídavná jména - Vztažná zájmena - atd. <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volný čas - Každodenní činnosti - Společnost - Povolání - Nákupy a móda - Škola - Kultura - Moderní technologie - Zdraví - Jídlo
Přesahy:	
Průřezová témata:	
OSV: SRaSO, Ko, PH	
VMEGS: ES	
EV: ŽP, VČP	

4.1.3 NĚMECKÝ JAZYK

Vyučovací předmět Německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vyučuje se v rozsahu 2 hodiny / týden od 7. do 9. ročníku, zpravidla ve třídách dělených v rámci ročníku.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který byl vytvořen a schválen Radou Evropy. Důraz je kladem na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Výuka probíhá v jazykové učebně a možností použití videa a CD přehrávačů, ve třídě výpočetní techniky i třídách kmenových.

Vyučovací hodiny jsou různého typu - frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce se slovníkem a autentickými materiály, práce s počítačovými programy apod.).

7. ROČNÍK

ERSTE SCHRITTE - PRVNÍ KROKY - VSTUPNÍ FONETICKÝ KURZ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně• se zapojí do jednoduchých rozhovorů• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům• rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům• rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Abeceda, hláskování Fonetické znaky (pasivně) Základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Pozdravy v německy mluvících zemích Dny v týdnu Čísla do 20, telefonní čísla, jednoduché početní úkony Německá dívčí, chlapecká a zvířecí jména Barvy Reálie německy mluvících zemí
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: ES	

ICH HEISE, ICH WOHNEN - JMENUJI SE, BYDLÍM	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se jeho osoby, rodiny, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • vyjádří pozdrav, představí se, dovede říci, kde bydlí, odkud pochází • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, • napíše pravopisně správně jednoduchá slova, přepíše jednoduchý text týkající se jeho samotného 	Představení se, tykání, vykání Poděkování, prosba o opakování sdělení Základní údaje o sobě Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Časování pravidelných sloves v jednotném čísle (heißen, wohnen, kommen) Zájmena osobní
přesahy	
průřezová témata	

MEINE FAMILIE - MOJE RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají jeho osoby, rodiny, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • napíše jednoduché texty týkající se jeho rodiny 	Představení členů rodiny, krátké vypravování Přivlastňovací zájmena (mein, dein)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	

FREUNDE - KAMARÁDI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • jednoduše popíše kamarády a další osoby • vyjádří co rád (nejraději dělá), řekne co má (nemá) rád 	Časové údaje Popis osoby Předložky "um" a "bis" Nepřímý pořádek slov - zápor "nicht"
přesahy	
průřezová témata	
MuV: LV	

SCHULE - ŠKOLA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají školy • ptá se na předměty školní potřeby • jednoduše popíše věci, osoby • pracuje se slovníkem a učebnicí i dvojjazyčným slovníkem, • napíše jednoduché texty týkající se školy 	Pojmenování školních věcí Příkazy a pokyny Orientace na mapě Německa Člen určitý a neurčitý v 1. pádě j. č. Zápor "kein"
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

MEIN HOBBY - KONÍČKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zřetelně vyslovuje slova dané slovní zásoby, • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se volného času • odpovídá na jednoduché otázky týkající se volného času a podobné otázky pokládá • napíše jednoduchý text týkající se jeho volného času • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (e-mail) 	Popis činností během týdne Časování pravidelných sloves v jednotném a množném čísle Předložka „am“ Jednoduchý e-mail
přesahy	
průřezová témata	
MeV: TMS	

COMPUTER MEIN FREUND - JÁ A MŮJ POČÍTAČ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým způsobem popíše zvíře • využívá slovník jak knižní, tak elektronické podoby • v jednoduchých větách řekne, že někdo něco má nebo kupuje • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	Popis zvířat, využití přídavných jmen Časování slovesa "haben", podstatné jméno ve 4. pádě Vídeň
přesahy	
průřezová témata	
MeV: FVM	

WO UND WANN? - KDE A KDY?

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovuje čísla od 0 do 100 • zeptá se na čas a odpoví na takovou otázku • využívá slovník jak knižní, tak elektronické podoby • seznámí se s množným číslem některých podstatných jmen 	<p>Počítání do 100</p> <p>Určování času, pojmenování měsíců a ročních období</p> <p>Množné číslo některých podstatných jmen</p>
přesahy	
průřezová témata	

FERIEN - PRÁZDNINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se ve výslovnosti slov, vět, užívá správnou intonaci a přízvuk, • využívá slovník jak knižní, tak elektronické podoby • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se cestování a dovolené, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • napíše jednoduchý pozdrav z dovolené 	<p>Údaje o sobě a místě pobytu (dotazník)</p> <p>Koupení jízdenky, vyjádření přání</p> <p>Předložka "nach" ve spojení se zeměpisnými názvy</p> <p>Pozdrav z dovolené</p>
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: OES	

9. ROČNÍK

BEI UNS ZU HAUSE - U NÁS DOMA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se ve výslovnosti slov, vět, užívá správnou intonaci a přízvuk, • vyčítá pravidelná slovesa a pomocná slovesa "sein" a "haben" v j. č. i mn. č., tvary sloves správně užívá v jednoduchých větách, • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se domu a pokoje, ve kterém bydlí, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu • čítá vybraná nepravidelná slovesa (Rad fahren, fernsehen, Ski laufen, lesen) • používá předložky se 3. a 4. pádem a s dispozicí vizuální opory, případně přehledů učiva (pomocné tabulky) • využívá slovník jak knižní, tak elektronické podoby 	<p>Popis bydliště</p> <p>Časování pravidelných a některých nepravidelných sloves</p> <p>Slovesa s odlučitelnou předponou</p> <p>Předložky se 3. a 4. pádem</p>

WIE KOMME ICH..? - MOJE MĚSTO, MÁ VESNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se ve výslovnosti slov, vět, užívá správnou intonaci a přízvuk, • zeptá se na směr cesty a jednoduše ji popíše • užívá předložky für s podstatnými jmény a osobními zájmeny 	<p>Jednoduchá orientace ve městě, popis cesty</p> <p>Porozumění jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>Předložka für s podstatnými jmény a osobními zájmeny</p>
přesahy	
průřezová témata	

MEIN TAG - MŮJ DENNÍ PROGRAM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se ve výslovnosti slov, vět, užívá správnou intonaci a přízvuk, • používá číslovky větší než sto, pracuje s časovými údaji v průběhu dne • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se tématu jídlo • časuje způsobové sloveso müssen a nepravidelné slovesa helfen, essen • seznámí se s množným číslem dalších podstatných jmen • rozumí slovům a jednoduchým větám při nakupování • využívá slovník jak knižní, tak elektronické podoby 	<p>Číslovky do 1 000 000, množné číslo podst. jmen</p> <p>Časové údaje, hodiny</p> <p>Časování způsobového slovesa müssen a nepravidelných sloves helfen, essen.</p> <p>Nakupování</p>
přesahy	
průřezová témata	
MuV: KD	

MEINE WOCHE - MŮJ TÝDEN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby, • pracuje s rozvrhem hodin, popíše, co se ve škole smí a co ne • časuje způsobová slovesa können, dürfen 	<p>Způsobová slovesa können, dürfen</p> <p>Zájmeno "man"</p> <p>Řadové číslovky</p>
přesahy	
průřezová témata	
MeV: TMS	

4.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. v tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

4.2.1 MATEMATIKA

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísla. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat a vytvářet různé situace. Umožňuje žákům osvojit si postupně některé matematické algoritmy, terminologie, symboliku a způsoby užití.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

tento předmět je realizován v 1. až 9. ročníku. Časová dotace v tomto předmětu je následující: na prvním stupni jsou 4 hodiny týdně v 1.ročníku, v 2.- 5. ročníku 4+1 disponibilní / týden, na druhém stupni jsou 3 + 2 disponibilní / týden v 6. ročníku, 4 hodiny týdně v 7. ročníku, v 8.ročníku 4 + 1 disponibilní / týden, v 9. ročníku 4 hodiny/ týden.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy:

Čísla a početní operace (ČPO) - v tomto tematickém okruhu si žáci osvojují aritmetické operace. Na prvním stupni v oboru přirozených čísel (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání a odčítání, násobení a dělení). Tento okruh je na druhém stupni označován názvem Číslo a proměnná (ČPO) - v tomto okruhu si žáci osvojí základní aritmetické operace v oboru desetinných, celých a racionálních čísel, početní operace s proměnnou, řešení rovnic atd.. Přitom se dbá na tři složky:

Dovednost - provádění početních operací

Algoritmické porozumění - proč tímto postupem

Významové porozumění - umět operaci provést na reálné situaci

Závislosti, vztahy a práce s daty (Z) - žáci si na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst či pokles. v dalším období využívají tabulek, diagramů a grafů.

Geometrie v rovině a prostoru (G) - žáci geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které jsou všude kolem nás a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotky. Zdokonalují svůj grafický projev.

Nestandardní aplikační úlohy (N) - v tomto tematickém okruhu je třeba uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by se měly prolínat v průběhu celého základního vzdělání. Žáci se učí řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce: práci skupinovou, soutěže, kvízy, hlavolamy. Během hodiny učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

1. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) počítá předměty v daném souboru (do 20), • (ČPO) vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků, • (ČPO) čte a píše čísla 0 až 20, • (ČPO) porovnává čísla do 20-ti, • (ČPO) dočítá do 10, do 20, • (ČPO) zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti, užívá je, • (ČPO) řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy, • (ČPO) sčítá a odčítá v oboru do dvaceti bez přechodu přes desítku, • (ČPO) používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací, • (ČPO) řeší slovní úlohy typu "o n více", "o n méně", • (ČPO) rozumí pojmu zvětšujeme, zmenšujeme, • (ČPO) dokáže čísla rozkládat, • (ČPO) rozumí pojmu - záměna sčítanců a užívá jej v praxi, • (ČPO) aplikuje a modeluje početní operace ve slovních úlohách, • (ČPO) provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, • (ČPO) zobrazuje čísla na číselné ose, 	<p>Obor přirozených čísel do 20</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</p> <p>Vlastností početních operací s přirozenými čísly, početní výkony</p> <p>Písemné algoritmy početních operací</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) orientuje se v prostoru, • (G) rozumí pojům - vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za, • (G) rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh), nachází v realitě jejich reprezentaci, • (G) vymodeluje jednoduchá tělesa (koule, krychle, válec, kvádr), • (G) porovnává velikosti geom. útvarů, 	<p>Základní útvary v rovině - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh</p> <p>Základní útvary v prostoru - koule, krychle, válec, kvádr</p>
přesahy	
průřezová témata	

OSV: RSP

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (Z) pozná a používá celé hodiny,• (Z) popisuje jednoduché závislosti v čase spojené s praktickým životem,• (Z) doplňuje tabulky, posloupnost čísel.	Tabulky Závislosti a jejich vlastnosti
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (ČPO) čte a píše čísla do 100,• (ČPO) užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo do 100 na číselné ose,• (ČPO) řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace,• (ČPO) používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků,• (ČPO) zaokrouhluje čísla na desítky,• (ČPO) sčítá a odčítá s přechodem přes desítku do 100,• (ČPO) rozumí násobení jako opakovanému sčítání,• (ČPO) rozlišuje pojmy činitel, součin, záměna činitelů,• (ČPO) má zautomatizovány násobilky 2, 3, 4, 5 a dělení v oboru probraných násobílek,• (ČPO) užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti,• (ČPO) provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100,	Obor přirozených čísel do 100 Zápis čísel v desítkové soustavě, číselná osa Násobilka 2, 3, 4, 5 Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Písemné algoritmy početních operací
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

GEOMETRIE	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (G) rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci, • (G) měří a rýsuje úsečky s přesností na cm, porovnává úsečky, • (G) správně označuje body, úsečky, • (G) rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině, 	<p>Základní útvary v rovině -čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh</p> <p>Základní útvary v prostoru - koule, krychle, kvádr, jehlan</p>
přesahy	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (Z) doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel, • (Z) orientuje se v čase - čtvrt, půl, třičtvrtě, celá, provádí jednoduché převody jednotek času. 	<p>Tabulky, grafy</p> <p>Závislosti a jejich vlastnosti</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

3. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) čte a píše trojčíferná čísla, • (ČPO) počítá po jednotkách, desítkách a stovkách do 1000, • (ČPO) označuje dvojčíferná a trojčíferná čísla na číselné ose, • (ČPO) porovnává čísla v daném oboru, používá znaménka rovnosti a nerovnosti, • (ČPO) zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, • (ČPO) rozkládá čísla do 1000 v desítkové soustavě, • (ČPO) z paměti sčítá a odčítá násobky sta, • (ČPO) písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla a dovede provést kontrolu správnosti výpočtu, • (ČPO) řeší a dokáže i vytvářet slovní úlohy na sčítání a odčítání, • (ČPO) v daném oboru řeší a vytváří slovní úlohy typu o n více, o n méně, • (ČPO) řeší příklady násobení a dělení v oboru násobílek, 	<p>Posloupnost čísel</p> <p>Číselná osa</p> <p>Zápis v desítkové soustavě</p> <p>Početní výkony s přirozenými čísly</p> <p>Pořadí výpočtů</p> <p>Písemné algoritmy</p> <p>Zaokrouhlování</p> <p>Slovní úlohy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení do 100, • (ČPO) řeší slovní úlohy typu n-krát více, n-krát méně, • (ČPO) pamětně vynásobí dvojciferné číslo jednociferným, • (ČPO) dělí dvojciferné číslo jednociferným i mimo obor násobitek, určuje neúplný podíl a zbytek, • (ČPO) provede kontrolu svých výpočtů, • (ČPO) správně používá pojmy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl a činitel, činitel, součin, 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

GEOMETRIE v ROVINĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) rozlišuje rovinné útvary - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, rozlišuje kružnici, • (G) narýsuje trojúhelník podle daných stran, • (G) určí rovnostranný trojúhelník, • (G) sestrojí kružnici o libovolném poloměru, • (G) označí bod, průsečík dvou přímek a střed kružnice velkým písmenem, přímku a kružnici malým psacím písmenem, • (G) rýsuje a měří úsečky s přesností na mm, • (G) přenáší úsečku na danou polopřímku, provádí součet a rozdíl úseček, • (G) užívá a převádí jednotky délky - mm, cm, dm, m, km, • (G) určí obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku - sečtením stran, 	Rýsování trojúhelníku z daných stran, rovnostranný trojúhelník Rýsování kružnic Značení geometrických útvarů Měření úseček Přenášení úseček a grafický součet a rozdíl úseček Jednotky délky Obvody trojúhelníku, čtverce a obdélníku pomocí součtu stran
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KaK	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (Z) sestavuje a čte tabulky násobků a dokáže jich využít v praxi (ceny zboží, vzdálenosti). 	Tabulky a grafy Závislosti a jejich vlastnosti
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RPRD	

4. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) zapíše a přečte čísla do 1 000 000, • (ČPO) orientuje se na číselné ose, • (ČPO) sčítá a odčítá z paměti i písemně do 1 000 000, • (ČPO) zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, • (ČPO) ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky, • (ČPO) násobí písemně jednociferným a dvojciferným činitelem, • (ČPO) písemně dělí jednociferným dělitelem, • (ČPO) využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, • (ČPO) umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulátoru, používá kalkulátor ke kontrole • (ČPO) modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<p>Obor přirozených čísel do 1 000 000</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</p> <p>Násobilka</p> <p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly</p> <p>Zaokrouhlování, odhady</p> <p>Písemné algoritmy početních operací</p> <p>Zlomky</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KaK	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině, umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky, • (G) graficky sčítá a odčítá úsečky, • (G) umí pracovat s kružítkem, • (G) narýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici, • (G) vyhledává osově souměrné útvary ve svém okolí, hledá osu souměrnosti pomocí překládání papíru, • (G) dokáže určit souřadnice bodů ve čtvercové síti, • (G) zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času, provádí jednoduché převody, 	<p>Základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, Kružnice, trojúhelník</p> <p>Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času</p>
přesahy	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (Z) učí se odečítat hodnoty z grafu, z diagramu, z tabulky, • (Z) z jednoduché tabulky dokáže vytvořit jednoduchý sloupcový graf, • (Z) vyhledává, sbírá a třídí fakta. 	Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády
přesahy	
průřezová témata	

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (N) pokouší se řešit jednoduché i složené slovní úlohy, • (N) vyhledává různé způsoby řešení slovních úloh, • (N) dokáže provést zkrácený zápis s neznámou. 	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

5. ROČNÍK

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) pojmenuje početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení) a pojmy s nimi související (např. sčítanec, součet, rozdíl, součin, podíl), • (ČPO) seřadí čísla podle velikosti v celém oboru přirozených čísel a zaznamenává je na číselné ose, • (ČPO) dokáže odhadnout výsledky početních operací a poté je vyřeší, • (ČPO) provádí početní operace v oboru přirozených čísel, • (ČPO) písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem (včetně dělení se zbytkem), • (ČPO) umí používat zákony distributivní, asociativní, komutativní - zná přednost v pořadí výpočtů, • (ČPO) násobí písemně trojčiferným činitelem, • (ČPO) zaokrouhluje čísla v oboru přirozených čísel, • (ČPO) pokouší se vytvořit slovní úlohu na daný příklad, řeší ji a svůj postup vysvětlí, • (ČPO) seznámí se s aritmetickým průměrem na slovních úlohách, • (ČPO) sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel 	Přirozená čísla do a přes 1 000 000 Posloupnost přirozených čísel Číselná osa Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Početní výkony s přirozenými čísly Odhady výsledků Pořadí výpočtů Písemné algoritmy Zaokrouhlování Slovní úlohy Aritmetický průměr Zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem Zlomky Desetinná čísla Římské číslice Celá čísla

<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin, a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • (ČPO) zná římské číslice I až X, L, C, D, M, umí přečíst číslo kapitoly a letopočtu, • (ČPO) porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose • (ČPO) používá celé číslo v praktických životních situacích (měření teploty) 	
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: ES	

GEOMETRIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) rozlišuje rovnoběžky, kolmice, dokáže je sestavit, • (G) dokáže narýsovat čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici, • (G) graficky sčítá a odčítá úsečky, • (G) měří a pracuje se základními jednotkami délky, hmotnosti, objemu a času, • (G) dbá na čistotu a přesnost rýsování, • (G) vyhledává osově souměrné útvary ve svém okolí, • (G) manipulací s předměty se seznamuje se známými tělesy a vyhledává je ve svém okolí, • (G) umí změřit a vypočítat obvod čtverce a obdélníku, • (G) vypočítá obsah čtverce a obdélníku, • (G) zná a umí převádět obsahové jednotky, 	Konstrukce čtverce, obdélníku a trojúhelníku (i pravoúhlého) Grafický součet úseček Jednotky Osa souměrnosti a souměrné útvary Tělesa Souřadnice bodů Slovní úlohy na řešení obvodů a obsahů čtverce a obdélníku
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE s DATY	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (Z) snaží se pochopit závislost jedné veličiny na druhé a vytváří tabulku a graf přímé úměrnosti, • (Z) vyhledává, sbírá a třídí data, 	Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky a jízdní řády
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: OES EV: ZPZ	

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (N) vytváří jednoduché slovní úlohy pro své spolužáky a v nich se snaží uplatnit získané algoritmy, • (N) vyhledává různé způsoby řešení slovních úloh. 	Netradiční početní příklady
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: OES EV: ZPZ	

6. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) zaokrouhluje desetinná čísla na řád desetin, setin, tisícín a desetitísícín, • (ČPO) zaokrouhluje desetinná čísla na řád desetin, setin, tisícín a desetitísícín, • (ČPO) písemně sčítá, odečítá, násobí a dělí desetinná čísla, • (ČPO) pamětně počítá s vhodnými desetinnými čísly, • (ČPO) zaokrouhluje desetinná čísla na řád desetin, setin, tisícín a desetitísícín, • (ČPO) převádí jednotky délky, hmotnosti, času a obsahu, • (ČPO) účelně využívá kalkulátor pro počítání s desetinnými čísly, • (ČPO) řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, • (ČPO) čte a zapisuje zlomkem část celku, • (ČPO) graficky znázorňuje zlomky, • (ČPO) pozná desetinný zlomek a převede jej na desetinné číslo a naopak, 	Desetinná čísla Dělitelnost přirozených čísel Zlomky

<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) převádí zlomky na desetinná čísla a naopak, • (ČPO) převádí zlomek na smíšené číslo a naopak, • (ČPO) porovnává a uspořádává zlomky, • (ČPO) sčítá, odečítá, násobí a dělí zlomky, • (ČPO) zjednoduší složené zlomky, • (ČPO) pozná a pojmenuje přirozené číslo, • (ČPO) užívá pojmy násobek a dělitel, • (ČPO) užívá znaky dělitelnosti, • (ČPO) rozkládá čísla na součin prvočísel, • (ČPO) rozezná prvočíslo a číslo složené, • (ČPO) rozdělí čísla na čísla sudá a lichá, • (ČPO) určí násobek a dělitel daného čísla, • (ČPO) určí společný násobek a nejmenší společný násobek přirozených čísel, • (ČPO) určí společný dělitel a největší společný dělitel přirozených čísel, • (ČPO) řeší jednoduché slovní úlohy s využitím společného násobku a dělitele, 	
přesahy	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (Z) vyhledá a zpracuje data pro určení aritmetického průměru, 	Aritmetický průměr
přesahy	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) v rovině rozezná útvar v úhlu, • (G) narýsuje úhel dané velikosti zadaný ve stupních, • (G) změří úhel pomocí úhloměru, • (G) rozezná a narýsuje úhel ostrý, pravý, tupý, přímý a plný, • (G) odhaduje velikost úhlu, • (G) graficky sčítá a odečítá úhly, • (G) převádí stupně na minuty a naopak, • (G) písemně sčítá a odečítá úhly zadané ve stupních a minutách, • (G) graficky násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma, 	Úhly Osová souměrnost Trojúhelník

<ul style="list-style-type: none"> • (G) vyznačí vrcholové a vedlejší úhly a určíte jejich velikosti, • (G) z praxe rozpozná shodné rovinné útvary (ověří pomocí průsvítky), • (G) rozezná a modeluje souměrné útvary v rovině, • (G) sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti, • (G) určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce, • (G) vyznačí všechny osy souměrnosti u vhodných rovinných útvarů (čtverec, obdélník, kruh ap.), • (G) třídí a popisuje části trojúhelníka, • (G) ověří pomocí trojúhelníkové nerovnosti možnost konstrukce trojúhelníku, • (G) sestrojí trojúhelník zadaný třemi stranami, • (G) sestrojí výšky a těžnice trojúhelníka, • (G) dbá na kvalitu a přesnost rýsování, • (G) sestrojí osy úhlů a osy stran trojúhelníka, • (G) určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníka, jsou-li dány velikosti zbývajících dvou vnitřních úhlů, • (G) využije znalosti o vrcholových a vedlejších úhlech k dopočítání velikosti vnitřního úhlu v trojúhelníku, • (G) sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku podle pracovního postupu, • (G) z modelů těles pozná a pojmenuje kvádr a krychli, • (G) pojmenuje základní rysy kvádra a krychle, • (G) načrtne obraz kvádra a krychle ve volném rovnoběžném promítání, • (G) sestrojí obraz kvádra a krychle ve volném rovnoběžném promítání podle pracovního postupu, • (G) používá a převádí jednotky objemu, • (G) vypočítá objem a povrch kvádra a krychle, • (G) sestrojí síť kvádra a krychle, • (G) řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádra a krychle. 	
přesahy VV (6. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (N) užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při doplňování číselných a logických řad s desetinnými čísly, • (N) užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při doplňování číselných a logických řad s přirozenými čísly, • (N) řeší úlohy na prostorovou představivost při řešení úloh se stavbami z jednotkových krychlí, 	<p>Číselné řady Stavby z krychlí</p>
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) řeší jednoduché úlohy, ve kterých využívá matematického oboru celých čísel, • (ČPO) rozlišuje kladná a záporná čísla, • (ČPO) řeší jednoduché úlohy, ve kterých využívá matematického oboru celých čísel, • (ČPO) chápe pojem opačné číslo, • (ČPO) určí hodnotu absolutního čísla a chápe její geometrický význam, • (ČPO) sčítá, odečítá, násobí a dělí celá čísla, • (ČPO) v oboru racionálních čísel analyzuje a řeší jednoduché problémy, využívá matematický aparát při modelování konkrétních situací, • (ČPO) zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru, • (ČPO) dělí celek na části v daném poměru, • (ČPO) pracuje s měřítky map a plánů, • (ČPO) řeší úlohy a situace vyjádřené poměrem, • (ČPO) využívá trojčlenku při řešení slovních úloh na přímou a nepřímou úměrnost, • (ČPO) chápe pojem procento, • (ČPO) užívá základní pojmy procentového počtu, • (ČPO) vyjádří část celku pomocí procent, • (ČPO) chápe pojem promile, • (ČPO) řeší slovní úlohy a úlohy z praxe s využitím procent a promilí, • (ČPO) při počítání s procenty provádí odhady, • (ČPO) užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek - část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem a procentem, 	<p>Celá čísla Racionální čísla Poměr Měřítko plánu a mapy Trojčlenka Procenta</p>

přesahy
průřezová témata

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> (Z) určí vztah přímé a nepřímé úměrností, (Z) vyjádří funkční vztah rovnicí, tabulkou a grafem 	Přímá a nepřímá úměrnost
přesahy	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> (G) rozpozná shodné útvary (odhadem i za použití průsvitky), (G) sestrojí trojúhelník z daných prvků podle vět o shodnosti trojúhelníků, (G) dbá na kvalitu a přesnost rýsování, (G) rozpozná a popíše útvar rovnoběžníku, (G) rozlišuje různé typy rovnoběžníků, (G) sestrojí rovnoběžník ze zadaných prvků, (G) odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, (G) rozpozná a pojmenuje lichoběžník, (G) sestrojí lichoběžník z daných prvků, (G) vypočítá obvod a obsah lichoběžníku, (G) na konkrétních obrázcích a úlohách rozpozná středově souměrné rovinné útvary, (G) načrtne a sestrojí obraz středově souměrného rovinného útvaru. 	Shodnost trojúhelníků Rovnoběžník Lichoběžník Středová souměrnost
přesahy	
VV (7. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> (N) užívá logickou úvahu při řešení logických řad zadaných zlomkem, 	Číselné řady

přesahy
průřezová témata

8. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) chápe pojem n-té mocniny a odmocniny, • (ČPO) popíše části mocniny a odmocniny, • (ČPO) čte a zapisuje druhé mocniny a odmocniny přirozených čísel, • (ČPO) určí z paměti známé druhé odmocniny vhodných čísel, • (ČPO) určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí tabulek, pomocí kalkulačtorů, • (ČPO) užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech, • (ČPO) chápe pojem reálné číslo, • (ČPO) chápe pojem n-té mocniny a odmocniny, • (ČPO) zapíše číslo ve tvaru "a krát 10 na n-tou", kde n je přirozené číslo a $1 < a < 10$, • (ČPO) chápe pojem výraz, číselný výraz a výraz s proměnnou, • (ČPO) zapíše slovní text pomocí výrazu, • (ČPO) chápe pojem mnohočlenu, • (ČPO) mnohočleny sčítá, odečítá, násobí a vytýká před závorku, • (ČPO) k rozkladu na součin užívá vzorců pro druhé mocniny dvojčlenů a vzorce součinu součtu a rozdílu dvojčlenů, • (ČPO) užívá a zapisuje vztah rovnosti - rovnice, • (ČPO) rozumí ekvivalentním úpravám, • (ČPO) řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, • (ČPO) provádí zkoušku řešení rovnice, • (ČPO) jednoduché slovní úlohy zapisuje jako lineární rovnice, • (ČPO) řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic, 	<p>Mocniny a odmocniny</p> <p>Lineární rovnice</p> <p>Výrazy</p>
GEOMETRIE v ROVINĚ A v PROSTORU	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (G) rozliší odvěsny a přepony v pravoúhlém trojúhelníku, • (G) rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty, • (G) využívá poznatků o Pythagorově větě ve slovních úlohách, • (G) využívá Pythagorovy věty pro zjištění, zda je trojúhelník pravoúhlý, • (G) narýsuje kruh a kružnici, • (G) určí a sestrojí vzájemnou polohu přímky a kružnice, • (G) určí a sestrojí vzájemnou polohu dvou kružnic, • (G) vypočítá obvod a obsah kruhu, • (G) charakterizuje válec, • (G) načrtne válec ve volném rovnoběžném promítání, • (G) narýsuje síť válce, • (G) vypočítá povrch a objem válce a výpočtů využije ve slovních úlohách, • (G) využívá znalostí o rovinných útvarech v konstrukčních úlohách, • (G) zakreslí množiny všech bodů dané vlastnosti, • (G) zkonstruuje trojúhelník pomocí Thaletovy kružnice. • (G) načrtne obraz tělesa ve volném rovnoběžném promítání, • (G) rozezná a pojmenuje hranol, • (G) vypočítá povrch a objem hranolu, výpočtů využívá při řešení úloh, • (G) vypočítá povrch a objem hranolu, výpočtů využívá při řešení úloh 	Pythagorova věta Kruh a kružnice Válec Konstrukční úlohy Hranoly
Přesahy D (6. ročník): Nejstarší civilizace	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) využívá znalostí o rovinných útvarech v konstrukčních úlohách, 	Konstrukční úlohy
Přesahy	

9. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČPO) rozliší mezi výrazy lomený výraz, • (ČPO) určí podmínky řešitelnosti lomeného výrazu, • (ČPO) krátí a rozšiřuje lomený výraz číslem i výrazem, • (ČPO) sčítá a odečítá lomené výrazy, • (ČPO) násobí a dělí lomené výrazy, • (ČPO) zjednoduší složený lomený výraz, • (ČPO) řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli, • (ČPO) řeší slovní úlohy s rovnicemi s neznámou ve jmenovateli, • (ČPO) používá metodu sčítací i dosazovací k řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, • (ČPO) řeší typové úlohy (úlohy o směsích, pohybu a společné práci) řešitelné soustavou rovnic, • (ČPO) používá základní pojmy z finanční matematiky, • (ČPO) řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování. 	<p>Lomené výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic Základy z finanční matematiky</p>

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE s DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (Z) zakreslí body v pravoúhlé soustavě souřadnic, • (Z) chápe pojem funkce, • (Z) rozlišuje lineární a nelineární funkce, • (Z) sestaví tabulku, určí rovnici a zakreslí graf lineární funkce, • (Z) užívá funkční vztahy při řešení úloh, 	<p>Funkce</p>
přesahy	
průřezová témata	

GEOMETRIE v ROVINĚ A v PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) rozliší shodné a podobné útvary, • (G) užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách, • (G) charakterizuje a rozliší kužel, jehlan, kouli, • (G) načrtne síť kužele a jehlanu, • (G) vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule, výpočtů využije ve slovních úlohách, 	<p>Podobnost Jehlan, kužel, koule</p>
přesahy	

průřezová témata

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
• (N) modeluje kužel, jehlan, kouli	Jehlan, kužel, koule
přesahy	
průřezová témata	

4.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úroveň informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií

porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím

schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce

tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software

zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích

šetrné práci s výpočetní technikou

4.3.1 INFORMATIKA

V předmětu Informatika si žák osvojí základy obsluhy multimediální počítačové sestavy a vyzkouší si práci s další moderní digitální technikou. Seznámí se se základy operačního systému Microsoft Windows. Na základní uživatelské úrovni využívá kancelářský software pro práci s textem a s tabulkou. Vytváří vlastní multimediální prezentace a jednoduché webové stránky. Osvojí si základy práce se dvěma grafickými editory, upravuje digitální fotografie. Komunikuje pomocí moderních technologií - elektronická pošta, chat, telefon. Cíleně vyhledává informace z internetových zdrojů, informace ověřuje a přehledně zpracovává. Dodržuje pravidla bezpečného internetu a respektuje autorská práva. Chrání data před ztrátou a poškozením. Je si vědom zdravotních a bezpečnostních rizik při práci s výpočetní technikou.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Informatika je vyučován jako samostatný předmět ve 4., 5., 6., 8. a 9. ročníku vždy 1 hodinu / týden, na prvním stupni je tak povinná časová dotace posílána o 1 disponibilní hodinu, na druhém stupni došlo k posílení o 2 disponibilní hodiny nad povinný rámec.

Obsahově je informatika tvořena třemi celky: Základy práce s počítačem (ZPP), Vyhledávání informací a komunikace (VIK) a Zpracování a využití informací (ZVI).

Výuka probíhá v odborné učebně Informatiky, na každého žáka připadá jeden multimediální počítač s připojením k internetu.

Formy a metody výuky se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: přímá uživatelská práce žáka na počítači, individuální a skupinové zpracování praktických úkolů, obsluha výpočetní a digitální techniky, veřejná prezentace vytvořených dokumentů, problémová výuka.

4. ROČNÍK

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (ZPP) dodržuje zásady bezpečnosti práce, • (ZPP) vysvětlí základní pojmy používané v informatice např. informace, hardware, software, • (ZPP) dbá na prevenci zdravotních rizik spojených s dlouhodobým používáním počítače, • (ZPP) ovládá práci s myší, • (ZPP) využívá základní klávesy klávesnice, • (ZPP) zvládá základní obsluhu počítače např. zapnutí počítače, přihlášení na uživatelský účet, • (ZPP) postupuje poučeně v případě běžných závad hardware a software, • (ZPP) chrání data před poškozením respektováním pokynů antivirového programu a varovných hlášení, • (ZPP) ovládá základní prvky Plochy např. Tento počítač, Start, Dokumenty, Koš, • (ZPP) provádí základní manipulaci s Oknem např. minimalizace, posuvník, otevření více oken,... • (ZPP) využívá dostupné multimediální výukové programy, • (ZPP) využívá základní nástroje Příslušenství např. Kalkulačka, Poznámkový blok, • (ZPP) otevírá, ukládá a zavírá dokument. 	<p>Základní pojmy informatiky</p> <p>Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky</p> <p>Počítačová sestava - struktura, funkce a popis</p> <p>Základní obsluha a údržba počítače</p> <p>Základy práce s dokumentem</p> <p>Multimediální využití počítače - výukové programy</p>
přesahy	
průřezová témata	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VIK) vysvětlí základní princip internetu, • (VIK) vyhledává webové stránky prostřednictvím internetového prohlížeče, • (VIK) řídí se pravidly bezpečného internetu. 	<p>Základy práce s internetem</p> <p>Internetový prohlížeč</p> <p>Např. Seznam.cz, Google...</p> <p>Bezpečný internet</p>
přesahy	
průřezová témata	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (ZVI) orientuje se v základním prostředí grafického editoru, • (ZVI) kreslí jednoduché obrazce s využitím základních nástrojů např. křivky, výplň, guma, • (ZVI) upravuje vlastní obrázky např. otáčí, mění velikost, přesouvá, • (ZVI) tiskne vytvořené dokumenty. 	Grafický editor Malování
přesahy	
VV (4. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	

5. ROČNÍK

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZPP) rozlišuje a cíleně používá pojmy adresář, dokument, program, • (ZPP) vytváří, upravuje a maže vlastní strukturu adresářů. 	Adresář - složka Soubor - dokument, program Adresářová struktura
přesahy	
průřezová témata	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VIK) orientuje se v základních pojmech počítačových sítí a společenského toku informací, • (VIK) vyhledává informace na portálech, v elektronických knihovnách a databázích, • (VIK) ověřuje věrohodnost informace z více zdrojů, • (ZVI) upravuje dokument podle estetických a typografických pravidel. • (VIK) přikládá a otevírá přílohy emailových zpráv, • (VIK) chrání data před poškozením respektováním pokynů antivirového programu a varovných hlášení, • (VIK) přijímá a odesílá zprávy elektronickou poštou (email) prostřednictvím přidělené emailové adresy, • (VIK, ETV) řídí se pravidly bezpečného internetu. 	Počítačová síť Společenský tok informací Vyhledávání informací na internetu - Google,.. Seznam, české databáze Základy elektronické pošty na serveru Seznam.cz Bezpečný internet Antivirový program Základy chatování Základy telefonování
přesahy	
průřezová témata	
MeV: IVMSR	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZVI) popíše základní okno textového editoru, • (ZVI) píše jednoduché texty s využitím diakritiky a interpunkce, • (ZVI) formátuje text např. font, barva, velikost,..., • (ZVI) manipuluje s textem např. přesouvá, maže, kopíruje, • (ZVI) provádí základní operace s odstavci, • (ZVI) vkládá do textu obrázky, • (ZVI) upravuje dokument podle estetických a typografických pravidel. 	Textový editor Word - základy - základní okno - editace textu - manipulace a formátování textu - odstavec - obrázek
přesahy	
průřezová témata	

6. ROČNÍK

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZPP) přesouvá a kopíruje soubory a adresáře myši a pomocí nástroje Průzkumník, • (ZPP) přesouvá a kopíruje soubory a adresáře myši a pomocí nástroje Průzkumník, • (ZPP) otevírá soubory ve zvoleném programu, • (ZPP) nastavuje spodní lištu Plochy např. skrytí lišty, ikony snadného spuštění, nastavení datumu, • (ZPP) orientuje se v Ovládacích panelech, 	Operační systém Windows a jeho funkce
přesahy	
průřezová témata	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VIK) vytváří vlastní emailovou adresu na veřejném poštovním serveru, • (VIK) využívá další funkce emailu např. předat dál, odpovědět, smazat, • (VIK) vyhledává a stahuje text a obrázky z internetu, • (VIK) ověřuje věrohodnost informací z internetu, • (VIK) respektuje ochranu duševního vlastnictví, • (VIK) řídí se pravidly bezpečného internetu. 	Poštovní služby Seznam.cz Stahování souborů Věrohodnost informací Ochrana duševního vlastnictví Bezpečný internet - opakování
Přesahy	
průřezová témata	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZVI) orientuje se v základním prostředí a nástrojích tabulkového editoru, • (ZVI) vytváří jednoduché tabulky a provádí jejich základní úpravy, • (ZVI) vytváří jednoduché grafy v tabulkovém editoru např. spojnicový graf, sloupcový diagram, • (ZVI) provádí náročnější úpravy textu v textovém editoru např.: čísluje stránky, vytváří odrážky, • (ZVI) vytváří a upravuje tabulky v textovém editoru, • (ZVI) upravuje stránku textového dokumentu např. záhlaví, sloupce, tabulátory, • (ZVI) upravuje grafické objekty např.: mění velikost, přemísťuje, nastavuje obtékání, • (ZVI) rozlišuje vektorovou a bitmapovou grafiku, • (ZVI) orientuje se v základním prostředí a základních možnostech grafického editoru, • (ZVI) edituje, vybírá a upravuje předdefinované obrazce, • (ZVI) manipuluje s vytvořenými obrázky např.: přesouvá, mění velikost, zkosí, • (ZVI) orientuje se v základním prostředí a základních možnostech grafického editoru, • (ZVI) upravuje obrazce základními nástroji např. výplň, obrys, průhlednost, • (ZVI) vkládá obrázek do grafického dokumentu a manipuluje s ním, • (ZVI) vkládá a manipuluje s textem v grafickém dokumentu, 	<p>Textový editor Word - pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzhled stránky - záhlaví, zápatí - styly - sloupce - tabulka textového editoru - grafické objekty <p>Tabulkový editor Excel - základy</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní okno - základní tabulka - graf <p>Grafický editor např. Irfanview</p> <ul style="list-style-type: none"> - bitmapová x vektorová grafika - základní okno - předdefinované obrazce - obrázek - text
<p>přesahy</p> <p>F (6. ročník) : Látka a těleso</p> <p>Z (6. ročník): Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</p>	
<p>průřezová témata</p>	

8. ROČNÍK

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (VIK) vyhledává praktické informace z internetových zdrojů např. jízdní řády, interaktivní mapy, • (VIK) ověřuje vícenásobně věrohodnost informací získaných z internetu. 	Vyhledávání informací z internetu
přesahy	
průřezová témata	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZVI) popíše základní strukturu prezentačního editoru, • (ZVI) vybere vhodnou šablonu prezentace, barevný návrh a rozložení snímku, • (ZVI) vloží či napíše text do prezentace a pracuje s ním, • (ZVI) vloží obrázky a jiné grafické objekty např. graf, diagram, wordart, klipart, • (ZVI) rozpohybuje snímky použitím efektů, správně je načasuje, • (ZVI) přidá k snímkům zvukovou složku s využitím zvuků přednastavených, stažených či samostatně nahraných, • (ZVI) upraví přechody mezi snímky, • (ZVI) vytvoří vlastní prezentaci na dané téma bez použití cizích zdrojů, • (ZVI) vytvoří prezentaci na dané téma z externích zdrojů např. internet, knihovna, • (ZVI) popíše základní části a funkce tabulkového editoru, • (ZVI) provádí základní operace s buňkou např. zadává a přepisuje obsah buňky, přesouvá a kopíruje buňky, • (ZVI) označuje buňky do bloku, • (ZVI) vytváří jednoduché tabulky, • (ZVI) formátuje buňky a tabulky např. písmo, barevný podklad, ohraničení, • (ZVI) mění rozměry buňky, sloupců i řádků, • (ZVI) seřazuje data podle abecedy a hodnoty, • (ZVI) používá předdefinované řady, • (ZVI) používá základní předdefinované funkce např. sumace, aritmetický průměr, 	<p>Prezentační editor PowerPoint</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní okno - šablona - textové pole - obrázek - efekty objektů - zvuk - přechody mezi snímky <p>Tabulkový editor Excel - pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> - buňka - sloupec a řádek - formátování - seřazení dat - řady - statistické a matematické funkce <p>Grafický editor - pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> - úpravy objektů - textový rámeček - křivky - optické efekty - tabulka - hladiny

<ul style="list-style-type: none"> • (ZVI) vytváří vlastní matematické vzorce s užitím operací +, -, *, /, • (ZVI) používá náročnější nástroje grafického editoru např. upravuje kruhovou výseč, rozbíjí objekt na křivky, ručně kreslí křivky, • (ZVI) tvaruje textový rámeček v grafickém editoru, • (ZVI) objekty tvaruje, spojuje, provádí průnik, mění pořadí, • (ZVI) využívá další efekty (plastická výplň, stíny, přechody), • (ZVI) vkládá tabulku do grafického dokumentu, • (ZVI) vytvoří leták na dané téma. 	
přesahy	
průřezová témata	
MeV: SMS, TMS	

9. ROČNÍK

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZPP) orientuje se v základních parametrech a funkcích digitálního fotoaparátu, • (ZPP) vytváří, archivuje a prohlíží digitální fotografie, • (ZPP) zvládá základní úpravu digitálních fotografií např. koláže, retuše, • (ZPP) seznamuje se s dalšími možnostmi digitálních přístrojů např. kamera, přehrávač mp3, mobil, • (ZPP) fyzicky se seznamuje s vnitřní stavbou počítače a přídatných zařízení např. myš, tiskárna, • (ZPP) ukládá data na externí záznamová média např. flash disky, paměťové karty, kompaktní disky, • (ZPP) digitalizuje analogové materiály prostřednictvím skeneru. 	Digitální fotoaparát Digitální fotografie Digitální technika Vnitřní stavba počítače a přídatných zařízení Záznamová média - ukládání, vypalování Skenování
přesahy	
průřezová témata	

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (VIK) vyhledává informace na zahraničních serverech, • (VIK) stahuje určené soubory např. obrázky, • (VIK, ETV) pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví, • (VIK, ETV) chrání data před poškozením respektováním pokynů antivirového programu a varovných hlášení. 	Vyhledávání informací z internetu Stahování souborů
přesahy	
průřezová témata	

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZVI) používá další předdefinované matematické, statistické, datumové apod. funkce tabulkového editoru, • (ZVI) používá další předdefinované matematické, statistické, datumové apod. funkce tabulkového editoru, • (ZVI) vytváří vlastní vzorce pro práci s daty v tabulkách, • (ZVI) pracuje s listy např. listy vytváří, přejmenovává, kopíruje, • (ZVI) vytváří v tabulkovém editoru grafy a provádí jejich úpravy, • (ZVI) vkládá do tabulky obrázky a grafické objekty, • (ZVI) vytváří vlastní řady, • (ZVI) podmíněně formátuje buňky, • (ZVI) zamkne tabulkový dokument heslem, • (ZVI) importuje a exportuje data z/do tabulkového editoru. 	Tabulkový editor Excel - pokračování - předdefinované a vlastní funkce - absolutní a relativní adresování - list - graf - grafické objekty - vlastní řady - podmíněně formátování - zaheslování - import, export dat
Průřezová témata	
MeV: PRT	

4.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. v tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti.

Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

4.4.1 PRVOUKA

Prvouka je součástí oboru Člověk a jeho svět. Charakteristické pro výuku prvouky v tomto období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

předmět se vyučuje v 1. - 3. ročníku. v 1. a 2. ročníku to jsou 2 hodiny / týden. Ve 3. ročníku 3 hodiny / týden. Stejně jako v předmětech Přírodověda a Vlastivěda je předmět rozdělen do těchto okruhů: Místo, kde žijeme (MKZ), Lidé kolem nás (LKN), Lidé a čas (LČ), Rozmanitost přírody (RP), Člověk a jeho zdraví (ČZ).

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou pozorovat věci a jevy na vycházkách, exkurzích, při pokusech, při zacházení s nástroji a předměty. Činnosti vyučování v Prvouce podněcuje aktivitu všech žáků.

Žáci pracují ve třídě nebo počítačové učebně s využitím různých forem práce a všech dostupných vyučovacích pomůcek. Hojně je také využíváno přírodní okolí školy.

1. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (MKŽ) orientuje se v budově školy, v nejbližším okolí školy, • (MKZ) dokáže se připravit na vyučování, zvládá základní režimové návyky, • (MKZ) dbá na bezpečnost při cestě do školy a ze školy, • (MKZ) pojmenuje obec, ve které žije a ulici, ve které bydlí, 	Domov - náš dům, naše rodina Škola - cesta do školy, orientace v okolí školy, chování ve škole Obec - místo, kde žiji, význačné orientační body, riziková místa
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	
MuV: LV	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LKN) vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku, • (LKN) vypráví o práci rodičů, • (LKN) projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • (ETV) zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky, • (LKN) hovoří o chování v rodině, • (LKN) aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni, 	Rodina - život rodiny, máme miminko Soužití lidí - příbuzenské vztahy, vzájemné chování, pomoc rodičům Chování lidí

<ul style="list-style-type: none"> • (ETV) vyjadřuje city v jednoduchých situacích • (LKN) ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce, • (LKN) rozliší nesprávné chování u sebe i jiných, 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL	
MuV: LV, PM	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LČ) vyjmenuje dny v týdnu, • (LČ) rozlišuje čas práce a odpočinku, • (LČ) určí celé hodiny, • (LČ) na příkladech porovnává odlišnosti života lidí, • (LČ) vypráví o zvycích a práci lidí, • (LČ) rozpozná současnost a minulost, 	<p>Orientace v čase - rok, měsíce, hodiny, režim dne, čtyři roční období</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV	

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RP) pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál, • (RP) rozliší den a noc, • (RP) rozpozná roční období, • (RP) zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období, • (RP) popíše základní části rostliny, • (RP) pozná dané rostliny, • (RP) porovná chování živočichů v závislosti na ročním období, • (RP) vymezí živočichy domácí a volně žijící, • (RP) dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na nich, 	<p>Látky a jejich vlastnosti - materiály, z nichž jsou vyrobeny předměty denní potřeby</p> <p>Vesmír a Země - den a noc</p> <p>Rostliny - části rostlin, plody</p> <p>Živočichové - domácí zvířata, živočichové volně žijící</p>
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČZ) dodržuje základní hygienické návyky, • (ČZ) dodržuje režim dne, • (ČZ) projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, • (ČZ) rozpozná základní části lidského těla, • (ČZ) dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, • (ČZ) chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, • (ČZ) odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, • (ČZ) v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi, • (ČZ) dokáže v nouzové situaci vyhledat dospělého a požádat ho o pomoc, • (ČZ) reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo - základní části Osobní bezpečí - hygienické návyky Situace hromadného ohrožení
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, SRaSO, PH	

2. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (MKŽ) orientuje se v okolí školy a svého bydliště, • (MKZ) připravuje se na vyučování podle rozvrhu, • (MKŽ) pamatuje si adresu svého bydliště, • (MKZ) seznamuje se s pravidly silničního provozu, • (MKŽ) pojmenuje důležité dopravní značky, • (MKŽ) dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště, 	Domov - adresa bydliště Škola - rozvrh hodin, plán okolí školy Obec - orientační body v obci, dopravní značky Okolní krajina-světové strany, orientace v okolní krajině Jízdní kolo-povinné vybavení kola a cyklisty, bezpečnost v dopravě
přesahy	
průřezová témata	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • (LKN) vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly a poslušnost, • (LKN) vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání, pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy, • (LKN) samostatně rozlišuje zásady správného chování, respektuje školní řád, • (ETV) podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel • (LKN) dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy, 	<p>Rodina - širší příbuzenstvo Soužití lidí - povolání rodičů</p> <p>Chování lidí - vztahy mezi lidmi ve škole, školní řád, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování,</p> <p>Právo a spravedlnost - chování ve škole a mimo školu</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, SaS, PL, MV	
VDO: OSS	
MuV: LV	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LČ) vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok, • (LČ) posoudí posloupnost včera, dnes, zítra, • (LČ) rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt, • (LČ) využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti, • (LČ) porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti, • (LČ) pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije, 	<p>Orientace v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina Současnost a minulost v našem životě - zvyky a tradice</p> <p>Regionální památky - historické a kulturní památky obce</p>
přesahy	
průřezová témata	

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (RP) určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, • (RP) uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, • (RP) pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, • (RP) provádí jednoduché pokusy, pozoruje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách, • (RP) opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích, • (RP) popíše jednotlivé části těla, • (RP) rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročních obdobích, zná jejich význam pro člověka, • (RP) dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě, • (RP) aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí, 	<p>Látky a jejich vlastnosti Vesmír a Země Rostliny Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	
EV: E, ZPZ, ZP, VCP	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČZ) dodržuje základní hygienické návyky, • (ČZ) orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku, • (ČZ) zhodnotí správnost chování a činností ve vztahu ke zdraví, • (ČZ) dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, • (ČZ) chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi a učí se vyhodnotit nebezpečí a závažnost situace, • (ČZ) odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby, • (ČZ) dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, učí se zachovat rozvahu a klid, • (ČZ) uposlechne pokynů dospělých při mimořádných situacích, respektuje je a řídí se jimi, • (ETV) reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc 	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa, režim dne Lidské tělo - hygienické návyky Osobní bezpečí - zásady bezpečného chování Návykové látky a zdraví - alkohol, kouření, drogy Situace hromadného ohrožení</p>
přesahy	

průřezová témata
OSV: SaS

3. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (MKŽ) vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo, • (MKZ) začlení obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, • (MKZ) rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, • (MKZ) určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, • (MKZ) používá buzolu, v turistické mapě blízkého okolí dokáže vyznačit trasu, • (MKZ) řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, 	<p>Domov - mezilidské vztahy Obec - obec a okolí, krajina, plán, zajímavosti, historie, světové strany Okolní krajina (místní oblast, region) - začlenění obce do kraje Mapy obecně zeměpisné a tematické</p>
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, VČP	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LKN) vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci, • (LKN) rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, • (LKN) snaží se obhájit při konkrétní činnosti své názory, • (ETV) osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým, • (LKN) přizná svou chybu, učí se domluvě na společném postupu, řešení problému v kolektivu, • (LKN) snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva, • (LKN) poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny v kladném i záporném smyslu, • (ETV) využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů 	<p>Soužití lidí - mezilidské vztahy Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Právo a spravedlnost - šikana, trestné činy</p>
přesahy	

průřezová témata
OSV: HPPE, PL, MV VDO: OSS MuV: LV EV: ZP

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LČ) určí čas jako fyzikální veličinu, • (LČ) orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce, • (LČ) konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast, 	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti
přesahy	
průřezová témata	

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RP) rozlišuje prvky živé a neživé přírody, • (RP) určí a roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků, • (RP) uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, • (RP) zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy, • (RP) hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život, • (RP) změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů, • (RP) vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období, • (RP) zkoumá zákl. společenstva v daných lokalitách regionu, • (RP) nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí, • (RP) seznamuje se se základními znaky života, • (RP) prakticky využívá atlasy k určování organismů, • (RP) zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, • (RP) rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak, 	Látky a jejich vlastnosti - živá a neživá příroda, nerosty a horniny Vzduch - vlastnosti, proudění vzduchu, hoření Voda - vlastnosti, výskyt, formy a péče o vodu Půda - vznik, vlastnosti, druh, využití Rostliny - dřeviny, byliny, houby, části těla, listy Živočichové v různých přírodních společenstvech, domácí zvířata a péče o ně Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata	

OSV: HPPE, KaK
EV: E, ZPŽ, ŽP

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČZ) uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, • (ČZ) dokáže pojmenovat základní funkce jednotlivých orgánových soustav, • (ČZ) rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, • (CZ) orientuje se ve vývoji dítěte po jeho narození, • (ČZ) chová se ohleduplně k druhému pohlaví a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku, • (ČZ) účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek dle vlastních potřeb, • (ČZ) aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožujících zdraví, • (ČZ) uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranu, • (ČZ) dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění, • (ČZ) osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek, • (ČZ) seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí, zná, případně vyhledá čísla linky důvěry, • (ČZ) řídí se důkladně pokyny dospělých při mimořádných situacích. 	<p>Péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, Lidské tělo - stavba, nejdůležitější vnější a vnitřní orgány, funkce Partnerství, rodičovství, průběh a etapy lidského života, zákl. sexuální výchovy, osobní vztahy, etická stránka vztahů</p> <p>Návykové látky a zdraví, – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost</p> <p>Osobní bezpečí - integrovaný záchranný systém, zdraví, nemoc, úraz, ošetření drobných poranění</p> <p>Situace hromadného ohrožení- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, SaS, PH, PL EV: VČP	

4.4.2 PŘÍRODOVĚDA

V oboru Přírodověda se žáci učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti

vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků, jejich života, ale i z modelových situací a pokusů.

předmět se vyučuje ve 4. ročníku 1+1 disponibilní hodina / týden a v 5. ročníku 2 hodiny / týden.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme (MKZ), Lidé kolem nás (LKN), Lidé a čas (LČ), Rozmanitost přírody (RP) a Člověk a jeho zdraví (ČZ).

Žáci pracují ve třídě nebo počítačové učebně s využitím různých forem práce a všech dostupných vyučovacích pomůcek. Vhodně využívají i nádhernou přírodu v okolí školy.

4. ROČNÍK

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RP) rozlišuje živou a neživou přírodu, • (PR) dokáže charakterizovat některá společenstva, les, louka, potok a rybník, zahrada, pole, • (RP) pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech, • (RP) popíše způsob života vybraných živočichů, • (PR) pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech, • (RP) popíše stavbu těla vybraných rostlin a hub, • (RP) popíše způsob života vybraných rostlin a hub, • (RP) pozoruje a porovnává rozmanitosti v závislosti na ročních obdobích a v závislosti na rozmanitosti životních podmínek, • (RP) seznamuje se s pojmem potravní řetězec, uvede jednoduchý příklad, • (RP) rozšiřuje si poznatky o významu vody a vzduchu pro život, • (RP) učí se orientovat v atlasech, encyklopediích, získané poznatky dokáže zpracovat, vyhodnotit, interpretovat, • (RP) uvědomuje si nutnost ohleduplného chování v přírodě, 	Rostliny, houby a živočichové Rovnováha v přírodě Voda a vzduch Látky a jejich vlastnosti Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (ČZ) zná telefonní čísla tísňového volání, zvládne přivolat lékařskou pomoc, hasiče, policii, • (ČZ) rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • (ČZ) rozlišuje vývojové etapy lidského života, • (ČZ) seznamuje se a snaží se řídit zásadami péče o zdraví, uvědomuje si význam sportování, • (ČZ) uvědomuje si pravidla dodržování denního a pitného režimu, zdravého stravování, • (ČZ) zvládá bezpečné chování v silničním provozu jako chodec, • (ČZ) vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • (ČZ) osvojuje si bezpečné chování v silničním provozu jako cyklista, 	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava;</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Dopravní výchova v roli chodce a cyklisty, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),</p> <p>Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci</p> <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví -přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p> <p>Návykové látky a zdraví návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, úrazová zábrana; při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH MuV: LV EV: ZPZ, ZP	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LKN) na základě vlastních zkušeností hovoří o vztazích mezi lidmi, vysvětlí postavení jedince v rodině, objasní role členů rodiny, • (LKN) dokáže vysvětlit základní příbuzenské vztahy, • (LKN) seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte, • (LKN) zná svá práva a povinnosti žáka školy, dodržuje školní řád, uvědomuje si možné následky při jeho porušení, • (LKN) učí se vyjádřit svůj názor, obhajovat ho, přiznat svou chybu, učí se diskutovat, • (LKN) snaží se být tolerantní k odlišnostem, přednostem i nedostatkům svých spolužáků, • (LKN) snaží se rozpoznat ve svém okolí chování a jednání, které nelze tolerovat, které porušují základní lidská práva, • (ETV) identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí, • (ETV) dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast nad radostí a bolestí druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách, • (ETV) jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy, • (LKN) orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy 	<p>Rodina Soužití lidí -- mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; Chování lidí Právo a spravedlnost Vlastnictví Kultura</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL VDO: OSS MuV: LV, EP	

5. ROČNÍK

MÍSTO, VE KTERÉM ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> (MKŽ) charakterizuje okolní krajinu, působení lidí na krajinu a životní prostředí, 	Místní oblast, region, zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů
přesahy	
průřezová témata	
OSV: Ko	
VDO: PD	
VMEGS: ES, OES	
EV: VČP	

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> (RP) rozlišuje přírodu živou a neživou, (RP) pozoruje a porovnává rozmanitosti v závislosti na ročních obdobích a v závislosti na rozmanitosti životních podmínek (RP) zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost, (RP) vyhodnotí naši planetu jako součást Sluneční soustavy a Vesmíru, (RP) vysvětlí střídání dne a noci a ročních období, (RP) seznamuje se s pojmem ekosystém, (RP) navazuje na své poznatky o flóře a fauně ve vybraných lokalitách Evropy a světa a prohlubuje si je, (RP) třídí nejznámější druhy organismů do skupin a porovnává jejich přizpůsobení se přírodním podmínkám, (RP) vysvětlí pojem potravní řetězec, uvede příklady, (RP) zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a zhodnotí některé aktivity, které přírodě škodí (RP) stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit (RP) objasní pojem chráněné území, (RP) uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí a aktivně se na ní podílí, (RP) hodnotí ekologické problémy v celosvětovém měřítku a užije příklady, 	<p>Rozmanitost podmínek života na zemi – podnebné pásy, podnebí a počasí</p> <p>Vesmír, Země jako součást Sluneční soustavy</p> <p>Životní podmínky</p> <p>Rovnováha v přírodě ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>

přesahy
průřezová témata
VMEGS: OES EV: E, ZPZ, ZP, VCP

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČZ) ovládá poznatky o lidském těle a vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav, • (ČZ) uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • (ČZ) seznamuje se s poznatky o návykových látkách • (ČZ) osvojuje si jednoduché způsoby odmítání návykových látek • (ČZ) uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství, • (ČZ) zná způsob rozmnožování a hlavní etapy vývoje člověka, • (ČZ) orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • (ČZ) dovede jednat podle zásad první pomoci, • (ČZ) rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, • (ČZ) uplatňuje žádané způsoby chování pro zachování bezpečnosti a zdraví a při ohrožení života, 	<p>Péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava;</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Dopravní výchova-bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky),</p> <p>Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci</p> <p>Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p> <p>Návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p> <p>Nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena</p>
přesahy	
průřezová témata	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LKN) zná svoje základní práva a povinnosti - týrání, zneužívání, šikana, • (LKN) umí zjistit telefonní číslo linky důvěry, krizového centra, zná pravidla telefonování na tyto instituce, • (LKN) je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek), • (LKN) zná zásady bezpečného chování v různém prostředí - škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, • (LKN) má základní poznatky o využití elektrické energie, • (LKN) zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji, • (LKN) umí sestavit jednoduchý elektrický obvod, zná zdroje elektrické energie, • (LKN) konkretizuje své představy o budoucím povolání, • (LKN) rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí při konkrétních činnostech a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení, • (LKN) rozpozná základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, • (LKN) orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • (ETV) identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí, • (ETV) uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení 	<p>Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte,</p> <p>Práva a povinnosti žáků školy,</p> <p>Protiprávní jednání a korupce, právní</p> <p>Ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p> <p>Rodina, soužití lidí, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům</p> <p>Chování lidí vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <p>Kultura</p> <p>Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>Základní globální problémy</p>
přesahy	
průřezová témata	

OSV: PL VDO: OSS, OOSS

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LČ) orientuje se v čase, kalendáři, letopočtu, režimu dne, • (LČ) srovnává způsob života v minulosti a současnosti, 	Manipulace s kalendáři Sestavení jídelníčku a denního režimu Sled událostí, kalendáře, letopočet, generací, roční období Rozdíly ve způsobu života mezi minulostí a současností
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OOSS VMEGS: JE MuV: KD, EP	

4.4.3 VLASTIVĚDA

Vlastivěda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějepisné, zeměpisné, sociální a kulturně historické souvislosti života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí náležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

předmět se vyučuje ve čtvrtém a pátém ročníku. Ve 4. ročníku 1 + 1 disponibilní / týden a v 5. ročníku 1 + 1 disponibilní / týden.

Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů. Ve Vlastivědě se realizují čtyři okruhy: Místo, kde žiji (MKZ), Rozmanitost přírody (RP), Lidé a čas (LČ) a Lidé kolem nás (LKN).

Charakteristické pro tento předmět je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet). Výuku Vlastivědy vhodně doplňují obrazy, mapy, plány, vědomostní soutěže, filmy, besedy, návštěvy památek a výstav.

4. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (MKŽ) upevňuje si znalosti o místě svého bydliště a jeho okolí, • (MKZ) najde na mapě místo svého bydliště, najde a pojmenuje významné řeky, pohoří, rybníky a města v jeho blízkosti, • (MKZ) seznamuje se s mapou, plánem, • (MKZ) orientuje se na mapě pomocí světových stran, • (MKZ) snaží se pochopit vysvětlivky a grafiku mapy, • (MKZ) ukáže na mapě Čechy, Moravu, Slezsko, • (MKZ) umí vyhledat ČR na mapě Evropy, • (MKZ) pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy ČR, • (MKZ) zná hlavní město ČR, najde ho na mapě, • (MKŽ) podle mapy vyhledá významná města, řeky, pohoří, nížiny v jednotlivých oblastech ČR, • (MKŽ) orientačně se seznámí s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech ČR, • (MKZ) seznamuje se s pojmy podnebí a počasí, • (MKZ) zná název kraje, ve kterém žije a svého krajského města, • (MKZ) zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR, • (MKZ) zná symboly našeho státu a jejich význam, • (MKŽ) seznámí se s hlavními orgány státní moci, 	<p>Domov Škola Obec (město), místní krajina Okolní krajina (místní oblast, region) Naše vlast Mapy obecně zeměpisné a tematické správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR</p>
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OSŠ, OOS, POPŽ VMEGS: ES, OES EV: ŽP, VČP	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LČ) seznamuje se s rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes, • (LČ) orientuje se na časové přímce, snaží se pochopit dějiny jako časový sled událostí, • (LČ) seznámí se s významnými místy a kulturními památkami ve svém okolí, • (LČ) seznamuje se s některými regionálními pověstmi, • (LČ) zná některé postavy ze Starých pověstí českých, vybrané pověsti umí vyprávět svými slovy, • (LČ) zná některé významné osobnosti našich dějin, • (LČ) zná některá památná místa našich dějin, 	<p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (LČ) učí se využít informace z knih, encyklopedií a médií k rozšíření svých znalostí, 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL	
VDO: PD	
MuV: EP	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LKN) chápe význam a hodnotu peněz, používá peníze v běžných situacích. • (LKN) orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • (LKN) poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy • (LKN) rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci lidmi, obhájí při konkrétních činnostech a odůvodní své názory, popřípadě připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky 	Vlastnictví Peníze rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky * chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie – ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK

MÍSTO VE KTERÉM ŽIJEME	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (MKŽ) rozšiřuje si historické znalosti o místě bydliště a širším okolí, • (MKŽ) shromažďuje a využívá poznatky z kronik, muzeí, encyklopedií, • (MKŽ) rozlišuje základní orgány státní moci a některé jejich zástupce (první a současný prezident), zná pojmy vláda, parlament, zákon, • (MKŽ) vyhledává na mapě jednotlivé kraje, • (MKŽ) určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu, • (MKŽ) zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného (svět, Evropa), • (MKŽ) pomocí mapy vyhledá významná města, řeky a pohoří jednotlivých krajů, pomocí povrchu kraje vysvětlí jaký průmysl a zemědělství se zde nachází, • (MKŽ) vyhledá zajímavosti kulturní a přírodní, • (MKŽ) orientuje se na mapě, ukáže státy EU, vyčte základní údaje z mapy, • (MKŽ) třídí poznatky o přírodních podmínkách Evropy, shromažďuje poznatky o EU, využívá médií, • (MKŽ) zprostředkuje ostatním zážitky a zajímavosti z vlastních cest, • (MKŽ) pracuje s mapami zeměpisnými i tematickými, • (MKŽ) třídí poznatky o přírodních podmínkách Evropy, shromažďuje poznatky o EU, využívá médií. 	<p>Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního</p> <p>Zřízení a politického systému ČR, státní správa, státní symboly</p> <p>Regiony - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>Mapy</p>
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OSŠ, OOS, POPŽ	
VMEGS: ES, OES, JE	
MuV: EP, PM	

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RP) zkoumá rozmanitost přírodních podmínek v jednotlivých evropských státech. 	Podnebné pásy v Evropě a ČR
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (LČ) prohlubuje znalosti získané v minulém ročníku, • (LČ) zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období (Karel IV., Jan Hus, Komenský, Masaryk), • (LČ) umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a novověku, • (LČ) charakterizuje vlastními slovy politický a kulturní život v českých zemích koncem 19. a poč. 20. století, • (LČ) prokáže znalost bájí a pověstí v rámci regionů, • (LČ) zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů z hlediska historického, 	<p>Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny</p> <p>Orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočty, generace</p>
přesahy	
průřezová témata	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LKN) orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, • (LKN) orientuje se v informacích o politických stranách, zájmových spolcích a církvi, • (LKN) rozlišuje vlastnictví soukromé, osobní, společné, • (LKN) rozlišuje různé projevy kultury, rozpoznává různé druhy reklamy a snaží se o nich diskutovat, 	<p>Soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy, komunikace, principy demokracie</p> <p>Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné</p> <p>Kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p> <p>Protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>
přesahy	
průřezová témata	
MuV: KD, LV, PM	

4.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje

přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky.

Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře

- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4.5.1 OBČANSKÁ VÝCHOVA

Předmět, jenž je vyučován na druhém stupni, navazuje na výuku Prvouky Vlastivědy a Přírodovědy na stupni prvním. Je zde vyučován v učebním bloku nazvaném Člověk a společnost. Předmět zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota domova, vlasti a kulturního dědictví. Dále napomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě, fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadů na život každého z nás. Společně se snaží vychovávat v duchu tolerance vůči odlišným národům a rasám.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

předmět Občanská výchova je vyučován jako samostatný předmět od 6. - 9. ročníku. Časová dotace pro Občanskou výchovu je v každém ročníku 1 hodina / týden.

Obsahově je Občanská výchova tvořena pěti celky. Jsou to: Člověk ve společnosti (ČS) - 6., 7., 9. ročník, Stát a hospodářství (SH) - 6. a 7. ročník, Stát a právo (SP) - 7. a 8. ročník, Člověk jako jedinec (ČJ) - 9.ročník, Mezinárodní vztahy (MV) - 9.ročník.

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách.

Formy a metody výuky se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové práce, krátkodobé projekty, samostatné práce, diskuse na daná témata a další.

6. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČS) orientuje se v kalendáři, používá letopočty, • (ČS) vysvětlí původ a způsoby dodržování některých svátků, • (ČS) uvádí příklady pořekadel a přísloví, • (ČS) vysvětlí pojem domov z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, kraji, vlasti, • (ČS) uvádí příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si vztah k domovu, • (ČS) vysvětlí význam harmonických vztahů v rodině pro zdravý vývoj dítěte, • (ČS) na příkladech rozpozná rodinné problémy a uvede vhodné způsoby jejich řešení, • (ČS) vysvětlí význam vzájemné spolupráce, • (ČS) spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, • (ETV) analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu, • (ČS) zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu, • (ČS) rozlišuje vhodné a nevhodné využití volného času, • (ČS) orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit. • (ČS) jmenuje významné osobnosti a události v obci a regionu, • (ČS) uvede příklady památných míst obce a regionu, • (ČS) jmenuje významné osobnosti a události v obci a regionu, 	<p>Rok v jeho proměnách a slavnostech</p> <p>Domov</p> <p>Rodina</p> <p>Činnosti lidí</p> <p>Obec, region, kraj</p>
přesahy	

průřezová témata
OSV: HPPE, MV VDO: OSS MuV: LV

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (SH) popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje, • (SH) navrhuje hospodárné rozdělení svého kapesného, 	Hospodaření v rodině
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (ČS) vysvětlí pojem národ z hlediska své přináležitosti k českému národu, • (ČS) určí významné historické mezníky v dějinách národa, • (ČS) určí zajímavá a památná místa v naší zemi, • (ČS) určí příklady významných osobností našeho státu, • (ČS) určí významná díla z oblasti kultury, • (ČS) uvede příklady typických zvyků a tradic, • (ČS) na příkladech vysvětlí pojem vlastenectví, • (ČS) odlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, • (ČS) vysvětlí význam státních symbolů našeho státu, • (ČS) uvádí příklady příležitostí používání státních symbolů, • (ČS) zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování, • (ČS) porovnává různé podoby a projevy kultury, • (ČS) projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, • (ČS) respektuje odlišné projevy kultury, • (ČS) vysvětlí význam některých kulturních institucí pro život lidí, • (ČS) orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí, • (ČS) charakterizuje prostředky masové komunikace, • (ETV) rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje s pozitivními prosociálními vzory • (ČS) posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury. 	<p>Národ Vlast Pozitivní působení televize a médií</p>
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OOSS	

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (ETV) je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení, • (ETV) rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů, • (SH) rozhoduje, jak vhodně nakládat s penězi, • (SH) sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, • (SH) na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení, • (SH) dodržuje zásady hospodárnosti, • (SH) rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • (SH) vysvětlí funkci bank a jejich přínos, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • (SH) na příkladech vyloží podstatu fungování trhu, na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • (SH) rozlišuje a porovná různé druhy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, • (SH) rozlišuje úlohu výroby a služeb a uvede příklady jejich součinnosti, 	<p>Ekonomické hodnoty Hospodářský život majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</p>
přesahy	
průřezová témata	

STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo

• (SP) rozezná a jmenuje české státní symboly	Státní symboly
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SRaSO, PL, MV, Ko MuV: LV	

8. ROČNÍK

STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (SP) na příkladech známých států rozčlení typy a formy států, • (SP) jmenuje výhody demokratického způsobu vládnutí, • (SP) charakterizuje a porovná složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce, • (SP) uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu, • (SP) objasní smysl voleb v demokratických státech, • (SP) vysvětlí, jak volby ovlivňují život občanů, • (SP) stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev v ČR, • (SP) uvede příklady základních práv a svobod každého člověka, • (SP) jmenuje hlavní dokumenty upravující lidská práva, • (SP) chápe význam ochrany lidských práv, • (SP) jmenuje možnosti uplatnění svých práv, • (SP) vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, • (SP) uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, notářství, advokáti), • (SP) orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy, • (SP) rozliší protiprávní jednání, • (SP) uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání, • (SP) uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů, • (SP) na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku. 	Právní základy státu Státní správa a samospráva Právo a spravedlnost

<ul style="list-style-type: none"> • (SP) přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	
přesahy	
průřezová témata	
VDO: POPŽ, PD	
MuV: PSSS	

9. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČS) uvede, proč je třeba respektovat odlišné názory či zájmy lidí, • (ČS) objasní potřebu tolerance ve společnosti, • (ČS) rozpozná projevy rasové nesnášenlivosti, • (ČS) příčiny a situace, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty, • (ETV) nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva, • (ČS) uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty, • (ČS) vysvětlí význam přátelství, • (ČS) uvádí příklady možných způsobů řešení neshod a konfliktů, • (ČS) uvádí příklady různých forem komunikace, • (ČS) uvádí příklady vhodných a nevhodných forem komunikace v různých životních situacích, 	Lidská setkání Podobnost a odlišnost lidí Rozdíly mezi lidmi Problémy lidské nesnášenlivosti Vztahy mezi lidmi Mezilidská komunikace Lidská solidarita Asertivní chování
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SRaSO, PL, MV, Ko	
MuV: LV	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (ČJ) navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi, • (ČJ) vysvětlí význam vzájemné solidarity, • (ČJ) chápe význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska, • (ČJ) chápe rozdíl mezi jednotlivými osobnostmi, • (ČJ) uvědomuje si význam sebepoznávání, • (ČJ) chápe rozdílné vlastnosti každého člověka, • (ČJ) používá pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egiosmus, • (ČJ) poznává sebe i ostatní, • (ETV) respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí, • (ČJ) posiluje své volní jednání, • (ČJ) rozděluje základní druhy emocí, • (ČJ) snaží se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci, • (ČJ) zamýšlí se nad smyslem lidského života, • (ČJ) chápe smysl lidského života, • (ČJ) uvědomuje si význam životního názoru a víry v životě člověka, • (ČJ) pojmenovává hlavní světová náboženství a jejich hlavní myšlenky • (ČJ) chápe význam náboženské tolerance a svobody, 	<p>Člověk jako osobnost Charakter Sebepoznávání City Životní cíle Hledání smyslu lidského života</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, SaS, MV	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (MV) uvádí příklady některých globálních problémů a jejich možná řešení, • (MV) uvádí příklady některých projevů globalizace, její klady a zápory, • (MV) vysvětlí význam vstupu naší země do Evropské unie, • (MV) činností významných mezinárodních organizací, ke kterým má naše země vztah, • (MV) posoudí význam mezinárodní spolupráce z hlediska ekonomiky, politiky a bezpečnosti státu, • (MV) uvede příklady mezinárodního terorismu, 	<p>Globální problémy Globalizace Mezinárodní vztahy Mezinárodní organizace Mezinárodní spolupráce evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (MV) zaujímá vlastní postoj ke způsobům potírání terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: ES, OES, JE	

4.5.2 DĚJEPIS

Vyučovací předmět Dějepis směřuje k poznání a pochopení dějinné a kulturně historické stránky života lidí.

Učí jejich proměnlivost a vztahy dnešního života a uspořádání společnosti v souvislosti s historickým vývojem zemí a oblastí. Dějepis vede k pochopení boje o lidská práva a účtě k nim a jejich pochopení v historických souvislostech. Dějepis kultivuje jedince a zachovává historickou paměť. Seznamuje s událostmi, které nejvíce ovlivnily naši současnost.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Dějepis je vyučován samostatně od 6. do 9. ročníku. Časová dotace pro Dějepis je v 6. ročníku 1 + 1 disponibilní hodina/ týden, 2 hodiny / týden v 7. - 9. ročníku.

Obsahově je předmět tvořen těmito celky: Člověk v dějinách (ČD), Počátky lidské společnosti (PLS), Nejstarší civilizace (NC) - 6. ročník, Křesťanství a středověká Evropa (KSE) a Objevy a dobývání, počátky nové doby - 7. ročník, Modernizace společnosti (MS) v 8 ročníku, Moderní doba (MD) a Rozdělený a integrující se svět (RIS) v 8.a 9. ročníku.

Formy a metody výuky jsou používány frontální výuka s mapami a atlasy, skupinová práce s pracovními listy a atlasy, samostatná činnost s literaturou a projekty.

6. ROČNÍK

ČLOVĚK v DĚJINÁCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČVD) vysvětlí důležitost a potřebnost historie, • (CVD) orientuje se ve zdrojích informací minulosti, • (CVD) orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologii, 	Význam zkoumání dějin
přesahy	
průřezová témata	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (PLS) charakterizuje život sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu, • (PLS) objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů, • (PLS) uvede příklady archeologických kultur, • (PLS) rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací, • (PLS) uvede nejvýznamnější typy památek, 	Člověk a lidská společnost v pravěku
přesahy	
VV (6. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti TP (7. ročník) : Práce s technickými materiály	
průřezová témata	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (NC) charakterizuje materiální a duchovní strukturu starověkých civilizací v Číně, Indii, na Blízkém a Středním východě a zhodnotí vliv těchto civilizací na evropskou tradici, • (NC) charakterizuje stát, strukturu společnosti, vládu a kulturu starověkého Egypta, • (NC) popíše krétskou a mykénskou kulturu a její přínos, • (NC) popíše počátky řecké kultury, řeckou kulturu, stavitelství, umění a životní styl, • (NC) vysvětlí formy vlády antických států a charakterizuje antickou demokracii, • (NC) uvede nejdůležitější osobnosti antických dějin a systémy správy antických států, • (NC) vysvětlí vznik a vývoj křesťanství a jeho souvislost s ostatními náboženstvími, • (NC) objasní zánik římského impéria a jeho souvislost s příchodem nových etnik. 	<p>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz</p> <p>Antické Řecko a Řím</p> <p>Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p>
přesahy	
VV (6. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (KSE) objasní vznik feudální společnosti, • (KSE) charakterizuje vývoj Francké říše, její kulturu a společnost, • (KSE) vysvětlí vznik a popíše vývoj Byzantské říše a její kulturu, • (KSE) popíše arabský svět a srovná jej s křesťanskou kulturou, • (KSE) objasní důvody vzniku a kulturu Velké Moravy, • (KSE) charakterizuje vznik českého státu a jeho vývoj a souvislosti vývoje s vývojem sousedních států, • (KSE) objasní úlohu křesťanství a víry u středověkého člověka, • (KSE) vysvětlí vztahy mezi světskou a církevní mocí a vztahy mezi křesťanstvím a kacířstvím a jinými náboženstvími, • (KSE) uvede příklady románské a gotické kultury, památek a naučí se identifikovat jednotlivé slohy, • (KSE) analyzuje přínosy jednotlivých českých panovníků středověku pro vývoj našeho státu a jeho postavení v Evropě, • (KSE) objasní příčiny a následky husitské revoluce, • (KSE) vyhledá středověké státy a pomocí historických map popíše jejich vývoj, 	<p>Nový etnický obraz Evropy</p> <p>Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj</p> <p>Islám a islámské říše</p> <p>Velká Morava a Český stát a jejich vnitřní postavení v Evropě</p> <p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p> <p>Struktura středověké společnosti</p> <p>Kultura středověké společnosti</p>
<p>přesahy</p> <p>VV (7. ročník) : Uplatňování subjektivity</p>	
<p>průřezová témata</p>	

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ODND) popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky, • (ODND) vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka a charakterizuje renesanční umění, • (ODND) vysvětlí myšlenky vedoucí k reformě církve a jejich ohlas v samotné církvi, • (ODND) objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války, • (ODND) rozpozná znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a kulturní památky, 	<p>Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou</p> <p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa</p> <p>Český stát a velmoci v 15.-18. století</p> <p>Barokní kultura a osvícenství</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ODND) uvede příčiny vzestupu habsburského rodu a vysvětlí význam habsburské monarchie v Evropě. 	
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (MS) charakterizuje osvícenskou filosofii a vliv osvícenství na vývoj v Evropě, • (MS) analyzuje situaci ve Francii před revolucí, popíše fáze revoluce a seznámí se s osobnostmi revoluce, • (MS) posoudí význam Velké francouzské revoluce, • (MS) objasní charakter napoleonské vlády, napoleonských válek a příčiny Napoleonovy porážky, • (MS) popíše proces vzniku USA a zhodnotí jeho význam, • (MS) charakterizuje rozvoj české společnosti a její vývoj v habsburské monarchii včetně období národního obrození, • (MS) zdůvodní snahy o sjednocení Itálie a Německa, • (MS) objasní vývoj česko-německých vztahů v 19. století, • (MS) charakterizuje evropské velmoci a jejich vzájemné vztahy, zdůvodní příčiny nerovnoměrného rozvoje v Evropě, • (MS) charakterizuje jednotlivé umělecké směry a slohy 18. a 19. století, 	<p>Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA</p> <p>Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka</p> <p>Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa</p> <p>Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>Politické proudy, ústava, politické strany, občanská práva</p> <p>Kulturní rozrůzněnost doby</p> <p>Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p>
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OOSS	

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (MD) popíše příčiny vzniku první světové války, • (MD) vysvětlí průběh 1. světové války, • (MD) charakterizuje vliv války na vojáky na frontách, na civilisty a na hospodářství v průběhu války, 	<p>První světová válka, její politické, sociální a kulturní důsledky</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (MS) charakterizuje československý odboj a vysvětlí jeho význam pro vznik nového československého státu, • (MS) vysvětlí výsledky a důsledky války, • (MS) popíše situaci v Rusku a zhodnotí ruské revoluce. 	
přesahy	
průřezová témata	
VDO: PD	

9. ROČNÍK

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (MD) dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha TGM o vznik Československa, • (MD) uvede představitele odboje, vypráví o legiích a zhodnotí jejich význam pro vznik státu, • (MD) zná datum 28. října 1918 a ví nejdůležitější informace o vzniku samostatného státu, • (MD) objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování, vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede rozdíly a shody dvou podob totality, komunismu a fašismu, • (MD) vyjmenuje a popíše symboly nového státu, • (MD) na příkladu politického systému první republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie, • (MD) vysvětlí, které problémy musel nový stát řešit a jak se podařilo vytváření hranic, řešení národnostní otázky, hospodářské a sociální reformy, • (MD) uvede příčiny a důsledky světové hospodářské krize, najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních politických sil, • (MD) vysvětlí pojem nacismus a uvede jeho znaky, • (MD) popíše politiku usmiřování, uvede konkrétní příklady a zhodnotí jeho výsledky, • (MD) vyvodí závěry z krize v Německu a nárůstu extrémních sil, • (MD) objasní vývoj v Československu jako oblasti mezinárodních zájmů včetně vysvětlení Mnichovské konference, (MD) vymezí období druhé republiky a uvede změny jejího politického systému, 	<p>Nové politické uspořádání Evropy po 1. světové válce</p> <p>Vznik Československa, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p> <p>Mezinárodně politická a hospodářská situace 20. a 30. let, totalitní systémy</p> <p>Druhá světová válka, holocaust, odboj domácí a zahraniční, důsledky války</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (MD) přehledně popíše vývoj válečných operací, uvede základní časové mezníky a místa nejvýznamnějších válečných operací, • (MD) vysvětlí pojem protihitlerovská koalice, její hlavní cíle a zásady, uvede představitele silné trojky a základní body diplomatických jednání na hlavních konferencích, • (MD) vysvětlí pojem Protektorát Čechy a Morava a vztah Čechů k novému útvaru, • (MD) orientuje se v domácím a zahraničním odboji, popisuje jeho činnost a uvádí hlavní osobnosti odboje, • (MD) na základě staletého vývoje objasní rozdíl ve vztahu Slováků k jejich státu a sleduje změny tohoto vztahu až po vznik SNP, 	
přesahy	
průřezová témata	

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RIS) vysvětlí, proč po roce 1945 dochází k rozporu mezi bývalými spojenci, na konkrétních příkladech dokumentuje tyto rozpory, • (RIS) vyjmenuje změny, které nastaly v obnoveném Československu v důsledku války i světového vývoje, • (RIS) popíše průběh vnitropolitického zápasu, který končí únorovými událostmi v roce 1948, • (RIS) shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka, • (RIS) dokáže porozumět pojmům ochlazování a oteplování mezinárodních vztahů, shromáždí konkrétní události a prezentuje je, • (RIS) uvede příklady rozpadu koloniálního systému a vyvodí vliv tohoto fenoménu na světové dění, • (RIS) zhodnotí význam Gorbačovovy politiky pro konec studené války, 	<p>Studená válka, rozdělení do vojenských bloků, ideologické a mocenské soupeření</p> <p>Vnitřní situace v zemích východního bloku</p> <p>Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik České republiky</p> <p>Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět</p> <p>Problémy současnosti</p>
přesahy	
průřezová témata	

4.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáků:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

4.6.1 FYZIKA

Vyučovací předmět Fyzika navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět. Vzdělání v předmětu Fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, také k vytváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, podporuje logické uvažování.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět od 6. - 9. ročníku. Časová dotace pro fyziku je následující: 6. ročník 1 + 1 disponibilní / týden, 7. ročník 2 hodiny / týden, 8. ročník 2 hodiny / týden, 9. ročník 1 + 1 disponibilní / týden.

Obsahově je Fyzika tvořena sedmi celky. Jsou to: Látky a tělesa (LT) - 6. ročník, Pohyb tělesa (PT) - 7. ročník, Mechanické vlastnosti tekutin (MVT) - 7. ročník, Energie (E) - 8. ročník, Zvukové děje (ZD) - 8. ročník, Elektromagnetické a světelné děje (ESD) - 6.-9. ročník, Vesmír (V) - 9. ročník.

Výuka probíhá v odborné učebně fyziky.

Formy a metody výuky se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů), samostatné pozorování, krátkodobé projekty, část výuky probíhá v počítačových učebnách.

6. ROČNÍK

LÁTKA A TĚLESO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (LT) vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, • (LT) rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné a plynné, • (LT) nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek, • (LT) uvede příklady využití vlastnosti látek, • (LT) popíše aspoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu, • (LT) vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí rozdílů v jejich částicové stavbě, • (LT) popíše model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich, • (LT) popíše iont kladný i záporný, vysvětlí rozdíl mezi nimi a neutrálním atomem, • (LT) experimentálně určí části magnetu, pojmenuje je a popíše jejich vlastnosti, • (LT) na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole a vzájemné působení souhlasných i nesouhlasných pólů magnetu i působení magnetu na feromagnetickou látku, • (LT) znázorní průběh indukčních čar magnetického pole, • (LT) popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití, • (LT) vysvětlí pojem fyzikální veličina, • (LT) přiřadí značky a jednotky k používaným veličinám, • (LT) osvojí si pojmy jednotka, nejmenší dílek stupnice, rozsah stupnice a odchylka měření, • (LT) vzájemně převádí běžně používané jednotky dané veličiny, • (LT) změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, • (LT) změří objem tělesa odměrným válcem, • (LT) změří hmotnost tělesa na vahách, • (LT) určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem pomocí vztahu $\rho = m : V$, resp. $\rho = m / V$, 	<p>Látka a těleso</p> <p>Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek Částicová stavba látek Magnetické vlastnosti látek</p> <p>Měření fyzikálních veličin - délka, objem, hmotnost, hustota, čas, teplota</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (LT) zjistí hustotu látky v tabulkách, • (LT) vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty látky, ze které je těleso, • (LT) odhadne a změří dobu trvání děje, • (LT) převádí údaje o čase v různých jednotkách, • (LT) uvede příklady změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty, • (LT) vysvětlí princip měření teploty teploměrem, • (LT) určí rozdíl teplot z naměřených hodnot, • (LT) změří změny teploty (kapaliny, vzduchu) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem, 	
přesahy	
HV (6. ročník) : Instrumentální činnost	
průřezová témata	

SÍLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (S) chápe pojem gravitační síla a gravitační pole, • (S) pozná a popíše účinky gravitační síly, 	<p>Vzájemné působení těles</p> <p>Síla, gravitační síla, gravitační pole</p>
přesahy	
průřezová témata	

ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ESD) sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu, • (ESD) správně používá schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu, • (ESD) určí a pokusem ověří podmínky vedení elektrického proudu, • (ESD) používá pojmy elektrický proud, elektrické napětí, • (ESD) experimentálně rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant, • (ESD) vysvětlí, proč některé látky vedou a jiné nevedou elektrický proud, • (ESD) vyjmenuje jednotky a značky elektrického proudu a napětí, • (ESD) uvede příklady tepelných elektrických spotřebičů, 	<p>Elektrický obvod</p> <p>Vodiče a izolanty</p> <p>Magnetické pole elektrického proudu</p> <p>Rozvětvený elektrický obvod</p> <p>Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ESD) objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky, • (ESD) porovná vlastnosti trvalých magnetů a elektromagnetů, • (ESD) na příkladech z praxe objasní princip elektromagnetů, • (ESD) porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů, • (ESD) rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod, • (ESD) zapojí spotřebiče (žárovky) za sebou a vedle sebe, • (ESD) dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními a k jejich objasnění využívá poznatky o vedení elektrického proudu, • (ESD) vysvětlí jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem. 	
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

POHYB TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PT) rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo jev klidu, • (PT) určí trajektorii pohybu tělesa a rozhodne zdaje pohyb přímočarý nebo křivočarý, • (PT) rozliší pohyb posuvný a otáčivý a složený, • (PT) rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, • (PT) určí rychlost rovnoměrného pohybu, • (PT) má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů, • (PT) používá pojmy dráha, rychlost, čas a za pomoci vztahů umí tyto veličiny vypočítat, • (PT) nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase, • (PT) z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase, • (PT) vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů, • (PT) změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost, 	<p>Klid a pohyb tělesa</p> <p>Druhy pohybů</p> <p>Rychlost rovnoměrného pohybu</p> <p>Dráha rovnoměrného pohybu</p> <p>Průměrná rychlost</p>

přesahy
průřezová témata

SÍLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (S) v konkrétních situacích rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení, • (S) změří velikost síly siloměrem, • (S) znázorní sílu pomocí orientované úsečky (graficky), • (S) určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti, • (S) rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze, • (S) odhadne polohu těžiště, • (S) experimentálně určí těžiště plošného tělesa, • (S) na příkladech rozlišuje posuvné, otáčivé a deformační účinky sil, • (S) posuvné účinky síly na těleso vědomě spojuje vždy se změnou rychlosti pohybu tohoto tělesa, • (S) v jednoduchých případech kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí, • (S) zdůvodní, proč jev konkrétní situací těleso v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém, a určí síly působící na těleso, které jsou při tom v rovnováze, • (S) na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají i zanikají současně, mají stejnou velikost a působí na různá tělesa (odliší je od sil v rovnováze), • (S) užívá pojem páka, rameno síly, osa otáčení v konkrétních příkladech, • (S) rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze, • (S) experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly tak aby se páka dostala do rovnovážné polohy, • (S) uvede příklady užití páky v praxi a objasní výhodnost použití páky, • (S) určí podmínku rovnováhy na kladce pevné a volné, 	<p>Vzájemné působení sil Síla a její měření Gravitační síla Skládání sil Těžiště Rovnováha sil Posuvné účinky sil Otáčivé účinky sil Deformační účinky sil Tření</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (S) uvede příklady využití kladek v praxi a ukáže jejich výhody, • (S) předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí, • (S) porovnává tlaky vyvolané různými silami, • (S) určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu, • (S) navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak, • (S) v jednoduchém případě změří třecí sílu, • (S) porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch, • (S) uvede příklady působení klidové třecí síly, • (S) rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení, 	
přesahy	
průřezová témata	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (MVT) vysvětlí na příkladech z praxe princip hydraulického zařízení, nakreslí jednoduché schéma a popíše ho, • (MVT) na základě pokusů se seznámí s účinkem gravitační síly na kapalinu, • (MVT) porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin, • (MVT) použije vztah $p = h\rho g$ při řešení konkrétních problémů, • (MVT) objasní některé jevy, které souvisejí s hydrostatickým tlakem, • (MVT) určí pokusem i výpočtem velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině, • (MVT) znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny, • (MVT) předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet či plovat, uvede příklady z praxe, • (MVT) pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku a vysvětlí příčiny jeho existence, 	<ul style="list-style-type: none"> Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon Hydraulická zařízení Hydrostatický tlak Vztlaková síla Potápění, plování a vznášení se těles v kapalině Mechanické vlastnosti plynů Atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku Tlak plynu v uzavřené nádobě Měření přetlaku a podtlaku

<ul style="list-style-type: none"> • (MVT) porovná atmosférický tlak v různých výškách, • (MVT) popíše způsob měření atmosférického tlaku (Torricelliho pokus, tlakoměr, barograf), • (MVT) aplikuje znalost existence vztlakové síly v plynech, • (MVT) rozliší pojmy přetlak a podtlak na konkrétních příkladech, • (MVT) vysvětlí, na jakém principu dochází k měření podtlaku a přetlaku. 	
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (E) rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci, • (E) vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí (pro případ stále síly působící rovnoběžně se směrem dráhy), • (E) má představu o práci velikosti 1 J, • (E) porovná práci vykonanou při zvedání kladkou a jednoduchým kladkostrojem, • (E) porovná velikosti dvou různých prací nebo výkonů, • (E) při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon užitím vztahu $P=Fv$, • (E) na příkladech nebo na pokusech ukáže, že pohybová energie tělesa, jeho polohová energie v gravitačním poli Země nebo polohová energie pružnosti se projevuje schopností konat práci, • (E) v konkrétních situacích objasní, že změna polohové nebo pohybové energie tělesa je spojena s konáním práce, • (E) určí vykonanou práci ze změny polohové energie, • (E) v jednoduchých případech určí změnu pohybové resp. polohové energie tělesa, z vykonané práce, • (E) popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země, např. při vyhození míče, 	<p>Mechanická práce Práce na kladce Výkon Pohybová a polohová energie Přeměna polohové a pohybové energie Vnitřní energie Změna vnitřní energie Teplo a teplota Tepelná výměna vedením, prouděním a zářením Měrná tepelná kapacita Změny skupenství Tání a tuhnutí Vypařování, var a kapalnění</p>

- (E) popíše, jak teplota tělesa souvisí s rychlostí neuspořádaného pohybu částic tělesa, uvede příklady jevů, které to dokládají,
- (E) objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic její součástí je celková pohybová energie všech částic tělesa,
- (E) vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou,
- (E) předvede pokusy na změnu vnitřní energie tělesa konáním práce (např. třením) nebo tepelnou výměnou,
- (E) uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce,
- (E) rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota,
- (E) v konkrétním příkladu tepelné výměny předpoví, jak se budou měnit teploty daných těles,
- (E) vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí její význam v praxi,
- (E) v jednoduchých případech určí pokusem teplo odevzdané nebo přijaté při tepelné výměně,
- (E) rozhodne, zda tepelná výměna (např. vytápění místnosti ústředním topením) probíhá vedením, prouděním nebo zářením, uvede příklady, jak ji lze v případě potřeby zlepšit, nebo naopak omezit,
- (E) porovná látky podle tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití, např. navrhne zlepšení tepelné izolace domu nebo bytu,
- (E) objasní tepelnou výměnu prouděním při vaření na plotýnce nebo při chlazení potravin v chladničce,
- (E) na příkladu z denního života ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat tepelnou výměnu vedením a zářením, např. volbou oblečení podle ročního období,
- (E) změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie,
- (E) uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, varu a kondenzace) z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje,
- (E) z tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě, popř. předpoví, k jaké skupenské změně při dané teplotě tělesa dojde,

<ul style="list-style-type: none"> • (E) vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky, • (E) popíše pokus, který prokazuje zvětšení objemu vody při zmrznutí, • (E) objasní jev anomálie vody, • (E) navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny, uvede praktické využití, např. při sušení prádla, • (E) předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení, nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou, uvede praktické využití tohoto jevu, • (E) popíše rozdíl mezi vypařováním a varem 	
přesahy	
průřezová témata	

ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ESD) rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat, • (ESD) vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa, • (ESD) spojuje elektrický náboj s existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s elektrickým nábojem ve stavbě látek, • (ESD) ukáže pokusem a vysvětlí, proč se k zelektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu (polarizaci izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce), • (ESD) pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole, např. kruhové nabitě destičky nebo mezi dvěma nesouhlasně nabitými rovinnými deskami, • (ESD) objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech (jednoduchý model), • (ESD) vysvětlí, proč izolanty nevedou elektrický proud, • (ESD) rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu, a ověří jejich splnění pokusem, 	<p>Elektrický náboj Elektrické pole Vodič a izolant v elektrickém poli Siločáry elektrického pole Elektrický proud Měření elektrického proudu Měření elektrického napětí Zdroje elektrického napětí Ohmův zákon Elektrický odpor Závislost odporu na vlastnostech vodiče Výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe Reostat Elektrická práce Výkon elektrického proudu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ESD) změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu, • (ESD) změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu (např. mezi svorkami žárovky), • (ESD) určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou, • (ESD) předpoví změnu proudu v obvodu, když se při stálém napětí zvětší, nebo zmenší odpor rezistorů zapojeného v obvodu, • (ESD) vypočte jednu z veličin proud, napětí, odpor pro kovový vodič, jestliže zná zbývající dvě, • (ESD) porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průměrem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem, • (ESD) popíše, jak se mění odpor kovového vodiče s teplotou, • (ESD) rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný elektrický odpor spotřebičů, • (ESD) předpoví, jak se změní proud v obvodu, když dva spotřebiče zapojíme místo sériově paralelně nebo naopak, • (ESD) použije reostat k regulaci proudu, nebo jako dělič napětí, • (ESD) určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu, • (ESD) vyjádří elektrickou práci uvedenou ve W.s nebo v kW.h v joulech, • (ESD) určí výkon elektrického proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U, • (ESD) z údajů o příkonech na štítcích elektrických spotřebičů určí, jaký je odpor spotřebičů po jejich připojení ke zdroji, • (ESD) navrhne možné úspory elektrické energie v bytě 	
přesahy	
průřezová témata	

ZVUKOVÉ DĚJE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZD) určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku, • (ZD) vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí, • (ZD) uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří, • (ZD) na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu, • (ZD) definuje kmitočet a na jeho základě výšku tónu, • (ZD) popíše, jak přijímáme zvuk uchem, • (ZD) určí hranice slyšitelnosti podle kmitočtu, • (ZD) používá pojmy ultrazvuk, infrazvuk a dokáže je určit podle kmitočtu, • (ZD) popíše nucené chvění a rezonanci, • (ZD) pokusem ukáže význam rezonančních skříněk u hudebních nástrojů, • (ZD) dokáže vysvětlit vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk, • (ZD) umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout, který je zdraví škodlivý. 	Zdroje zvuku Šíření zvuku Rychlost zvuku Výška tónu Ucho jako přijímač zvuku Odraz zvuku, ozvěna Ochrana před nadměrným hlukem
přesahy	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ESD) prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem, a na příkladech z praxe objasní jeho užití v elektromagnetech, • (ESD) uvede příklady využití usměrňujícího účinku polovodičové diody a vznik tepavého proudu, • ESD řídí se základními pravidly pro běžné zacházení s elektrickými zařízeními, • (ESD) rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné či neprůhledné, • (ESD) objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce a vyjmenuje je, • (ESD) vysvětlí vznik stínu a polostínu na úplném a částečném zatmění Slunce a Měsíce, 	Co už víme o elektromagnetickém poli Elektromagnet Elektromotor Elektromagnetická indukce Střídavý proud Transformátor Rozvodná elektrická síť Co už víme o vedení elektrického proudu Elektrický proud v polovodičích Ochrana před úrazem elektrickým proudem Zdroje světla Stín Zatmění Měsíce a Slunce

<ul style="list-style-type: none"> • (ESD) uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlosti světla v jiných prostředích, • (ESD) využívá zákon odrazu světla k řešení problémů a úloh a ke geometrické konstrukci obrazu v rovinném zrcadle, • (ESD) rozlišuje kulová zrcadla (dutá a vypuklá) a popíše jejich použití v praxi, • (ESD) na pokusech pozoruje lom světla, • (ESD) ukáže na pokusu a uvede příklad ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla, • (ESD) v konkrétních případech předpoví, zda nastane lom ke kolmici nebo od kolmice, • (ESD) rozliší spojnou a rozptylnou čočku, • (ESD) graficky i pokusem objasní lom na čočce, • (ESD) popíše vadu krátkozrakého oka a dalekozrakého oka a vysvětlí jejich korekci brýlemi, • (ESD) uvede příklady dalšího použití čoček v praxi • (ESD) rozlišuje na konkrétních příkladech, kdy dochází k lomu ke kolmici a kdy od kolmice. 	<p>Rychlost světla Odraž světla Zrcadla Lom světla Čočky Vady zraku Využití čoček</p>
--	---

ENERGIE	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (E) s využitím poznatků z chemie popíše složení atomu, • (E) používá pojmy nukleony, nukleonová čísla a vysvětlí pojem nuklid a izotop, • (E) vysvětlí pojem radioaktivní záření, jeho využití, nebezpečnost a ochranu před ním, • (E) uvede příklady radionuklidů, • (E) popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných reaktorech a v jaderných elektrárnách, • (E) vysvětlí, k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně a porovná je s přeměnami v jiných typech elektráren, • (E) porovná výhody a nevýhody různých elektráren a jejich vliv na životní prostředí, 	Atom Radioaktivita Řetězová jaderná reakce Využití jaderného záření Zdroje energie
přesahy	
průřezová témata	
EV: ZPŽ, ŽP, VČP	

VESMÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (V) popíše, z čeho se skládá Sluneční soustava, • (V) vyjmenuje planety podle vzrůstající vzdálenosti od Slunce, • (V) vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou, • (V) vyhledá a prezentuje informace o jednotlivých planetách, Slunci a Měsíci v literatuře nebo na internetu, • (V) používá jednotky světelný rok a astronomickou jednotku, • (V) orientuje se v základních souhvězdích na obloze, • (V) sleduje ve sdělovacích prostředcích výzkum kosmu a má přehled o základních historických krocích v kosmonautice, 	Sluneční soustava Planety Slunce Naše Galaxie
Přesahy	
PR (9. ročník) : Vesmír - Země - podmínky života Z (6. ročník) : Přírodní obraz Země	
průřezová témata	

OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo

• (O) utřídí si poznatky získané za celou dobu výuky fyziky do širších souvislostí a najde v nich nové souvislosti	
přesahy	
průřezová témata	

4.6.2 CHEMIE

Vyučovací předmět Chemie navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět. Vzdělání v předmětu Chemie vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů; učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy. Učí žáky získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné, účelné a ekonomické práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Seznamuje žáky mnohostranným využitím Chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka. Učební předmět Chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby si uvědomovali, významné uplatnění chemie v budoucnosti, aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

Výuka Chemie, tak jako ostatní přírodovědné předměty významně přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Chemie je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku.

Časová dotace pro Chemii je následující: 8. ročník 2 hodiny / týden, 9. ročník 2 hodiny / týden.

Obsahově je Chemie tvořena sedmi celky. Jsou to: Pozorování, pokus a bezpečnost práce (PPBP) - 8. ročník, Směsi (S) - 8. ročník, Částicové složení látek a chemické prvky (ČSLCHP) - 8. ročník, Chemické reakce (CHR) - 8.,9. ročník, Anorganické sloučeniny (AS) - 8.,9. ročník, Organické sloučeniny (OS) - 9. ročník, Chemie a společnost (CHS) - 9. ročník.

Výuka probíhá v odborné učebně chemie.

Formy a metody práce se používají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pokusy, skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů), nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce s výukovými programy na počítači, krátkodobé projekty, metody promítaných pokusů.

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

8. ROČNÍK

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (CHS) uvede, čím se chemie zabývá, • (PPBP) rozpozná chemické a fyzikální změny u běžně známých dějů, • (PPBP) uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek, • (PPBP) pozná skupenství látek a jejich přeměny, • (PPBP) vyhledá v tabulkách pro dané látky hodnoty hustoty, teploty varu, tání, • (PPBP) uvede zásady bezpečné práce v laboratoři, • (PPBP) poskytne a přivolá 1. pomoc při úrazu, • (PPBP) pozná výstražné značky pro označení nebezpečných látek, uvede zásady bezpečné práce s nimi, • (PPBP) vysvětlí význam R-vět a S-vět, objasní jejich znění u výrobků, které se běžně prodávají, 	<p>Úvod do chemie Vlastnosti látek Bezpečnost při experimentální činnosti</p>
<p>přesahy D (6. ročník) : Počátky lidské společnosti D (7. ročník) : Objevy a dobývání, počátky nové doby F (6. ročník) : Látka a těleso</p>	
<p>průřezová témata</p>	

SMĚSI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (S) rozliší směs a chemicky čistou látku, • (S) rozliší směs různorodou a stejnorodou, • (S) definuje suspenzi, emulzi, pěnu, dým a mlhu, ilustruje tyto typy směsí na příkladech z běžného života, • (S) používá pojmy: rozpouštědlo, rozpuštěná látka, koncentrovanější, zředěnější, roztok nasycený, nenasycený, • (S) vypočítá složení roztoků, • (S) zná vliv teploty, plošného obsahu na rychlost chemické reakce, • (S) objasní principy usazování, filtrace, destilace, sublimace a krystalizace, • (S) provede filtraci, popíše základní části aparatury, • (S) navrhne vhodný postup k oddělování složek směsí v laboratoři i v běžném životě, • (S) uvede složení vzduchu v procentech, • (CHS) objasní význam vzduchu jako průmyslové suroviny, 	<p>Různorodé a stejnorodé směsi Oddělování složek směsí Složení roztoků Voda Vzduch</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ČSLCHP) charakterizuje kyslík jako nezbytnou látku pro život i hoření, • (PPBP) objasní pojem hašení, uvede telefonní číslo hasičů, • (PPBP) dokáže poskytnout první pomoc při popálení pokožky, • (S) vysvětlí vznik teplotní inverze, smogu, skleníkového efektu, ozonové díry, • (S) rozlišuje vodu podle obsahu minerálních látek, • (S) rozlišuje vodu podle obsahu nečistot, • (S) vysvětlí postup přípravy pitné vody ve vodárnách, • (S) zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti, 	
přesahy	
PR (8. ročník): Biologie člověka	
PR (9. ročník) : Vesmír - Země - podmínky života	
průřezová témata	
EV: ZPŽ, VČP	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČSLCHP) používá pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, nukleonové číslo, • (ČSLCHP) popíše a nakreslí stavbu atomu vybraných prvků, • (ČSLCHP) používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků, • (ČSLCHP) používá ve správných souvislostech pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina, chemická látka, • (ČSLCHP) zapisuje molekuly prvků a základní sloučeniny chemickými vzorci, • (ČSLCHP) odvozuje složení chemické látky ze vzorce, • (ČSLCHP) vysvětlí pojem chemická vazba, • (ČSLCHP) objasní pojem elektronegativita, vyhledává její hodnoty v periodické tabulce prvků, • (ČSLCHP) určí charakter chemické vazby podle rozdílu elektronegativit prvků, 	<p>Složení atomu Molekula, prvek, sloučenina Chemická vazba Periodická soustava prvků Nekovy Kovy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ČSLCHP) odvozuje vznik kationtů a aniontů z atomu, • (ČSLCHP) vysvětlí princip uspořádání prvků v periodické soustavě prvků, • (ČSLCHP) zařadí prvek do skupiny a periody v periodické soustavě prvků, • (ČSLCHP) rozlišuje kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy, • (ČSLCHP) uvede vlastnosti a příklady praktického využití vybraných kovů a nekovů, • (ČSLCHP) uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin, 	
přesahy	
ČJ (8. ročník) : Literární výchova	
D (6. ročník): Nejstarší civilizace	
F (6. ročník) : Látka a těleso	
PR (9. ročník) : Vesmír - Země - podmínky života	
průřezová témata	
EV: ZPŽ, ŽP	

CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (CHR) používá symboly v chemické rovnici, • (CHR) rozlišuje výchozí látky a produkty v chemické reakci, • (CHR) zapisuje slovně popsany chemický děj, • (CHR) čte zápis chemické rovnice, • (CHR) formuluje zákon zachování hmotnosti, • (CHR) zapisuje jednoduché rovnice (slučovací, rozkladné) a vyčísluje je, • (CHR) opraví špatně vyčíslenou rovnici, • (CHR) vypočítá s užitím zákona zachování hmotnosti hmotnost výchozí látky nebo produktu, • (CHR) definuje teplotu, plošný obsah, koncentraci jako základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce, 	<p>Chemický děj</p> <p>Zákon zachování hmotnosti</p> <p>Chemické rovnice</p> <p>Výpočty z chemických rovnic</p>
přesahy	
průřezová témata	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (AS) odvozuje oxidační čísla atomů prvků v oxidech, • (AS) odvozuje z názvu vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy, • (AS) vysvětlí pojem oxid, • (AS) popíše vlastnosti, význam a použití vybraných oxidů, • (AS) posuzuje vliv některých oxidů na životní prostředí, • (AS) odvozuje oxidační čísla a náboje atomů prvků v halogenidech a sulfidech, • (AS) odvozuje z názvu vzorce halogenidů, sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy, • (AS) vysvětlí pojem halogenid, sulfid, • (AS) popíše vlastnosti, význam a použití chloridu sodného, • (AS) definuje pojem bezkyslíkatá a kyslíkatá kyselina, • (AS) chápe pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých, • (AS) odvodí vzorec kyseliny z názvu a naopak, • (AS) popíše vlastnosti, význam a použití vybraných kyselin, • (AS) definuje pojem hydroxid, • (AS) chápe pravidla názvosloví hydroxidů, • (AS) odvodí vzorce hydroxidů z názvu a naopak, • (AS) popíše vlastnosti, význam a použití vybraných hydroxidů, • (PPBP) uplatňuje zásady bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy, jejich ředění, • (PPBP) poskytne první pomoc při poleptání kyselinou nebo hydroxidem, • (AS) orientuje se na stupnici pH, • (AS) rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH, • (AS) objasní vznik kyselých dešťů a jejich vliv na přírodu, • (ETV) aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<p>Oxidy - názvosloví, vlastnosti a využití</p> <p>Sulfidy - názvosloví, vlastnosti a využití</p> <p>Halogenidy - názvosloví, vlastnosti a využití</p> <p>Ionty</p> <p>Kyseliny - názvosloví, vlastnosti a využití</p> <p>Hydroxidy - názvosloví, vlastnosti a využití</p> <p>Indikátory</p> <p>Ochrana životního prostředí</p>
--	---

přesahy PR (6. ročník): Lesní společenstva PR (6. ročník): Voda a její okolí PR (8. ročník): Biologie člověka PR (9. ročník) : Vesmír - Země - podmínky života PPD (9. ročník) : Příprava pokrmů
průřezová témata
EV: ZPŽ, ŽP

9. ROČNÍK

ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (AS) definuje pojem sůl, • (AS) chápe pravidla názvosloví solí, • (CHR) definuje neutralizaci, uvede, kde se s ní setkáváme v praxi, • (CHR) zapisuje jednoduchou neutralizaci chemickou rovnicí, • (AS) objasní použití solí z praxe, • (AS) popíše princip výroby páleného a hašeného vápna, • (AS) objasní vznik krápníků, • (AS) objasní pojem tvrdost vody, 	<p>Neutralizace, vznik solí</p> <p>Soli - názvosloví, vlastnosti a využití</p>
přesahy PR (9. ročník) : Vesmír - Země - podmínky života	
průřezová témata	
EV: ŽP	

REDOXNÍ REAKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (CHR) porovnává oxidační čísla prvků v chem. rovnicích, • (CHR) rozliší oxidaci a redukci, pozná redoxní reakci • (CHS) objasní princip výroby surového železa a oceli, • (CHS) objasní pojem koroze, • (CHS) navrhne způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí, • (CHR) popíše princip elektrolýzy, 	<p>Redoxní reakce, oxidace, redukce</p> <p>Výroba železa a oceli</p> <p>Koroze</p> <p>Elektrochemie - elektrolýza, galvanický článek</p>

<p>přesahy</p> <p>D (6. ročník) : Počátky lidské společnosti</p> <p>Z (9. ročník): Společenské a hospodářské prostředí</p>
--

TERMOCHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (CHR) roztrídí známé reakce na exotermické a endotermické, • (OS) roztrídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti, uvede příklady z praxe, • (CHS) zhodnotí vliv spalování různých paliv na životní prostředí, • (ETV) analyzuje etické aspekty různých životních situací, • (CHS) uvede, jak postupovat při vzniku požáru, • (PPBP) uvede, jak poskytne první pomoc při popálení, • (OS) uvede příklady fosilních paliv, jejich vlastnosti, význam a zpracování, 	<p>Termochemie</p> <p>Paliva, výhřevnost, zodpovědnost za životní prostředí</p> <p>Ropa, uhlí, zemní plyn</p>
<p>přesahy</p> <p>F (9. ročník) : Energie</p> <p>PR (9. ročník) : Vesmír - Země - podmínky života</p> <p>PR (9. ročník): Vývoj Země, života a člověka</p> <p>Z (9. ročník): Společenské a hospodářské prostředí</p>	
průřezová témata	

ORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (OS) orientuje se v názvosloví základní homologické řady uhlovodíků Cl - ClO, • (OS) používá molekulové, racionální a strukturní vzorce základních uhlovodíků, • (OS) rozdělí uhlovodíky podle typu vazby na alkany, alkeny, alkyny a arény, • (OS) popíše využití methanu, propanu, butanu, ethylenu, acetylenu, benzenu a naftalenu v praxi, • (PPBP) používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahaný ve školní laboratoři, • (OS) vysvětlí pojem oktanové číslo, • (OS) vysvětlí činnost automobilového katalyzátoru, • (OS) rozlišuje pojem "uhlovodík" a "derivát uhlovodíku", 	<p>Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, arény</p> <p>Deriváty uhlovodíků</p> <p>Halogenderiváty</p> <p>Alkoholy</p> <p>Fenoly</p> <p>Aldehydy a ketony</p> <p>Karboxylové kyseliny</p> <p>Estery</p> <p>Přírodní látky</p> <p>Sacharidy</p> <p>Tuky</p> <p>Bílkoviny</p>

- (OS) rozlišuje uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu na příkladech vzorců vybraných derivátů,
- (OS) zapisuje vzorce vybraných derivátů uhlovodíku, uvede vlastnosti a využití těchto látek,
- (CHS) objasní vliv freonů na životní prostředí,
- (OS) popíše podstatu alkoholového kvašení,
- (PPBP) stanoví pravidla bezpečné práce s organickými rozpouštědly,
- (OS) srovnává anorganické a organické kyseliny - jejich vlastnosti, reakce,
- (OS) objasní princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu,
- (OS) určí podmínky fotosyntézy a její význam pro život na Zemi,
- (OS) třídí sacharidy na mono-, di- a polysacharidy,
- (OS) uvede vzorec glukózy a fruktózy její výskyt, vlastnosti a význam,
- (OS) vysvětlí podstatu diabetes,
- (OS) uvede rovnici vznik sacharózy, její výskyt, vlastnosti a význam,
- (OS) zapíše obecnou rovnici vznik polysacharidu,
- (OS) uvede výskyt, vlastnosti a význam škrobu, glykogenu a celulózy,
- (OS) roztrídí tuky podle různých hledisek, uvede příklady z praxe,
- (OS) zapíše obecnou rovnici vznik tuků,
- (OS) objasní princip zmýdelnění,
- (OS) objasní princip a význam ztužování tuků,
- (CHS) posoudí vliv saponátů na životní prostředí,
- (OS) uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam,
- (OS) objasní princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu,
- (OS) popíše význam DNA, RNA,
- (OS) vyjmenuje funkce bílkovin,
- (OS) posuzuje faktory poškozující bílkoviny,
- (OS) popíše význam enzymů, hormonů, vitamínů A,B,C,D,E,

přesahy

PR (7. ročník) : Biologie živočichů

PR (8. ročník): Biologie člověka

průřezová témata
EV: ŽP

CHEMIE A SPOLEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (CHS) posuzuje rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí, • (CHS) posuzuje význam recyklace plastů, • (OS) zapisuje vznik PE, PVC, chemickou rovnicí, uvede jejich vlastnosti a význam, • (CHS) používá zkratk plastů - PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS, • (CHS) třídí přírodní a syntetická vlákna, posuzuje výhody a nevýhody jejich používání, • (CHS) rozlišuje prvotní a druhotné suroviny, • (CHS) hodnotí suroviny z hlediska trvale udržitelného rozvoje, • (CHS) hodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů, bezodpadové technologie, • (CHS) uvede významné chemické závody v ČR, • (CHS) používá pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně používanými v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky apod., • (CHS) rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, • (CHS) vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady, • (CHS) uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příčiny následků, kterým se vystavuje jejich konzument, • (PPBP) uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek (požáry, povodně, únik nebezpečných látek do ovzduší, teroristické akce, havárie JE) • (CHS) zjistí výrobní podniky v regionu, uvede, co vyrábějí a posoudí s nimi související nebezpečí. 	Plasty a syntetická vlákna Základy chemické výroby Jedy Pesticidy Biotechnologie Léčiva Potraviny Chemie a životní prostředí Havárie s únikem nebezpečných látek
přesahy	
průřezová témata	
EV: ŽP, VČP	

4.6.2.1 PIKTOGRAMY

Plyn pod tlakem

Výbušnina

Oxidující

Hořlavé

Korozivní/žiravé

Nebezpečnost pro zdraví

Akutní toxicita

Vysoká nebezpečnost pro zdraví

Nebezpečné pro životní prostředí

4.6.3 PŘÍRODOPIS

Vyučovací předmět přírodopis navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět. Vzdělávání v tomto předmětu vede ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment apod.). Předmět směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, umožňuje poznat přírodu jako systém, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, zapojuje do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních, učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, podporuje vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět od 6. - 9. ročníku. Časová dotace pro přírodopis je následující: 6. ročník 2 hodiny / týden, 7. ročník 1+1 disponibilní / týden, 8. ročník 1+1 disponibilní / týden, 9. ročník 1 +1 disponibilní hodina / týden.

Obsahově je přírodopis tvořen 8 celky. Jsou to: Obecná biologie a genetika (OBG)- 6. - 9. ročník, Biologie hub (BH)-6.- 7. ročník, Biologie rostlin (BR)- 6.-7. ročník, Biologie živočichů (BŽ) - 6.-9. ročník, Biologie člověka (BČ) - 8. ročník, Neživá příroda (NŽ)- 6.,9. ročník, Základy ekologie (ZE) - 6.-9. ročník, Praktické poznávání přírody (PPP) - 6.-9. ročník.

Výuka probíhá v kmenové učebně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, přírodovědné vycházky s pozorováním, krátkodobé projekty.

6. ROČNÍK

POZNÁVÁME PŘÍRODU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (PPP) pozoruje lupou, mikroskopem,• (BR) rozliší základní části květu,• (OBG) na konkrétním příkladu použije pojem organismus a orgán,	Pozorování stavby květu lupou Okvěti, kalich a koruna, vnitřní části květu Pozorování preparátu pod mikroskopem Části mikroskopu Orgány, organismy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

LESNÍ SPOLEČENSTVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (ZE) rozliší ekosystém a společenstvo,• (PPP) popíše tělo jednobuněčné řasy zrněnky,• (BR) uvede fotosyntézu a dýchání jako dva základní děje probíhající v těle řasy,• (BH) popíše stavbu plodnice houby,• (BH) uvede poznávací znaky muchomůrky zelené,	Přírodní společenstvo, ekosystém Řasy - změňka a její životní projevy Fotosyntéza Houby - stavba plodnice Houby rouškaté a parazitické Nejznámější druhy jedovatých hub, pravidla sběru hub

<ul style="list-style-type: none"> • (BH) rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, • (ZE) popíše výživu hub hniloživnou a cizopasnou, • (ZE) uvede, jak se správně chovat v lese, jak sbírat houby, • (PPP) pracuje s určovacím klíčem a atlasy hub, • (BC) popíše první pomoc při otravě houbami, • (BH) objasní vztah houby a řasy v lišejníku, • (ZE) vysvětlí význam symbiózy, • (PPP) rozpozná různé tvary lišejníků, • (PPP) popíše stavbu mechové rostlinky dle obrázku nebo přírodniny, • (BR) popíše rozmnožování mechů, • (ZE) uvede místa a podmínky výskytu mechů, • (PPP) popíše tělo kapradiny dle obrázku nebo přírodniny, • (BR) popíše život a rozmnožování kapradiny v průběhu roku, • (BR) popíše stavbu těla a život borovice lesní, • (BR) popíše přizpůsobení borovice podmínkám prostředí, • (BR) rozlišuje pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin, • (BR) vyjádří rozdíl mezi opylením a oplozením, • (BR) objasní pojem nahosemenná rostlina, • (PPP) rozliší a pojmenuje základní jehličnany, uvede jejich význam pro hospodářství, • (ZE) vysvětlí, co je monokultura a jaký vliv na ni mají podmínky prostředí, • (BR) určí základní části těla krytosemenné rostliny, • (BR) uvede význam listů pro život rostlin, porovná fotosyntézu a dýchání, • (BR) vysvětlí pojem vytrvalá bylina, uvede příklady podzemních částí rostlin, • (PPP) určuje základní lesní byliny podle obrázku nebo přírodnin, • (PPP) určuje základní lesní keře a stromy podle obrázků nebo přírodnin, • (OBG) vysvětlí princip označování organismů rodovým a druhovým jménem, uvádí příklady, • (ZE) rozliší lesní patra, 	<p>Lišejníky - symbióza Význam lišejníků v přírodě Mechy - stavba a život mechové rostlinky Význam mechů v lese Kapradiny, plavuně, přesličky Přehled a třídění lesních organismů Rostliny nahosemenné - borovice lesní Rozmnožování borovice lesní Jiné jehličnany Rostliny krytosemenné Byliny, jejich vegetativní rozmnožování Proč chráníme rostliny? Keře Listnaté stromy - dub letní Jiné listnaté stromy Lesní patra Měkkýši Pavoukovci - pavouci, sekáči, roztoči Korýši, mnohonožky, stonožky Hmyz - mravenec lesní - stavba těla, rozmnožování, kolonie Ostatní druhy lesního hmyzu Obojživelníci - třídění, vývin Význam a ochrana obojživelníků Plazi - zmije obecná Život a význam zmije obecné První pomoc při uštknutí Ptáci - charakteristika ptačích řádů, zástupci Ptáci stěhovaví a stálí Význam ptáků v lese Savci - charakteristika řádů, zástupci Význam a ochrana savců v lese Potravní řetězec Producent, konzument, rozkladač, predátor, parazit Rozkladný řetězec Základní rozložení lesů na Zemi Rozmanitost lesů Význam a ochrana lesů</p>
--	--

- (ZE) uvádí příklady rostlin, které zasahují do jednotlivých pater,
- (OBG) uvede význam půdních bakterií,
- (BH) objasní vytváření humusu a pojem rozkladač,
- (ZE) porovnává změny listnatého, smíšeného a jehličnatého lesa v průběhu roku,
- (BŽ) popíše vnější stavbu plže, používá termín ulita,
- (BŽ) uvede způsob výživy plže,
- (BŽ) uvede rozdíly ve vnější stavbě těla v základních třídách členovců,
- (BŽ) srovnává způsob života základních zástupců členovců v přírodě, uvede jejich význam,
- (BŽ) porovná a na příkladech objasní vývin přímý a nepřímý,
- (BŽ) uvede zásady ochrany před klíšťaty a nemocemi, které roznášejí,
- (BŽ) vysvětlí význam ochrany mravenišť pro život lesa,
- (ZE) objasní pojem biologická rovnováha, příčiny jejího narušení v lese a principy její ochrany,
- (BŽ) popíše a rozliší zástupce mloků a žab žijících v lese,
- (ZE) uvede podmínky prostředí vhodné pro obojživelníky,
- (BŽ) objasní nepřímý vývin obojživelníků,
- (BŽ) vysvětlí význam ochrany obojživelníků,
- (BŽ) popíše zmiji obecnou a způsob jejího života,
- (BC) uvede jak poskytnout první pomoc po zmijím uštknutí,
- (BŽ) vysvětlí význam ochrany zmijí,
- (PPP) určí základní druhy lesních ptáků podle přírodnin nebo obrázků,
- (BŽ) vytkne u základních skupin charakteristické znaky ve stavbě těla, způsobu života a získávání potravy,
- (ZE) vysvětlí význam ptáků pro udržování přírodní rovnováhy,
- (ZE) objasní rozdíl mezi ptáky stálými a stěhovavými,
- (BŽ) vysvětlí, co je instinkt a hnízdní parazitismus,
- (BŽ) vysvětlí význam ochrany ptáků,
- (OBG) třídí vybrané druhy ptáků do skupin,

<ul style="list-style-type: none"> • (PPP) určí základní druhy lesních savců podle přírodnin nebo obrázků, • (BŽ) vytkne u základních skupin savců charakteristické znaky ve stavbě těla, způsobu života, přizpůsobení podmínkám prostředí, • (ZE) vysvětlí vztahy mezi býložravci a masožravci pro rovnováhu v přírodě, • (BŽ) vysvětlí význam ochrany ohrožených druhů savců, • (OBG) třídí vybrané druhy savců do skupin, • (ZE) uvede příklady živočichů v lese, kteří jsou býložravci, predátoři a paraziti, • (ZE) vysvětlí pojem producent, konzument a rozkladač, • (ZE) uvede příklady pastevně - kořistnického potravního řetězce, • (ZE) vysvětlí, co je potravní pyramida, • (ZE) objasní význam rozkladných řetězců, • (ZE) odvodí podmínky důležité pro výskyt různých lesů v naší přírodě, • (ZE) vyjádří souvislosti mezi skladbou lesů a výškovým stupněm, • (ZE) diskutuje o příčinách poškozování a ohrožování lesů, • (ZE) objasní význam lesů, 	
přesahy Ch (9. ročník) : Organické sloučeniny Z (8. ročník): Česká republika	
průřezová témata	
EV: E, ŽP, VČP	

VODA A JEJÍ OKOLÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (NP) popíše koloběh vody v přírodě, • (NP) uvede základní rozdíly mezi vodou sladkou a mořskou, • (ZE) na příkladu rybníka rozliší, co je to vodní společenstvo a ekosystém, • (ZE) uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody důležité pro život organismů, • (ZE) objasní význam břehové zeleně a meandrů v přírodě 	Fyzikální a chemické vlastnosti vody Význam vody pro život Společenstvo a ekosystém rybníka Břehová zeleň Vodní rostliny Rasy Sinice Prvoci - treпка velká Žahavci - nezmar hnědý

<ul style="list-style-type: none"> • (PPP) pozná podle obrázků nebo přírodnin základní zástupce rostlin žijících ve vodě a v jejím okolí, • (BR) rozliší základní znaky rostlin dvouděložných a jednoděložných, • (BR) objasní pojem vegetativní rozmnožování, • (BR) zdůvodní význam rostlin pro život ve vodním prostředí, • (ZE) uvede souvislosti mezi množstvím slunečního záření a podmínkami života ve vodě, • (ZE) objasní, co je to plankton, jeho význam, způsob výživy, • (ZE) diskutuje o vlivu člověka na vodní prostředí (vznik vodního květu), o nebezpečí koupání ve znečištěné vodě sinicemi atd., • (BŽ) vysvětlí pojem jednobuněčný organismus, • (BŽ) vytkne základní rozdíl mezi jednobuněčnou rostlinou a prvokem ve výživě, • (BŽ) uvede příklady prvoků, popíše podle obrázku stavbu jejich těla a způsob života, • (BŽ) uvede význam prvoků ve vodě, • (BŽ) popíše podle obrázku vnější stavbu těla nezmaru, způsob jeho života, místa výskytu, • (BŽ) objasní, co je regenerace, • (BŽ) popíše ploštěnku podle obrázku, způsob jejího života, místa výskytu, • (BŽ) popíše vnější stavbu těla plžů a mlžů, uvede způsob jejich pohybu, • (PPP) určí podle obrázku nebo přírodnin základní zástupce vodních měkkýšů, • (BŽ) uvede odlišnost dýchacích orgánů vodních měkkýšů v závislosti na podmínkách prostředí, • (BŽ) charakterizuje vnější stavbu těla kroužkovců, • (BŽ) uvede příklady kroužkovců žijících ve vodě, • (BŽ) popíše přizpůsobení pijavek parazitickému způsobu života, • (BŽ) podle obrázku popíše vnější stavbu těla raka, způsob jeho života, • (BŽ) porovná velikost různých vodních korýšů a jejich způsob života • (ZE) objasní význam čistoty vody pro život některých korýšů a jejich ochranu, 	<p>Ploštěnci - ploštěnka mléčná Vodní plži - bahenka, okružák, plovatka Vodní mlži - škeble rybníčná Kroužkovci - pijavka lékařská, nitěnka obecná Korýši - rak bahenní, stavba těla, rozmnožování Ostatní druhy korýšů Pavoukovci - vodouch stříbřitý Hmyz - charakteristika hmyzích řádů, zástupci Rozmnožování hmyzu Ryby - kapr obecný - stavba těla, rozmnožování Chov kapra Ryby našich vod Obojživelníci - skokani, ropuchy, kuňky, čolci Plazi - užovka obojková Ptáci - vodní ptáci, ptáci břehů, rákosin, močálů Savci - hlodavci Rybník jako celek</p>
--	---

- (BŽ) popíše vnější stavbu těla a způsob života vodoucha stříbřitého,
- (BŽ) charakterizuje vnější stavbu těla hmyzu, (PPP) určí podle obrázku nebo přírodnin základní druhy hmyzu žijícího ve vodě a u vody, (OBG) zařadí základní druhy vodního hmyzu do systematických skupin,
- (BŽ) objasní průběh nepřímého vývinu, odliší proměnu dokonalou a nedokonalou,
- (BŽ) popíše podle obrázku vnější stavbu těla ryby,
- (BŽ) vypráví o způsobu života kapra jeho vývinu a přizpůsobení prostředí,
- (PPP) podle obrázku určí významné ryby našich vod,
- (ZE) objasní přizpůsobení tvaru těla ryby prostředí,
- (BZ) vypráví o významu chovu kaprů,
- (BŽ) charakterizuje obojživelníky - stavbu těla, vývin, způsob získávání potravy,
- (ZE) objasní vázanost obojživelníků na vodu v souvislosti s rozmnožováním,
- (BŽ) popíše užovku obojkovou a způsob jejího života,
- (BŽ) porovná užovku a zmiji,
- (PPP) podle obrázků nebo přírodnin poznává základní druhy vodních ptáků,
- (ZE) popíše tvar těla a způsob života ptáků plavavých a potápivých,
- (OBG) zařadí základní druhy vodního ptactva do systematických skupin,
- (BŽ) objasní význam ochrany vodních ptáků, (BŽ) charakterizuje savce,
- (BŽ) uvede příklady savců žijících u vody a jejich způsob života,
- (OBG) zařadí vybrané druhy do systematických jednotek,
- (ZE) objasní vztahy mezi vodními organismy (producenty, konzumenty, reducenty),
- (ZE) uvede příklady potravních řetězců v rybníku,
- (ZE) uvede důsledky znečišťování vody a význam ochrany čistoty vod,

přesahy

F (8. ročník) : Energie

Ch (8. ročník) : Směsi

průřezová témata
EV: E, ZPŽ, VČP

POLE, LOUKY, PASTVINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZE) charakterizuje louky, pastviny a pole jako travní společenstva, • (ZE) uvede závislost vzhledu travních společenstev na podmínkách prostředí, • (NP) popíše vznik půdy, uvede činitele důležité pro vznik a kvalitu půdy, • (ZE) vysvětlí pojmy monokultura, kulturní step, obhospodařování půdy, osevní postupy, • (ZE) objasní nebezpečí eroze a význam rozptýlené zeleně v prostředí, • (BR) uvede význam fotosyntézy pro život travního společenstva, • (PPP) pozná a určí základní druhy keřů a bylin travních ekosystémů, • (BR) rozliší rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé, • (BR) zdůvodní význam ochrany rostlin v travních společenstvech, • (OBG) zařazuje vybrané druhy rostlin do systematických jednotek, • (PPP) určí podle obrázku nebo přírodniny základní druhy pěstovaných polních plodin, • (ZE) objasní vlivy parazitických hub na obilniny, • (BR) vysvětlí pojem plevel, uvede příklady, • (ZE) vysvětlí, co je to ornice, půdní mikroorganismus, humus, zelené hnojení, • (ZE) charakterizuje ekologické zemědělství, • (BŽ) uvede základní druhy plžů travních ekosystémů, • (BŽ) popíše vnější stavbu těla žížaly, způsob života, význam žížal v přírodě, • (ZE) zařadí žížalu mezi rozkladače, • (BŽ) vyvodí základní znaky kroužkovců, • (BŽ) uvede příklady pavouků v travních společenstvech, • (PPP) určí podle obrázků nebo přírodnin základní druhy hmyzu travních společenstev, • (OBG) zařadí základní druhy hmyzu do systematických jednotek, skupiny charakterizuje, 	<p>Vznik půdy, půdotvorní činitelé Kamenité stráně, skalní stepi, suché louky Údolní nivy, vlhké louky Pole, louky, meze Trávy Jednoděložné a dvouděložné rostliny Jednoleté, dvouleté a vytrvalé byliny Obilniny Cizopasně houby Pole, ornice, kulturní plodiny Měkkýši - páskovka keřová, slimáci Kroužkovci - žížala obecná Pavoukovci Hmyz - charakteristika hmyzích řádů, zástupci Obojživelníci - ropucha zelená, skokan hnědý Plazi - ještěrka obecná Ptáci - charakteristika ptačích řádů, zástupci Význam a ochrana ptáků Savci - zajícovci a hlodavci Potravní vztahy na louce Změny travního společenstva v průběhu roku Vliv hospodaření</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ZE) objasní vztahy mezi hmyzem býložravým, hmyzožravým a parazitickým, objasní pojem škůdce, • (PPP) určí podle obrázků nebo přírodnin základní druhy obratlovců z travních společenstev, • (BŽ) charakterizuje způsob života základních skupin obratlovců, • (BŽ) objasní pojem pohlavní dvojtvárnost, • (ZE) uvede příklady potravních vztahů mezi obratlovci, • (ZE) objasní, co vede k přemnožování organismů a pojem škůdce, • (ZE) vysvětlí závislost travních společenstev na neživých podmínkách prostředí a na činnosti lidí, • (ZE) uvede potravní řetězce v rámci travního společenstva, 	
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ŽP	

PŘÍRODA NAŠEHO OKOLÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (OBG) charakterizuje základní znaky probraných skupin organismů. 	Poznávání přírody okolí školy, bydliště Neživé podmínky vybraného prostředí Rostliny a živočichové vybraného ekosystému Potravní vztahy vybraného ekosystému
přesahy	
průřezová témata	
EV: VČP	

TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (OBG) charakterizuje základní znaky probraných skupin organismů. • (OBG) objasní význam třídění organismů. 	Základy taxonomie Atlasy rostlin a živočichů Práce s klíči k určování organismů
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (OBG) vysvětlí význam a zásady třídění organismů, • (OBG) zná jednotlivé taxonomické jednotky, • (OBG) uvede představu o velikosti bakterií a virů, • (OBG) řekne, co způsobují houby, bakterie a viry v sadech a objasní příčiny jejich šíření, • (OBG) uvede příklady mikroorganismů v okolí člověka, • (OBG) vysvětlí pojem virus, infekce, epidemie, pandemie, • (OBG) uvede příklady bakteriálních a virových onemocnění, • (OBG) uvede zásady ochrany před infekčním onemocněním, zdůrazní význam prevence, • (OBG) objasní význam očkování, • (OBG) uvede podmínky vhodné pro šíření plísní a zásady ochrany před vlivem plísní, • (OBG) uvede příklady vnitřních a vnějších parazitů člověka a jejich způsobu života, • (OBG) na základě dosud získaných znalostí charakterizuje základní projevy života organismů, • (OBG) uvede příklady různých způsobů- výživy, dýchání, rozmnožování, růstu a vývoje, vnímavosti a chování, přizpůsobení k podmínkám prostředí, života v různých ekosystémech, • (OBG) objasní rozdíl mezi organismy jednobuněčnými a mnohobuněčnými, • (OBG) uvede příklady jednobuněčných a mnohobuněčných rostlin, hub a živočichů, • (OBG) vytkne rozdíly mezi buňkou rostlinnou a živočišnou, • (OBG) jmenuje části buňky, uvede význam buněčného jádra pro dělení buněk, • (OBG) rozliší pojem mateřská a dceřinná buňka, • (OBG) vysvětlí vlivy prostředí na život a velikost buňky, • (OBG) charakterizuje viry, uvede příklady virových onemocnění a způsob ochrany před těmito infekcemi, • (OBG) vytkne základní odlišnosti buňky bakterie od buněk rostlin a živočichů, 	<p>Význam a zásady třídění organismů</p> <p>Viry</p> <p>Bakterie</p> <p>Projevy života</p> <p>Stavba a činnost těl organismů</p> <p>Buňka</p> <p>Sinice</p> <p>Rasy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (OBG) porovná bakterie a viry (velikost, složitost stavby), • (OBG) hodnotí význam bakterií pro oběh látek v přírodě a příklady možností jejich využívání (výroba bioplynu, zelené hnojení), • (OBG) charakterizuje sinice jako organismy, jejich význam, vliv na kvalitu vody, hygienické zásady při koupání, • (OBG) uvede příklad zelené řasy, popíše způsob jejího života a postavení řas v potravních řetězcích, • (OBG) charakterizuje kvasinky, jejich význam pro kvasný průmysl, • (OBG) porovná tělo řasy, houby a prvoka s ohledem na způsob výživy, • (OBG) objasní specializaci buněk jako přizpůsobení určité funkci (významu pro život organismu), • (OBG) porovná rostlinná pletiva a živočišné tkáně, uvede příklady, • (OBG) objasní a správně využije pojmy orgán, orgánová soustava, organismus, • (OBG) uvede příklady mnohobuněčných řas a jejich výskyt v přírodě ve vztahu k podmínkám prostředí, 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	
EV: ZPZ	

BIOLOGIE HUB	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BH) vysvětlí rozdíl mezi houbami parazitickými a hniložijnými, • (BH) zařadí plísně mezi houby, • (BH) uvede příklady hub vytvářejících podhoubí, • (BH) zná stavbu lišejníku a pojem symbióza, 	<p>Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky</p>
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, VČP	

BIOLOGIE ROSTLIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BR) uvede základní skupiny polních plodin, jejich význam a příklady jejich zástupců, • (BR) pozná naše hlavní polní plodiny, • (BR) třídí polní plodiny podle systematických skupin s využitím tabulky, • (BR) vyjmenuje příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách, • (BR) ovocné rostliny porovná a zařadí do systému, charakterizuje stavbu květu čeledi růžovitých, • (BR) vyjádří význam šlechtění, • (BR) uvede příklady odrůd různého ovoce nebo je vyhledá v atlasech, • (BR) pozoruje rostliny a určuje rostliny v bylinném patru a systematicky je třídí, • (BR) uvede různé způsoby ochrany rostlin (biologické, chemické), • (BR) hodnotí kvalitu ovoce a jeho význam ve výživě, • (BR) uvede příklady zeleniny u nás pěstované a význam zeleniny pro správnou výživu, • (BR) roztrídí příklady zeleniny podle částí rostliny, pro kterou je pěstována, podle vývinu a podle systematického zařazení s využitím tabulek, • (BR) uvede příklady chorob a škůdců v zelinářských zahradách, • (BR) pozoruje, určuje a zařazuje okrasné rostliny do systematických skupin s využitím tabulek a atlasů, • (BR) rozlišuje rostliny nahosemenné a krytosemenné, jednoděložné a dvouděložné, jednotlivé květy a květenství, • (BR) rozlišuje letničky, dvouletky, trvalky, • (BR) uvede základní rozdíly mezi anglickým a francouzským typem parku, • (BR) jmenuje příklady léčivých a jedovatých bylin, popíše je, zařazuje je do systému a uvádí příklady jejich využití, • (BR) uvede zásady první pomoci při otravě jedovatou rostlinou, • (BR) jmenuje příklady pokojových rostlin, • (BR) charakterizuje vyšší rostliny a uvede jejich příklady, 	<ul style="list-style-type: none"> Polní plodiny Rostliny sadů a ovocných zahrad Zelinářské zahrady Okrasné byliny a dřeviny Rumištní rostliny Pokojové rostliny Výtrusné rostliny Semenné rostliny Fyziologie rostlin Anatomie a morfologie rostlin Význam a ochrana rostlin

- (BR) uvede příklady mechu, kapradin, přesliček a plavuní, uvede výskyt,
- (BR) podle obrázku popíše rozmnožování mechu a kapradin,
- (BR) objasní, co je nepohlavní rozmnožování,
- (BR) uvede příklady nahosemenných a krytosemenných rostlin, charakterizuje semeno jako základ nové rostliny,
- (BR) rozliší vyšší rostliny na rostliny výtrusné a rostliny semenné,
- (BR) vysvětlí význam kořene pro rostlinu,
- (BR) odliší stavbu kořenů jednoděložných a dvouděložných rostlin,
- (BR) objasní pojem kořenová soustava a uvede příklady různých tvarů kořene,
- (BR) podle obrázku popíše vnitřní stavbu kořene, rozliší vodivá pletiva a jejich funkci,
- (BR) popíše příjem vody a minerálních látek kořenem,
- (BR) uvede význam stonku a popíše jeho základní stavbu,
- (BR) rozliší různé typy stonku- lodyhu, stvol, stéblo, oddenek,
- (BR) podle obrázku popíše vnitřní stavbu stonku, rozliší stavbu a funkci dřevní a lýkové části,
- (BR) uvede odlišnosti v uspořádání stonku jednoděložných a dvouděložných rostlin,
- (BR) popíše tloušťku kmene dřeviny,
- (BR) popíše vnější vzhled kmene stromu, uvede příklad dřeviny s měkkým a tvrdým dřevem,
- (BR) uvede význam listu, popíše jeho základní části, uvede příklady různého uspořádání a vzhledu listů,
- (BR) rozliší listy jednoduché a různé typy listů složených,
- (BR) popíše vnitřní stavbu listu a vysvětlí význam jednotlivých částí,
- (BR) objasní význam fotosyntézy,
- (BR) objasní význam buněčného dýchání,
- (BR) porovná podmínky, za nichž probíhá fotosyntéza a dýchání, a vztah fotosyntézy a dýchání v průběhu dne a noci,

<ul style="list-style-type: none"> • (BR) popíše vztahy mezi kořeny, stonkem a listy a jejich význam pro pohyb látek v rostlinném těle, • (BR) objasní změny v rostlinném těle při nedostatku vody (vadnutí, opadávání a změny barvy listů), • (BR) uvede příklady nepohlavního rozmnožování semenných rostlin, • (BR) porovná nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin, • (BR) popíše podle obrázku rozmnožování nahosemenné rostliny, • (BR) popíše základní stavbu květu, vysvětlí, kde vznikají pohlavní buňky, • (BR) odliší květ s jednotlivými květy, s květenstvím, • (BR) objasní vztah mezi květem (květenstvím) a plodem (plodenstvím) a uvede příklady, • (BR) pozoruje, popisuje květy, květenství, plody, plodenství, • (BR) rozliší rostliny jednodomé a dvoudomé, uvede příklady, • (BR) odliší opylení a oplození, • (BR) popíše a rozliší růst a vývoj rostlin, • (BR) vyjádří základní odlišnosti ve vývoji rostliny nahosemenné, krytosemenné jednoděložné a douděložné, • (BR) popíše příklady pohybu rostliny, • (BR) hodnotí význam živin, dostatku vody a světla pro život rostliny a ohrožení rostlin změnami podmínek prostředí, • (BR) uvede příklady chráněných rostlin v naší přírodě, 	
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, VČP	

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BŽ) uvede příklady hmyzu žijícího v sadech a rozliší jeho význam z hlediska člověka, • (BŽ) objasní pojem škůdce, • (BŽ) příklady hmyzu utřídí do systému s využitím tabulky, • (BŽ) popíše život včelstva a význam chovu včel, 	<p>Živočichové v sadech, parcích a ovocných zahradách</p> <p>Mikroorganismy provázející člověka</p> <p>Bezobratlí provázející člověka</p> <p>Obratlovci provázející člověka</p> <p>Hospodářsky významní živočichové</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (BŽ) objasní pojem instinkt, • (BŽ) uvede, co dělat po bodnutí hmyzem, • (BŽ) uvede příklady ptáků běžných v zahradách a několik jich pozná, • (BŽ) pozoruje živočichy v okolním prostředí, • (BŽ) uvede příklady bezobratlých a obratlovců v zeleni lidských sídel, • (BŽ) určuje živočichy a zařazuje je do skupin s využitím přehledů a tabulek, • (BŽ) uvede příklady členovců a obratlovců žijících v bytech a v jejich okolí a charakterizuje jejich způsob života, • (BŽ) uvede příklady nejčastěji doma chovaných živočichů, • (BŽ) třídí chované živočichy do systematických skupin s pomocí tabulky, atlasů, • (BŽ) uvede souvislosti mezi pěstováním kulturních plodin a chovem hospodářsky významných organismů, • (BŽ) uvede příklady prvoků a jejich postavení v potravních řetězcích, • (BŽ) objasní, co je plankton a jeho části, • (BŽ) popíše podle obrázku tělo trepky a funkci jednotlivých částí buňky, • (BŽ) porovná různé způsoby pohybu a získávání potravy prvoky, • (BŽ) uvede příklady nemocí způsobených prvoky, • (BŽ) popíše na základě dřívějších poznatků vnější a vnitřní stavbu nezmaru, přijímání a trávení potravy, dýchání, • (BŽ) objasní, co znamená obojetník a regenerace, • (BŽ) popíše na základě dřívějších poznatků vnější a vnitřní stavbu těla ploštěnky, způsob trávení, dýchání, vylučování a smyslové vnímání, • (BŽ) vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním ploštěnky, pojem vývin přímý, • (BŽ) popíše na základě dřívějších poznatků vnější a vnitřní stavbu těla hlemýždě, pohyb, cévní soustavu, nervovou soustavu, smyslové orgány, • (BŽ) popíše rozmnožování hlemýždě a vysvětlí pojem obojetník, 	Prvoci Žahavci Ploštěnci Měkkýši Kroužkovci Členovci Živočichové a prostředí
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • (BŽ) popíše na základě dřívějších poznatků vnější a vnitřní stavbu žížaly, způsob života, postavení v potravním řetězci, funkci základních orgánových soustav, • (BŽ) uvede příklady různých skupin členovců, • (BŽ) na základě dřívějších poznatků pozoruje a popíše základní části těla hmyzu, vnitřní stavbu těla, vnější kostru, • (BŽ) vyjádří funkci jednotlivých orgánových soustav hmyzu a jejich zvláštnosti, • (BŽ) porovná základní rozdíly mezi dýcháním a funkcí cévní soustavy hmyzu a jiných skupin členovců (pavouků, korýšů), • (BŽ) na základě dřívějších poznatků popíše rozdíly v rozmnožování členovců, uvede příklady vývinu přímého a nepřímého sproměnou dokonalou a nedokonalou, 	
přesahy	
Ch (9. ročník): Chemie a společnost	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, ŽP	

ZÁKLADY EKOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZE) uvede příklady ekosystémů přirozených a umělých, vysvětlí základní odlišnosti a jejich význam, • (ZE) objasní význam ochrany přírody, • (ZE) uvede příklady vztahů mezi různými druhy hmyzu a mezi ptáky a hmyzem, • (ZE) objasní co je biologická regulace (biologický boj), • (ZE) zhodnotí význam ptáků a dravého hmyzu v zahradách pro udržování biologické rovnováhy, • (ZE) uvede, jak lidé mohou pečovat o ptactvo v zahradách a v okolí lidských sídel a jaký to má význam, • (ZE) objasní pojem plevel a škůdce v zelinářských zahradách, • (ZE) objasní pojem cizokrajné rostliny, • (ZE) vyjádří význam sídlištní zeleně pro život města, 	<p>Ekosystémy Cizokrajné ekosystémy Vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím Ochrana přírody a životního prostředí</p>

- (ZE) zaujímá zodpovědný postoj k péči o městskou zeleň,
- (ZE) vyjádří, jaký význam má aktivní ochrana živočichů,
- (ZE) vyjádří, co je rumišťe,
- (ZE) pozoruje rumišťe v okolí,
- (ZE) uvádí příklady rostlin a živočichů žijících na rumišťích,
- (ZE) vysvětlí význam slova deratizace a prevence,
- (ZE) uvede závislost pokojových rostlin na určitých podmínkách prostředí,
- (ZE) uvede, jak pečovat o pokojové rostliny,
- (ZE) objasní, co je zdomácnování a pojem plemeno a odrůda,
- (ZE) pozoruje chování živočichů a usuzuje na jejich reakce,
- (ZE) uvede příklady našich hospodářsky významných organismů pěstovaných nebo chovaných,
- (ZE) objasní pojem malochovy, velkochovy, bioprodukt, ekologické zemědělství,
- (ZE) uvede příklady cizokrajných ekosystémů (tropické deštné lesy, savany, stepi, polopouště a pouště, tundry, polární oblasti, vody teplých oblastí, moře a oceány) a charakterizuje podmínky v nich,
- (ZE) jmenuje příklady organismů žijících v uvedených oblastech, jejich způsob života, systematicky je zařadí a uvede charakteristické znaky skupin,
- (ZE) objasní význam druhové rozmanitosti a rozmanitosti ekosystémů na Zemi,
- (ZE) uvede příklady negativních vlivů člověka na cizokrajné ekosystémy a jejich důsledky,
- (ZE) jmenuje příklady organismů ohrožených a zdůvodní význam jejich ochrany,
- (ZE) uvede význam zoologických a botanických zahrad pro ochranu druhové rozmanitosti,
- (ZE) zdůvodní význam ochrany přírody a chráněných území,
- (ZE) uvede příklady chráněných organismů, CHKO, NP, rezervace UNESCO,
- (ZE) hodnotí význam rozmanitosti živočišné říše,

<ul style="list-style-type: none"> • (ZE) uvede hospodářské důsledky přemnožení hmyzu, způsoby ochrany před přemnožením z hlediska přírody a zdraví člověka, • (ZE) hodnotí význam bezobratlých pro hospodářství a uvede způsoby ochrany, (ZE) umí vyhledat informace o ohrožených druzích a ochraně přírody	
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: ES	
EV: E, ZP, VCP	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PPP) uvede příklady biologických vědních oborů a příklady metod zkoumání přírody, • (PPP) vyjádří, čím se základní vědní obory zabývají, a objasní jejich význam pro život lidí, • (PPP) uvede jméno objevitele buněk a mikroskopu, 	Biologické vědní obory Praktické metody poznávání
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP	

8. ROČNÍK

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BŽ) uvede základní systematické skupiny obratlovců, charakterizuje, vyjmenuje jejich zástupce z různých ekosystémů a jejich různé postavení v potravních vztazích v ekosystému, • (BŽ) na základě dřívějších znalostí uvede příklady a význam různého pokryvu těla u jednotlivých skupin obratlovců, • (BŽ) pozoruje některé tělní pokryvy obratlovců, • (BŽ) odliší vnitřní kostru od vnější kostry hmyzu, • (BŽ) objasní, co je základem vnitřní kostry a z čeho se vyvinula páteř, • (BŽ) zdůvodní systematické zařazení obratlovců do kmene strunatců, • (BŽ) vyjádří význam kostry pro život obratlovců, • (BŽ) rozliší na kostře obratlovců tři základní části: páteř s žebry, lebku a kostru končetin, 	Systematické skupiny obratlovců Pokryv těla obratlovců Kostra obratlovců Svalstvo obratlovců Získávání energie z potravy Dýchací soustava obratlovců Tělní tekutiny a cévní soustava obratlovců Vylučovací soustava obratlovců Celistvost organismu Nervová soustava obratlovců Smyslové orgány obratlovců Rozmnožování obratlovců Chování obratlovců Ochrana obratlovců

- (BŽ) porovná vývoj částí kostry u jednotlivých skupin obratlovců a ve vztahu ke způsobu života,
- (BŽ) vytkne rozdíl mezi chrupavkou a kostní tkání a odliší přítomnost těchto tkání u jednotlivých skupin obratlovců,
- (BŽ) vyjádří souvislosti mezi stavbou kostry a způsobem života živočichů a uvede příklady,
- (BŽ) objasní význam svalů, typy svalů, charakterizuje odlišnosti svalových tkání,
- (BŽ) uvede příklady různého pohybu obratlovců,
- (BŽ) uvede, co je zdrojem energie pro činnost organismu,
- (BŽ) vyjmenuje základní části trávicí soustavy a objasní jejich význam,
- (BŽ) popíše funkci složeného žaludku přežvýkavců,
- (BŽ) objasní postup trávení, funkci enzymů a princip vstřebávání,
- (BŽ) zná význam dýchací soustavy a příklady různého přívodu vzduchu s kyslíkem do těla obratlovce,
- (BŽ) porovná vdech a výdech žábami a plicemi,
- (BŽ) uvede rozdíly ve stavbě plic obojživelníků, plazů, ptáků, savců ve vztahu ke způsobu života, (BŽ) uvede nebezpečí škodlivých látek ve vzduchu pro živočichy,
- (BŽ) vyjádří, jaký význam mají tělní tekutiny, odliší krev a mízu,
- (BŽ) objasní výměnu látek mezi krví a buňkami těla,
- (BŽ) objasní význam oběhové soustavy, funkci srdce a cév,
- (BŽ) uvede příklady péče o potomstvo,
- (BŽ) uvede příklady aktivity živočichů během dne a noci, různých vztahů mezi organismy, vrozeného chování živočichů a složitých schopností migrace,
- (BŽ) vyjádří, čím jsou živočichové ohrožováni a jaké to má důsledky pro celé ekosystémy,
- (BŽ) uvede příklady ohrožených druhů živočichů ze světa a u nás,
- (BŽ) vysvětlí způsoby ochrany živočichů, uvede, jak se zajišťuje ochrana živočichů u nás,
- (BŽ) vyhledá příklady chráněných organismů,

<ul style="list-style-type: none"> • (BŽ) jmenuje příklady mezinárodních organizací zabývajících se ochranou živočichů, • (BŽ) zdůvodní význam odpovědných postojů člověka k prostředí. • (BŽ) porovná oběhovou soustavu ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců, • (BŽ) uvede funkci vylučovací soustavy, • (BŽ) vyjádří, že vylučování souvisí s prostředím, ve kterém živočich žije, • (BŽ) přehledně vyjádří funkce jednotlivých orgánových soustav a jejich vztah, • (BŽ) podle obrázku aplikuje znalosti na popis vnitřní stavby těla ryby, obojživelníka, plaza, ptáka, savce, • (BŽ) zdůvodní význam řízení činnosti organismu, • (BŽ) popíše nervovou buňku a přenos nervového vzruchu, • (BŽ) rozliší funkce mozku, míchy a obvodového nervstva, • (BŽ) podle obrázku vyjmenuje základní části mozku a porovná jejich vývoj u jednotlivých skupin obratlovců, • (BŽ) objasní průběh reflexu, rozdíl mezi reflexy vrozenými a získanými, • (BŽ) vyjádří, co jsou instinkty, jak se vytvářejí podmíněné reflexy a uvede jméno I. P. Pavlova, (BŽ) uvede význam smyslových orgánů, • (BŽ) porovná utváření různých smyslových orgánů ve vztahu k prostředí a způsobu života, (BŽ) porovná smyslové orgány živočichů aktivních v noci a ve dne, • (BŽ) porovná pojmy - pohlavní rozmnožování, oddělené pohlaví, obojetník, • (BŽ) pojmenuje pohlavní buňky samčí a samičí a uvede, kde vznikají, • (BŽ) podle obrázku popíše rozmnožovací a vylučovací orgány ryb, ptáků a savců 	
<p>přesahy Ch (9. ročník) : Termochemie Ch (9. ročník) : Organické sloučeniny</p>	
<p>průřezová témata</p>	
<p>EV: E, ŽP</p>	

BIOLOGIE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BC) uvede příklady biologické příbuznosti a společenské odlišnosti člověka od ostatních živočichů, • (BC) hodnotí vlastnosti lidí, • (BC) zařadí člověka do systému živočišné říše, • (BC) popíše lidské tělo- pojmenuje jeho části, • (BC) uvede význam kůže a jejich derivátů, • (BC) objasní vnitřní stavbu kůže, • (BC) vyjádří rozdíly ve vzhledu kůže mladých a starých lidí, význam daktyloskopie, • (BC) popíše odlišnosti barvy kůže lidských ras, • (BC) zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky, • (BC) uvede příklady poškození kůže, její ochrany, • (BC) předvede první pomoc při poranění kůže, • (BC) uvede zásady dodržování hygienických pravidel a příklady péče o kůži, • (BC) zná význam soustavy tvořící oporu a tvar těla, • (BC) porovná kostru člověka, šimpanze a jiných savců podle obrázku, • (BC) na základě předchozích poznatků rozliší chrupavku a kost, • (BC) popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí, • (BC) vysvětlí význam správného držení těla, • (BC) popíše vnitřní stavbu kostí, objasní význam kostní dřeně pro tvorbu krve a kostnatění, • (BC) popíše stavbu kloubu, • (BC) hodnotí význam správné výživy pro kostru, (BC) zdůvodní nebezpečí úrazů, uvede jejich možné příčiny a následky, • (BC) uvede pravidla bezpečného chování a správného držení těla (v souvislosti s vhodnou obuví a nošením břemen), • (BC) zná zásady první pomoci při zlomeninách, (BC) na základě předchozích poznatků uvede, jaký význam má svalstvo a jeho vlastnost smrštitelnost, • (BC) rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života 	<p>Vztahy člověka k ostatním živočichům</p> <p>Povrch lidského těla</p> <p>Lidská kostra</p> <p>Svalstvo</p> <p>Základní životní funkce lidského těla</p> <p>Trávicí soustava</p> <p>Dýchací soustava</p> <p>Cévní soustava</p> <p>Vylučovací soustava</p> <p>Co již víme o lidském těle?</p> <p>Řízení lidského organismu</p> <p>Smysly</p> <p>Nervová činnost</p> <p>Rozmnožování člověka</p> <p>Vývin nového jedince</p> <p>Etapy lidského života</p> <p>Zdraví a nemoc - epidemie</p> <p>Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka</p>

- (BC) popíše podle obrázku hlavní části kosterního svalstva člověka,
- (BC) objasní připojení svalů ke kostře a princip pohybu končetin (protichůdnost činnosti svalů), (BC) porovná stavbu a funkci příčně pruhovaných svalů, hladkých svalů a srdečního svalu,
- (BC) zdůvodní nezbytnost udržování stálosti vnitřního prostředí (homeostázy),
- (BC) vysvětlí, co je fyziologický roztok,
- (BC) uvede základní životní děje probíhající v buňkách lidského těla,
- (BC) uvede přehled orgánových soustav zajišťujících základní životní děje a vnitřní rovnováhu u savců,
- (BC) popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy,
- (BC) zdůvodní význam péče o chrup,
- (BC) objasní postup trávení potravy a vstřebávání živin,
- (BC) vysvětlí význam enzymů a peristaltiky,
- (BC) objasní význam jater, stálého obsahu glukózy v krvi a vlivu inzulínu,
- (BC) uvede příčiny cukrovky,
- (BC) zdůvodní význam správné výživy pro zdraví,
- (BC) uvede přehled látek potřebných pro výživu a sestaví příklad zdravého jídelníčku,
- (BC) uvede, co je pitný režim a jaké jsou nároky na kvalitu pitné vody a její zdroje,
- (BC) vyvodí postavení člověka v potravních řetězcích v závislosti na přijímané potravě a objasní možnosti hromadění cizorodých látek v lidském těle,
- (BC) zná nemoci trávicí soustavy a prevenci, (BC) uvede funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu, určí polohu orgánů,
- (BC) objasní funkci červených krvinek pro přenos kyslíku a porovná složení vzduchu vdechovaného a vydechovaného,
- (BC) vyloží význam dýchacích pohybů v závislosti na fyzické činnosti člověka,
- (BC) hodnotí význam čistoty vzduchu,
- (BC) objasní škodlivost kouření,
- (BC) vysvětlí činnost dýchací soustavy při práci a zátěži,

- (BC) zná nemoci dýchací soustavy a jejich příčiny, prevenci,
- (BC) aplikuje první předlékařskou pomoc (dýchání z úst do úst, masáž srdce),
- (BC) popíše složení krve a její funkce, význam jednotlivých složek krve,
- (BC) objasní, jaký význam má očkování, imunita a možnosti jejího posilování a naopak oslabování,
- (BC) uvede hlavní krevní skupiny a podíl J. Jánského na jejich objevu,
- (BC) vysvětlí význam srážení krve,
- (BC) popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost podle obrázku,
- (BC) odliší tepny a žíly, vyloží jejich význam v oběhové soustavě, a význam vlásečnic,
- (BC) změří tep a zdůvodní význam měření krevního tlaku,
- (BC) uvede, co ohrožuje kvalitu cév a co přispívá k srdečnímu infarktu a mozkové mrtvici,
- (BC) zná nemoci cévní soustavy, příčiny, prevenci,
- (BC) hodnotí vliv obezity, alkoholu a kouření na cévní choroby,
- (BC) předvede první pomoc při poranění žíly a tepny,
- (BC) objasní, co je mízní soustava a jaký význam má slezina,
- (BC) vysvětlí činnost srdce a cévní soustavy,
- (BC) vysvětlí význam vnitřní stálosti lidského těla,
- (BC) popíše vylučovací soustavu, určí polohu orgánů, objasní funkci ledvin,
- (BC) uvede vlivy působící na onemocnění ledvin, (BC) vyloží význam umělé ledviny a problémy transplantace ledvin a dalších orgánů,
- (BC) popíše celkové uložení hlavních vnitřních orgánů v lidském těle,
- (BC) vysvětlí propojenost všech dějů, které probíhají v lidském těle,
- (BC) zdůvodní svoji odpovědnost za zachování zdraví,
- (BC) uvede příklady správného a nesprávného jednání s ohledem na péči o zdraví a jejich souvislosti,

- (BC) vyjádří, jaký význam má řízení lidského organismu ve vztahu k vnějšímu prostředí a s ohledem na zajišťování vztahů uvnitř organismu (zajišťování životních funkcí),
- (BC) uvede příklady reakcí na vnější podněty a příklady koordinace mezi orgány těla,
- (BC) objasní význam hormonů, uvede jejich příklady a místa jejich vytváření,
- (BC) objasní význam nervového řízení, vysvětlí, co je neuron,
- (BC) vyjmenuje na základě předchozích znalostí základní části nervové soustavy,
- (BC) popíše reflexní oblouk, odliší vrozené a získané reflexy, uvede příklady,
- (BC) vyloží význam míchy a mozku a rozliší jeho jednotlivé části podle obrázku,
- (BC) objasní význam částí mozku pro řízení lidského těla,
- (BC) vysvětlí ochranu mozku a míchy, uvede příklady jejich poškození a důsledky,
- (BC) nacvičí první pomoc při úrazu míchy nebo mozku - stabilizovaná poloha,
- (BC) hodnotí nebezpečí zneužívání léků a drog a jejich vliv na nervovou soustavu,
- (BC) zná příčiny a nemoci nervové soustavy, (BC) vyjmenuje lidské smysly, jejich význam a jim odpovídající smyslové ústrojí, objasní jejich spojení s nervovou soustavou,
- (BC) popíše vnímání chuti, hmatu, tepla, chladu, smyslová ústrojí zraku a sluchu a jejich funkci, (BC) uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka, a význam brýlí,
- (BC) vyloží celkovou škodlivost hluku na zdraví, (BC) uvede, jak se chovat k lidem s postiženým zrakem a sluchem,
- (BC) vyloží význam odpočinku, spánku a pravidelného denního režimu pro činnost nervové soustavy,
- (BC) uvede vliv prostředí a mezilidských vztahů na vyšší nervovou soustavu,
- (BC) popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci,

<ul style="list-style-type: none"> • (BC) objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu, • (BC) vyloží vliv vývinu pohlavních orgánů v pubertě na celkové chování, • (BC) uvede způsoby prevence před AIDS, příklady pohlavních chorob a jejich prevenci, • (BC) vysvětlí, proč předčasný pohlavní styk může narušit další život jedince, • (BC) popíše způsob oplození, • (BC) popíše nitroděložní vývin člověka, význam placenty a porod, • (BC) objasní význam hormonů v průběhu těhotenství, porodu a po porodu, • (BC) hodnotí význam zdravého životního stylu matky pro zdraví dítěte, význam vztahu matky a dítěte po porodu, důležitost kojení, • (BC) uvede zásady chování k těhotným ženám a k ženám v šestinedělí, • (BC) popíše jednotlivé etapy života, • (BC) objasní význam rodiny a mezilidských vztahů pro zdraví duševní a tělesné, • (BC) uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců, objasní jejich šíření a prevenci, vysvětlí pojem epidemie a pandemie, • (BC) charakterizuje rozdíly mezi lidmi z hledisek kulturních, ekonomických a dalších, hodnotí vývoj lidské populace jako velmi nerovnoměrný, • (BC) uvede přibližný počet lidí na Zemi, • (BC) charakterizuje a hodnotí okolní prostředí, • (BC) vyjádří příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví i způsob života, • (BC) uvede příklady aktuálních environmentálních významných problémů na světě, v naší republice a v nejbližším okolí, • (BC) uvede, jak může přispět k udržitelnosti rozvoje a k ochraně životního prostředí. 	
<p>přesahy</p> <p>M (8. ročník) : Nestandardní aplikační úlohy a problémy D (6. ročník): Nejstarší civilizace D (6. ročník) : Počátky lidské společnosti D (8. ročník): Moderní doba F (7. ročník) : Síla</p> <p>F (8. ročník) : Elektromagnetické děje Ch (8. ročník) : Směsi Ch (9. ročník) : Organické sloučeniny</p> <p>Z (7. ročník) : Regiony světa HV (7. ročník) : Vokální činnost</p> <p>TV (8. ročník) : Činnosti ovlivňující zdraví</p>	

průřezová témata
OSV: RSP, HPPE, PH VDO: PD VMEGS: ES MuV: LV, EP, PSSS EV: E, ŽP, VČP

9. ROČNÍK

VESMÍR - ZEMĚ - PODMÍNKY ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (NP) charakterizuje postavení Země ve sluneční soustavě, • (NP) objasní vznik Země, • (NP) rozliší různé části slunečního záření ve vztahu k životu, • (NP) popíše stavbu zemského tělesa, • (NP) vyjmenuje základní zemské sféry, vyjádří vztahy mezi nimi, • (NP) vysvětlí rozdíl mezi horninou a nerostem, • (NP) objasní, jak vznikají krystaly, uvede jejich příklady, • (NP) určuje fyzikální vlastnosti nerostů (hustota, tvrdost, štěpnost, křehkost, kujnost, barva, lesk, vryp), • (NP) třídí nerosty z chemického hlediska, • (PPP) s použitím určovacích pomůcek rozpozná základní nerosty, • (NP) uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů, • (NP) objasní vznik vyvřelin hlubinných a výlevných, uvede jejich odlišnosti a příklady, • (PPP) určuje základní vyvřeliny, • (NP) uvede příklady rud a jejich význam pro člověka, • (NP) objasní zvětrávání hornin, rozliší zvětrávání mechanické a chemické, • (NP) objasní vznik krasových jevů, • (NP) rozliší sedimenty úlomkovité, organické a chemické uvede příklady, • (PPP) rozliší sedimenty podle velikosti částic a podle zpevnění, uvede příklady, • (NP) uvede názory na vznik uhlí, ropy a zemního plynu a význam těchto přírodních zdrojů, • (NP) podle mapy uvede výskyt sedimentů na území ČR, • (NP) objasní příčiny přeměny hornin, • (PPP) určuje přeměněné horniny, 	<p>Země ve vesmíru Stavba Země Nerosty - minerály Tvary nerostů Vlastností nerostů Vnitřní geologické děje Vznik hornin Vnější geologické děje Vznik usazených hornin Přeměny hornin Horninový cyklus Litosféra Pedosféra Význam vody a teploty prostředí Ochrana a využití přírodních zdrojů Význam jednotlivých vrstev ovzduší pro člověka Vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí Přírodní světové katastrofy Nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (NP) charakterizuje vlastnosti přeměněných hornin, • (NP) uvede příklady výskytu přeměněných hornin v ČR, • (NP) popíše geologický cyklus, uvede jeho časové měřítko, • (NP) uvede, které horniny obsahuje oceánská a které pevninská kůra, • (NP) popíše pohyb kontinentů, vysvětlí jeho příčiny a následky, • (NP) popíše sopečnou činnost, zemětřesení, uvede jejich různé projevy a důsledky pro utváření zemského povrchu, • (NP) objasní vliv vody, větru a zemské přitažlivosti na zemský povrch, • (NP) vyloží vznik půdy, • (NP) vyjmenuje půdotvorné činitele, vysvětlí, jak ovlivňují vlastnosti a vznik půdy, • (NP) rozliší půdní typy a půdní druhy, • (ZE) objasní rozkladné řetězce probíhající v půdě, • (ZE) uvede, čím je půda ohrožována a jaké to má důsledky, • (ZE) vysvětlí, co je to eroze a co ji urychluje, • (ZE) objasní význam zeleně pro ochranu půdy před erozí, • (NP) Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	
přesahy	
F (9. ročník) : Vesmír Ch (8. ročník) : Anorganické sloučeniny Ch (9. ročník) : Anorganické sloučeniny Z (6. ročník) : Přírodní obraz Země	
průřezová témata	
EV: E, ŽP	

VÝVOJ ZEMĚ, ŽIVOTA A ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (OBG) objasní názory na vznik života, • (NP) charakterizuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich, • (NP) uvede vlivy podnebí na tvářnost zemského povrchu (dob ledových a meziledových), • (NP) uvede horotvorné procesy jednotlivých geologických ér, • (BC) charakterizuje hlavní předchůdce člověka a vytkne jejich odlišnosti od současného člověka, • (BC) charakterizuje biologický a společenský vývoj člověka, • (ZE) hodnotí vývoj vztahů člověka k prostředí a k ostatním organismům, • (NP) jmenuje Ch. Darwina jako autora vývojové teorie a objasní základy této teorie, • (NP) objasní, co je přírodní výběr a co vytváří jeho předpoklady, • (ZE) vyloží souvislosti mezi nadprodukcí potomstva, dědičností, proměnlivostí, přizpůsobivostí k prostředí a konkurencí org. stejného druhu, • (ZE) uvede různé doklady vývojové teorie, 	<p>Od vzniku Země k nejstarším formám života</p> <p>Prvohory Druhohory Třetihory Čtvrtohory</p> <p>Vývojová teorie Doklady vývojové teorie</p>
přesahy	
průřezová témata	
EV: ZPŽ, VČP	

ZÁKLAD A TRVÁNÍ ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (OBG) popíše a rozliší buňku rostlinnou a živočišnou, • (OBG) objasní základní funkce buňky, • (BR) objasní vztah fotosyntézy a buněčného dýchání, • (OBG) uvede rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, • (OBG) vyloží, co jsou pletiva a tkáně, uvede příklady stavby a funkce orgánů a orgánových soustav, • (OBG) objasní rozdíl mezi dělením buněčného jádra při vzniku tělní buňky a při vzniku pohlavní buňky, • (OBG) uvede rozdíl mezi rozmnožováním pohlavním a nepohlavním, 	<p>Buněčný základ života</p> <p>Dědičnost</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (OBG) vyjádří rozdíl a vztah mezi dědičností a proměnlivostí, • (OBG) jmenuje J. G. Mendla jako zakladatele nauky o dědičnosti, • (OBG) objasní, co je gen, • (OBG) podle schématu určí, co je kříženec 1. a 2. generace, • (OBG) podle schémat vyjádří první dva Mendelovy zákony, • (OBG) objasní pojem genotyp a fenotyp, • (OBG) uvede, že geny jsou uspořádány za sebou v chromozomech, že chromozomy jsou tvořeny DNA, • (OBG) vyjádří, že každý organismus má určitý počet chromozomů, každý jedinec má určité uspořádání DNA, • (OBG) objasní pojem mutace, • (OBG) objasní, co je genofond a jaký význam má jeho ochrana, • (OBG) vyjádří, že plemena a odrůdy jsou výsledkem šlechtění, <p>(OBG) vyjádří, co jsou geneticky modifikované organismy, uvede příklady a objasní význam genetického inženýrství,</p>	
přesahy PR (7. ročník): Obecná biologie a genetika	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	

NAŠE PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZE) uvede příklady druhové a ekosystémové rozmanitosti v naší přírodě a popíše, které ekosystémy jsou v okolí, • (ZE) vysvětlí význam a způsoby ochrany jednotlivých druhů organismů i ochrany celých ekosystémů, • (ZE) charakterizuje ochranu přírody v Evropě a soustavu NATURA 2000. 	Rozmanitost podmínek života v naší přírodě Rozmanitost ekosystémů v naší přírodě Ochrana naší přírody
přesahy Z (8. ročník): Česká republika	

4.6.4 ZEMĚPIS

Vyučovací předmět Zeměpis navazuje na vzdělávací předmět 1. stupně Vlastivěda. Žáci se učí poznávat složitost a mnohotvárnost Země a jejich procesů a vnímat Zemi i své okolí jako výsledek těchto procesů. Učí se poznávat krajinu jako výsledek přírodních dějů a činnosti člověka a vztah této činnosti a životního prostředí. Seznamují se s podmínkami pro život nejen ve svém okolí, ale i v různých evropských a světových regionech.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět od 6. do 9. ročníku. Časová dotace pro Zeměpis je: 6. ročník 2 hodiny / týden, 7. ročník 2 hodiny / týden, 8. ročník 1 + 1 disponibilní / týden, 9. ročník 1 hodina / týden.

Obsahově je Zeměpis tvořen těmito celky: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie (GI), Přírodní obraz Země (POZ) - 6. ročník, Regiony světa a Evropy (RS) - 6., 7., 8. ročník, Česká republika (ČR) - 8 ročník, Společenské a hospodářské prostředí (SHP), Životní prostředí (ŽP) v 9. ročníku a Terénní geografická výuka, praxe a aplikace (TGP) v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách, část výuky probíhá v počítačové učebně a v terénu.

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, nejčastěji skupinová práce, práce s mapou, frontální výuka, samostatná práce, projektové vyučování, práce na počítači.

6. ROČNÍK

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (POZ) vysvětlí základní koncepce vzniku Země a názorů na postavení Země ve Vesmíru, • (POZ) popíše Zemi a ostatní komponenty Sluneční soustavy, • (POZ) vyjmenuje důkazy kulatosti Země a vysvětlí, jaké pohyby vykonává a co je jejich důsledkem, • (POZ) vysvětlí, kdy přibližně planeta Země vznikla, • (POZ) definuje pojmy zemská kůra, litosféra, litosférické desky a působení vnitřních, vnějších a antropogenních činitelů a jevy, které uvede, dokumentuje na konkrétních příkladech, zejména ze svého okolí, • (GI) objasní pojmy mapa, měřítko mapy, zeměpisné souřadnice, obsah map, mapování a aplikuje je • (POZ) vysvětlí co je zemská atmosféra, meteorologie a klimatologie, co je to všeobecná cirkulace atmosféry a co jsou to vzduchové hmoty, • (POZ) při vysvětlování charakteristik klimatu se opírá o práci s mapami klimatických poměrů, 	<p>Země jako vesmírné těleso Krajinná sféra Systém přírodní sféry na planetární úrovni Systém přírodní sféry na regionální úrovni Komunikační geografický a kartografický jazyk Geografická kartografie a topografie učivo</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (POZ) charakterizuje oběh vody na Zemi, vody pevnin a oceánů a skutečnosti, které uvádí, lokalizuje na mapách, • (POZ) pomocí tematických map pohovoří o oblasti tropů, subtropů, mírného pásu, polární a subpolární oblasti, 	
přesahy	
průřezová témata	

REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RS) charakterizuje polohu Afriky a její postavení ve světě, zhodnotí přírodní podmínky - povrch, klima, vodstvo, • (RS) vymezí makroregion islámské Afriky, pohovoří o přírodních podmínkách, o obyvatelstvu a historickém vývoji regionu, na příkladech jednotlivých států zhodnotí ekonomiku se zaměřením na cestovní ruch, • (RS) pomocí mapy vymezí region střední tropické Afriky a vyhledá přírodní podmínky, historický vývoj a zhodnotí ekonomiku oblasti se zaměřením na cestovní ruch, • (RS) pomocí mapy vymezí region Austrálie, charakterizuje výjimečnost přírodních podmínek - klima, fauna, flóra, zhodnotí ekonomiku Austrálie a její státní zřízení, zdůvodní rozmístění obyvatelstva, • (RS) určí polohu a přírodní poměry Oceánie, srovná společné a rozdílné znaky obyvatelstva, hospodářství a státní zřízení. 	Afrika Austrálie a Oceánie
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RS) vymezí území, charakterizuje podle mapy přírodní prostředí střední Asie a Zakavkazska, zhodnotí ekonomiku • (RS) vymezí region jihozápadní Asie, podle mapy zhodnotí přírodní poměry, povrch, klima, vodstvo, vysvětlí příčiny rozdílů v ekonomické úrovni zemí 	Asie Amerika Evropa

regionu, a proč tento region patří k ohniskům mezinárodního napětí,

- (RS) vymezí region, podle mapy zhodnotí přírodní poměry, povrch, klima, vodstvo, vysvětlí příčiny rozdílů v ekonomické úrovni zemí regionu a proč tento region patří k ohniskům mezinárodního napětí,
- (RS) vymezí region, podle mapy zhodnotí přírodní poměry, povrch, klima, vodstvo, vysvětlí příčiny rozdílů v ekonomické úrovni zemí regionu a proč tento region patří k ohniskům mezinárodního napětí,
- (RS) určí geografickou polohu a vysvětlí, proč je Japonsko světovou hospodářskou velmocí s vysokou životní úrovní obyvatelstva - orientace na moderní perspektivní odvětví průmyslu, mentalita Japonců,
- (RS) vymezí podle mapy region, vyhodnotí přírodní podmínky, vysvětlí pojem - asijské tygři,
- (RS) vymezí podle mapy region Angloameriku, srovná přírodní poměry, vodstvo USA a Kanady, vysvětlí, proč se regionu říká Angloamerika, zdůvodní, proč znakem osídlení Ameriky je vysoký stupeň urbanizace, co je to konurbace a podle mapy uvede příklady,
- (RS) vymezí podle mapy latinskoamerický makroregion, při zeměpisné charakteristice se zaměří na obecné a společné znaky i rysy specifické, charakteristické pro dílčí regiony, popřípadě jednotlivé státy - př. Indiánské státy, pracuje s mapami,
- (RS) uvede, v čem spočívá výhodná geografická poloha Evropy, velké kontrasty přírodních podmínek, objasní problematiku demografického vývoje obyvatelstva, zdůvodní, proč patří Evropa k hospodářsky nejvyspělejším oblastem světa,
- (RS) vymezí pojem střední Evropa, srovná povrch a vodstvo jednotlivých zemí, podle mapy charakterizuje postkomunistické země z hlediska průmyslu, zemědělství, dopravy a služeb,
- (RS) určí polohu a podle mapy popíše přírodní poměry, povrch, vodstvo, objasní přínos obyvatelstva na ekonomiku a zdůvodní, proč je Německo evropskou mocností, význam surovinových zdrojů pro průmysl, úroveň dopravy a služeb,

<ul style="list-style-type: none"> • (RS) pomocí mapy určí polohu a přírodní podmínky celého regionu a charakterizuje hospodářství Švýcarska a Rakouska se zaměřením na cestovní ruch, využije poznatky získané z cest do alpských zemí. 	
přesahy	
PR (7. ročník) : Biologie rostlin PR (7. ročník) : Biologie živočichů	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA A EVROPY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RS) podle mapy určí polohu a popíše přírodní poměry: povrch, klima, vodstvo Britských ostrovů, objasní podle tematických map, jaká je skladba obyvatelstva, jaké je postavení Spojeného království v současném světě, zhodnotí britskou ekonomiku a politický • (RS) určí polohu a popíše podle mapy přírodní poměry Francie, objasní, jaká je skladba obyvatelstva a jaké je postavení Francie v současném světě, zhodnotí podle tematických map francouzskou ekonomiku se zaměřením na cestovní ruch a politický systém, • (RS) vymezí region, zhodnotí přírodní podmínky a uvede společné a odlišné znaky jednotlivých států, lokalizuje na mapě centra zpracovatelského průmyslu a uvede komodity, ve kterých je Nizozemsko světově proslulé, • (RS) vymezí region severní Evropy, geografickou polohu, zhodnotí a srovná přírodní poměry, objasní vliv přírodních podmínek na hustotu zalidnění států severní Evropy, zhodnotí a srovná ekonomiku celého regionu, • (RS) vymezí region Středomoří a jeho zeměpisnou charakteristiku, srovná povrch a vodstvo jednotlivých zemí, podle mapy charakterizuje postkomunistické země z hlediska průmyslu, zemědělství, dopravy a služeb, • (RS) vymezí region Balkánského poloostrova, podle mapy zhodnotí reliéf, klima, vodstvo a lokalizuje centra cestovního ruchu, 	Evropa - regiony

<ul style="list-style-type: none"> • (RS) určí rozlohu a polohu Ruské federace, podle mapy charakterizuje přírodní podmínky, podle tematických map zhodnotí odlišnosti v osídlení obyvatelstva, zhodnotí ekonomiku a státní zřízení, 	
přesahy	
VV (8. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	
VMEGS: ES, OES, JE	

ČESKÁ REPUBLIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČR) určí polohu a rozlohu ČR a porovná ji se sousedními státy, charakterizuje geologický vývoj, jeho vliv na reliéf, klimatické poměry, pohovoří o krajinných typech a charakterizuje hydrologické poměry, • (ČR) srovná podle tabulek a map zalidnění a hustotu zalidnění s dalšími evropskými státy, vysvětlí pojmy přirozený pohyb obyvatelstva, národní a náboženská skladba, urbanizace a obecné charakteristiky bude aplikovat na konkrétních příkladech, • (ČR) zhodnotí: českou ekonomiku před r. 1945, v letech 1945 - 1989, proces ekonomické transformace v Česku, • (ČR) jednotlivé problémové okruhy zhodnotí se zaměřením na místní region - průmyslové oblasti, dobývání nerostných surovin, výroba a rozvod elektřiny a plynu, zpracovatelský průmysl, uvede příklady, kde průmysl ohrožuje životní prostředí, • (ČR) vysvětlí, jakou úlohu mají přírodní faktory na zemědělskou výrobu a jakou úlohu mají sociální faktory, podle mapy charakterizuje hlavní zemědělské oblasti a zhodnotí pěstování užitkových plodin a chov hospodářských zvířat, • (ČR) podle mapy, tabulek a grafů charakterizuje: železniční, silniční, leteckou, říční, městskou hromadnou, potrubní, spoje a spojovou dopravu, zaměří se na problémy místního regionu, • (ČR) uvede změny postavení služeb v české ekonomice po r. 1989 na příkladech místního regionu, změny struktury přepravy osob, změny, jimiž prochází obchod, rozmach cestovního ruchu, 	<p>Česká republika - poloha, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky</p> <p>Česká republika - regiony</p> <p>Česká republika - místní region</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ČR) podle mapy vymezení regiony, zhodnotí přírodní podmínky - povrch, vodstvo, obyvatelstvo a sídla, ekonomiku se zaměřením na terciální sféru - cestovní ruch a životní prostředí. 	
přesahy	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (SHP) vysvětlí, proč rychlý růst světového obyvatelstva vyvolal mezi vědci i politiky znepokojení z perspektiv dalšího vývoje lidstva, uvede příčiny nerovnoměrného růstu počtu obyvatel světa, vysvětlí pojem věková pyramida, • (SHP) uvede fakta, která dokládají nerovnoměrnost v rozmístění obyvatelstva, popíše vliv přírodních, sociálně - ekonomických a politických faktorů, lokalizuje na mapě hlavní oblasti koncentrace obyvatelstva ve vyspělých zemích, • (SHP) vymezení základní pojmy migračního pohybu, uvede důvody migrací v minulosti, hlavní směry migrací v současnosti a jaké problémy spojené s migrací to zemím přináší, • (SHP) definuje moderní - novodobý národ a jeho znaky, na příkladech vysvětlí pojmy: stát, suverenita, nacionalismus, šovinismus, národnostní nenávisť, etnické čistky, projeví orientaci ve světových náboženstvích a jejich rozmístění, • (SHP) objasní obecnou charakteristiku zemědělství, úlohu přírodních a sociálně - ekonomických faktorů, pomocí map a tabulek uvede konkrétní příklady, • (SHP) vysvětlí, jaká je klasifikace surovinových zdrojů, co jsou energetické zdroje, změny ve využití těchto zdrojů, vliv na ekonomiku, sociální poměry i politiku, lokalizuje na mapách ložiska rud a objasní, jakou mají úlohu v ekonomice, • (SHP) charakterizuje průmysl a jeho rozdělení, zmíní se o vývoji průmyslové výroby, lokalizuje na mapě hlavní průmyslové makroregiony, vysvětlí, proč je při rozvoji průmyslu a jeho lokalizaci nutno brát v úvahu i vlivy na životní prostředí, 	<p>Obyvatelstvo světa Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Světové hospodářství Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (SHP) vymezení sektor služeb, zastoupení sektoru služeb v národních ekonomikách, lokalizuje na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu, vysvětlí úlohu obchodu a rozdílnou situaci mezi vyspělými a rozvojovými zeměmi ve sféře školství a zdravotnictví, • (SHP) charakterizuje dvě základní politické formy státu, dvě základní skupiny států podle způsobu uplatňování politické moci a vysvětlí pojmy složený stát, • (SHP) vysvětlí, proč je toto téma velmi aktuální, proč bývá častým předmětem různých vědeckých konferencí, odborných studií i běžné publicistiky, co znamená užívání pojmů Sever a Jih v ekonomické geografii, na příkladech upozorní na propastné rozdíly • (SHP) vysvětlí úlohu OSN, OPEC, OECD, EU, • (SHP) vymezení pojem jádro a periférie, uvede příklady jádrových oblastí světového významu a lokalizuje je na mapě, uvede příklady periferních oblastí, 	
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: JE	
MuV: KD, LV, EP, PM, PSSS	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ŽP) bude charakterizovat vztahy přírody a společnosti, pojmy přírodní a kulturní krajina, porušování ekologické rovnováhy a trvale udržitelný rozvoj, 	<p>Krajina</p> <p>Vztah příroda a společnost</p>
přesahy	
průřezová témata	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (TGV) zvládá základy práce s mapami, umí pracovat s měřítkem, používá buzolu a kompas, • (TGV) orientuje se v terénu s mapou, odhaduje vzdálenosti, určuje světové strany, umí vypracovat situační plány a panoramatické náčrtky, 	<p>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurse</p> <p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (TGV) zná opatření a chování při živelných pohromách a situacích ohrožujících život a zdraví. • (TGV) v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	
přesahy	
průřezová témata	

4.7 UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. v procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. v tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. v etapě základního vzdělávání se tyto hudební

činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je Výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci k jejich realizaci nabízí Výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka:

pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace

chápaní umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součástí lidské existence učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy

rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince

tvůrčímu přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápaní procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

4.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vyučovací předmět hudební výchova je řazen k esteticko-výchovným předmětům a je jednou ze složek vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávání v tomto oboru umožňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností rozvoj estetického vnímání a prožívání světa. Na 2. stupni základního vzdělání nabízí náhled na kulturu v širším spektru, seznámení se společenskou funkcí hudby, s historickými souvislostmi a kontextem umění vůbec.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět v 1. - 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina/týden. Výuka probíhá v odborné učebně, která svým uspořádáním a vybavením umožňuje pěvecké, pohybové i instrumentální činnosti žáků.

Obsah vzdělávacího oboru je členěn do oblastí, které jsou charakterizovány svými činnostmi.

Jsou to:

Vokální činnosti (VČ)

Instrumentální činnosti (IČ)

Hudebně pohybové činnosti (HPČ)

Poslechové činnosti (PČ)

Zpěv, který se stává těžištěm hudebně-výchovné práce, je zařazován také jako doplněk učiva i v jiných předmětech či jako příjemná relaxační chvílka.

Běžné vyučování je doplněno návštěvami koncertů a besed o hudbě. O svých zážitcích se žáci učí hovořit s použitím hudební terminologie.

Při hodnocení výsledků práce žáka přihlíží vyučující především k přístupu žáka k celému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, k úsilí žáka o co nejlepší výsledek.

1. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, • (VČ) dokáže vytvořit hlavový tón, dbá na lehké a uvolněné tvoření tónu, • (VČ) při zpěvu dbá na správné dýchání a zřetelnou výslovnost, • (VČ) osvojí si slova písní, • (VČ) rozlišuje zpívaný a mluvní projev, 	Pěvecký a mluvní projev Písně, říkadla
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) dbá na správné držení těla při pohybu, • (HPČ) pochoduje v rytmu pochodové písně, • (HPČ) pocity z písně vyjádří vhodným pohybem pohupy, chůze, běh, • (HPČ) osvojí si některé z lidových tanečních her 	Kultivovaný pohyb Pohybové vyjádření hudby Hudebně pohybové hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

INSTRUMENTÁLNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (IČ) seznámí se s nástroji Orffova instrumentáře a způsobem hry na ně, • (IC) k rytmizaci říkadel využívá doprovodu na rytmické Orffovy nástroje ve 2/4 a 3/4 taktu, • (IC) využívá hry na tělo - tleskání, pleskání, podupy, • (IC) tříbí si cit pro vhodný výběr nástrojů k doprovodu písní, 	Rytmizace Doprovod k písním Orffovy nástroje
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) rozlišuje zvuky, tóny kolem sebe, hlasy mluvené a zpívané, • (PC) rozlišuje tóny krátké a dlouhé, hluboké a vysoké, silné a slabé, • (PC) rozezná některé hudební nástroje - klavír, housle, kytara, flétna, • (PC) seznámí se s naší státní hymnou, • (PC) na transparentních příkladech rozliší píseň pochodovou od ukolébavky. 	Hudební styly a žánry Česká státní hymna
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, PH MuV: KD	

2. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) osvojí si správné držení těla při zpěvu, při nádechu nosem nezvedá ramena a správně hospodáří s dechem, • (VČ) na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, • (VČ) střídá sólový zpěv se zpěvem celé třídy, • (VČ) melodizuje lidová říkadla na jednoduché písňové sekvenci, • (VČ) dokáže rozpoznat ukolébavku a zpívat slabě, • (VČ) pozná a ve správném tempu zazpívá píseň pomalou i rychlou, • (VČ) osvojí si pojmy notová osnova, houslový klíč, nota celá, půlová, čtvrt'ová, 	Základní pěvecké dovednosti Hudební hry Melodizace
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE VDO: OSS EV: E	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) v rytmu hudby dovede pochodovat, • (HPC) pocity z hudby vyjádří krokem, chůzí ve výponu, podupy, poskokem, pohupy ap., zařadí poskočný krok, • (HPČ) dbá na správné držení rukou při tanečním pohybu - vbok, proti sobě, vedle sebe, • (HPČ) pohyb melodie napodobuje pohybem ruky - stoupá, klesá, ukončení melodie, 	Pohybové vyjádření hudby Orientace v prostoru
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH, K	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (IČ) doprovází písně na rytmické Orffovy nástroje - trianql, ozvučná dřívka, blok, • (IČ) doprovází písně hrou na tělo, 	Hra na hudební nástroje - Orffův instrumentář Rytmizace, melodizace
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) určuje charakter písně - rychlá - pomalá, taneční - pochodová, • (PC) rozšíří si pěvecké dovednosti o zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování, • (PČ) rozliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, • (PČ) rozliší zpěv sboru a sólisty, • (PČ) rozpozná hudební nástroje - trubka, buben, klarinet a dle svých sluchových schopností rozliší jejich zvuk. 	Kvality tónů Hudební styly a žánry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	
MuV: KD	

3. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) při zpěvu si zdokonaluje správné držení těla, dbá na výslovnost, • (VC) osvojuje si princip frázování a nádechů, • (VC) dle svých dispozic zpívá melodicky čistě a rytmicky přesně, • (VC) zvládá písně ve 2/4, 3/4 i 4/4 taktu, • (VC) průběžně si osvojuje práci s rytmickými cvičeními - užívá noty celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, • (VC) imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru - hra na ozvěnu, hra na otázku a odpověď, • (VC) osvojí si recitaci a zpěv ve formě kánonu, • (VC) seznámí se s pojmy hudební abeceda, nota osminová, pomlka čtvrt'ová a půlová, taktová čára, • (VC) v notovém zápisu rozezná 3/4 takt, 	Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Dvojhlas a vícehlas Záznam vokální hudby
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH, K	
EV: E	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) zvládne taktování ve 2/4 taktu, • (HPC) rozpozná poslechem a vyjádří pohybem 3/4 takt, • (HPC) různými pohybovými činnostmi vyjádří tempo hudby, • (HPC) zvládá taneční pohyb podle rockové hudby, 	Pohybový doprovod znějící hudby Orientace v prostoru
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, PH, K	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (IČ) zahraje doprovod na melodické Orffovy nástroje s použitím souzvuku 2 tónů, • (IČ) zvládne jednoduchý rytmický doprovod ve 2/4 a 3/4 taktu, 	Rytmizace, melodizace Hra na hudební nástroje - Orffův instrumentář
přesahy	

průřezová témata
OSV: K

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) rozliší hudbu slavnostní a zábavnou, • (PC) slovně vyjádří své pocity vyvolané poslechem hudby, • (PČ) seznámí se se stručnými medailóny B. Smetany a A. Dvořáka, seznámí se s některými jejich díly. 	<p>Hudební skladatelé</p> <p>Hudební nástroje</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, PH	

4. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) dle svých dispozic zpívá melodicky čistě a rytmicky přesně písně v durových i mollových tóninách, • (VC) při zpěvu využívá prodlužování výdechu, dokáže zpívat vázané tóny, • (VČ) zpívá rytmicky přesně písně ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, • (VC) osvojil si pojmy repetice, legato, staccato a prakticky je využívá ve zpěvu, 	<p>Pěvecký a mluvní projev</p> <p>Dvojhlas a vícehlas</p> <p>Hudební rytmus</p>
přesahy	
průřezová témata	
MuV: PM	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) taktuje ve 2/4 a 3/4 taktu, • (HPČ) zvládne kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu, • (HPČ) charakter hudby dokáže vyjádřit vhodným pohybem, 	<p>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

INSTUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (IČ) při zpěvu lidových písní využívá doprovodu na rytmické i melodické Orffovy nástroje, 	Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) rozezná podobu pikoly, harmoniky i jejich zvuk v proudu znějící hudby, • (PC) v proudu znějící hudby dokáže upozornit na tempové a dynamické změny, • (PC) seznámí se se stručným medailónem L. Janáčka, seznámí se s některým z jeho děl, • (PC) hovoří o svých pocitech vyvolaných poslechem hudby. 	Hudební skladatelé Hudební nástroje
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	
MuV: KD	

5. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) má již upevněny správné návyky při zpěvu - postoj, výslovnost, dýchání, frázování, • (VC) dle svých dispozic zpívá lidové i umělé písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, • (VC) dokáže provést rozbor písně (druh, autor, tempo, takt, rytmus), snaží se o orientaci v notovém záznamu, • (VC) seznamuje se s notami c1 - c2 v houslovém klíči, celými tóny i půltóny, • (VC) dle svých dispozic zazpívá naši státní hymnu a zná její původ, • (VC) dle svých dispozic rozšiřuje svůj hlasový rozsah, 	Pěvecký a mluvní projev Dvojhlas a vícehlas Hudební rytmus
přesahy	
průřezová témata	

OSV: HPPE VDO: OSS MuV: PM EV: E

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) dokáže pohybem ruky naznačit melodickou linku, • (HPC) taktuje ve 3/4 a 4/4 taktu, • (HPČ) své pocity z hudby dokáže vyjádřit slovně, pantomimou či pohybovou improvizací, • (HPČ) dokáže si pamětně uchovat taneční pohyby, • (HPČ) dle svých dispozic zvládá rytmický pohyb k hudbě populární, • (HPČ) dle svých dispozic si osvojí jeden krajový lidový tanec a jeden tanec společenský, 	Taktování Pohybové vyjádření hudby Tanec
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH, K	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (IČ) dokáže vytvořit doprovod k písni a realizovat ho na rytmické i melodické nástroje Orffova instrumentáře, 	Hra na hudební nástroje Grafický záznam melodie
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) dělí a dokáže zařadit některé hudební nástroje - dechové, smyčcové. 	Hudební nástroje
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH VDO: OOSS MuV: KD	

6. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) upevňuje si správné pěv. návyky, využívá získané vědomosti a dovednosti z min. ročníků, • (VC) na zákl. svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, • (VC) střídá sólový zpěv se zp. celé třídy nebo skupiny, • (VC) osvojuje si zpěv v dvojhlasě, • (VC) rozpozná dur a moll tóninu, • (VC) reaguje na dynamiku, uplatní ji v charakteru písní, • (VC) zvládne zpěv ve vícehl. kánonu, • (VC) orientuje se v zápisu písně ve 2/4 a 3/4 taktu, • (VC) dokáže zareagovat na změnu rytmu a tempa, • (VC) orientuje se v tónině C dur, vyjmenuje stupnici C, zapíše ji v notách, 	<p>Zpěv lidových a umělých písní jedno i dvojhlasých</p> <p>Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamika)</p> <p>Kánon, prodleva, lidový dvojhlas</p> <p>Diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry</p> <p>Zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky)</p> <p>Nota jako grafický znak pro tón</p> <p>Notový zápis jako opora při realizaci písně</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	
MuV: KD	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • (IČ) doprovodí některé LP na Orffovy nástroje, • (IC) dokáže zopakovat jednod. melod. celek, • (IC) doprovodí zpěv hrou na tělo, • (IC) seznámí se s pojmy křížek, bé, odrážka a s jejich funkcí v hudbě, • (IC) rozezná hodnoty a zápis not a pomlk - celé, půlové, čtvrt'ové, osminové, • (IC) žák, který ovládá hru na nějaký melod. nástroj, předvede spoluž. hru, 	učivo
přesahy	
průřezová témata	

HUDEBNĚ POHYBOVÁ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) vnímá rozdíl 2/4 a 3/4 taktu, • (HPČ) dokáže taktovat 2/4 a 3/4 takt, • (HPČ) předvede taneč. krok polky, nenechá se odradit nezdarem, • (HPČ) vytleská polkový rytmus, • (HPČ) osvojí si tan. krok mazurky, • (HPČ) pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, podílí se na utváření příjemné atmosféry, • (HPČ) předvede podle svých představ pantomimu, dramaturgii písničky, 	<p>Jednoduché lidové tance, taneční hry se zpěvem</p> <p>Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, mazurka</p> <p>Orientace v prostoru, pantomima, dramaturgii písničky</p>
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) rozliší vyšší a nižší tóny, • (PČ) seznámí se s méně známými lid. hud. nástroji - dudy, cimbál, • (PČ) orientuje se v poslechu znějící hudby, • (PČ) vysvětlí rozdíl lid. a um. písničky, • (PČ) rozdělí lid. písničky podle způsobu vzniku a užití, • (PČ) vysvětlí pojmy opera, libreto, árie, sólo, recitativ, duet, vysvětlí účel předehry, vyjmenuje nejznám. české opery a jejich autory, chápe úlohu dirigenta, • (PČ) seznámí se s posazením hráčů symf. orch., dokáže nástroje rozdělit do 4 sk., nakreslí si plánky symf. orch., • (PC) dokáže vysvětlit rozdíl mezi symf. a komor. hudbou, • (PČ) určí, kolik nástrojů hraje v triu, kvartetu, kvintetu. 	<p>Tón - výška, síla, délka, barva Souzvuk, akord</p> <p>Rytmus, melodie, harmonie, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná</p> <p>Změny v hudebním proudu</p> <p>Křížek, bé, odrážka</p> <p>Dynamika</p> <p>Vokální a instrumentální hudba</p> <p>Ukolébavka</p> <p>Písňové formy, rondo</p> <p>Opera, opereta, muzikál, hudební revue, balet, výrazový tanec, melodram, scénická hudba</p>
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: JE	
MuV: KD	

7. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) dovede využít hlasového potenciálu a pěvec, dovedností, • (VC) na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, • (VC) dbá na pravidla hlasové hygieny v době mutace, • (VC) orientuje se v notovém zápisu písně, vysvětlí pojem legato, repetice, tečka u noty, uvědomí si funkci a platnost předznamenání a odrážky, • (VC) vysvětlí rozdíl legata, ligatury a staccata, • (VC) zdokonalí se v zápisu not a pomlk, • (VC) nádech se snaží provádět podle nádechových značek, • (VC) zdokonaluje se ve zpěvu v dvojhlase, 	<p>Rozšiřování hlasového rozsahu, správné nasazení a tvorba tónu, dynamické odlišení zpěvu</p> <p>Hlasová hygiena</p> <p>Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>Zdokonalování a procvičování dvojhlasu</p> <p>Jednoduché naznačení melodické linky</p> <p>Druhy lidových písní</p> <p>Písně umělé</p> <p>Zápis rytmu jednoduché písně</p>
přesahy	
průřezová témata	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) seznámí se s pojmy tanec lidový a společenský, jeho užití v kabaretu, muzikálu, balet, moderní výrazový tanec, • (HPČ) rozpozná základní tance - polka, valčík, tango ap., • (HPČ) předvede taneční kroky k polce, mazurce a valčíku, • (HPČ) taktuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, • (HPC) všímá si tempových označení a jejich návaznosti na patřičný pohyb, dirigent, gesto, • (HPC) vytleská rytmicky správně celek s tečkou u noty, pomlkou, triolou, 	<p>Taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu</p> <p>Zrychlování, zpomalování, dynamika</p> <p>Balet, výrazový a společenský tanec - klasické, standardní a latinsko-americké</p> <p>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</p>
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) vyslechne některé písně v originále a vysvětlí text, • (PC) vysvětlí rozdíl nadání, geniality, umění a kých, inspirace a dědičnosti, interpreta a skladatele, • (PC) uvede sběratele lidových písní, • (PC) seznámí se nebo vyhledá stručné medailony některých hud. skladatelů a jejich díla, • (PC) rozezná sluchově dur a moll tóninu, seznámí se s druhy mollových tónin, • (PC) zapamatuje si a vysvětlí pojmy – duchovní a světská hudba, instrumentální hudba, polyfonie, kánon, oratorium, koncert, partitura, coda, • (PC) orientuje se v časové návaznosti vývojových epoch, zná největší umělce dané epochy, hud. formy, • (PC) rozezná a vysvětlí principy hudby - kontrast, gradace ap. 	<p>Hlasová technika, rozdělení hlasů</p> <p>Dynamické a harmonické změny v hudebním proudu</p> <p>Hudební formy - polyfonie, kánon, fuga, koncert, symfonie, symfonická báseň, programní hudba, sonáta, sonátová forma, kantáta, oratorium</p> <p>Hudba duchovní a světská</p> <p>Muzikál</p> <p>Skladatel, nadání, dědičnost, genialita</p> <p>Interpret</p>
přesahy	
průřezová témata	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (IČ) doprovodí některé písně na Orffovy nástroje nebo hrou na tělo, užívá při doprovodu dynamiky, žák, který zvládá hru na některý melod. nástroj, předvede hru ostatním, 	<p>Reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře</p> <p>Využití prodlevy, ostinata při doprovodech</p> <p>Akcentace 1. doby v doprovodu, hře na tělo</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

8. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) dle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, • (VČ) orientuje se v notovém zápisu jedno i vícehlasu, • (VČ) vyvede pomocí kvartového a kvintového kruhu stupnice s křížky a bé, • (VČ) procvičuje a vylepšuje zpěv ve vícehlasu - dvojhlas, trojhlas, • (VČ) vysvětlí některé pojmy italského hudebního názvosloví, 	<p>Realizace písní všech metrických označení</p> <p>Hlasová hygiena</p> <p>Rozšiřování hlasového rozsahu</p> <p>Rozvoj schopnosti zpívat ve dvojhlasu, pokus o trojhlasý zpěv</p> <p>Kvintový a kvartový kruh, vyvození stupnic, posuvky</p> <p>Tempová označení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) vyloží pojem spirituál a blues, 	Černošská hudba, spirituály, klasický a pochodový jazz Moderní hudba
přesahy	
průřezová témata	
MuV: KD	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (IČ) vhodné písně doprovodí na Orffovy nástroje nebo hrou na tělo, • (IC) seznámí se s významem akordických značek, • (IC) žák, který dovede hrát na melodický nástroj, předvede hru ostatním, 	Rytmizace, melodizace, tvorba přede hry a dohry Polyrytmus Akordické značky
přesahy	
průřezová témata	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) pohybem ztvární vážnou a populární hudbu, • (HPC) dirigentským gestem znázorní dynamiku, zrychlení a zpomalení, 	Dirigování - zrychlení, zpomalení, dynamika Pohybové vyjádření populární hudby Čtení a zápis jednoduchého motivku instrumentální skladby
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) rozezná vážnou a populární hudbu, • (PČ) časově zařadí stylová období a uvede významné autory či interprety, • (PČ) seznámí se s pojmy, ukázkami a autory operety, muzikálu, • (PČ) sluchem rozezná lidské pěvecké hlasy, některé nástroje charakteristické pro určité období, • (PČ) chápe proměnlivost estetických norem v umění, • (PČ) snaží se vytvořit pozitivní postoj k uměleckým dílům různých stylových období. 	Hudba artificieální a nonartificieální, původ hudby, zvuky Pravěk, starověk, křesťanství Středověk, baroko, formy opera, oratorium, kantáta, suita, koncert, fuga, dělení lidských hlasů Klasicismus, nástrojová hudba Romantismus, hudební dramata Impresionismus, expresionismus a dodekafonie Elektronická hudba, celotónová a chromatická řada

	Jazz, jazzový orchestr, směry moderní hudby
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH VMEGS: JE MuV: KD	

9. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VČ) dle svých dispozic zpívá intonačně a rytmicky přesně, • (VČ) využívá svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky a dovednosti, uplatňuje pravidla hlasové hygieny, • (VČ) orientuje se v notovém zápisu, vysvětlí funkci posuvek, určí tóninu, • (VČ) vysvětlí pojem tramská píseň, folk, • (VČ) shrne a využívá poznatky z hudební nauky, 	<p>Upevnění a rozvoj pěveckých dovedností a poznatků hudební nauky, hlasová hygiena</p> <p>Populární hudba, šlágr</p> <p>Chorál, jednohlas</p> <p>Tramská píseň, folk, country</p> <p>Jazz a swing v české hudbě, písně J. Ježka a V. + W.</p> <p>Písně 70. a 80. let</p> <p>Společenské písně, dechovka</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (IČ) některé písně vhodně doprovodí na Orffovy nástroje nebo hrou na tělo, • (IČ) vysvětlí označení T, S, D a jejich význam, • (IČ) vytvoří obraty kvintakordu, • (IC) zopakuje si tempová a dynamická označení 	<p>Základní harmonické funkce - T, S, D</p> <p>Doprovod vhodných písní pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře nebo hrou na tělo</p> <p>Akord a jeho obraty</p> <p>Tempová a dynamická označení</p> <p>Transponování</p>

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (HPČ) zopakuje si a předvede dirigování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • (HPČ) předvede valčíkový a polkový krok, • (HPČ) vnímanou hudbu dokáže vyjádřit pohybem, 	<p>Dirigování všech taktů</p> <p>Polkový a valčíkový krok, pohybové ztvárnění proudu hudby různých stylových období</p> <p>Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků</p>

	Orientace v prostoru
--	----------------------

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PČ) orientuje se ve vývoji české hudební kultury, uvede příklady památek a hlavních představitelů, • (PČ) uvede hudební formy a typické nástroje pro stylová období, • (PČ) vysvětlí pojem program hudby, • (PČ) dokáže formulovat své pocity při poslechu hudby, • (PČ) připraví si referát o hudbě, skupině či zpěvákovi, které poslouchá, seznámí s tímto ostatní, doplní ukázkou. 	Počátky hudebních dějin v Čechách Přehled populární hudby Renesance a baroko v Čechách, Česká mše vánoční J. J. Ryby 20. století v hudbě, hudební emigranti, duchovní hudba Trampská píseň, jazzové a swingové orchestry Hudba 60. - 90. let 20. století, novinky Santán, kuplet, kabaret, muzikály Technika nahrávání, studio, akustika, mixáž
přesahy	
průřezová témata	

4.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se zaměřuje na vnímání duchovní činností jedince, na vnímání uměleckých děl, vlastních výtvarných projevů i výtvarných projevů spolužáků, jejich pochopení a interpretaci. Učí chápat výtvarnou kulturu jako součást každodenního života. Učí žáka chápat realitu, vnímat ji a ztvárnit ji výtvarně. Škola se tradičně zaměřuje na grafickou tvorbu a účast v regionálních, celostátních a mezinárodních soutěžích.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný předmět od 1. ročníku do 9. ročníku. Časová dotace: 1.ročník - 1 hodina / týden, 2. ročník - 1 hodina / týden, 3. ročník - 1 hodina / týden, 4. ročník - 2 hodiny / týden, 5. ročník - 2 hodiny / týden, 6.ročník - 2 hodiny / týden, 7. ročník - 1 hodina / týden, 8. ročník 2 hodiny / týden, 9. ročník - 1 hodina / týden.

Obsahově je předmět tvořen třemi celky, které se v jednotlivých ročnících opakují a dále na sebe navazují a rozvíjejí se. Jsou to: Rozvíjení smyslové citlivosti (RCS), Uplatňování subjektivity (US) a Ověřování komunikačních účinků (OKU).

Výuka na druhé stupni probíhá především v odborné učebně výtvarné výchovy, ale i v počítačové učebně, v Galerii Karla Svobinského a v plenéru.

1. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává barevný kontrast, • snaží se zachytit postavu v pohybu a v prostoru, • seznamuje se s pojmem - základní barvy, • zkouší míchat barvy, • rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus a smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků, • porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky, navštěvuje galerie a výstavy. 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celku Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	
EV: ZP	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se základními návyky a postupy při práci s barvami, • osvojuje si základy bezpečnosti při práci, dodržuje hygienu a čistotu při výtvarné činnosti, • dokáže ze základních barev míchat další barvy, • objevuje možnosti hry s linií a s barvou, • zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování, • zobrazuje tvary a funkce věcí, užitkových předmětů, • rozlišuje pojmy - hračka, loutka, školní potřeba, výtvarná hra, 	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, K	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky, • navštěvuje galerie a výstavy 	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede využít svých znalostí o barvách a vlastnostech materiálů, • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci ve výtvarné výchově, • rozlišuje a zobrazuje tvary a funkce předmětů, • rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé, využívá je v praxi, • zvládá přiměřeně ředění a míchání barev, • pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií, • využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar, • rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce, prostor, • dokáže si vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. špejle, dřívko, štětec, špachtle, 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celku Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PH, K EV: ZPZ, VCP	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje výt. prostředky své vlastní prožitky a představy, • pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů, • výtvarně postihuje jednoduché proporce postav a předmětů v různém prostředí, • výtvarně zachycuje charakteristiku postavy, • používá a rozvíjí praktické znalosti a zkušenosti při modelování, • prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách, • pracuje aktivně s ilustrací, • citlivě vnímá výtvarná díla, • snaží se vyjádřit své pocity z výtvarného díla, se kterým se seznámil - různými smysly. • rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání. 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>
přesahy	
průřezová témata	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • poznává a seznamuje se s obrázkovou tvorbou J. Lady, Z. Milera, H. Zmatlíkové, A. Borna, Z. Smetany, K. Svolinského, • rozumí pojmům hračka, loutka, maňásek, 	<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Proměny komunikačního obsahu</p>
přesahy	
průřezová témata	
MuV: LV	
EV: E, ZPZ, ZP, VCP	

3. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, • pozná základní barvy a dokáže je vhodně použít, • vyhledá a roztrídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ, poznává krásy živé a neživé přírody, • rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar, • poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti, • poznává různé druhy linie, seznamuje se s funkcí písma - dekorativní prvky - nápisy, 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celku Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
průřezová témata	
OSV: RSP, SaS, PH, k EV: VČP	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • výtvarně zachycuje hlavu pohádkové bytosti, seznamuje se s proporcemi lidské postavy a hlavy, • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus - rytmické řazení prvků, • poznává základní vlastnosti plastických materiálů, objem vytváří modelováním, • seznamuje se se sochařstvím, • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění - malířství, grafika, sochařství, lidové umění (kultura odívání a bydlení). 	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
průřezová témata	
OSV: HPPE, SaS, PH, K, PL	
MuV: LV	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s funkcí ilustrace a jejími výrazovými prostředky (Pilař, Trnka, Čapek), 	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL	

4. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná barvy základní a podvojně, dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy, dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy, hlavy, sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je, pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše, poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie, poznává výtvarné možnosti tvarů, pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti, modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie, rytmicky řadí různé prvky - přírodní, geometrické, 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celku Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K	
EV: E, ZPŽ	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů, • pracuje s ilustracemi z knih a časopisů, • dokáže vyjádřit kontrast přírodních forem a pozadí, • výtvarně zvládá vyjádření hlavy pohádkových bytostí, • seznamuje se s teorií barev, • rozvíjí citlivý vztah k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel a užití, • poznává a vytvoří různými způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti - figura, portrét, krajina, zátiší, 	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, SaS, K	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se a výtvarně pracuje na estetickém ztvárnění předmětů, • zpracovává lidové umění a jeho dekor, • navštěvuje galerie, památky, výt. instituce dle regionálních podmínek, • výtvarně ztvárňuje předměty denní potřeby, rozlišuje estetickou stránku předmětů. 	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
průřezová témata	
OSV: SRaSO	

5. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svou fantazii a představivost, porovnává je na základě skutečnosti, • pozná základní a podvojně barvy a vhodně je použije, • dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, • porovnává představu se skutečností, zaměřuje se na vlastní zkušenost, • dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie, • rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů, • tvary užitkových předmětů srovnává a vyjadřuje výtvarně v ploše i prostoru, • užívá a kombinuje prvky užit. předmětů, • dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše - symetrická i asymetrická řešení, • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly v ploše, prostoru, • seznamuje se s funkcí písma /sdělnou a výtvarnou /, • ověřuje výrazové možnosti písma, poznává základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celku Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
---	--

přesahy

průřezová témata

OSV: SaS

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná písmo jako dekorativní prvek, • dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků, architektura, • porovnává výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek, 	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

přesahy

průřezová témata

OSV: RSP, ŘPRD, K

EV: E, ZPZ, ZP, VCP

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává výrazové prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek, • poznává ilustraci jako umělecký prostředek, • chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa, • poznává různé druhy výtvarného umění, galerie, muzea, • seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů, poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby. 	<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Proměny komunikačního obsahu</p>
přesahy	
průřezová témata	
MuV: LV	

6. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje osobitý přístup k realitě, • seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy, umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření, 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p>
přesahy	
PR (6. ročník) : Příroda našeho okolí	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků, • užívá vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem, • správně užívá techniku malby, textury, míchá a vrství barvy, • vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů, • dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření, 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>

<ul style="list-style-type: none"> • osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše, • využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění, • výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům, • užívá vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě, 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace 	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

7. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje osobitý přístup k realitě, • užívá vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem, • správně užívá techniku malby, textury, míchá a vrství barvy, • hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací, • rozliší působení vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu, • využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění, 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
průřezová témata	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů, • vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality, • užívá prostředky a fantazii k zachycení jevů a procesů v proměnách, • uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vyjádření, • vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, 	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci, • k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace, 	<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Proměny komunikačního obsahu</p>
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v grafických technikách, • rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů, • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor, 	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření</p>
přesahy	
průřezová témata	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností zvláštního vnímání, představ a poznání, uplatňuje osobitý přístup k realitě, • zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi, • správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy, • užívá perspektivních postupů, umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. 	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, znalad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • užívá vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobitých zkušeností a prožitků, • k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace, 	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
Přesahy	
D (7. ročník) : Objevy a dobývání, počátky nové doby	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření, • užívá vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích, • zvládá zachycení pomíjivého okamžiku, skicování. 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
průřezová témata	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznávání, uplatňuje osobitý přístup k realitě, • užívá vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem, • využívá vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie, • zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nová a neobvyklá díla, 	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
průřezová témata	
OSV: K	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výtvarných technikách, zvládá tisk z výšky, • rozlišuje obsah vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění, • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů, • v tvorbě užívá metod současného výtvarného umění - počítačovou grafiku, fotografii, animaci, video, učí se s nimi zacházet, 	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
průřezová témata	

4.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot (je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků), o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a

zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí Tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravit a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní

způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot

pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů

poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje

využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

chápaní zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.

ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.

aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

4.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Předmět, jenž je vyučován na druhém stupni, navazuje na výuku prvouky a vlastivědy, přírodovědy a tělesné výchovy na stupni prvním. Po obsahové stránce témata komplexně rozvíjejí osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání, péče o zdraví, mezilidské vztahy a rozhodování.

Snaží se o rozvoj samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže

orientovat ve svém životě a poradit si i ve složitých situacích, do kterých se může v budoucnu dostat.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku vždy po jedné hodině týdně a v 9. ročníku 1 disponibilní hodina týdně.

Obsahově je tvořen pěti celky, kterými jsou: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (ROZ) - 6., 7., 9. ročník, Zdravý způsob života a péče o zdraví (PZ) - zde došlo ke sloučení s celkem Hodnota a podpora zdraví - 6., 7., 9. ročník, Změny v životě člověka a jejich reflexe (ZZČ) - 9. ročník, Vztahy mezi lidmi a formy soužití (VML) - 7. a 9. ročník, Osobnostní a sociální rozvoj (OSR) - 7. ročník (ostatní témata jsou probrána v předmětu Volba povolání).

Volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí učiva. Preferujeme při tom aktivizující metody výuky a formy práce podporující rozvoj sociálních dovedností žáků (skupinová práce, projektové vyučování, ...).

rámci výuky navštěvujeme tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení, výstavy a exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa.

6. ROČNÍK

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ROZ) charakterizuje mimořádné situace a prevenci vzniku mimořádných událostí • Rozliší varovný signál a jiné způsoby varování • (ROZ) specifikuje práci integrovaného záchranného systému, • (ROZ) jmenuje hlavní zásady ochrany člověka za mimořádných situací, • (ROZ) specifikuje zásady kolektivní ochrany obyvatelstva, • (ROZ) jmenuje potenciální nebezpečí, • (ROZ) jmenuje zásady chování po vyhlášení mimořádné situace, • (ROZ) jmenuje zásady chování po vyhlášení evakuace a po skočení mimořádné události • (ROZ) používá základní pravidla silničního provozu, • (ROZ) jmenuje zásady chování v silničním provozu pro zajištění osobního bezpečí na silnici, charakterizuje vztahy mezi účastníky silničního provozu, včetně zvládnutí agresivity • Uvádí rizika silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví • Sestaví postup v případě dopravní nehody 	<p>Mimořádné situace Dopravní výchova První pomoc</p>
přesahy	
průřezová témata	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PZ) uvádí cesty přenosu nákaz a jejich prevence, rozliší nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • (PZ) uplatňuje základní zásady pro užívání a nakládání s léky, • (PZ) uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska, • (PZ) vysvětlí vztah mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím, 	<p>Ochrana před nemocemi Preventivní lékařská péče Životní styl Výživa a zdraví Vliv reklamy První pomoc</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (PZ) sestaví denní režim, dbá na vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit • (PZ) využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky, • (PZ) vysvětlí význam aktivního pohybu, otužování a relaxace, pohybový režim • (PZ) objasní vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví kvalita ovzduší, vody, hluk, osvětlení a teplota • (PZ) jmenuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu, seznámí se s možnými poruchami příjmu potravy • (PZ) orientuje se v hlavních údajích na obalech potravin, • (PZ) posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu, • (PZ) orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání, • (PZ) dává do souvislosti zdravou a nezdravou výživu a rozvoj chronických nepřenositelných chorob- prevence kardiovaskulárních a metabolických chorob • (PZ) sestaví zdravý jídelníček, • (PZ) rozpozná klamavou reklamu na potraviny, • (PZ) vyjádří vlastní názor na vliv reklamy při výběru potravin, • (PZ) popíše základy první pomoci 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	
MeV: IVMSR	

7. ROČNÍK

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VML, ETV) stanoví a respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky, respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, 	<p>Lidská soužití Dospívání</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ETV) spolupracuje i v obtížných sociálních situacích. 	
průřezová témata	
OSV: MV	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (OSR, ETV) vysvětlí některé společenské role, • (OSR) uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu, dopad vlastního chování a jednání • (OSR) utváří vědomí vlastní identity • (OSR) zaujímá hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích 	Mezilidské vztahy
průřezová témata	
OSV: PL, MV	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ROZ) uvádí zdravotní rizika spojená s kouřením, • (ROZ) uvádí zdravotní rizika spojená s užíváním alkoholu, • (ROZ) uvádí zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek a nebezpečných látek • (ROZ) specifikuje pojem droga, • (ROZ) klasifikuje základní drogy, • (ROZ) uvádí argumenty pro odmítnutí užívání návykových látek, • (ROZ) argumentuje pro pozitivní životní cíle a návyky, • (ROZ) v modelových situacích používá způsoby odmítání návykových látek, • (ROZ) orientuje se v zákonech omezujících kouření, • (ROZ) vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, • (ROZ) obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek, • (ROZ) vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu, 	Pozitivní životní cíle Kouření Alkohol Ostatní návykové látky Gamblerství Úrazy Domácí násilí Šikana

<ul style="list-style-type: none"> • (ROZ) orientuje se v trestně právní problematice návykových látek, • (ROZ) kriticky posoudí reklamy na tabákové výrobky a alkohol, • (ROZ) vysvětlí rizika spojená s gamblerským, <ul style="list-style-type: none"> • (ROZ) chápe význam slova gamblerský, • (ROZ) uvádí příklady a rizika internetu, bezpečného chování a komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • (ROZ) uvádí rizika psychického onemocnění a násilí mířené proti sobě samému • (ROZ) na základě svých znalostí vyhodnotí možný manipulativní vliv sekt, • (ROZ) uvádí příklady pomoci lidem, kteří jsou pod vlivem návykové látky, • (ROZ) uvádí příklady chování, které bude předcházet úrazům, • (ROZ) používá základní pravidla první pomoci, • (ROZ) uvádí příklady brutálního a násilného chování z médií, rizika používání zbraní • (ROZ) uvádí příklady těžkých životních situací a jejich zvládání • (ROZ) uvádí kontakty na krizová centra a linky důvěry v souvislosti s domácím násilím, • (ROZ) rozlišuje konflikty a potyčky od šikanování, • (ROZ) uvádí modely chování v případě šikanování, • (ROZ) uvádí modely chování v případě týrání a zneužívání dětí, • (ROZ) seznamuje se s problémem kriminality mládeže • (ROZ) kriticky se vyjadřuje k projevům násilí, • (ROZ) uvádí příklady specializované pomoci pro případy patologických jevů chování. 	
průřezová témata OSV: HPPE, SRaSO, MV	
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PZ) uvědomuje si hodnotu zdraví člověka 	Hodnota a podpora zdraví
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

9. ROČNÍK

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (VML) vysvětlí pojmy kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, • (VML) kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, • (VML) zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech, 	Vztahy ve dvojici Etická stránka sexuality Způsoby vyjadřování lásky
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV	

ZMĚNY v ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZŽČ) používá základní pojmy z oblasti sexuality, • (ZŽČ) pojmenuje tělesné a psychické změny dospívání, • (ZŽČ) vnímá nutnost zdraví reprodukční soustavy a sexuality jako formování osobnosti • (ZŽČ) uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti, • (ZŽČ) orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců, • (ZŽČ) vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v problémech těhotenství a rodičovství mladistvých • (ZŽČ) orientuje se v průběhu porodu, • (ZŽČ) pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství, • (ZŽČ) respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • (ZŽČ) vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku, • (ZŽČ) vysvětlí rizika promiskuitního chování, • (ZŽČ) pojmenuje nejčastější pohlavní choroby, • (ZŽČ) vysvětlí možnosti ochrany před pohlavními chorobami, • (ZŽČ) vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu, 	Fakta o sexualitě Anatomie pohlavních orgánů Sexuální orientace Početí, těhotenství, porod Antikoncepce Předčasné ukončení těhotenství Nemoci přenosné pohlavním stykem Promiskuita Odborná pomoc Sexuální zneužití Sexualita z hlediska odlišné kultury a víry Sexualita a zákon Média a sexualita

<ul style="list-style-type: none"> • (ZŽČ) respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou, • (ZŽČ) orientuje se v zákonech vztahujících se na sexuální život jedince, 	
přesahy	
průřezová témata	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PZ) respektuje základní pravidla hygieny, • (PZ) respektuje základní pravidla hygieny pohlavního styku, 	Hygiena
přesahy	
průřezová témata	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ROZ) uvádí kontakty na odbornou pomoc při podezření z nakažení pohlavní chorobou, • (ROZ) vyjadřuje svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě, • (ROZ) orientuje se v právní problematice zneužívání dítěte. 	Odborná pomoc Sexualita v médiích Právní pomoc
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

4.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vyučovací předmět Tělesná výchova patří do oblastí Člověk a zdraví. Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností, účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, vytvoření duševní a sociální pohody. Zdůrazňuje prožitkovost žáka k pohybu, regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, vede k odhalování zdravotních oslabení žáků a k poznání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět od 1.-9. ročníku. Časová dotace pro předmět je následující: 1. ročník 2 hodiny / týden, 2. ročník 2+1 disponibilní / týden, 3. ročník 2+1 disponibilní / týden, 4. ročník 2 hodiny / týden, 5. ročník 2 hodiny / týden, 6. ročník 2 hodiny / týden, 7. ročník 2 hodiny / týden, 8. ročník 2 hodiny / týden, 9. ročník 2 hodiny / týden. v 2. a 3. ročníku děti

absolvují povinný Plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin, který je v 5. a 6. ročníku doplněn Branným záchranným kurzem.

Obsahově je tělesná výchova tvořena celky: Poznatky z tělesné výchovy a sportu (PTV), Činnosti ovlivňující zdraví (ČOZ), Rytmičké a kondiční cvičení s hudbou (RKH), Gymnastika (G), Atletika (A), Sportovní hry (SH), Pohybové hry (PH), Bezpečnost a hygiena (BAH), Pořadová cvičení (PC) a v případě příznivých podmínek Zimní sporty (ZS) a Plavání (PL).

Výuka probíhá v odborné učebně - tělocvičně a na školním hřišti.

Formy a metody výuky se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

1. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) používá vhodné oblečení a obuv, dodržuje hygienická pravidla, • (COZ) dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybu a činnostech, • (COZ) dodržuje pořádek a čistotu při pobytu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, • (COZ) seznamuje se s významem pohybu pro zdraví, 	Hygienická pravidla Bezpečnost při sportu Vhodné oblečení Význam pohybu pro zdraví a správný růst
přesahy	
průřezová témata	

POZNATKY Z TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) spolupracuje při jednotlivých pohybových činnostech a soutěžích, • (PTV) respektuje zásady fair play, 	Základní terminologie, pokyny a gesta Převlečení do úboru, hygiena Soutěživé hry v družstvech
přesahy	
OSV: PH	

POŘADOVÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PC) reaguje na jednoduché povely a signály, 	Jednoduché povely - pozor, pohov, rozchod, nástup na značky

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ s HUDBOU	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (RKH) snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele, s hudbou i bez hudby, bez náčiní i s náčiním (hračky, šátky, noviny atd.), • (RKH) vyjádří melodii a rytmus jednoduchým pohybem, 	<p>Jednoduché rozcvičky s hudbou i bez, s náčiním</p> <p>Rytmizace jednoduchých pohybů podle hudby</p> <p>Poskočný, přísuný krok, cval stranou</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) zvládá s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, • (G) usiluje o zlepšení svých výkonů, • (G) předvede pády, převály, kolébku na zádech, stoj na lopatkách, • (G) předvede chůzi, přeskok a přeběh lavičky, • (G) předvede chůzi bez dopomoci na kladince, • (G) posilovacími cviky se připravuje na šplh o tyči, 	<p>Akrobacie - převály, pády, kolébka na zádech, stoj na lopatkách, kotoul vpřed</p> <p>Cvičení na lavičce - chůze, přeběh, přeskok atd.</p> <p>Cvičení na kladince - přechod s dopomoci</p> <p>Posilovací cviky na tyči</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (A) zvládá běžeckou abecedu, • (A) zvládá rychlý běh na 25m, běh střídá s chůzí, • (A) zvládá běh méně náročným terénem, • (A) odrazem snožmo zvládá skok do dálky z místa, • (A) seznamuje se s technikou hodů míčkem horním obloukem, 	<p>Běžecká abeceda</p> <p>Běh na 25 metrů</p> <p>Běh terénem, vytrvalostní běh</p> <p>Skok z místa</p> <p>Hod míčkem - nácvik odhodu</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PH) zvládá jednoduché pohybové hry, • (PH) dokáže při hře komunikovat se spoluhráči, dodržuje pravidla fair play, 	<p>Jednoduché pohybové hry s náčiním i bez náčiní</p> <p>Spolupráce a komunikace při hře</p>
přesahy	

průřezová témata	
OSV: PL, Ko, KaK	

SPORTOVNÍ HRÝ	
výstupy	učivo
	Manipulace s míčem - přihrávka, chytání
přesahy	
průřezová témata	
OSV: Ko	

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (TTP) zvládá základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, zvládá techniku chůze, • (TTP) překonává přírodní překážky a orientuje se v terénu, 	Kratší vycházky do přírody Opičí dráha
přesahy	
průřezová témata	
EV: ŽP	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZS) zvládá pohyb na sněhu i na ledě 	Sjezd na saních, bobech, lopatě po přiměřeném svahu Hry na sněhu i na ledě
přesahy	
průřezová témata	
EV: ZP	

2. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) snaží se pochopit, proč je pohyb důležitý pro zdraví a vývoj organismu, • (COZ) používá vhodné oblečení a obuv, dodržuje hygienická pravidla, • (ČOZ) jedná v duchu fair play, 	<p>Význam sportování Hygienická pravidla Vhodný oděv Bezpečnost</p>
přesahy	
průřezová témata	

POZNATKY Z TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) uplatňuje zásady pohybové hygieny, • (PTV) zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, • (PTV) spolupracuje při jednotlivých pohybových činnostech a soutěžích, • (PTV) dbá na správné držení těla, 	<p>Příprava organismu, zahřátí, uklidnění Základní tělocvičné povely a názvosloví Komunikace Význam pohybu pro zdraví</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

POŘADOVÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PC) správně reaguje na jednotlivé signály a povely (přiměřeně věku), • (PC) správně provádí cviky podle pokynů učitele, • (PC) dbá na správné dýchání a držení těla při provádění cviků, 	<p>Základní postoje, pohov, pozor Základní povely - nástup, vpravo vbok, vlevo vbok, vyrovnat, rozchod Nástup na značky, do řad, do družstev Napodobování</p>

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ s HUDBOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RKH) snaží se vyjádřit pohybem rytmus a při tom se pokouší zvládnout estetické držení těla, • (RKH) provede dva jednoduché taneční kroky s hudbou, 	<p>Chůze v rytmu, s písni Přísunný krok, cval stranou, poskočný krok Rytmizace jednoduchých pohybů</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSVK	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (G) provádí kotouly a převály, • (G) snaží se při různých aktivitách dodržovat rovnováhu, • (G) předvádí jednoduché úkony na lavičkách, • (G) seznamuje se s odrazem a jeho využitím při překonávání překážek, • (G) seznamuje se se šplhem na tyči, • (G) nacvičí správnou techniku šplhu, • (G) dokáže provést jednoduché cviky na žebřinách, 	<p>Akrobacie - kotoul vpřed, převály, kolébky na zádech, leh na zádech a vztyk bez dopomoci rukou, válení, sed zkřížmo</p> <p>Cvičení rovnováhy</p> <p>Cvičení na lavičce - přechody, přeběhy, přeskoky</p> <p>Šplh</p> <p>Cvičení na žebřinách</p> <p>Opičí dráha</p>
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (A) reaguje na povely a signály, • (A) opakuje přesně podle učitele běžeckou abecedu, • (A) naučí se základní pojmy při skoku, běhu a hodů, • (A) zvládá rychlý běh na 20 - 60 metrů, běh v terénu i vytrvalostní běh, • (A) dokáže skočit do dálky z místa, nacvičuje rozběh a odraz, • (A) zvládá základní techniku hodů míčkem z místa, 	<p>Start na daný povel či signál</p> <p>Běžecká abeceda</p> <p>Různé druhy běhů</p> <p>Přeskoky a skoky do dálky z místa</p> <p>Hod míčkem</p>
přesahy	
průřezová témata	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PH) zná některé pohybové hry a umí je využívat, používá při nich netradiční náčiní, • (PH) zná pravidla her a pravidla bezpečnosti, • (PH) dodržuje pravidla fair play, 	<p>Pohybové hry s netradičním náčiním</p> <p>Dodržování pravidel</p> <p>Spolupráce a komunikace se spoluhráčem</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, Ko	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (SH) spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech s ostatními žáky, • (SH) přihrávka obouruč z místa, chytání obouruč, běh nebo chůze s házením míčem, přihrávka jednoruč, • (SH) zná některá pravidla sportovních her, která jsou vhodně vybraná podle věku dětí, 	Přihrávky míčem obouruč, odhod míče, chytání míče Míčové hry vybrané s ohledem na věk dětí
přesahy	
průřezová témata	

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (TTP) respektuje ochranu životního prostředí při sportování v přírodě, 	Vycházky do přírody Běhy přírodou Uplatnění znalostí ochrany přírody
přesahy	
průřezová témata	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZS) při hrách na sněhu dodržuje základy bezpečnosti a hygieny (dokáže zvolit vhodné oblečení), • (ZS) osvojuje si základní techniky pohybu na saních, podle možností i na bruslích či lyžích, 	Hry na sněhu a ledě Sjíždění přiměřeného svahu na saních, bobech či lopatě
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PL) adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání • (PL) osvojuje si základní techniky plavání, • (PL) snaží se zvládnout alespoň dva plavecké styly 	Splývání bez pomůcek Technika správného dýchání Kraul 10 metrů
PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (PL) osvojuje si základní techniky plavání, • (PL) snaží se zvládnout alespoň dva plavecké styly 	Splývání bez pomůcek Technika správného dýchání Kraul 10 metrů
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) používá vhodné oblečení a obuv na sportování, • (COZ) uplatňuje zásady pohybové hygieny a bezpečnosti, • (COZ) zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, • (COZ) jedná v duchu fair play, • (COZ) zná význam sportování pro zdraví, • (COZ) projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti, 	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

POZNATKY Z TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, • (PTV) spolupracuje při jednoduchých pohybových a týmových činnostech a soutěžích, 	Základní tělocvičné názvosloví, povely a signály Základy jednání a chování
přesahy	
průřezová témata	
OSV: Ko, KaK	

POŘADOVÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PC) rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje, • (PC) zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci činnosti, • (PC) dokáže nastoupit s ostatními do řady, zástupu, 	Povely a signály Nástupy
přesahy	

průřezová témata

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (G) zvládne podle svých schopností kotoul vpřed, kotoul vzad,• (G) provede rozběh a odraz z můstku snožmo,• (G) podle svých schopností se snaží šplhat na tyči,• (G) přejde kladinku bez dopomocí a na ní předvede dřep, otočení, poskok,	Akrobacie - pády, kotouly Odrazy z můstku Kladinka - chůze, přeběh Šplh na tyči

přesahy

průřezová témata

OSV: K

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (RKH) dbá na správné dýchání, na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků,• (RKH) zvládne jednoduché taneční kroky s hudbou,• (RKH) snaží se vyjádřit pohybem rytmus, hudební motiv,	Kondiční cvičení s hudbou Základy estetického pohybu Vyjádření rytmu a melodie pohybem

přesahy

průřezová témata

OSV: K

ATLETIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (A) zvládá běžeckou abecedu,• (A) seznámí se s nízkým startem, na povel odstartuje z nízkého startu a ze startu vysokého,• (A) seznamuje se s taktikou při sprintu, při běhu na vytrvalost, při běhu terénem,• (A) podle svých schopností skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy,• (A) podle svých schopností odhodí kriketový míček ze správného odhodového postavení,	Běžecká abeceda Rychlý běh Vytrvalostní běh Skok do dálky Hod míčkem

přesahy

průřezová témata

OSV: SaS, SRaSO

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PH) zná některé pohybové hry a umí je využívat, • (PH) dodržuje pravidla pohybových her a soutěží, • (PH) je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a své družstvo, • (PH) snaží se domluvit jednoduchou taktiku se svými spoluhráči, 	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity Pohybová tvořivost Zásady jednání a chování, fair play
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV, Ko	
MuV: LV	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (SH) učí se přihrávky jednoruč a obouruč, driblink, • (SH) seznamuje se s vybíjenou, učí se pravidla vybíjené, • (SH) trénuje chytání míče do "košíčku", • (SH) přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem, 	Manipulace s míčem Herní činnosti jednotlivce Spolupráce ve hře Utkání podle jednoduchých pravidel
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV, KaK	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZS) dokáže zvolit oblečení a obutí vhodné k zimnímu sportování, • (ZS) při vhodných podmínkách zvládá bobování, sáňkování, • (ZS) při zimních sportech dodržuje pravidla bezpečnosti. 	Hry na sněhu a na ledě Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PL) zvládá v souladu s individuálními předpoklady prvky sebezáchrany a bezpečnosti • (PL) osvojuje si základní techniky plavání, • (PL) snaží se zvládnout alespoň dva plavecké styly. 	Pravidelné dýchání do vody Splývání bez pomůcek Uplavat 25 m jedním způsobem a 10m druhým způsobem (kraul, znak)
PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PL) osvojuje si základní techniky plavání, • (PL) snaží se zvládnout alespoň dva plavecké styly. 	Pravidelné dýchání do vody Splývání bez pomůcek Uplavat 25 m jedním způsobem a 10m druhým způsobem (kraul, znak)
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) pozná a používá vhodné oblečení a obuv na sport, • (ČOZ) zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, • (ČOZ) používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, • (ČOZ) jedná v duchu fair play, • (ČOZ) projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové aktivity, 	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

POZNATKY Z TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, • (PTV) spolupracuje při jednotlivých a týmových pohybových činnostech a soutěžích, • (PTV) dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, • (PTV) změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, 	<p>Základní tělocvičné názvosloví, povely a signály</p> <p>Základy jednání a chování</p>
přesahy	
průřezová témata	

POŘADOVÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PC) rychle a přesně reaguje na povely pozor, pohov, rozhod, • (PC) zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti, • (PC) dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvojřadu, zástupu, 	<p>Povely a signály</p> <p>Nástupy</p>
přesahy	
průřezová témata	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) předvede pády vzad a stranou, • (G) zvládne podle svých možností kotoul vpřed, vzad, jejich napojování a modifikace, • (G) provede rozběh a odraz z můstku snožmo, • (G) podle svých možností zvládá výskok na kozu do kleku a dřepu, roznožku, • (G) přejde kladinku bez dopomoci, na ní předvede jednoduchou sestavu, • (G) podle svých schopností se snaží šplhat na tyči, • (G) podle svých schopností zvládne jednoduchou sestavu se švihadlem, 	<p>Akrobacie - pády, kotouly</p> <p>Přeskoky - odraz snožmo, roznožka, výskoky do dřepu</p> <p>Kladinka - chůze, přeběh</p> <p>Šplh na tyči</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RKH) dbá na správné držení těla, • (RKH) snaží se vyjádřit pohybem rytmus, • (RKH) seznámí se s dětským aerobikem, • (RKH) zvládne základní kroky lidových tanců, například krok přísunný, poskočný, polkový, cval, 	Kondiční cvičení s hudbou Základy estetického pohybu Vyjádření melodie a rytmu pohybem
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, K	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (A) používá běžeckou abecedu, • (A) na povel odstartuje z nízkého startu a ze startu vysokého, • (A) zná taktiku při sprintu, při běhu na vytrvalost, při běhu terénem s překážkami, • (A) zvládá princip a techniku štafetového běhu, • (A) skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy, • (A) odhodí kriketový míček z rozběhu ze správného odhodového postoje, 	Běžecká abeceda Rychlý běh Vytrvalostní běh Skok do dálky Hod míčkem

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PH) seznamuje se a je schopen dodržovat pravidla pohybových her a soutěží, • (PH) je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a své družstvo, • (PH) pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, • (PH) snaží se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji, 	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity Pohybová tvořivost Zásady jednání a chování, fair play
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV, Ko, KaK	

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (SH) umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink, • (SH) nacvičuje střelbu na koš, střelbu na branku, • (SH) ovládá základní pravidla minibasketbalu, miniházené, • (SH) podle svých schopností přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou, chytá míč do "košíčku", • (SH) ovládá pravidla vybíjené, je schopen spolupracovat se spoluhráči, • (SH) přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem, • (SH) ovládá základní pravidla minifotbalu, 	<p>Manipulace s míčem Herní činnosti jednotlivce Spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV, Ko, KaK	
ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZS) podle sněhových podmínek zvládá sáňkování, bobování a jízdu na lopatě, • (ZS) při vhodných podmínkách se na kluzišti u školy snaží získat základy bruslení, jezdit dopředu, zastavit, zatočit, • (ZS) při zimních sportech dodržuje pravidla bezpečnosti. 	<p>Hry na sněhu a na ledě Základní techniky pohybu na bruslích Bezpečnost při zimních sportech</p>
přesahy	
průřezová témata	
EV: ŽP	

5. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) pozná vhodné oblečení a obuv na sport, • (ČOZ) dokáže vysvětlit význam rozcvičení před pohybovou činností, význam pohybu pro zdraví, • (ČOZ) dodržuje pořádek a čistotu při pobytu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, • (ČOZ) vysvětlí důležitost správné a vyvážené životosprávy, • (ČOZ) při jakémkoliv zranění dokáže vhodně reagovat a přivolat pomoc, 	<p>Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla) Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Škodlivost kouření, alkoholu a drog Ošetření při zranění, přivolání pomoci</p>
přesahy	

průřezová témata
OSV: PH

POZNATKY v TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) spolupracuje při jednotlivých pohybových činnostech a soutěžích, • (PTV) dodržuje pravidla fair play, 	<p>Základní tělocvičné názvosloví, povely a signály</p> <p>Zásady jednání a chování</p>
přesahy	
průřezová témata	

POŘADOVÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PC) rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov a rozchod, • (PC) s ostatními dětmi dokáže nastoupit do řadu a dvojřadu, zástupu a dvojstupu, • (PC) umí se samostatně rozcvičit, • (PC) umí předvést čtyři posilovači cviky na různé části těla, relaxační cviky, strečinkové cvičení a cvičení pro správné držení těla, 	<p>Povely a signály, pozor, pohov, rozchod</p> <p>Nástup do řadu, dvojřadu, zástupu a dvojstupu</p> <p>Rozcvička</p> <p>Správné držení těla v sedu i ve stoji</p> <p>Dechová cvičení</p> <p>Strečink</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH, Ko	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) předvede pády vzad a stranou, kotoul vpřed a vzad, • (G) předvede jednoduchou sestavu gymnastických cviků, • (G) předvede rozběh a odraz z můstku snožmo, • (G) předvede roznožku přes kozu, • (G) přejde kladinu bez dopomoci, • (G) podle svých dispozic vyšplhá 3 metry na tyči, • (G) předvede jednoduché cviky na kruzích, hrazdě, lavičkách, kladince, 	<p>Akrobacie - pády, kotouly, stoj na rukou s dopomoci</p> <p>Přeskoky - odraz snožmo, roznožka, skoky na bednu</p> <p>Kladina - přechody, přeběhy</p> <p>Šplh</p> <p>Cvičení na kruzích, žebřinách, hrazdě, kladince a lavičkách</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, K	

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ s HUDBOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RKH) pod vedením učitele přesně opakuje cviky, • (RKH) po předvedení opakuje: krok přísunný poskočný, cval, krok polkový a valčíkový, 	Rozcvičky s hudbou Rytmizace jednoduchých pohybů podle hudby Návčik správného držení těla
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (A) předvede běžeckou abecedu (liftink, skiping, zakopávání), • (A) na povel odstartuje z polovysokého a nízkého startu, • (A) předvede běh na 60 metrů, vytrvalostní do 1000 metrů, • (A) skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy (odraz od prkna), • (A) podle pokynů učitele si dokáže rozměřit rozběh, • (A) umí provést úpravu doskočiště, • (A) odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje, • (A) předvede různé modifikace běhu (štafetový běh, přespolní běh), 	Běžecká abeceda Běhy rychlé, vytrvalostní a terénem Skok do dálky Hod míčkem
přesahy	
průřezová témata	
EV: E	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PH) využívá netradičního náčiní při pohybových hrách, • (PH) upevňuje si pravidla her a snaží se spolupracovat a komunikovat se spoluhráči, 	Netradiční hry s netradičním materiálem (noviny, balónky, hračky, posilovači gumy, skákaací míče, plastové láhve, atd.) Rozdělení rolí při hře, taktika, komunikace
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SRaSO, PL, Ko, KaKMuV: LV	

SPORTOVNÍ HRY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (SH) ovládá základní pravidla minifotbalu, jednoduché přihrávky a slalom s míčem, • (SH) ovládá základní pravidla vybíjené, chytá míč obouruč, přehodí hřiště přihrávkou jednoruč, • (SH) ovládá pravidla vybíjené, • (SH) používá vhodně basketbalového míče, dribluje na místě a v pohybu, přihrává obouruč a jednoruč třením a o zem, předvede střelu na koš, • (SH) ovládá základní pravidla miniházené, přihrávky a taktiku hry, • (SH) seznamuje se spravidly florbalu a přehazované, 	<p>Práce s míčem (přihrávky, driblink, otáčky, atd.)</p> <p>Vybíjená, miniházená a jejich pravidla</p> <p>Práce s basketbalovým míčem, střelba na koš</p> <p>Florbal a přehazovaná</p> <p>Další sportovní hry</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, Ko, KaK	
MuV: LV	
EV: E	

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (TTP) zvládá pohyb a cvičení v přírodě, • (TTP) orientuje se v přírodě podle turistických značek, chrání přírodu při svém pobytu v přírodě, • (TTP) orientuje se v přírodě a zvládá základní pravidla táboření, • (TTP) umí používat lékárničku v případě potřeby, 	<p>Vycházky i náročnější pochody</p> <p>Práce s mapou v terénu</p> <p>Práce s lékárničkou</p> <p>Táboření</p>
přesahy	
průřezová témata	
EV: ŽP	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZS) ovládá zásady pohybu v zimní krajině, • (ZS) podle sněhových podmínek zvládá sáňkování, bobování a bruslení, • (ZS) ovládá pravidla bezpečnosti při zimních sportech. 	<p>Hry na sněhu</p> <p>Bruslení, sáňkování, bobování</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

PLAVÁNÍ

výstupy	výstupy
<ul style="list-style-type: none"> • (PL) rozvíjí techniku a vytrvalost v plavání, • (PL) snaží se dopomoci unavenému plavci a seznamuje se s technikou bezpečnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • (PL) rozvíjí techniku a vytrvalost v plavání, • (PL) snaží se dopomoci unavenému plavci a seznamuje se s technikou bezpečnosti

6. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) uplatní správné držení těla v různých polohách, • (ČOZ) usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, • (ČOZ) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, • (ČOZ) zná význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, • (ČOZ) změří srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže, • (ČOZ) odmítá drogy a jiné škodlivé látky neslučitelné se sportem a pohybem, • (ČOZ) chápe význam přípravy organismu před cvičením, • (COZ) zná základní význam a účinky průpravných, kondičních, kompenzačních, koordinačních, relaxačních, vyrovnávacích a tvořivých cvičení, • (ČOZ) použije předchozí cvičení v denním režimu, • (ČOZ) zvládne a předvede základní techniku jednotlivých cviků, • (ČOZ) soustředí se na správné a přesné provedení cviku, • (ČOZ) chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy, • (ČOZ) ovládá základní způsoby kontroly a korekce cvičení, • (ČOZ) použije protahovací cvičení, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro kloubní pohyblivost a obratnost, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, cvičení pro každý den, 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení</p> <p>Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	

POZNATKY Z TV A SPORTU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) ovládá a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, • (PTV) reaguje na základní pokyny, signály, gesta učitele, • (PTV) předvede základní pořadová cvičení, • (PTV) řídí se pravidly fair-play, • (PTV) zvládne roli rozhodčího, zapisovatele, diváka, • (PTV) připraví a uklidí náradí a náčiní, • (PTV) zná významné české sportovce, pojmy LOH, ZOH, olympismus, • (PTV) zvládá v souladu s individuálními předpoklady přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla 	Organizace, komunikace Historie a současnost sportu Turistika a pobyt v přírodě
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

BEZPEČNOST A HYGIENA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BAH) uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, • (BAH) předvídá možné nebezpečí úrazu, • (BAH) předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, • (BAH) uplatňuje pravidla hygieny, 	Bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ s HUDBOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RKH) předvede základní estetické držení těla, • (RKH) předvede základní aerobní cvičení s hudbou, • (RKH) pojmenuje a předvede některé základní lidové tance (valčíkový a polkový krok), • (RKH) použije při cvičení krátké švihadlo, plný míč, krátké tyče, švédské lavičky, • (RKH) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení, 	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou Kondiční formy cvičení s využitím náradí a náčiní Úpolová cvičení

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) zvládne bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích, • (G) cvičí podle slovních pokynů, • (G) předvede zpevnování těla a průpravná cvičení jednotlivých cviků, • (G) využije gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla, • (G) předvede kotoul vpřed a vzad, • (G) předvede základní obraty a rovnovážné postoje, skoky na místě a z místa, • (G) předvede roznožku přes kozu našíř, • (G) předvede náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, svis vznesmo, závěs v podkolení, • (G) předvede šplh na tyči s přírazem, 	Akrobacie Přeskok Hrazda Šplh
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (A) změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, • (A) upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start, • (A) zná základní pravidla atletických disciplín a pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, • (A) uplatní vůli při vytrvalosti, • (A) zná základní startovní povely, • (A) předvede základní techniku vysokého, nízkého startu, • (A) předvede základní techniku štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu), • (A) předvede základní techniku hodů míčkem a granátem, • (A) předvede základní techniku skoku dalekého, • (A) zvládne speciální běžecká a průpravná cvičení, • (A) uběhne 60m, 800m (D), 1000m (Ch), 	Organizace Běhy Skoky Hody

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PH) vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů, • (PH) zná základní organizační povely pro realizaci her, • (PH) zná pravidla osvojovaných her a pravidla bezpečnosti, • (PH) hraje fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného, 	Pohybové hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K, MV, KaK	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (SH) vysvětlí význam sportovních her, • (SH) uplatní základní pravidla sportovních her, rozhoduje, • (SH, ETV) vysvětlí základní role ve hře, • (SH) zná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště, • (SH) zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele), • (SH) používá základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, • (SHF) použije základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře), • (SHF) použije základní herní systémy - útok, obrana, • (SHF) použije základní herní kombinace, • (SHB) použije základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče a s míčem driblinkem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba jednoruč z místa a v pohybu), • (SHB) použije základní herní systémy - útok, obrana, • (SHF1) použije základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře), 	Organizace Fotbal Basketbal Florbal Vybíjená Přehazovaná

<ul style="list-style-type: none"> • (SHF1) použije základní herní systémy - útok, obrana, • (SHVY) hraje vybíjenou, • (SHVY) používá pravidla pro vybíjenou ve hře, • (SHVY) hází s protilehlou nohou vpředu, • (SHP) chápe význam přehazované pro pozdější výuku volejbalu, • (SHP) hraje přehazovanou, • (SHP) zná a používá pravidla pro přehazovanou. 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV, KaK	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
	Přivolání první pomoci Technika plaveckých způsobů Dopomoc unavenému plavci Používání záchranných pásů a pomůcek Zanořování a lovení předmětů Tažení tonoucího po hladině Vytažení tonoucího na břeh Bezpečnost
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) uplatní správné držení těla v různých polohách, • (ČOZ) usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, • (ČOZ) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, • • (ČOZ) zná význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, • (ČOZ) změří srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže, 	Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení

<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) odmítá drogy a jiné škodlivé látky neslučitelné se sportem a pohybem, • (ČOZ) chápe význam přípravy organismu před cvičením, • (ČOZ) zná základní význam a účinky průpravných, kondičních, kompenzačních, koordinačních, relaxačních, vyrovnávacích a tvořivých cvičení, • (ČOZ) použije předchozí cvičení v denním režimu, • (ČOZ) zvládne a předvede základní techniku jednotlivých cviků, • (ČOZ) soustředí se na správné a přesné provedení cviku, • (ČOZ) chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy, • (ČOZ) ovládá základní způsoby kontroly a korekce cvičení, • (ČOZ) použije protahovací cvičení, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro kloubní pohyblivost a obratnost, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, cvičení pro každý den, 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	

POZNATKY Z TV A SPORTU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) ovládá a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, • (PTV) reaguje na základní pokyny, signály, gesta učitele, • (PTV) předvede základní pořadová cvičení, • (PTV) řídí se pravidly fair-play, • (PTV) zvládne roli rozhodčího, zapisovatele, diváka, • (PTV) připraví a uklidí náradí a náčiní, • (PTV) zná významné české sportovce, pojmy ZOH, LOH, olympismus 	<p>Organizace, komunikace Historie a současnost sportu</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

BEZPEČNOST A HYGIENA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BAH) uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, • (BAH) předvídá možné nebezpečí úrazu, • (BAH) předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, • (BAH) uplatňuje pravidla hygieny, 	Bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ s HUDBOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RKH) předvede na každou svalovou skupinu aspoň dva cviky, • (RKH) předvede základní estetické držení těla, • (RKH) popíše zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou, • (RKH) pojmenuje a předvede některé základní lidové tance (valčíkový a polkový krok), • (RKH) použije při cvičení krátké švihadlo, plný míč, krátké tyče, švédské lavičky, • (RKH) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení, • (RKH) vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů, • (RKH) vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti, • (RKH) zdůvodní potřebu přesného provádění cviků, 	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou Kondiční formy cvičení s využitím náradí a náčiní Úpolová cvičení
přesahy	
průřezová témata	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) zvládne bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, • (G) cvičí podle slovník pokynů, • (G) předvede zpevnování těla a průpravná cvičení jednotlivých cviků, • (G) využije gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla, • (G) předvede kotoul vpřed a vzad v obměnách, • (G) předvede přemet stranou, • (G) předvede stoj na ruce se záchranou, • (G) předvede roznožku přes kozu našíř, • (G) předvede náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, svis vnesmo, závěs v podkolení, • (G) předvede šplh na tyči s přírazem, 	Akrobacie Přeskok Hrazda Šplh
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (A) změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, • (A) upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start, • (A) zná základní pravidla atletických disciplín a pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, • (A) uplatní vůli při vytrvalosti, • (A) zná základní startovní povely, • (A) předvede základní techniku vysokého, nízkého startu, • (A) předvede základní techniku štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu), • (A) předvede základní techniku hodů míčkem a granátem, • (A) předvede základní techniku skoku dalekého, • (A) uběhne 60m, 800m (D), 1000m (Ch) ve zlepšeném osobním čase, • (A) zvládne speciální běžecká a průpravná cvičení, 	Organizace Běhy Skoky Hody
přesahy	

průřezová témata

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (PH) vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů,• (PH) zná základní organizační povely pro realizaci her,• (PH) zná pravidla osvojovaných her a pravidla bezpečnosti,• (PH, ETV) hraje fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného,	Pohybové hry Zdravá soutěživost Pravidla hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K, MV, KaK	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (SH) vysvětlí význam sportovních her,• (SH) uplatňuje základní pravidla sportovních her, rozhoduje,• (SH) vysvětlí základní role ve hře,• (SH) zná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště,• (SH) zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele),• (SH) používá základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách,• (SHF) použije základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře),• (SHF) použije základní herní systémy - útok, obrana,• (SHF) použije základní herní kombinace,• (SHB) použije základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče a s míčem driblinkem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba jednoruč z místa a v pohybu, rozskok, vhazování),• (SHB) použije základní herní systémy - útok, obrana,• (SHB) použije základní herní kombinace,• (SHF1) použije základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování	Organizace Fotbal Basketbal Florbal Vybíjená Přehazovaná

<p>míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře),</p> <ul style="list-style-type: none"> • (SHF1) použije základní herní systémy - útok, obrana, • (SHF1) použije základní herní kombinace, • (SHVY) hraje vybíjenou, • (SHVY) používá pravidla pro vybíjenou ve hře, • (SHVY) hází s protilehlou nohou vpředu, • (SHP) chápe význam přehazované pro pozdější výuku volejbalu, • (SHP) hraje přehazovanou 	
průřezová témata	
OSV: MV, KaK	

8. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (COZ) uplatňuje správné držení těla v různých polohách, • (ČOZ) usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, • (ČOZ) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, • (ČOZ) zná význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, • (ČOZ) změří srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže, • (ČOZ) odmítá drogy a jiné škodlivé látky neslučitelné se sportem a pohybem, • (ČOZ) chápe význam přípravy organismu před cvičením, • (ČOZ) zná základní význam a účinky průpravných, kondičních, kompenzačních, koordinačních, relaxačních, vyrovnávacích a tvořivých cvičení, • (ČOZ) použije předchozí cvičení v denním režimu, • (ČOZ) zvládne a předvede základní techniku jednotlivých cviků, • (ČOZ) soustředí se na správné a přesné provedení cviku, • (ČOZ) chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy, • (ČOZ) ovládá základní způsoby kontroly a korekce cvičení, 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení</p> <p>Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) použije protahovací cvičení, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro kloubní pohyblivost a obratnost, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, cvičení pro každý den 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	
POZNATKY Z TV A SPORTU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) ovládá a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, • (PTV) reaguje na základní pokyny, signály, gesta učitele, • (PTV) předvede základní pořadová cvičení, • (PTV) řídí se pravidly fair-play, • (PTV) zvládne roli rozhodčího, zapisovatele, diváka, • (PTV) připraví a uklidí náradí a náčiní, • (PTV) zná významné české sportovce, pojmy ZOH, LOH, olympismus, 	Organizace, komunikace Historie a současnost sportu
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

BEZPEČNOST A HYGIENA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BAH) uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, • (BAH) předvidá možné nebezpečí úrazu, • (BAH) předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, • (BAH) uplatňuje pravidla hygieny, 	Bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ s HUDBOU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RKH) předvede základní estetické držení těla, • (RKH) popíše zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou, • (RKH) předvede základní aerobní cvičení s hudbou (D), • (RKH) pojmenuje a předvede některé základní lidové tance (valčíkový a polkový krok) (D), • (RKH) použije při cvičení krátké švihadlo, plný míč, krátké tyče, švédské lavičky, • (RKH) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení, • (RKH) vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů, • (RKH) vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti, • (RKH) předvede na každou svalovou skupinu aspoň dva cviky, • (RKH) zdůvodní potřebu přesného provádění cviků, • (RKH) vysvětlí pojem kruhový trénink, sestaví kruhový trénink, 	<p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou</p> <p>Kondiční formy cvičení s využitím náradí a náčiní</p> <p>Úpolová cvičení</p>
přesahy	
průřezová témata	

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) zvládne bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvičích, • (G) cvičí podle slovních pokynů, • (G) předvede zpevnování těla a průpravná cvičení jednotlivých cviků, • (G) využije gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla, • (G) předvede kotoul vpřed a vzad v obměnách, • (G) předvede přemet stranou, • (G) předvede stoj na ruce se záchranou a pomocí, • (G) předvede roznožku přes kozu našíp, naděl, • (G) předvede skrčku přes kozu našíp, • (G) předvede náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, svís vznesmo, závěs v podkolení, • (G) předvede výmyk s pomocí, • (G) předvede šplh na tyči a laně s přírazem, • (G) vytvoří akrobatickou sestavu z osvojených prvků, 	Akrobacie Přeskok Hrazda Šplh
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (A) změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, • (A) upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start, • (A) zná základní pravidla atletických disciplín a pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, • (A) uplatní vůli při vytrvalosti, • (A) zná základní startovní povely, • (A) předvede základní techniku vysokého, nízkého startu, • (A) předvede základní techniku štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu), • (A) předvede základní techniku skoku dalekého, • (A) předvede základní techniku vrhu koulí, • (A) zvládne speciální běžecká a průpravná cvičení, • (A) uběhne 60m, 800m (D), 1000m (Ch) ve zlepšeném osobním čase, 	Organizace Běhy Skoky Vrhly
přesahy	

průřezová témata

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (PH) vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů,• (PH) zná základní organizační povely pro realizaci her,• (PH) zná pravidla osvojovaných her a pravidla bezpečnosti,• (PH) hraje fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného,	Pohybové hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, K, MV, KaK	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (SH) vysvětlí význam sportovních her,• (SH) uplatňuje základní pravidla sportovních her, rozhoduje,• (SH) vysvětlí základní role ve hře,• (SH) zná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště,• (SH) zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele),• (SH) používá základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách,• (SHF) použije základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře),• (SHF) použije základní herní systémy - útok, obrana,• (SHF) použije základní herní kombinace,• (SHB) použije základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče a s míčem driblinkem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba jednoruč z místa a v pohybu, rozkok, vhazování, trestný hod, dvojtakt),• (SHB) použije základní herní systémy - útok, obrana,• (SHB) použije základní herní kombinace,	Organizace Fotbal Basketbal Florbal Volejbal

<ul style="list-style-type: none"> • (SHF1) použije základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře), • (SHF1) použije základní herní systémy - útok, obrana, • (SHF1) použije základní herní kombinace, • (SHV) použije základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem a vrchem, přihrávka a nahrávka), • (SHV) použije základní herní systémy - obrana, útok, • (SHV) použije základní herní kombinace. 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, MV, KaK	

9. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) uplatňuje správné držení těla v různých polohách, • (ČOZ) usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, • (ČOZ) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, • (ČOZ) zná význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, • (ČOZ) změří srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže, • (ČOZ) odmítá drogy a jiné škodlivé látky neslučitelné se sportem a pohybem, • (ČOZ) chápe význam přípravy organismu před cvičením, • (ČOZ) zná základní význam a účinky průpravných, kondičních, kompenzačních, koordinačních, relaxačních, vyrovnávacích a tvořivých cvičení, • (ČOZ) použije předchozí cvičení v denním režimu, • (ČOZ) zvládne a předvede základní techniku jednotlivých cviků, • (ČOZ) soustředí se na správné a přesné provedení cviku, • (ČOZ) chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy, 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení</p> <p>Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (ČOZ) ovládá základní způsoby kontroly a korekce cvičení, • (ČOZ) použije protahovací cvičení, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro kloubní pohyblivost a obratnost, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, cvičení pro každý den, 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	

POZNATKY Z TV A SPORTU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTV) ovládá a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, • (PTV) reaguje na základní pokyny, signály, gesta učitele, • (PTV) předvede základní pořadová cvičení, • (PTV) řídí se pravidly fair-play, • (PTV) zvládne roli rozhodčího, zapisovatele, diváka, • (PTV) připraví a uklidí nářadí a náčiní, • (PTV) zná významné české sportovce, pojmy ZOH, LOH, olympismus, 	<p>Organizace, komunikace Historie a současnost sportu</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

BEZPEČNOST A HYGIENA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (BAH) uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, • (BAH) předvídá možné nebezpečí úrazu, • (BAH) předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, 	<p>Bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech</p>

<ul style="list-style-type: none"> • (BAH) uplatňuje pravidla hygieny, 	
přesahy	
průřezová témata	

RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ s HUDBOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (RKH) předvede základní estetické držení těla, • (RKH) popíše zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou, • (RKH) předvede základní aerobní cvičení s hudbou (D), • (RKH) použije při cvičení krátké švihadlo, plný míč, krátké tyče, švédské lavičky, • (RKH) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení, • (RKH) vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů, • (RKH) předvede na každou svalovou skupinu aspoň dva cviky, • (RKH) zdůvodní potřebu přesného provádění cviků, • (RKH) vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti, • (RKH) vysvětlí pojem kruhový trénink, sestaví kruhový trénink, 	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou Kondiční formy cvičení s využitím náradí a náčiní Úpolová cvičení
přesahy	
průřezová témata	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (G) zvládne bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, • (G) cvičí podle slovních pokynů, • (G) předvede zpevňování těla a průpravná cvičení jednotlivých cviků, • (G) využije gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla, 	Akrobacie Přeskok Hrazda Šplh

<ul style="list-style-type: none"> • (G) předvede kotoul vpřed a vzad v obměnách, • (G) předvede přemet stranou, • (G) předvede stoj na rukou s dopomocí a bez ní, • (G) předvede odrazy a skoky z trampolíny, • (G) předvede roznožku přes kozu našír, naděl, • (G) předvede skrčku přes kozu našír, • (G) předvede náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, svís vznesmo, závěs v podkolení, • (G) předvede výmyk s dopomocí, podmět ze stoje, • (G) předvede šplh na tyči a laně s přírazem, <p>(G) vytvoří akrobatickou sestavu z osvojených prvků,</p>	
průřezová témata	
OSV: K	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (A) změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, • (A) upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start, • (A) zná základní pravidla atletických disciplín a pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, • (A) uplatní vůli při vytrvalosti, • (A) zná základní startovní povely, • (A) předvede základní techniku vysokého, nízkého startu, • (A) předvede základní techniku štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu), • (A) předvede základní techniku skoku dalekého, • (A) předvede základní techniku vrhu koulí, • (A) zvládne speciální běžecká a průpravná cvičení, <p>(A) uběhne 60m, 800m (D), 1000m (Ch) ve zlepšeném osobním čase,</p>	<p>Organizace Běhy Skoky Vrhy</p>
přesahy	
průřezová témata	

POHYBOVÉ HRY	
--------------	--

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PH) vysvětlí význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů, • (PH) zná základní organizační povely pro realizaci her, • (PH) zná pravidla osvojovaných her a pravidla bezpečnosti, • (PH) hraje fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného, 	Pohybové hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, K, MV, KaK	

SPORTOVNÍ HRÝ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (SH) vysvětlí význam sportovních her, • (SH) uplatňuje základní pravidla sportovních her, rozhoduje, • (SH) vysvětlí základní role ve hře, • (SH) zná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště, • (SH) zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele), • (SH) používá základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, • (SHF) použije základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře), • (SHF) použije základní herní systémy - útok, obrana, • (SHF) použije základní herní kombinace, • (SHB) použije základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče a s míčem driblinkem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba jednoruč z místa a v pohybu, rozskok, vhazování, trestný hod, dvojtakt), • (SHB) použije základní herní systémy - útok, obrana, • (SHB) použije základní herní kombinace, • (SHF1) použije základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře), 	Organizace Fotbal Basketbal Florbal Volejbal

<ul style="list-style-type: none"> • (SHF1) použije základní herní systémy - útok, obrana, • (SHF1) použije základní herní kombinace, • (SHV) použije základní herní činnosti jednotlivce (odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem a vrchem, přihrávka a nahrávka, smeč), • (SHV) použije základní herní systémy - obrana, útok, • (SHV) použije základní herní kombinace. 	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, MV, KaK	

4.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. v závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí,
k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů,
k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře,
k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

4.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vyučovací předmět Pracovní činnosti svými formami výuky a obsahem učiva umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

předmět Pracovní činnosti je vyučován jako samostatný předmět od 1. do 5. ročníku. Časová dotace pro pracovní činnosti je následující: 1.-5. ročník 1 hodina / týden. v praxi se osvědčuje učit předmětu v těchto ročnících 2 hodiny / týden co 14 dnů střídavě s výtvarnou výchovou.

Obsahově jsou pracovní činnosti tvořeny v uvedených ročnících čtyřmi tematickými celky. Jsou to: Práce s drobným materiálem (PDM), Konstrukční činnosti (KČ), Pěstitelské práce (PP), Příprava pokrmů (POKR). Výuka probíhá v kmenových třídách, hojně se využívá žákovská kuchyně, keramická dílna, školní dílna a školní pozemek s okrasnými květinami. Záhony na pěstování zeleniny škola nemá.

Formy a metody výuky se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

1. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PDM) jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů, přírodních i technických, • (PDM) vlastnosti různých materiálů poznává též svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti, • (PDM) osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem, • (PDM) pracuje podle slovního návodu a předlohy, • (PDM) seznamuje se s hygienickými návyky při práci a dodržuje je, • (PDM) zná účel a způsob použití základních nástrojů a pomůcek, • (PDM) zvládá základní činnosti s materiálem, 	<p>Vlastnosti materiálu Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití Jednoduché operace a postupy</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KČ) zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi, • (KC) pracuje podle obrazového návodu, ale i vlastní fantazie, • (KC) osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce, • (KČ) zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži, 	<p>Stavebnice Sestavování modelů</p>
přesahy	
průřezová témata	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PP) pečuje o nenáročné rostliny, • (PP) seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si je vyzkouší při pozorování klíčení fazole ve třídě, 	<p>Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti</p>
přesahy	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (POKR) zvládá zásady slušného stolování a sebeobsluhu ve školní jídelně, jí příborem, • (POKR) rozlišuje každodenní a slavnostní stolování. 	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování

2. ROČNÍK

PRÁCE s DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PDM) vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu, • (PDM) zná již vlastnosti různých materiálů a dovede jejich využití v praxi, vnímá je svými smysly, • (PDM) zvládá základní činnosti práce s materiálem, 	Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce Vlastnosti materiálů
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K	
EV: E	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KČ) seznamuje se s návody a předlohami stavebnic, se kterými samostatně pracuje, • (KC) sestavuje modely i bez předlohy, • (KC) montuje a demontuje jednotlivé díly, • (KC) dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, • (KC) vytváří si kladný vztah k práci své a ostatních, • (KC) upevňuje si správné pracovní návyky a dovednosti, 	Práce s návodem a předlohou Sestavování modelů, stavebnice
přesahy	
průřezová témata	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PP) pečuje o nenáročné rostliny ve třídě, • (PP) provádí pozorování přírody, 	Pěstování pokojových rostlin
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SRaSO	
EV: ZPZ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (POKR) chová se vhodně při stolování, • (POKR) připraví tabuli pro jednoduché stolování. 	Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování

3. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PDM) vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu, • (PDM) volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní, • (PPM) udržuje pořádek na pracovním místě 	Vlastnosti materiálu Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití Organizace práce
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KC) provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice, • (KČ) pracuje podle slovního návodu, ale i vlastní fantazie, 	Stavebnice, sestavování modelů Práce s návodem
přesahy	
průřezová témata	
OSV: Ko	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PP) provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování, 	Sledování okrasných rostlin na zahradě Seznámení s léčivkami, kořením a zeleninou
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP EV: ZPŽ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (POKR) připraví samostatně jednoduchý pokrm, • (POKR) udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. 	<p>Jednoduchá úprava stolu</p> <p>Pravidla správného stolování</p> <p>Výběr, nákup a skladování potravin</p>
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK

PRÁCE s DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PDM) vytváří složitějšími pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představitosti, • (PDM) seznamuje se s prvky lidových tradic, • (PDM) dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, 	<p>Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Pracovní operace a postupy</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: K	
EV: E	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KČ) provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, 	<p>Prostorové a konstrukční stavebnice</p> <p>Sestavování modelů</p>
přesahy	
průřezová témata	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PP) ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny, 	<p>Ošetřování rostlin</p> <p>Jedovaté rostliny a první pomoc při požití</p>
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	
EV: ZPZ, VCP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (POKR) orientuje se v základním vybavení kuchyně, • (POKR) připraví samostatně jednoduchý pokrm, • (POKR) dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. 	Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni Pravidla stolování
--	---

5. ROČNÍK

PRÁCE s DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PDM) využívá prvky lidových tradic při tvořivých činnostech s různými materiály, • (PDM) pracuje samostatně podle předlohy, • (PDM) dodržuje zásady bezpečnosti práce, • (PDM) poskytne pomoc při úrazu, 	Lidové zvyky, tradice Pracovní pomůcky a nástroje Pracovní postupy a operace První pomoc
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, K, MV	
EV: E	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (KČ) provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, • (KČ) pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, 	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Stavebnice
přesahy	
průřezová témata	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PP) dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, 	Pěstování rostlin Bezpečnost práce
přesahy	
průřezová témata	
EV: ZPZ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • (POKR) připraví samostatně jednoduchý pokrm, • (POKR) udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, • (POKR) dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování, • (POKR) orientuje se v základním vybavení kuchyně. 	Základní vybavení kuchyně Bezpečnost práce a první pomoc Pravidla stolování Výběr a nákup potravin
přesahy	
průřezová témata	

4.9.2 PĚSTITELSTVÍ

Vyučovací předmět Pěstitelství učí žáky pozitivnímu postoji k práci druhých i ke své práci a zodpovědnosti k práci. Předmět má naučit žáky dodržovat kázeň při pěstitelských a chovatelských činnostech a také dodržovat bezpečnost práce. Pěstitelství je možností k seberealizaci žáka a možností si zlepšit své životní prostředí doma i na své zahradě. Také má připravit žáky znalostmi o podmínkách chovu drobného zvířectva.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Pěstitelství je vyučován v 6. ročníku - 1 hodina / týden.

Předmět obsahuje celky Pěstitelské práce a Chovatelství.

Formy a metody výuky se používají podle učiva a podle možností počasí. Část je vyučována ve třídě, část je vyučována, především praktickými pracemi, na školním pozemku. Jsou používány skupinové práce, práce na počítači a projekty.

6. ROČNÍK

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PPCH) dodržuje bezpečnost při práci s rostlinami i zvířaty, při práci s půdou, • (PPCH) naučí se poskytnout první pomoc při práci se zvířaty, s půdou a rostlinami, • (PPCH) seznámí se se základními podmínkami pro pěstování rostlin, práce s půdou a ochranou rostlin a půdy, • (PPCH) rozpozná a zařadí do skupin základní druhy zeleniny a naučí se zásady jejich pěstování, • (PPCH) rozřídí okrasné rostliny, seznámí se s jejich základními druhy, zná základy jejich řezu a úprav a jejich pěstování, • (PPCH) rozpozná ovocné dřeviny a jejich skupiny, ví jak o ně pečovat, 	<p>Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření</p>

(PPCH) rozpozná základní druhy léčivých rostlin a koření, ví jak o ně pečovat, zná jejich léčivé účinky, seznámí se a rozpozná jedovaté rostliny,	
přesahy	
průřezová témata	

CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PPCH) dodržuje bezpečnost při práci s rostlinami i zvířaty, při práci s půdou, • (PPCH) seznámí se se základy chovu zvířat v domácnosti, hygienou, bezpečností chovu a s chováním při kontaktu se zvířaty 	Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu.
přesahy	
průřezová témata	

4.9.3 TECHNICKÉ PRÁCE

Vyučovací předmět Práce s technickými materiály má seznámit žáky a jednoduchými pracemi, s různými materiály s pracovními technickými pomůckami a s pracovními postupy pro technické práce. Žák se učí organizovat a plánovat svou činnost a učí se poskytnout první pomoc a dodržovat bezpečnost při práci s nástroji a nářadím.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět technické práce je vyučován v 7 ročníku v rozsahu 1 disponibilní hodina / týden.

Předmět má jeden celek Práce s technickými materiály Předmět je vyučován v odborné učebně dílny.

7. ROČNÍK

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PTM) je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce, • (PTM) zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu, • (PTM) je schopen si vytvořit jednoduchý náčrtek výrobku, • (PTM) zvládá základní postupy při opracování dřeva, měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání, • (PTM) zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí. 	<p>Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>Jednoduché pracovní operace s postupy</p> <p>Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p> <p>Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>
přesahy	
M (7. ročník) : Geometrie v rovině a v prostoru	
průřezová témata	

4.9.4 VOLBA POVOLÁNÍ

Předmět Volba povolání vede žáky k získání představy o některých oborech vzdělání a profesích, ale také o sobě samých. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Témata jim mají pomoci při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Volba povolání je vyučován jako samostatný předmět v 8. ročníku, časová dotace je 1 hodina/ týden.

Vzdělávací obsah je rozdělen na dva tematické okruhy nazvané Volba povolání a Osobnostní a sociální rozvoj (OSR).

Výuka probíhá většinou v kmenové učebně.

Formy a metody výuky se užívají dle charakteru učiva a cílů vzdělávání, zejména různé formy skupinových prací, projekty kratšího rozsahu, využití internetu k získávání informací apod. Každoročně také navštěvujeme s žáky osmého ročníku úřad práce, kde jsou žáci seznámeni s nabídkou profesí.

8. ROČNÍK

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (OSR) vytváří si vztah k sobě samému i k ostatním,• (OSR) vytváří si na základě různých typů testování zdravé a vyrovnané sebepojetí,• (OSR) stanoví si osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení,• (OSR) využívá různých forem psychohygieny pro zvládnání stresu,• (OSR) uvědomuje si negativní i pozitivní vliv stresu na chování a jednání člověka,• (OSR) vytváří pravidla pro spolupráci s ostatními,• (OSR) respektuje sebe i druhé,• (OSR) uvádí příklady chování podporujícího dobré vztahy,• (OSR) vytváří hodnotový žebříček,	Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace Psychohygiiena Mezilidské vztahy Morální rozvoj
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, SRaSO	

VOLBA POVOLÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, • používá pojmy trh práce, nabídka a poptávka po práci, • prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce, • specifikuje důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, • orientuje se v problematice mobbingu, • sepíše strukturovaný životopis, • užívá pojmy práce, povolání a zaměstnání, • vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon, • uvádí příklady pomoci v případě nezaměstnanosti, • využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, • využívá vhodných a kultivovaných způsobů komunikace jako nástroje pro lepší uplatnění na trhu práce, • chápe nutnost rovnosti příležitosti na trhu práce, • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby na trhu práce. • vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon, • chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním, • uvědomuje si přístupy k rozhodování, • uvědomí si svou roli v procesu rozhodování, • uvědomí si možnosti absolventa základní školy, posoudí své možnosti při rozhodování a při volbě vhodného povolání. 	<p>Svět práce a povolání</p> <p>Rozhodování</p> <p>Akční plánování</p>

4.9.5 PŘÍPRAVA POKRMŮ A DOMÁCNOST

Vyučovací předmět Příprava pokrmů a domácnost se zaměřuje na provádění jednoduchých pracovních postupů při činnostech v domácnosti, žák se seznámí s použitím spotřebičů v domácnosti, s jejich základní obsluhou a údržbou. Dodržuje při práci bezpečnostní opatření a učí se poskytnout pomoc při případném úrazu v domácnosti. Osvojí si principy zdravé výživy a stolování.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Příprava pokrmů a domácnost je vyučován jako samostatný předmět v 7. ročníku. Časová dotace je 1 hodina / týden.

Obsahově je předmět tvořen dvěma celky: Příprava pokrmů (PP) a Domácnost (D).

Výuka probíhá v učebně cvičné kuchyně a v kmenové třídě.

7. ROČNÍK

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PUD) má základní znalosti o vzniku a vývoji oděvu, • (PUD) je seznámen s kulturou a historií odívání, • (PUD) zvládá jednoduché postupy ručního šití, • (PUD) používá vhodné pomůcky a materiály, • (PUD) orientuje se v návodech, obsluze šicích strojů a žehliček, • (PUD) dodržuje zásady ochrany a bezpečnosti při práci, • (PUD) umí zapojit šicí stroj, žehličku, • (PUD) využívá dovednost, estetiku, vkus, úpravu, • (PUD) využívá znalosti v domácnosti, • (PUD) zná základy pletení a háčkování. 	Finance, provoz a údržba domácnosti Elektrotechnika v domácnosti
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PP) zvládá jednoduché činnosti při přípravě pokrmů, • (PP) dodržuje hygienická pravidla a předpisy, • (PP) zná základní dovednosti a návyky, • (PP) používá vhodné pomůcky a náčiní, • (PP) udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně, • (PP) dbá na bezpečnost, • (PP) zvládá základní znalosti o domácnosti, • (PP) ovládá základní principy stolování, • (PP) orientuje se v základním vybavení kuchyně, • (PP) má představu o zdravé výživě člověka, • (PP) získává poznatky o přípravě pokrmů. 	Kuchyně Potraviny Příprava pokrmů Úprava stolu a stolování
přesahy	
Z (8. ročník) : Regiony světa a Evropy	
průřezová témata	

4.10 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Do oblasti Doplnující vzdělávací obory jsme zařadili povinně volitelný předmět Přírodovědná praktika do 9. ročníku.

4.10.1 PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA

Vyučovací předmět Přírodovědná praktika má rozvíjet aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáků. Výuka je řízena tak, aby u žáků postupně rozvíjela dovednosti spojené se záměrným pozorováním, a prováděním i složitějších pokusů včetně vyhodnocování jejich výsledků a vyvozování závěrů; rozvíjela logické a tvůrčí myšlení řešením problémových úloh a využíváním myšlenkových pokusů; vytvářela schopnost obhajovat výsledky své práce a využívat je k orientaci v běžném životě.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Praktika z přírodovědných předmětů je volitelný předmět, který se vyučuje v 9. ročníku.

Časová dotace je následující: 1 disponibilní hodiny / týden.

Obsahově se v předmětu Přírodovědná praktika kombinuje část chemická a část přírodopisná. Předmět je tvořen pěti celky: Práce s laboratorní technikou (PLT), Chemické reakce (CHR), Obecná biologie (OB), Základy ekologie (ZE) a Praktické poznávání přírodnin (PPP).

Výuka Přírodovědných praktik probíhá v odborně vybavené učebně a je zaměřena na praktické osvojování poznatků. Žáci provádějí ve skupinkách pokusy, kde si ověřují teoretické znalosti z hodin Chemie a Přírodopisu. Zároveň se učí manuální zručnosti, logickému myšlení, řešení problémů, schopnosti pracovat v týmu, vyvozovat závěry ze své práce a postupovat podle návodů. To vše jsou dovednosti, bez kterých se dnes neobejde žádný z nás.

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

9. ROČNÍK

ZÁKLADNÍ PRÁCE v CHEMICKÉ LABORATOŘI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• (PLT) dodržuje bezpečnost práce při experimentální činnosti v laboratoři,• (PLT) poskytne a přivolá první pomoc při poleptání žíravinou, při zasažení oka, při popálení, mechanickém poranění, při otravě plyny.• (PLT) rozpozná základní laboratorní pomůcky,• (PLT) rozlišuje nejběžnější typy kahanů,• (PLT) dodržuje bezpečnost při práci s plynovým a líhovým kahanem,• (PLT) popíše plamen plynového kahanu,• (PLT) volí vhodné odměrné nádoby pro měření objemů kapalin,• (PLT) dodržuje bezpečnost práce při měření objemu kapaliny pipetou,• (PLT) zvolí vhodný pracovní postup pro určení hustoty vhodného předmětu,	Zařízení chemické laboratoře - pomůcky Poučení o bezpečnosti práce Práce se sklem Zahřívání látek Vážení
přesahy	
průřezová témata	

SMĚSI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PLT) připraví roztok o zadané koncentraci, • (PLT) vybere pro určenou směs vhodnou metodu oddělování jejích složek, • (PLT) oddělí v dané směsi její složky, • (PLT) dodržuje bezpečnost práce při experimentu, • (PLT) zpracuje protokol, své výsledky a pozorování, zformuluje závěr, ke kterému dospěl, • (PLT) zvolí vhodné pomůcky a postup pro rozlišení vody pitné, minerální a destilované, • (PLT) zkoumá vodní prostředí v okolí školy - zápach, zakalení, zbarvení, pH, tvrdost vody, • (PLT) dodržuje bezpečnost práce a pravidla ochrany životního prostředí při zkoumání vodního prostředí v okolí školy, 	Roztoky Oddělování složek směsi Voda
Přesahy Ch (8.ročník) Směsi, voda	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PLT) provede v chem. laboratoři přípravu a důkaz vodíku, • (PLT) zvolí vhodný postup a aparaturu pro přípravu vodíku, provede jeho důkaz „štěknutím“, • (PLT) při experimentech dodržuje zásady bezpečné práce, • (PLT) sestrojí aparaturu a provede přípravu kyslíku, • (PLT) kyslík prokáže zkouškou se žhnoucí špejlí, • (CHR) chemické reakce formuluje chemickými rovnicemi, • (PLT) zpracuje experimenty do protokolu, nakreslí aparatury, popíše průběh experimentů, chemické rovnice, zformuluje závěr, • (PLT) navrhne aparaturu a pomůcky pro přípravu CO₂, • (PLT) dokáže vznikající oxid uhličitý, • (PLT) provede důkaz vydechovaného oxidu uhličitého, • (PLT) zkoumá reaktivitu a vlastnosti kovů, • (PLT) pozoruje vlastnosti a reaktivitu oxidů, 	Vodík Kyslík Oxid uhličitý pH roztoků

<ul style="list-style-type: none"> • (PLT) zjistí kyselost a zásaditost roztoků používaných v běžném životě, • (PLT) sleduje a porovnává zbarvení indikátorů, • (PLT) vysvětlí, co jsou to indikátory, • (PLT) navrhne aparaturu pro provedení neutralizace, provede ji, • (PLT) průběh neutralizace dokáže použitím vhodného indikátoru, • (PLT) dokáže v přírodním materiálu (vaječné skořápce, ulitě) přítomnost CaCO_3, 	
Přesahy Ch (8.ročník) Anorganické sloučeniny – prvky, oxidy, kyseliny, hydroxidy	
Ch (9.ročník) Anorganické sloučeniny – neutralizace, soli	
průřezová témata	
EV: ZPŽ,	

ORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PLT) při experimentech dodržuje zásady bezpečné práce, • (PLT) dokáže prvky vázané v organických sloučeninách, • (PLT) zkoumá vlastnosti a reakce kyseliny octové, • (PLT) ověří, které sacharidy mají redukční účinky, • (PLT) provede důkaz škrobu, • (PLT) zkoumá vlastnosti bílkovin, • (PLT) vypracuje o zkoumaných vlastnostech přírodních látek protokol, zformuluje závěr, ke kterému dospěl, 	Důkazy prvků v organických látkách Deriváty uhlovodíků Přírodní látky
Přesahy Ch (9.ročník) Organické sloučeniny	
průřezová témata	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (PPP) zpracuje protokol, • (PPP) zhotoví mikroskopický preparát, • (PPP) popíše stavbu mikroskopu, • (PPP) pozoruje lupou, mikroskopem, • (PPP) objasní zásady mikroskopování, 	Práce s laboratorní technikou Neživá příroda Živá příroda

<ul style="list-style-type: none"> • (PPP) zná zásady bezpečnosti při práci s rostlinným nebo živočišným materiálem, • (PPP) poskytne a předvede první pomoc, • (PPP) pozoruje organismy a neživou přírodu, • (PPP) určí organismy podle určovacích klíčů, • (PPP) zhotoví herbář. 	
Přesahy Př (6.třída) Poznávání přírody	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, VČP	

ZÁKLADY EKOLOGIE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • (ZE) určí svou ekologickou stopu, využívá internet • (ZE) vytváří model města na základě trvalého udržitelného rozvoje • (ZE) uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému • (ZE) uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí 	Organismy a prostředí Globální problémy a jejich řešení Chráněná území
Přesahy Př (6.- 9.ročník) Neživá příroda	
průřezová témata EV: LAPŽP, VČP	

5. NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

5.1 UČEBNÍ PLÁN NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ A ČASOVÁ DOTACE

Nepovinné předměty (nabídka)	Ročník		Časová dotace
	1. stupeň	2. stupeň	
Náboženství	1. - 5.	6. – 9.	1h/týden
Sportovní výchova	3. - 5.	6. – 9.	1h/týden
Anglický jazyk	1. - 2.		1h/týden

5.2 UČEBNÍ OSNOVY NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ

5.2.1 NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika předmětu:

V náboženské výchově spolupracuje škola s církví a vychází ze zájmu rodičů. Formou nepovinného

předmětu seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět náboženství se vyučuje 1 hodinu týdně od 1. do 9. třídy. Děti jsou rozděleny do skupin podle věkových kategorií.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- jsou motivováni k dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- seznamují se s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů

- vnímají problémové situace ve škole i mimo ni,
- volí vhodné způsoby řešení,
- dělají uvážená rozhodnutí, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí,
- snaží se svá rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu,
- účinně se zapojují do diskuse,
- obhajují svůj názor a vhodně argumentují,
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- přispívají k upevnování dobrých mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi.
- oceňují zkušenosti druhých lidí,
- respektují různá hlediska.
- vytvářejí si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a sebeúctu.

Kompetence občanská

- snaží se vcítit do situací ostatních lidí,
- odmítají útlak, hrubé a diskriminační jednání.

1.-9. ROČNÍK

výstupy	učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty
- žák umí popsat a zhodnotit vlastnosti,	Bůh nám dává život	OSV – cvičení

<p>-žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet</p> <p>-žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.</p>		
---	--	--

5.2.2 SPORTOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Sportovní výchova tvoří důležitou součást školního vzdělávacího plánu školy. Žáci si uvědomují důležitost pohybového vzdělání a jsou motivováni k dalšímu pohybovému rozvoji. Žáci průběžně hodnotí své kompetence v tělesné výchově a individuálně si stanovují další cíle a nesou spoluodpovědnost za své dosažené výkony. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i míru zodpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Díky pohybovým kompetencím žáků, škola spolupracuje se sportovními kluby a tato spolupráce žáky pozitivně motivuje k dalšímu pohybovému rozvoji.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Nepovinný předmět sportovní výchova je určen pro chlapce dvou věkových kategorií a to mladší žáky SV1 (3. - 5. třídy) a starší žáky SV2 (6. - 9. třídy) s časovou dotací 1 hodina týdně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět základním pojmům spojeným s jednotlivými druhy činností v Tv, cvičebními prostory a vybavením sportovišť
- uvědomit si význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu a rozložení pohybu v režimu dne

Kompetence k řešení problému

- vést žáky k tomu, aby činili uvážlivá rozhodnutí, uvědomovali si zodpovědnost za ně
- vést žáky k tomu, aby dovedli respektovat jiný názor a dovedli se dohodnout na optimálním řešení v rámci kolektivu
- vést žáky k tomu, aby rozeznali nespportovní chování a vyvarovali se ho

kompetence komunikativní

- pochopit smluvené povel, signály, znamení a jiné prostředky komunikace při sportu a TV
- uvědomit si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k respektování zásad chování na sportovních akcích
- ukázat žákům potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost rolí, které v týmu plní

- nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru
- rozvoj morálně -volních vlastností
- rozvoj umění se na sportovní soutěž připravit

Kompetence občanské

- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit ve škole i mimo ni
- budovat v žácích pozitivní postoj ke sportovním výkonům jiných, respektování handicapovaných

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům nutnost ochrany zdraví svého i druhých při sportovních aktivitách
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj
- vést k dodržování fair play
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu

3.- 5. ROČNÍK

výstupy	učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (posilování, relaxace, strečink) • orientuje se v přírodě, v neznámém terénu, překonává nerovnosti, orientační běh, jízdu na kole, na bruslích • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody a silničního provozu • upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje pravidla ochrany přírody při sportu 	<p>Organizace, bezpečnost, pohybová aktivita - rozdíl mezi TV a sportem, tělocvičná terminologie, dopomoc, záchrana, ošetření zranění Kopaná- základy herních systémů, herní činnosti jednotlivce Sportovní hry - vybíjená- zpracování míče, nahrávka, střelba, pravidla Košiková- pohyb s míčem, dribling, přihrávka Kondiční a kompenzační cvičení svalových partií, strečink, relaxace, Netradiční hry <i>Sportovní hry</i> Volejbal –základy herních systémů, herní činnosti jednotlivce Košiková- herní systém, herní činnosti jednotlivce Florbal- pohyb s míčkem, obsazování Házená Herní systém, herní činnosti</p>	<p>Fy – pohyb těles, fyzikální veličina, délka, čas Fy –mechanické vlastnosti kapalin a plynů – přetlak a podtlak (nafoukání míčů) Lyžařský výcvikový kurz Sportovní den</p> <p>OSV – osobnostní a sociální rozvoj MV - multikulturalita</p>

	<p>jednotlivce, pravidla Softbal, kriket – pravidla, zákl. herní činnosti</p> <p>jednotlivce</p> <p>doplňkové sporty:</p> <p>základy golfu - hra golf, běžecké lyžování, sjezdové lyžování, cykloturistika, pěší turistika, vysokohorská turistika, orientační běh, bmxcyklo, vodní turistika, pobyt v přírodě- stanování, vaření, snowboarding, in-line, skateboard,</p> <p>základy ragby, baseball, softball, tenis, základy horolezectví, přírodní, horolezecká stěna, plavání- koupání, bruslení- hokej</p>	
--	---	--

6.- 9. ROČNÍK

výstupy	učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<p>Organizace, bezpečnost, pohybová aktivita - rozdíl mezi TV a sportem, tělocvičná terminologie, dopomoc, záchrana, ošetření zranění</p> <p>Košiková - pohyb s míčem, dribling, přihrávka, střelba, hra</p> <p>Kondiční a kompenzační cvičení</p> <p>Cvičení na žebřinách, s plnými míči, posilování svalových partií, strečink, relaxace</p> <p>Netradiční hry</p> <p><i>Sportovní hry</i></p> <p>Volejbal – základy herních systémů, herní činnosti jednotlivce, hra</p> <p>Košiková- herní systém, herní činnosti jednotlivce</p> <p>Florbal - pohyb s míčkem, obsazování</p> <p>Házená- hra</p> <p>Herní systém, herní</p>	<p>Fy – vnitřní energie tělesa</p> <p>Rv - rodina a společenský trend</p> <p>Informační a komunikační technologie - internet</p> <p>Mediální výchova – kritické vnímání medializovaných sdělení týkajících se sportu</p> <p>Fy- mechanická energie, posilování, práce těla</p> <p>Hv- soulad pohybu s rytmem</p> <p>Vv- lidské tělo</p> <p>Rv- zdraví a malé dítě</p> <p>Pp- stavba těla</p> <p>Pp- kostra člověka, HK, DK, kostra trupu)</p> <p>Sportovní den</p> <p>Turistický kurz - Vítkov</p> <p>OSV – osobnostní a sociální rozvoj</p> <p>MV - multikulturalita</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a hodnotí • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje a závody 	<p>činnosti jednotlivce, pravidla Softbal, kriket – pravidla, zákl. herní činnosti jednotlivce chůze terénem, překonávání nerovností, modifikace orientačního běhu , kolo, brusle herní činnosti družstva</p>	
---	---	--

5.2.3 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu:

Výuka anglického jazyka v 1. - 2. ročníku tvoří úvod do jazykového vzdělávání. Jde především o motivaci žáků, stimulaci jejich zájmu o učení a tím vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Formou hry a uplatňováním multisenzorického přístupu si žáci vytvářejí slovní zásobu v okruhu jim blízkých témat. Pozornost je soustředěna na zvukovou stránku anglického jazyka a zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka na základě rozvíjení řečových dovedností.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Nepovinný předmět anglický jazyk je vyučován v 1. a 2. ročníku. Časová dotace pro tento předmět je následující: pro 1. ročník 1 hodina týdně, pro 2. ročník 1 hodina týdně.

Formy a metody výuky se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: poslechové hry pro aktivizaci žáků, dramatizace, skupinová práce, samostatná práce (opakování, procvičování).

Průřezová témata:

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

1. ROČNÍK

Výstupy:	Učivo:
<ul style="list-style-type: none">• Seznamuje se s využitím jazyka a krátce se zemí, jejíž jazyk se bude vyučovat.• Poznává rozdíly mezi anglickým a českým jazykem, sluchově rozlišuje anglická slova.• Fonetika – učí se správně foneticky vyslovovat.• Učí se rozumět základním pokynům ve výuce.• Pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem.• Umí se představit.• Rozlišuje barvy.• Zvládne pojmenovat členy rodiny.• Pojmenuje předměty kolem sebe ve třídě, na lavici.• Počítá do 10.• Pojmenuje oblečení.• Pojmenuje domácí zvířata.• Pojmenuje své oblíbené hračky.• Seznámí se zvyky a tradicemi Vánoc, Velikonoc, Halloween v anglicky mluvících zemích.• Zaspívá jednoduché písničky a říkanky.•	<p>Učivo:</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- Základní zdvořilostní fráze- Barvy- Rodina- Věci ve třídě- Číslovky 1-10- Hračky- Zvířata- Oblečení <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none">- Rozlišuje jednotné a množné číslo podstatných jmen- Používá zájmeno your- Používá přivlastňovací zájmeno my- Používá sloveso to be- Používá jednoduché pokyny a příkazy

2. ROČNÍK

Výstupy:	Učivo:
<ul style="list-style-type: none">• Upevňuje a obohacuje si slovní zásobu v oblasti jemu blízkých témat.• Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám ve výuce.• Pozdraví a odpoví na pozdrav.• Pojmenuje předměty kolem sebe doma i ve škole• Umí se představit.• Popisuje jednoduchými větami věci a činnosti kolem sebe.• Tvoří jednoduché věty a otázky týkající se jeho každodenních potřeb.• Používá barvy při jednoduchém popisu osob nebo věcí.• Rozlišuje a pojmenuje zvířata žijící v ZOO.• Popíše dům velmi jednoduchým způsobem.	<p>Učivo:</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">- Základní zdvořilostní fráze- Školní pomůcky- Jídlo- Obličej- Dům- Zvířata <p>Gramatika:</p> <ul style="list-style-type: none">- Používá zájmena „to“ a „toto“- Používá sloveso to be a can- Učí se používat předložky „v“ a „na“ na slovních spojeních

• Seznámí se zvyky a tradicemi Vánoc, Velikonoc, Halloween v anglicky mluvících zemích. • Zazpívá jednoduché písničky a říkanky.	

6. ŠKOLNÍ PROJEKTY

6.1 ŠKOLNÍ SPORTOVNÍ HRY

Jde o celoškolský projekt, jehož cílem je rozvíjet jednotlivé letní i zimní sportovní disciplíny. Žáci si mohou podle zájmu a vybavení vybrat druh sportu, kterému se budou pod vedením pedagoga daný předem určený den věnovat. Mezi nabízené sporty patří lyžování, bruslení, turistika, cyklistika... Žáci nižšího stupně se věnují společně sportovním radovánkám jako např. bobování, stavby ze sněhu, letním procházkám a soutěžím. Podle počasí se snažíme projekt zařazovat dvakrát ročně jako letní a zimní sportovní dny.

6.2 DEN ZEMĚ

Projekt Den Země probíhá ve všech ročnících celý rok, žáci školy sbírají PET láhve, starý papír. V rámci oslav Dne Země probíhají ve třídách činnosti výtvarné, literární, biologické. Jejich cílem je vést děti k ekologickému myšlení a jednání, vytvářet aktivní postoje k životu. Vnímat krásu, barevnost a rozmanitost přírody a využívat toho k rozvoji estetické výchovy.

6.3 LIDOVÉ ZVYKY

Projekt je určen pro 1.-9. ročník. Cílem projektu je seznámit žáky s původem vánočních a velikonočních svátků, podpořit a rozšířit jejich znalosti o tradicích a zvycích, které se v našich podmínkách dodržují. Různými metodami a formami práce je motivovat a dále rozvíjet zájem o jejich dodržování.

6.4 DEN s VÝTVARNÝM UMĚNÍM

Projekt je určen žákům od 1. - 9. ročníku. Cílem projektu je seznámit žáky nejen s osobností Karla Svobinského a jeho tvorbou, ale i s dalšími výtvarnými díly a technikami. Během školní docházky se alespoň jednou zaměříme se na jeho tvorbu pro děti, tvorbu platidel a poštovních známek. Děti si sami vyzkouší techniky a témata používaná Karlem Svobinským a také se seznámí a vyzkoušejí si nové techniky výtvarných činností.

6.5 CESTY ZA HISTORIÍ

Projekt je určen pro žáky 8. a 9. ročníku s periodou jednou za dva až tři roky. Probíhá formou exkurze do významných historických míst u nás nebo v okolních státech. Cílem projektu je jinak než pouhou

výukou přiblížit žákům historická fakta a dokreslit tak jejich názor na významné události minulosti. Před exkurzí je daným tématům věnována zvýšená pozornost i ve výuce a domácí přípravě.

6.6 MLADÝ CYKLISTA

Tento projekt je určen žákům 4.ročníku. Je to projekt celoroční, který vrcholí v měsíci dubnu. Prolíná se výukou Přírodovědy a Tělesné výchovy. Cílem tohoto projektu je seznámit žáky se základními pravidly silničního provozu, naučit je ovládat techniku jízdy na kole, a to jak při jízdě zručnosti, tak při jízdě terénem. v návaznosti na to jsou seznamováni s možnými úrazy a se zásadami při poskytování první pomoci. Velmi se osvědčila spolupráce s organizací Besip. Děti navštěvují kurzy teoretické i praktické výuky. Vyvrcholením celého projektu je účast na Dopravní soutěži mladých cyklistů.

6.7 LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURZ

Tento projekt je určen žákům 6.-9. ročníku. Projekt probíhá minimálně jednou za 2 roky. Prolíná se výukou Tělesné výchovy, Vlastivědy a Přírodovědy. Cílem tohoto projektu je seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti na horách, naučit je ovládat techniku jízdy na lyžích nebo snowboardu, a to jak při jízdě na sjezdovce, tak při jízdě volným terénem. v návaznosti na to jsou seznamováni s možnými úrazy a se zásadami při poskytování první pomoci. Velmi se osvědčila spolupráce s Horskou službou. Součástí pobytu je turistická vycházka s ukázkami záchranných pomůcek (lavinový vyhledávač, lavinová sonda). Vyvrcholením celého projektu je lyžování v maskách a závody ve slalomu.

Projekt je určen pro žáky těchto ročníků: 6. ročník, 7. ročník, 8. ročník, 9. ročník

6.8 MY SE ŠKOLY NEBOJÍME

Projekt je určen především pro předškolní děti, kteří se připravují na školní docházku. Jeho cílem je děti seznámit s prostředím školy, s učiteli případně i se staršími spolužáky, představit tvořivou atmosféru školních tříd a navodit pocit bezpečí a dobré spolupráce nejen mezi dětmi a školou, ale také mezi rodiči.

7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

7.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci

Základ efektivního hodnocení je především zpětná vazba, která se dá charakterizovat jako písemná nebo ústní informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku - správně, nesprávně, málo, příliš atd. Zásadně však nemá a nesmí posuzovat kvality žáka - šikovný, schopný, pilný atd., (ani ho porovnávat s ostatními spolužáky - nejlepší, nejšikovnější ve třídě). Okamžitá zpětná vazba je jednou ze základních podmínek efektivního učení, zatímco posuzování kvalit žáka je naopak rizikovým postupem, který může učení blokovat.

Při poskytování zpětné vazby (popisem nebo konstatováním) musí být kladen důraz na vhodnou formulaci

přednost musí být dávana pozitivnímu vyjádření a teprve následně se vyjadřovat ke konkrétním nedostatkům ve zvládnutí učiva. Například - ovládáš bezchybně..., učivu rozumíš, ale občas chybuješ v ..., je nutné ještě procvičovat....

Používané způsoby a metody posuzování výsledků práce žáků musí být v souladu se základní filosofií školního vzdělávacího programu, zejména s partnerským vztahem k žákům a soustavným vytvářením bezpečného prostředí.

Každému hodnocení musí závazně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.

Důležitým prvkem procesu učení je práce s chybou. Žák má právo udělat chybu s vědomím toho, že chybovat je normální, neboť je to nedílná součást procesu každého učení. Chyba a následná práce s ní je příležitostí ke zlepšení.

Sebehodnocení žáka je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.

Při hodnocení se vždy posuzuje individuální pokrok žáka, při respektování jeho individuálních předpokladů bez srovnávání s ostatními spolužáky.

Tradiční zkoušení žáků před celou třídou je nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáka, protože je to kromě stresové složky, odporující výchozí filosofii vytváření bezpečného klimatu, výrazná ztráta času pro ostatní žáky.

Žáci by měli mít právo při individuálním zjišťování jejich znalostí využít možnosti bez vysvětlování říct, že nejsou připraveni (mimo souhrnnějších písemných pracích, které se oznamují s delším časovým předstihem). Současně si s vyučujícím domluví náhradní termín.

Ačkoliv závěrečné rozhodnutí o známce je na vyučujícím, žáci by se měli od začátku přibírat k diskusi o známce, aby jim byla jasná hodnotící kritéria a dál se posilovala jejich dovednost sebehodnocení.

Skupinová práce se zásadně nehodnotí známkou, ale jednotliví členové skupiny hodnotí sami sebe, svůj přínos pro skupinu a své zapojení do práce skupiny. Současně by mělo probíhat vzájemné hodnocení jednotlivých členů skupiny. Známkou získává žák od vyučujícího pouze za individuální výkon.

V průběhu vyučovacího procesu se využívá slovní hodnocení (převážně ústní formou). Žáci provádějí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Pro hodnocení žáků především na konci pololetí se používají známky. Používá se metoda portfolia, tj. průběžné shromažďování ukázek toho, co dítě má zvládnuto, resp. doklady o rozdílu na začátku a po dokončení učení většího celku. Do portfolia se ukládají krátké popisy (nikoliv hodnocení a interpretace) významnějších příhod, které dokumentují úroveň sociálních dovedností dítěte. Žáci jsou bráni jako spoluvůrci svého portfolia, tj. spolurozhodují, které ukázky budou do něj zařazeny. Portfolia jsou nepostradatelnou součástí rozhovorů s rodiči o vzdělávání jejich dětí.

Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy Pravidla hodnocení a klasifikace jsou podrobně rozpracována ve Školním řádu.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme vždy z možností každého žáka. Volíme odpovídající délku ověřovaného učiva, zajistíme příznivé klima pro práci i ověřování výsledků. Vždy pracujeme s chybou. V odůvodněných případech, zvláště na nižším stupni školy používáme i slovní hodnocení žáka.

Žáci s lehkým mentálním postižením jsou hodnoceni individuálně, vždy se vychází s minimálních výstupů, které budou uvedeny v individuálním vzdělávacím plánu žáka

7.2 VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Vlastní hodnocení školy zpracujeme vždy za období dvou školních roků.

Vlastní hodnocení školy je zpracováno podle vyhlášky č. 15/2005 Sb. kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy a je zaměřeno na:

- cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,
- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
- účinnost opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení.

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších
- výsledky vzdělávání žáků a studentů,
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým

Informace pro vlastní hodnocení byly čerpány z těchto zdrojů:

- pedagogická dokumentace (učební plány, osnovy apod.) a dokumentace žáků
- ankety a dotazníky, které byly předány učitelům a rodičům např. dotazníkové šetření Mapa školy
- rozhovory

- výstupy z vlastní kontrolní a hospitační činnosti, pozorování
- písemné podklady (posudky, hodnocení, inspekční zprávy, záznamy z kontrol, auditů apod.)
- vnitřní statistické ukazatele (zájem o školu, studijní výsledky žáků, výsledky testů Cermat, Komplexní evaluační analýza Scio, úspěšnost přechodu žáků na střední školy apod.)
- vnější statistické ukazatele (demografické faktory, problematika zaměstnanosti spádové oblasti apod.)
- externí zdroje (materiály školských orgánů, úřadů práce, obcí apod.)
- SWOT analýza, sociometrie

Do sebehodnotícího procesu zapojujeme z důvodu velikosti školy všechny pedagogické i ostatní zaměstnance, vlastní zprávu zpracovává užší pracovní tým.

8. TERMINOLOGIE

(zpracovaná podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání vydaného v lednu 2016 a podle novely školského zákona č.82/2015 Sb.)

augmentativní a alternativní komunikace

se pokouší přechodně nebo trvale kompenzovat projevy poruchy a postižení u osob se závažným postižením řeči, jazyka a psaní; augmentativní systémy komunikace mají podporovat již existující, ale pro běžné dorozumívání nedostatečné komunikační schopnosti; alternativní komunikační systémy se používají jako náhrada mluvené řeči

běžná škola, třída

škola, třída, která není samostatně zřízena podle § 16 odst. 9 →*školského zákona*

doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

závazný dokument pro úpravu vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě kterého škola pracuje s podpůrnými opatřeními a žádá o finanční prostředky

individuální vzdělávací plán

podpůrné opatření od druhého stupně podpory, závazný dokument napomáhající zajištění →*podpůrných opatření* u žáka; jeho obsah vychází ze →*školního vzdělávacího programu* a umožňuje úpravy →*vzdělávacího obsahu* podle možností žáka

přehled podpůrných opatření

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. vymezující →*podpůrná opatření* pro první až pátý →*stupeň podpory*

lehká mentální retardace

→*mentální postižení* (IQ 50–69) snížení rozumových schopností v důsledku organického postižení mozku; u žáků dochází k zaostávání duševního vývoje, i když většina z nich dosáhne úplně nezávislosti v osobní péči a domácích praktických dovednostech

obor vzdělání základní škola speciální

jeden z oborů soustavy oborů vzdělání; jeho ukončením získá žák stupeň vzdělání základy vzdělání; pro realizaci oboru vzdělání základní škola speciální je v souladu se →*školským zákonem* vydán →*Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální*

pedagogická intervence

vzdělávání uzpůsobené specifikům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku; je vymezena v →*individuálním vzdělávacím plánu*

plán pedagogické podpory

→*podpůrné opatření* pro první stupeň podpory, závazný dokument napomáhající zajištění →*podpůrných opatření* u žáka

podpůrná opatření

nezbytné úpravy organizace, obsahu, metod, forem, hodnocení a podmínek vzdělávání a školských služeb, které se člení do stupňů podle organizační a finanční náročnosti, odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka; jsou vymezena v § 16 odst. 2 →*školského zákona*

předměty speciálně pedagogické péče

→*vyučovací předměty* pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod. Tyto předměty ustanovuje škola ve →*školním vzdělávacím programu*

rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

→*kurikulární dokument* státní úrovně, který normativně stanoví obecný rámec pro vzdělávání v →*oboru vzdělání základní škola*, kterým se dosahuje stupně základní vzdělání

speciálně pedagogická intervence

zajištění →*předmětů speciálně pedagogické péče* pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

stupeň podpory

vyjádření míry organizační, pedagogické a finanční náročnosti →*podpůrného opatření*; podpůrná opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů

škola zřízená podle § 16, odst. 9 školského zákona

škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v § 16 odst. 9 →*školského zákona*

školní poradenské pracoviště

neúplné pracoviště tvořené školním metodikem prevence, výchovným poradcem a třídními učiteli, nebo úplné pracoviště rozšířené o služby školních psychologů a školních speciálních pedagogů; zajišťuje poradenskou podporu žákům a pedagogům

školské poradenské zařízení

zařízení vykonávající pedagogicko-psychologickou činnost ve školách a školských zařízeních (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum)

úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v individuálním vzdělávacím plánu

úroveň pro úpravu →*očekávaných výstupů* podle § 16 odst. 2 písm. e) →*školského zákona* jsou pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně očekávané výstupy stanovené v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělání základní škola*

vlastní hodnocení školy (autoevaluace školy)

hodnocení sloužící k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve →*školním vzdělávacím programu*; výsledky vlastního hodnocení školy slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy; vlastní hodnocení školy provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé, žáci; vlastní hodnocení školy je doporučena součást →*školního vzdělávacího programu*, ve které školy vymezují cíle, nástroje a kritéria vlastního hodnocení a časové rozvržení →*evaluačních činností*

vyučovací předmět

forma didaktického uspořádání →*vzdělávacího obsahu* a jeho organizačního zpracování ve →*školním vzdělávacím programu*; z jednoho →*vzdělávacího oboru* může být vytvořen jeden vyučovací předmět nebo více vyučovacích předmětů, případně může vzniknout integrací →*vzdělávacího obsahu* více →*vzdělávacích oborů* (integrovaný vyučovací předmět); vyučovací předmět je i →*předmět speciálně pedagogické péče*